

SISÄLTÖ

Avaintietoja Tapiolasta	2
Pääjohtajan katsaus	4
Tapiolan hallintoelimien tehtävät	6
Vahinko-Tapiola	15
Eläke-Tapiola	49
Henki-Tapiola	81
Yritysten Henki-Tapiola	113
Henkilöstöraportti	140
Ympäristöraportti	144
Yhteiskunnallinen tulonjako	146
Neuvottelukuntien jäsenet	147
Organisaatio	154
Palveluverkosto	157
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	160
Lukijan opas	168

Kaikkien Tapiola-ryhmään kuuluvien yhtiöiden viralliset tilinpäätökset ovat nähtävissä Tapiola-yhtiöiden pääkonttorissa, Revontulentie 7, Espoo. Vuosikertomuksia voi tilata Tapiola-yhtiöiden tiedotusosastolta puh. (09) 4531, faksi (09) 453 2920 tai sähköposti: tuula.laru@tapiola.fi

Tapiola-yhtiöt
Revontulentie 7, Espoo
Postiosoite: 02010 Tapiola
Puh. (09) 4531
www.tapiola.fi

ASIAKKAAT OMISTAVAT TAPIOLAN

Tapiola on asiakkaidensa omistama yhtiöryhmä, johon kuuluu neljä vakuutusyhtiötä sekä Tapiola Omaisuudenhoito Oy ja Tapiola Rahastoyhtiö Oy.

Tapiolan vakuutusyhtiöiden toiminnan ylijäämä käytetään pääasiassa asiakashyvityksiin, alennuksiin ja vakavaraisuuden kartuttamiseen. Keskinäisissä vakuutusyhtiöissä vakavaraisuuden kasvattamiseenkin käytettävät varat kertyvät täysimääräisesti vakuutusnottajien hyväksi, koska he yhtiön asiakaina ovat myös sen omistajia.

TAPIOLAN ARVOT

Tapiolan toiminta-ajatuksena on vakuutuksenottajien omistamana edistää asiakkaidensa taloudellista turvaa. Tätä tukevat Tapiolan arvot: asiakkaiden etu, yhdessä menestyminen, yrittäjähenkisyys ja eettinen toiminta.

Asiakkaiden etuun sisältyy keskinäisyyteen kuuluva pyrkimys kaikessa toiminnassa tuottaa lisäarvoa asiakkaille.

Yhdessä menestyminen tarkoittaa henkilöstön, yhtiön ja asiakkaiden toimintaa yhteisten päämäärien saavuttamiseksi.

Yrittäjähenkisyys puolestaan velvoittaa tapiolalaiset sekä yksilöinä että yhteistyössä tavoittelemaan hyviä tuloksia toimimalla muuttuvissa tilanteissa vastuullisesti ja oma-aloitteisesti samalla huolehtien ammattitaitonsa kehittämisestä.

Eettiseen toimintaan kuuluu lakien, sääntöjen ja sopimusten noudattamisen lisäksi toiminnan avoimuus, luotettavuus ja oikeudenmukaisuus. Toisin sanoen ohjenuoranamme on, että kohtelemme asiakkaita, työtovereita ja muita sidosryhmiä siten kuin toivomme itseämme kohdeltavan.

TAPIOLA-RYHMÄN YHTIÖT

Tapiola-yhtiöt on vahinko-, henki- ja eläkevakuutustoimintaa harjoittava vakuutusyhtiöryhmä. Se perustettiin 18.6.1982, jolloin edeltäjäyhtiöiden hallintoneuvostot päättivät fuusioitumisesta. Tapiolana yhtiöryhmä on toiminut vuodesta 1984.

Tapiolan toimiala laajentui vakuutustoiminnan lisäksi finanssipalveluihin, kun vuonna 2000 perustettiin Tapiola Omaisuudenhoito Oy ja Tapiola Rahastoyhtiö Oy.

Vakuutusyhtiöryhmänä Tapiola on maan kolmanneksi suurin ja sisältää neljä vakuutustoimintaa harjoittavaa yhtiötä. Yhtiöt ovat Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola eli Vahinko-Tapiola, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola eli Eläke-Tapiola, Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola eli Henki-Tapiola ja Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola eli Yritysten Henki-Tapiola.

VAHINKO-TAPIOLA

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan toimialaan kuuluvat kaikki vapaaehtoiset ja lakisääteiset vahinkovakuutukset.

Vahinko-Tapiolan tulos vuonna 2000 oli ennätysellisen hyvä. Markkinaosuus ja maksutulo kasvoivat. Vakavaraisuus säilyi korkealla tasolla, vaikka sijoitusten arvot laskivat vuoden loppua kohden.

ELÄKE-TAPIOLA

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan toimialaan kuuluvat lakisääteiset työeläke- ja yrittäjäeläkevakuutukset.

Eläke-Tapiolan tulos vuodelta 2000 oli vieläkin parempi kuin edellisenä vuonna. Yhtiö säilytti markkinaosuutensa. Vakavaraisuus hieman laski johtuen sijoitusten arvostuserojen pienenemisestä.

HENKI-TAPIOLA JA

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLA

Tapiolan henkivakuutusyhtiöissä hoidetaan yksilölliset eläkevakuutukset, ryhmäeläkevakuutukset, yksilölliset henkivakuutukset ja vapaamuotoiset ryhmähenkivakuutukset.

Henki-Tapiolan tulos 2000 oli hyvä ja sen konserniin kuuluvan Yritysten Henki-Tapiolan tulos varsin tyydyttävä. Henki-Tapiolan maksutulo nousi voimakkaasti, kun taas markkinaosuus hieman laski.

AVAINLUVUT

TAPIOLAN YHTIÖRYHMÄÄN KUULUVIEN KONSERNIEN YHTEENLASKETUT LUVUT

	2000 Mmk	1999 Mmk	Muutos %
Liikevaihto	12 225	10 591	15,4
Vakuutusmaksutulo	8 244	7 656	7,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto	2 961	2 285	29,6
Korvauskulut	7 279	6 848	6,3
Liikekulut	721	639	12,7
Sijoitukset, kirjanpitoarvoin	39 869	36 253	10,0
Sijoitukset, käyvin arvoin	45 404	42 700	6,3
Oma pääoma	1 349	794	70,0
Varaukset	0	137	-100,0
Vakuutustekninen vastuuvélka	40 754	37 033	10,0
Taseen loppusumma	43 399	39 096	11,0

TAPIOLA OMAISUUDENHOITO OY JA TAPIOLA RAHASTOYHTIÖ OY

Tapiola-yhtiöt laajensi toimialaansa vuoden 2000 lopulla omaisuudenhoitopalveluihin ja rahastosijoittamiseen. Tapiolan hyvin menestyvät sijoitussidonnaiset vakuutukset voidaan nyt sitoa yhä kattavammin omiin rahastoihin. Tapiola Rahastoyhtiö Oy sai toimiluvan 8.12.2000 ja Tapiola Omaisuudenhoito Oy vastaavasti 22.12.2000. Yhtiöt aloittivat toimintansa vuoden 2001 alussa.

Uusien yhtiöiden tehtävät jakautuvat siten, että Tapiola Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahasto-toimintaa ja vastaa sijoitusrahastojen hallinnosta. Yhtiö on sataprosenttisesti Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n omistama tytäryhtiö. Tapiola Omaisuudenhoito tarjoaa varainhoitopalveluja, ja se on Tapiola-yhtiöiden omistama.

Tapiolan Omaisuudenhoito Oy hoitaa Vahinko-, Henki- ja Yritysten Henki-Tapiolan yli 14 miljardin markan arvoisia arvopaperisijoituksia. Vuoden 2001 helmikuussa siirrettiin Seligson & Co Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat Tapiola-nimiset rahastot Tapiolan omaan rahastoyhtiöön yhteistyösopimuksen mu-

kaisesti. Näin ollen uudet yhtiöt ovat jo alkuvaiheessa riittävän suuria, jotta ne voivat toimia kustannustehokkaasti.

TAPIOLAN YHTEISTYÖKUMPPANIT

Kotimaassa Tapiola on yhteistyössä Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan kanssa. Sopimuksen mukaan Turva myy asiakkailleen omien vahinkovakuutuksiansa ohella Tapiolan työeläkevakuutuksia ja vapaaehtoisia henki- ja eläkevakuutuksia.

Pohjoismaissa Tapiolalla on yhteistyökumppani kussakin maassa. Yhteistyötä tietojenvaihdon ja projektien muodossa tehdään ruotsalaisen Länsförsäkringarin, norjalaisen Gjensidige NORin ja tanskalaisen Almindelige Brandin ja Östifternen kanssa.

Tapiolan muut merkittävimmät ulkomaiset yhteistyökumppanit ovat Euroopan suurimpiin vakuutusyhtiöihin kuuluvat sveitsiläinen Winterthur ja italialainen Generali sekä henkilövakuutusverkosto All Net, joka kuuluu saksalaiseen Allianz-ryhmään. Baltiassa toimivia kumppaneita ovat Salva ja Alte Leipziger Europa, joka kuuluu München Re -ryhmittymään. Venäjällä yhteistyössä on Ingosstrakh.

ASIAKAS ON TAPIOLA-RYHMÄN MENESTYKSEN RATKAISEVA PÄÄTÖKSENTEKIJÄ

Asiakasomisteisuus, keskinäisyys, on Tapiola-ryhmän toiminnan perusta, joka on osoittautunut myös yhtiöryhmän vahvuudeksi. Toimivassa markkinataloudessa asiakas on menestyksen ratkaiseva päätöksentekijä. Asiakaslähtöisyys on myös Tapiolan strategisen suunnittelun avainsana.

Tapiola-yhtiöiden vuosi 2000 oli sekä toiminnallisesti että taloudellisesti onnistunut. Jokainen Tapiolan kolmesta vakuutus-konsernista saavutti historiansa parhaan tuloksen. Konsernien yhteenlaskettu tulos nousi 1 711 miljoonaan markkaan, 63,4 prosenttia. Tuloksilla voitiin kartuttaa vakavaraisuutta hyvin. Asiakasetuihin voitiin käyttää ennätysmäärä, lähes 500 miljoonaa markkaa. Hyvät tulokset perustuvat hyvin menestyneeseen sijoitustoimintaan ja terveellä pohjalla olevaan vakuutustoimintaan. Yhtiöryhmän yhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli yhteensä 12,2 miljardia markkaa ja kasvua siinä oli 15,4 prosenttia.

Tapiolassa on vallinnut hyvä työilmapiiri ja työrauha, jonka ansiosta henkilöstö on voinut keskittyä varsinaiseen työhönsä ja toiminnan monipuoliseen kehittämiseen. Esimerkkinä onnistumisesta on Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan saavuttama Suomen Laaturpalkinnon 2000 voitto palveluorganisaatioiden sarjassa. Palkinto myönnettiin palkin-

non historian korkeimmalla pistemäärällä.

Vuoden 2000 aikana käytiin läpi syvälinen strategiaprosessi, jossa toimintaympäristön suurten muutosten vuoksi yhtiöryhmä analysoi omia toimintalinjojaan hyvin perusteellisesti. Tapiolan yhtiömuoto on osoittautunut yhtiöryhmän kiistattomaksi vahvuudeksi. Keskinäisyyteen oleellisesti kuuluva asiakaslähtöisyys on strategisen suunnittelun avainsana. Tapiola haluaa entistä selkeämmin rakentaa tulevaisuuttaan tältä pohjalta, koska toimivassa markkinataloudessa asiakas on yhtiöryhmämme menestyksen ratkaiseva päätöksentekijä.

Tapiola on kehittänyt organisaatiotaan asiakaslähtöiseen suuntaan siten, että eri asiakasryhmiä varten on omaa asiantuntemusta. Vakuutus- ja korvauspalveluissa tämä käytäntö on jo pitempiaikaista. Alueorganisaatiota on myös kehitetty samalta pohjalta. Viime vuonna markkinointitoiminnoissa päätettiin siirtyä samanlaiseen asiakasryhmäkohtaiseen organisaatioon. Tavoitteena on, että myös yhtiöryhmän ylin johto voi entistä määrätietoisemmin keskittyä toimimaan tavalla, jonka selkeänä päämääränä on lisäarvon tuottaminen asiakkaille. Tällaista toimintamallia on kehitetty jo vuodesta 1997 lähtien, jolloin perustettiin Tapiola-yhtiöiden eri johdoryhmien jäsenien muodostamat yksityisasiakkai-

den ja yritysasiakkaiden johtoryhmät koordinoimaan Tapiola-yhtiöiden palveluja näille asiakasryhmille. Tällä tiellä on tarkoitus edetä siten, että Tapiola saavuttaa johtavan aseman asiakaslähtöisenä yritysryhmänä Suomessa.

Asiakkaalle tuotettavaa lisäarvoa haetaan myös verkostoitumisen avulla. Tapiola haluaa tuottaa monipuolisesti ja erilaisten yhteistyökumppanien avulla hyvää ja vaivatonta palvelua kokonaisedullisin hinnoin. Jo tähänastiset kokemukset ovat osoittaneet verkostoitumisen toimivuuden. Omistaja-asiakkuuden kehittämistä jatketaan ja tavoitteena on saada yhä konkreettisemmin asiakkaalle havainnollistetuksi, mitä etuja hänellä on asiakkuuden kautta omistamassaan yhtiössä.

Strategiatyöskentelyn yhteydessä varmistuttiin yhdessä henkilöstön kanssa, että tapiolalaisten arvopohja on yhteinen. Tehty haastattelututkimus osoitti, että henkilöstö on hyvin sitoutunut yhteisiin arvoihin. Arvokeskustelulla yhtiöryhmässä on jo toistakymmentä vuotta jatkunut perinne.

Yhteisissä arvoissakin korostuu asiakaslähtöisyys, sillä ”asiakkaiden etu” on ensimmäinen Tapiolan neljästä arvosta.

Vuoden 2000 aikana Tapiola ryhtyi määrätietoisesti laajentamaan palveluitaan keväällä 2001 muutuvan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Toiminta-ajatuksensa – ”vakuutusentäjien omistaman Tapiolan tehtävänä on edistää asiakkaitensa taloudellista turvaa” – mukaisesti yhtiöryhmä laajentaa toimintojaan säästö-, sijoitus- ja varainhallintapalveluissa. Tätä varten perustettiin vuoden lopussa kaksi tytäryhtiötä, Tapiola Omaisuudenhoito Oy ja sen kokonaan omistama Tapiola Rahastoyhtiö Oy. Ne pystyvät kattamaan monipuolisesti asiakkaiden vakuutus- ja rahastopalvelut. Näin asiakkaalle on tuotteistettuna yhtiöryhmän pitkäaikainen kokemus ja osaaminen sijoitustoiminnastaan. Rahastoyhtiö toimii keskinäisyyden hengessä ja perii asiakkailtaan alan keskiarvoa selvästi pienemmät palkkiot. Rahastopalveluidensa avulla Tapiola vahvistaa asemaansa finanssisektorin toimijana. On hyvin mahdollista, että Tapiola-ryhmässä voimakkain kasvu tapahtuukin juuri rahastotuotteiden kautta.

Asiakkailemme haluan esittää Tapiola-yhtiöiden puolesta parhaimmat kiitokset kasvaneesta luottamuksesta. Yksityistalouksien määrä nousi viime vuoden vaihteeseen mennessä 670 750:een, missä oli lisäystä edellisvuoteen 15 192, ja yritys- ja yhteisöasiakkaiden määrä ylitti 50 000:n rajan ja oli jo 51 323, jossa oli lisäystä 2 628.

Asiakkaiden puolesta toimiville hallinnon ja neuvottelukuntien jäsenille haluan esittää kiitokseni monipuolisesta tuesta ja työstä yhteisten tavoitteidemme hyväksi.

Tapiolalaisia kiitän hyvästä yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana. Henkilöstön sitoutuminen yhteisiin päämääriin on tuottanut erinomaisen tuloksen. Sen mukaisesti henkilöstölle voidaan maksaa myös henkilöstörahaston 10-vuotisen historian suurin voittopalkkio, 10 miljoonaa markkaa.

Edessämme on monia haasteita, joiden eteen tarvitaan paljon työtä. Tapiola on kokonaisuudessaan hyvässä kunnossa, riskikartoitukset huolella tehdyt ja tapiolalaisten keskinäiseen vuorovaikutukseen perustuva osaamis pääoma on hyvässä kasvussa, joten tulevaisuuteemme kiristyvässä kilpailussa voi suhtautua innostunein mielin.

Tapiolassa 12.2.2001

Asmo Kalpala

TAPIOLAN HALLINTOELIMIEN TEHTÄVÄT

Vakuutuksenottajat ovat yhtiön osakkaita

Tapiolan hallintomalli perustuu omistaja-asiakkuuteen. Tapiolan osakkaita ovat vakuutuksenottajat ja takuusuusien omistajat. Kaikki takuusuudet, jotka kussakin Tapiolan keskinäisessä vakuutusyhtiössä tuottavat ääniä alle 5 % kokonaisuäänimäärästä, ovat ryhmän keskinäisten yhtiöiden omistuksessa. Samoin kaikki Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan osakkeet ovat muiden Tapiola-yhtiöiden omistuksessa.

Vakuutuksenottajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Kaikilla on vähintään yksi ääni ja lisä-ääniä vakuutusmaksujen (Vahinko-Tapiola ja Eläke-Tapiola) tai henkivakuutusmaksujen (Henki-Tapiola) mukaan. Lisäksi Eläke-Tapiolassa vakuutettujen äänioikeutta käyttää vakuutettujen valitsema edustaja, joita voi olla vain yksi kutakin TEL-perusvakuutusta kohti.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, tilintarkastajat, päättää tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta sekä vastuuvapaudesta hallintoelinten jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muutoksesta, sulautumisesta ja vakuutuskannan tai sen osan luovuttamisesta tai vastaanottamisesta.

Hallintoneuvoston toimivalta on laajin mahdollinen

Yhtiökokoukset valitsevat vakuutuksenottajien ja hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunnan ehdotusten perusteella kullekin vakuutusyhtiölle hallintoneuvoston. Nykyisin Vahinko-Tapiolan hallintoneuvostoon kuuluu 23 jäsentä, Henki-Tapiolan ja Yritysten Henki-Tapiolan hallintoneuvostoihin kumpaankin 15 jäsentä ja Eläke-Tapiolan hallintoneuvostoon 28 jäsentä. Valittaessa hallintoneuvostojen jäseniä pyritään siihen, että kokoonpanot vastaisivat kunkin yhtiön asiakaskunnan rakennetta asiakaslohkottaisen ja alueellisen maksutulojakauman mukaan. Lisäksi huomioidaan esteellisyysperiaatteet.

Työeläkevakuutusyhtiölain mukaan Eläke-Tapiolan hallintoneuvoston jäsenmäärästä on vähintään puolet valittava keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Työnantajien ja palkansaajien ehdottamista henkilöistä valittavia edustajia on oltava yhtä monta, 7 ja 7.

Hallintoneuvostojen tehtävänä on:

- Valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa.
- Antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen johdosta.
- Päättää hallituksen jäsenten ja varajäsenten lukumäärästä.
- Valita ja vapauttaa hallituksen jäsenet, varajäsenet, puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä määrätä jäsenten palkkiot ja matkakustannusten korvauserusteet.
- Valita ja vapauttaa toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, varatoimitusjohtajat ja johtajat sekä päättää heidän palkkaeduistaan.
- Päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaista muuttamista.
- Eläke-Tapiolan hallintoneuvosto vahvistaa myös työeläkevakuutusyhtiölain mukaisesti vuosittain yhtiön varojen sijoittamista koskevan suunnitelman laatimisperiaatteet.

Hallintoneuvosto voi lisäksi antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä. Tällaisena asiana Tapiolassa pidetään mm. ohjeen antamista takuusuuksiin perustuvan äänivallan käytöstä toisen Tapiola-yhtiöihin kuuluvan yhtiön yhtiökokouksessa.

Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta valvoo koko Tapiola-ryhmän toimintaa

Tapiolan hallintoneuvostojen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat kuuluvat hallintoneuvostojen yhteistyövaliokuntaan, josta on määräys kunkin yhtiön yh-

tiöjärjestyksessä. Hallintoneuvostot vahvistavat yhteistyövaliokunnalle työjärjestyksen. Sen mukaisesti yhteistyövaliokunta valmistelee hallintoneuvoston kokouksessa käsiteltäviä asioita ja tekee päätösehdotuksia hallintoneuvostoille. Se valvoo hallintoneuvostolle raportoiden hallituksen, pääjohtajan ja toimitusjohtajan toimintaa ja saa tätä varten tarvitsemansa raportit. Se valmistelee ja tekee yhtiökokoukselle päätösehdotuksen hallintoneuvoston jäsenten valitsemiseksi. Tässä asiassa hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja eivät ota osaa päätösehdotuksen tekemiseen edustamansa hallintoneuvoston osalta.

Hallintoneuvostojen yhteistyövaliokunta ei ole yhtiöoikeudellinen elin eikä sillä ole näin ollen päätösvaltaa vaan päätökset tehdään hallintoneuvostoissa. Päätösehdotusten sisällöstä päättää kunkin hallintoneuvoston osalta sen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Yhteistyövaliokunta valitsee hallintoneuvostojen puheenjohtajista itselleen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä

Hallintoneuvostot valitsevat kullekin yhtiölle oman hallituksen. Ne valitsevat myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Nykyisin Vahinko-Tapiolan hallitukseen kuuluu 5 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä, Henki-Tapiolan hallitukseen kuuluu 6 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä ja Yritysten Henki-Tapiolan hallitukseen 5 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä. Nämä hallitukset muodostuvat yhtiöiden toimivasta johdosta. Hallitusten puheenjohtajana toimii Tapiolan pääjohtaja. Varapuheenjohtajana toimii näissä hallituksissa Vahinko-Tapiolan toimitusjohtaja.

Eläke-Tapiolan hallitukseen kuuluu 12 varsinaista jäsentä ja 4 varajäsentä. Työeläkevakuutusyhtiölain mukaan vähintään puolet hallituksen jäsenmäärästä on valittava keskeisten työnantajia ja palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Työnantajien ja palkansaajien ehdottamista henkilöistä valittuja edustajia on oltava yhtä monta, 3 ja 3 sekä varajäseniä 1 ja 1. Hallituksen puheenjohtajana toimii Tapiolan pääjohtaja ja varapuheenjohtajana Vahinko-Tapiolan toimitusjohtaja.

Edellä mainittujen lisäksi hallitukseen kuuluu omistaja-asiakkaiden edustajia ja yhteistyöyhtiö Turvan, joka on keskinäinen vahinkovakuutusyhtiö, toimitusjohtaja.

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen tulee myös huolehtia kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vahvistaa yhtiön strategiasuunnitelman ja toimintaperiaatteet, vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteuttamista. Hallitus vahvistaa suurimmat vahinkomäärät, joista yhtiö saa ilman jälleenvakuutusturvan vastuuseen ja vahvistaa jälleenvakuutusturvan hankintapolitiikan. Hallitus vahvistaa myös sijoitussuunnitelman ja riskipolitiikan. Sijoitusasiat ja riskien hallinta korostuvat vakuutusyhtiön hallituksen työskentelyssä.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön asioita hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti

Hallintoneuvostot ovat valinneet kullekin vakuutusyhtiölle eri henkilön toimitusjohtajaksi lukuunottamatta Yritysten Henki-Tapiolaa, jonka toimitusjohtajana toimii emoyhtiön, Henki-Tapiolan toimitusjohtaja. Toimitusjohtajalla kuten myös hallituksen jäsenillä tulee vakuutusyhtiölain mukaan olla sellainen yleinen vakuutustoiminnan tuntemus, kun vakuutusyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeellinen. Työeläkevakuutusyhtiön toimitusjohtajalta edellytetään riittävää työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemusta.

Neuvottelukunnat edustavat omistaja-asiakkaita

Hallintoneuvostojen lisäksi Tapiolan asiakkaat ovat edustettuina Tapiolan toiminnassa myös neuvottelukuntajärjestelmän kautta. Tapiolalla on 19 alueellista neuvottelukuntaa, joihin kuuluu 12-15 jäsentä sekä lisäksi 12 jäseniset pk-yritysten neuvottelukunta ja maa- ja metsätalouden neuvottelukunta. Ne toimivat asiakaskunnan ja yhtiön välisenä hallintoa täydentävänä vuorovaikutuskanavana.

TAPIOLAN HALLINTO

HALLINTONEUVOSTOJEN YHTEISTYÖVALIOKUNTA

Vahinko-Tapiola

Pentti Sihvola (s. 1945)
Keskinäisen Vakuutusyh-
tiön Tapiolan hallinto-
neuvoston puheenjohta-
ja.

Silmätautien erikois-
lääkäri, lääketieteen
lisansiaatti, Kuopion
Silmäasema Oy:n
toimitusjohtaja vuodesta

1975, Silmäasemat Marketing Oy:n hallituksen
puheenjohtaja vuodesta 1991, Suomen Hammas-
huolto Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 1998.

Reino Penttilä (s. 1940)
Keskinäisen Vakuutusyh-
tiön Tapiolan hallinto-
neuvoston varapuheen-
johtaja.

Maanviljelysneuvos,
Atria Oyj:n hallituksen
puheenjohtaja vuodesta
1991, Itikka Osuuskun-
nan hallintoneuvoston

puheenjohtaja vuodesta 1982, Pellervo-Seuran
johtokunnan varapuheenjohtaja vuodesta 2001.

Eläke-Tapiola

Ilkka Brotherus
(s. 1951)

Yhteistyövaliokunnan
puheenjohtaja, Keskinäi-
sen Eläkevakuutusyhtiön
Tapiolan hallintoneuvos-
ton puheenjohtaja.

Kauppatieteiden
maisteri, Sinituote Oy:n
toimitusjohtaja 1988,

YIT-Yhtymä Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta
2000, Amer-yhtymä Oyj:n hallituksen jäsen
vuodesta 2000.

Antti Oksanen (s. 1944)
Keskinäisen Eläkevakuu-
tusyhtiön Tapiolan
hallintoneuvoston
varapuheenjohtaja.

Metsänhoitaja,
vuorineuvos, Metsäliit-
to-Yhtymän pääjohtaja
vuodesta 1996, Metsä-
liitto Osuuskunnan

toimitusjohtaja vuodesta 1992, Metsä-Serla Oyj:n
hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1995,
Oy Metsä-Botnia Ab:n hallituksen puheenjohtaja
vuodesta 1995, Finnforest Oyj:n hallituksen
puheenjohtaja vuodesta 1995, Metsä Tissue Oyj:n
hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1997, Metsä-
liitto Osuuskunnan hallituksen varapuheenjohta-
ja 1995, Myllykoski Paper Oy:n hallituksen jäsen
vuodesta 1995, MD Papier Oy:n hallituksen jäsen
vuodesta 1995.

Henki-Tapiola

Matti Ahde (s. 1945)
Keskinäisen Henkiva-
kuutusyhtiön Tapiolan
hallintoneuvoston
puheenjohtaja.

Oy Veikkaus Ab:n
toimitusjohtaja ja
hallituksen jäsen
vuodesta 1990, Alma
Media Oyj:n hallinto-
neuvoston jäsen vuodesta 1998.

Tuula Entelä (s. 1955)
Keskinäisen Henkiva-
kuutusyhtiön Tapiolan
hallintoneuvoston
varapuheenjohtaja.

Ekonomi, oikeustie-
teen kandidaatti, Sato-
Yhtymä Oyj:n sijoitus-
johtaja vuodesta 1997,
Helsingin Osuuskauppa

HOK:in hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta
1996, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan
(SOK) hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2000.

Yritysten Henki-Tapiola

Kari Neilimo (s. 1944)
Yhteistyövaliokunnan
varapuheenjohtaja,
Yritysten Henkivakuutus
Oy:n Tapiolan hallinto-
neuvoston puheenjohta-
ja.

Tampereen yliopiston
yrityksen taloustieteen
ja yksityisoikeuden

laitos, liiketaloustieteen professori, taloustieteen
tohtori, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan
(SOK) hallintoneuvoston puheenjohtaja vuodesta
1991, Pirkanmaan Osuuskaupan hallintoneuvos-
ton puheenjohtaja vuodesta 1991.

Marjut Nordström
(s. 1956)
Yritysten Henkivakuutus
Oy:n Tapiolan hallinto-
neuvoston varapuheen-
johtaja.

Kauppätieteiden
maisteri, yrittäjä,
EL-Kori Oy:n toimitus-
johtaja vuodesta 1990,

Lahden Seudun Yrityskeskus Oy:n hallituksen
jäsen vuodesta 1997.

TAPIOLA-YHTIÖIDEN HALLITUSTEN JÄSENET

Asmo Kalpala (s. 1950),
puheenjohtaja,
kauppätieteiden maisteri.

Keskinäisen Vakuutus-
yhtiön Tapiolan, Keski-
näisen Henkivakuutus-
yhtiön Tapiolan ja
Keskinäisen Eläkevakuu-
tusyhtiön Tapiolan

hallitusten puheenjohtaja vuodesta 1987 ja
pääjohtaja vuodesta 1994, Yritysten Henkivakuu-
tus Oy:n Tapiolan hallituksen puheenjohtaja ja
pääjohtaja vuodesta 1994.

Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton
hallituksen ja johtokunnan puheenjohtaja vuodes-
ta 2000.

Vakuutusalan työnantajajhdistys ry:n hallituk-
sen jäsen vuodesta 1988.

Metsä-Serla Oy:n hallituksen jäsen vuodesta
1990.

YIT-Yhtymä Oyj:n hallituksen varapuheenjoht-
taja vuodesta 2000.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan hallinto-
neuvoston varapuheenjohtaja vuodesta 1996.

LTT-Tutkimus Oy:n hallituksen jäsen vuodesta
1988.

Pertti Heikkala
(s. 1940),
varapuheenjohtaja,
vakuutusneuvos
kauppätieteiden maisteri.
Keskinäisen Vakuutus-
yhtiön Tapiolan toimi-
tusjohtaja vuodesta
1994.

Keskinäisen Eläkeva-
kuutusyhtiön Tapiolan ja Keskinäisen Henkiva-
kuutusyhtiön Tapiolan hallitusten varapuheenjoht-
taja vuodesta 1988, Yritysten Henkivakuutus Oy:n
Tapiolan hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta
1994, Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n hallituksen
jäsen vuodesta 2001.

Tapaturmavakuutuslaitosten Liiton hallituksen jäsen vuodesta 1994.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1996.

Per-Olof Bergström

(s. 1942),
diplomi-insinööri, diplomaekonomi.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan varatoimitusjohtaja vuodesta 1994.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen varajäsen vuodesta 1988.

Liikennevakuutuskeskuksen hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1999.

Suomen Vakuutusdata Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1989.

Suomen Vahinkotarkastus SVT Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 1998.

Jari Eklund (s. 1963),
kauppatieteiden maisteri.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan, Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan sijoitusjohtaja vuodesta 1998.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan, Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan hallitusten varajäsen vuodesta 1998. Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2001. Tapiola Rahastoyhtiö Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2001.

JOT Automation Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Ilkka Yhtymä Oy:n hallintoneuvoston jäsen vuodesta 1998.

Suomen Hypoteekkiyhdistyksen hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Suomen SKV Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Antti Calonius (s. 1950),
valtiotieteen maisteri.

Suurasiakkaat, ulkomaantoiminnot ja meklarit -yksikön johtaja vuodesta 1993.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan ja Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan hallitusten varajäsen vuodesta 1993 ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan hallituksen varajäsen vuodesta 1994.

Alma Vakuutus Oy:n hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1995. Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2001.

Suomen Atomivakuutuspoolin, Suomen Lentovakuutuspoolin ja Suomen Vahinkovakuutuspoolin hallituksen jäsen vuodesta 1989.

Juhani Heiskanen

(s. 1948),
filosofian kandidaatti,
SHV, eMBA.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan, Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan varatoimitusjohtaja vuodesta 1998 ja Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan johtaja vuodesta 1995.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan, Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan hallitusten jäsen vuodesta 1998.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan aktuaari ja hallituksen varajäsen vuodesta 1995.

Eeva-Liisa Inkeroinen
(s. 1963),
oikeustieteen kandidaatti.
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1996.
Palvelutyönantajat ry:n työmarkkinapolitiikanyksikönjohtaja vuodesta 1997.

aktuaarijohtaja vuodesta 1992 ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan aktuaarijohtaja vuodesta 1994.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan ja Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan hallitusten jäsen vuodesta 1993 ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1994. Tapiola Rahastoyhtiö Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2001.

Kari Kaukinen (s. 1944),
yleislääketieteen erikoislääkäri.
Työterveyshuollon erikoislääkäri.
Vakuutuslääketieteen erityispätevyys.
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen varajäsen

vuodesta 1996.

Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton ja Palvelutyönantajat ry:n lääketieteen asiantuntija vuodesta 1995.

Diacor terveystalvet Oy:n johtava ylilääkäri vuodesta 1990.

Työsuojelurahaston hallituksen jäsen vuodesta 1995.
Työterveyslaitoksen johtokunnan jäsen vuodesta 1995.
Keuhkovammaliiton Merikosken aluekeskuksen johtokunnan jäsen vuodesta 1998.

Kuntoutussäätiön hallituksen jäsen vuodesta 1995.

Pentti Koskinen
(s. 1942),
filosofian kandidaatti,
SHV.
Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan, Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan

Tom Liljeström
(s. 1959),
diplomi-insinööri,
kauppatieteiden maisteri.
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan toimitusjohtaja vuodesta 1998.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan ja Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan hallitusten jäsen vuodesta 1994. Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen varajäsen vuodesta 2000.

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja vuodesta 1996.

Ismo Luimula
(s. 1945),
yhteiskuntatieteiden maisteri.
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1996.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n ekonomisti vuodesta 1970.

Finnvera Oyj:n hallintoneuvoston jäsen vuodesta 1998.

Palkansaajien tutkimuslaitoksen johtokunnan jäsen vuodesta 1988.

Matti Luukko (s. 1941),
varatuomari.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan varatoimitusjohtaja vuodesta 1994.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan hallitusten varajäsen vuodesta 1994.

Työntekijäin ryhmähenkivakuutuspoolin hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1998.

sen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan hallitusten varajäsen vuodesta 1998.

Seppo Maskonen

(s. 1945),
valtiotieteen maisteri.
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen varajäsen vuodesta 1989.

Suomenmaa-yhtiöt Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 1975.

Maj-Len Remahl

(s. 1942),
Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1987.

Liikealan ammattiliitto ry:n puheenjohtaja vuodesta 1987 alkaen 31.11.2000 saakka.

Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n puheenjohtaja 1.12.2000 alkaen.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n hallituksen ja työvaliokunnan jäsen vuodesta 1986.

International Federation of Commercial, Clerical, Professional and Technical Employees FIET:n puheenjohtaja 1999-2000.

Union Network International UNI:n varapuheenjohtaja vuodesta 2000.

Palkansaajien tutkimuslaitoksen johtokunnan jäsen vuodesta 1996.

Paavo Mäkinen (s. 1955),
maa- ja metsätaloustieteen tohtori.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n toiminnanjohtaja vuodesta 1997.

Pekka Rinne (s. 1944),
agronomi, maanviljelysneuvos.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen varajäsen vuodesta 1988.

Agronomiliitto ry:n toiminnanjohtaja vuodesta 1982.

Markku Paakkanen

(s. 1951),
filosofian lisensiaatti, SHV.

Tapiola-yhtiöiden talousjohtaja vuodesta 1998.
Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan, Keskinäisen

AKAVA ry:n hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 1988.

Maanviljelijä Halikossa vuodesta 1969.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsenyys on päättynyt 12.2.2001.

Jari Saine (s. 1951), filosofian maisteri, SHV.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan toimitusjohtaja vuodesta 1994.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan ja Yritysten Henkivakuutus

Oy:n Tapiolan hallitusten jäsen vuodesta 1994.

Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n hallituksen jäsen vuodesta 2001.

Henkivakuutus Osakeyhtiö Retron hallituksen jäsen vuodesta 1994.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan hallintoneuvoston jäsen vuodesta 1996.

Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1999.

Seppo Salisma (s. 1948), varatuomari.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Turvan toimitusjohtaja vuodesta 1998.

Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton hallituksen jäsen vuodesta 1998.

Tampereen Puhelin Oyj:n hallintoneuvoston jäsen vuodesta 2000.

Pikespo Invest Oy Ltd:n hallituksen jäsen vuodesta 1998.

Veikko Simpanen

(s. 1942),

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1999.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry:n sosiaalisuhteeri vuodesta 1979.

Tapaturmavakuutuslaitosten Liiton hallituksen jäsen vuodesta 1986.

Eläketurvakeskuksen hallituksen jäsen vuodesta 1998.

ETEK-työeläkekassan hallituksen jäsen vuodesta 1998.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Risto Suominen

(s. 1947),

valtiotieteen lisensiaatti.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1999.

Suomen Yrittäjien johtaja vuodesta 1996.

Eläketurvakeskuksen hallituksen jäsen vuodesta 1998.

Finnvera Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1996.

Matti Sutinen (s. 1942),

diplomi-insinööri.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1996.

Graafisen Teollisuuden Liiton toimitusjohtaja vuodesta 1987.

Aino Toikka (s. 1947), filosofian maisteri.

Keskinäisen Eläkevaikutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1995.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK:n henkilöstöjohtaja vuodesta 1991.

Kauppan Työnantajaliiton hallituksen jäsen vuodesta 1991.

Suomen Liikemiesten Kauppaopiston johtokunnan varapuheenjohtaja vuodesta 1995.

Johtamistaidon Opisto ry:n hallituksen jäsen vuodesta 2000.

Pauli Torkko (s. 1947), kauppatieteiden lisensiaatti.

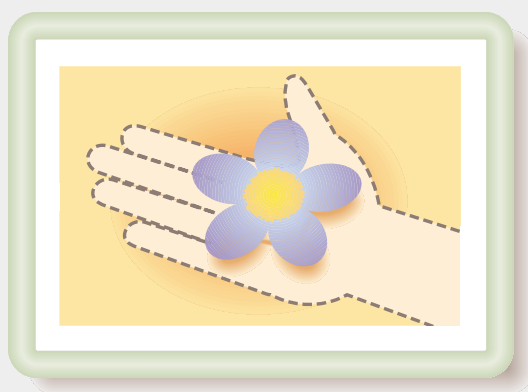
Keskinäisen Eläkevaikutusyhtiön Tapiolan hallituksen jäsen vuodesta 1989.

Orion-yhtymä Oyj:n varatoimitusjohtaja (talous, rahoitus,

hallinto) vuodesta 1984, Orion-yhtymän Toimihenkilöiden Eläkesäätiön hallituksen puheenjohtaja vuodesta 1991.

Kemianteollisuus ry:n hallituksen jäsen vuodesta 1993 ja työmarkkinaneuvottelukunnan puheenjohtaja vuodesta 1997.

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Laatu on asiakkaan huomioon ottamista

VUOSIKERTOMUS 2000

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

VAHINKO-TAPIOLAN MARKKINAOSUUS JATKOI KASVUAAN

**Koko vahinkovakuutusalan ensivakuutuksen mak-
sutulo kasvoi 4,9 prosenttia vuonna 2000. Vahin-
ko-Tapiolan ensivakuutuksen 7,7 prosentin kasvu
ylitti selvästi alan keskimääräisen kasvun ja nosti
markkinaosuutta tuntuvasti.**

**Yhtiön tulos jatkoi hyvien vuo-
sien sarjaa. Liikevoitto 790 mil-
joonaa markkaa oli 24,0 pro-
senttia yhtiön liikevaihdosta.
Hyvä tulos lisää yhtiön mahdol-
lisuuksia kehittää asiakas-
keistä toimintaansa edelleen
sekä varmistaa kykyä kestää yl-
lättäviäkin riskejä.**

Yleinen mielipideilmasto on parhaillaan varsin myönteinen asiakkaitensa omistamalle Tapiolalle. Omistaja-asiakasohjelma, yhtiön laatuun panostaminen ja verkostoyhteistyön lisääminen ovat lujittaneet asiakasuskollisuutta ja kasvattaneet asiakkuusastetta. Yhtiön vakuutuskanta ja asiakkaiden määrä ovat selvässä kasvussa.

Yhtiö on kehittänyt kuluvanakin vuonna laatu- ja palvelukonseptejaan sekä yritys- että yksityisasiakkailleen. Pitkäaikainen kehittämistyö sai syksyllä 2000 julkisen tunnustuksen, kun Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola voitti Suomen laatupalkinnon palveluorganisaatioiden sarjassa. Tämä huomionosoitus vaikuttaa jatkossakin varsin positiivisesti sekä sisäiseen ilmapiiriin että asiakaskuntaan.

Strategisesti tärkeät valmentava esimieskoulutus ja henkilöstön ammattiosaamisen lujittaminen onnistuivat varsin hyvin päätellen sisäisen ilmapiiritutkimuksen tuloksista. Myös työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin kiinnitetty huomio on tuottanut hyviä tuloksia.

Vahinko-Tapiola on menestynyt sekä yksityista-

louksien että yritysten vakuutusmarkkinoilla. Yksityistalouksien osalta erityisesti auto- ja liikennevakuutus sekä koti- ja huvilavakuutus osoittavat selviä kasvulukemia. Yritysten kohdalla etenkin omaisuusvakuutus ja lakisääteinen tapaturmavakuutus ovat menestyneet.

Yhtiön kilpailuympäristössä on tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Pankit välittävät nyt enenevästi myös vahinkovakuutuksia. Ulkomainen kilpailu sekä yritysten että yksityistalouksien vakuutuksissa lisääntyy. Menestyäkseen myös jatkossa yhtiö tarvitsee selkeitä strategialinjauksia. Vuoden 2000 aikana tarkistettiin sekä yhtiö- että yhtiöryhmästrategia. Perusteellisen strategiaproessin tuloksena uusi strategia

viitoittaa ja konkretisoi yhtiön kehittymistä omistaja-asiakasedulle rakentuvana laatu- ja palveluyhtiönä, joka saa ohjausvoimansa omistaja-asiakkailtaan.

Tapiola kehittää toimintaansa ja yrityskuvaansa panostamalla palvelu- ja myyntikanaviin, tuotteisiin ja niihin liittyviin asiakasetuihin, palveluhenkiseen ja osaavaan henkilöstöön, asiakaslähtöisiin ja korkealaatuisiin palveluprosesseihin sekä niitä tukeviin tietojärjestelmiin ja -resursseihin kuten myös koko toiminnan kattavaan riskien hallintaan. Tämän toimialalogiikkalähtöisen kokonaisuuden piiristä löytyvät myös määrätietoisesti jatkokehitettävät asiakaslohko-kohtaiset toimintamallit ja kilpailuedut, joilla yhtiö aikoo menestyä myös tulevaisuudessa.

PERTTI HEIKKALA
toimitusjohtaja
Vahinko-Tapiola

VAHINKO-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO, TILINTARKASTAJAT JA HALLITUS

HALLINTONEUVOSTO

Toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Pentti Sihvola , puheenjohtaja, silmälääkäri, hallituksen puheenjohtaja, Kuopio	1999–2002
Reino Penttilä , varapuheenjohtaja, maanviljelijä, Nurmo	2000–2003
Heli Alanko , toimitusjohtaja, Järvenpää	2000–2003
Martti Haaman , teollisuusneuvos, Helsinki	2000–2003
Kari Haavisto , finanssijohtaja, Helsinki	2000–2003
Veikko Hannus , hitsaaja, Kajaani	1998–2001
Tuomo Herrala , kauppaneuvos, Lappeenranta	1998–2001
Arto Hiltunen , toimitusjohtaja, Porvoo	2000–2003
Risto Ihamuotila , kansleri, Helsinki	1999–2002
Heikki Ikonen , kunnallisneuvos, Nurmes	2000–2003
Robert Ingman , toimitusjohtaja, Sipoo	1999–2002
Kari Jalas , valtiotieteen tohtori, Helsinki	1998–2001
Juha Kivinen , varatoimitusjohtaja, Espoo	1999–15.1.2001
Markku Koskinen , johtaja, Kärkölä	2000–2003
Olavi Kuusela , toimitusjohtaja, Helsinki	2000–2003
Pirkko Lahti , toiminnanjohtaja, Helsinki	2000–2003
Raimo Leivo , toimitusjohtaja, Tampere	1998–2001
Matti Oksanen , toimitusjohtaja, Espoo	1999–2002
Seppo Paatelainen , toimitusjohtaja, Seinäjoki	1998–2001

Pirkko Rantanen-Kervinen

toimitusjohtaja, Vantaa	1999–2002
Teuvo Salminen , varatoimitusjohtaja, Sipoo	1999–2002
Juhani Sormaala , toimitusjohtaja, Helsinki	1998–2001
Olli Vuorio , poliisipäällikkö, Vihti	1998–2001

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat

Mauno Tervo , ekonomi, KHT
SVH PricewaterhouseCoopers Oy , KHT-yhteisö, jonka päävastuullisena tilintarkastajana
Ulla Holmström , diplomiekonomi, KHT

Varatilintarkastajat

Jari Miikkulainen , kauppatieteiden, maisteri, KHT
Mirja Tonteri , ekonomi, KHT

VAHINKO-TAPIOLAN HALLITUS

Asmo Kalpala , hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja
Pertti Heikkala , hallituksen varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja
Juhani Heiskanen , varatoimitusjohtaja, myynti, markkinointi ja alueelliset palvelut
Pentti Koskinen , johtaja, aktuaaripalvelut
Tom Liljeström , toimitusjohtaja

Varajäsenet

Per-Olof Bergström , varatoimitusjohtaja, vahinkovakuutus
Antti Calonius , johtaja, suurasiakaspalvelu, kansainvälinen ensivakuutus ja jälleenvakuutus
Jari Eklund , johtaja, sijoituspalvelut
Markku Paakkanen , johtaja, talouspalvelut

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2000

Vahinko-Tapiolalle vuosi 2000 oli menestyksellinen sekä taloudellisesti että toiminnallisesti. Yhtiön liikevoitto oli ennätyselliset 784 miljoonaa markkaa. Ensivakuutuksen kasvu, 7,7 prosenttia, oli selvästi alan keskimääräistä 4,9 prosentin kasvua korkeampi. Yhtiön kotimaan ensivakuutuksen markkinaosuus kasvoi noin 0,5 prosenttiyksikköä. Vahinko-Tapiolan vakavaraisuus säilyi korkealla tasolla, vaikka vuoden loppua kohti sijoitusten arvot selvästi laskivatkin.

Vahinko-Tapiolan erinomainen tulos, kasvava markkinaosuus ja korkea vakavaraisuus tarjoavat vankan perustan tuleville vuosille. Yhtiö panostaa lähivuosina erityisesti asiakaslähtöisten palvelu- ja myyntikanavien kehittämiseen.

Euron käyttöönoton vaatimat muutostyöt koordinoi vuonna 1997 perustettu Euro-projekti. Kulunut vuosi on ollut eurotöiden toteuttamisen vuosi. Vuoden 2000 toteuman ja eurotöiden kokonaisvalmiuden näkökulmasta Tapiola-ryhmän kokonaistyömääräksi arvioitu 116 henkilötyövuotta tulee alitumaan. Kokonaistyömäärä ajoittuu vuosille 1998–2002. Suunnitelmat euron käyttöönotolle on tehty siten, että uuteen rahayksikköön siirtyminen on mahdollisimman häiriötöntä ja joustavaa.

VAKUUTUSTOIMINTA

Ensivakuutus Ensivakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 2 028 miljoonaa markkaa. Kasvua edellisestä vuodesta oli 7,7 prosenttia. Ensivakuutuskorvauksia yhtiö maksoi yhteensä 1 406 miljoonaa markkaa, mikä on 11,3 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Ensivakuutuksen vahinkosuhte oli 78,7 prosenttia oltuaan edellisellä vuonna 91,6 prosenttia. Edellisen vuoden vertailukelpoinen, perustemuutoksien vaikutukset eliminoiden laskettu vahinkosuhte oli 80,8 prosenttia.

Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 16 miljoonaa markkaa, edellisellä vuonna 17 miljoonaa markkaa.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 372 miljoonaa markkaa, edellisellä vuonna 395 miljoonaa markkaa. Vakuutusmaksutulon alenema edellisvuodesta johtuu pääasiassa siitä, että asiakkaat ovat ottaneet suurempia omavastuusuuksia. Lajin kannattavuus säilyi hyvänä. Muun tapaturmavakuutuksen kannattavuus oli edellisvuoden tapaan erittäin hyvä.

Liikennevakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 14,7 prosenttia 522 miljoonaan markkaan. Lajin kannattavuus parani merkittävästi edellisestä vuodesta ja oli varsin tyydyttävä.

Autovakuutuksen vakuutusmaksutulo kasvoi 10,9 prosenttia 385 miljoonaan markkaan. Lajin kannattavuus säilyi edellisen vuoden hyvällä tasolla.

Palo- ja omaisuusvakuutusten sekä vastuu- ja oikeusturvavakuutusten ryhmän vakuutusmaksutulo oli 635 miljoonaa markkaa, mikä on 8,1 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna. Kannattavuus koheni edellisestä vuodesta ja oli varsin tyydyttävä. Kotivakuutusten vakuutusmaksutulo kasvoi 7,6 prosenttia 257 miljoonaan markkaan ja kannattavuus oli hyvä. Maatilavakuutusten maksutulo kasvoi 2,7 prosenttia, 133 miljoonaan markkaan. Maatilavakuutusten kannattavuus oli hyvä. Yritys- ja kiinteistövakuutusten maksutulo kasvoi 11,9 prosenttia 246 miljoonaan markkaan ja kannattavuus säilyi edellisen vuoden tasolla. Tulosta rasitti kolme yli viiden miljoonan markan vahinkoa.

Jälleenvakuutus Tulevan kotimaisen ja ulkomaisen jälleenvakuutuksen vakuutusmaksutulo oli yhteensä 151 miljoonaa markkaa ja vakuutustekninen kate ennen sijoitustoiminnan nettotuottoa oli 3 miljoonaa markkaa voitollinen.

Kotimaisen jälleenvakuutuksen maksutulo oli 118 miljoonaa markkaa, edellisellä vuonna 101 miljoonaa markkaa. Kotimaisen jälleenvakuutuksen vakuutustekninen kate ennen sijoitustoiminnan nettotuottoa oli 5 miljoonaa markkaa voitollinen.

Ulkomaisen jälleenvakuutuksen merkitsemisessä

yhtiö on edelleen ollut hyvin pidättyväinen. Sen maksutulo oli 33 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 31 miljoonaa markkaa. Vakuutustekninen kate ennen sijoitustoiminnan nettotuottoa oli 2 miljoonaa markkaa tappiollinen.

Jälleenvakuuttajien saama tulos oli 19 miljoonaa markkaa voitollinen, edellisenä vuonna 22 miljoonaa markkaa tappiollinen.

Vastuuvelka Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 32 miljoonaa markkaa 704 miljoonaan markkaan ja korvausvastuu 216 miljoonaa markkaa 3 317 miljoonaan markkaan.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 44,2 prosenttia 811 miljoonaan markkaan. Tämä on 38,9 prosenttia omalla vastuulla olevista maksutuotoista. Vastaava luku oli 30,0 prosenttia vuonna 1999.

Osinkotuotot kasvoivat 116 miljoonasta markasta 126 miljoonaan markkaan.

Nettokorko- ja muita tuottoja kertyi 215 miljoonaa markkaa, nettomyyntivoittoja 474 miljoonaa markkaa ja kiinteistöjen nettotuottoja 54 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna vastaavat luvut olivat 132, 308 ja 49 miljoonaa markkaa.

Osakkeiden, rahoitusmarkkinavälineiden ja kiinteistöjen arvonalennuksia tehtiin yhteensä noin 104 miljoonalla markalla, kun vastaava luku oli edellisvuonna 95 miljoonaa markkaa. Arvonalennuksista kohdistui osakkeisiin 90 miljoonaa markkaa, rahoitusmarkkinavälineisiin 1 miljoonaa markkaa ja kiinteistöihin 13 miljoonaa markkaa.

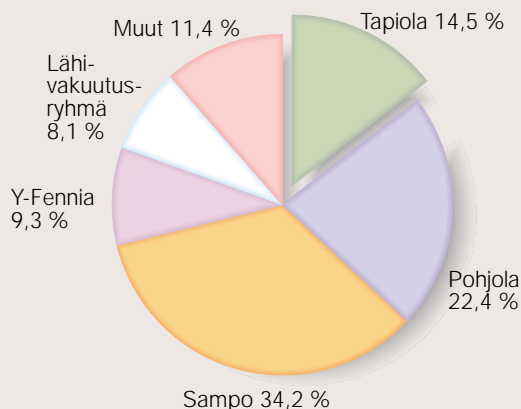
Arvonalennusten palautuksia oli 50 miljoonaa markkaa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 57 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä oli kertomusvuoden päättyessä kirjanpitoarvoin laskettuna 6 958 miljoonaa markkaa ja käyvin arvoin 9 347 miljoonaa markkaa.

Sijoitukset käyvin arvoin jakautuivat siten, että edelliseen vuoteen verrattuna osakkeiden osuus ale ni 42 prosentista 35 prosenttiin, kiinteistöjen osuus kasvoi 22 prosentista 24 prosenttiin ja rahoitusmarkkinavälineiden osuus kasvoi 31 prosentista 35 prosenttiin. Kategorian muut sijoitukset osuus oli 5 prosenttia sekä tilivuonna että sitä edeltävänä vuonna.

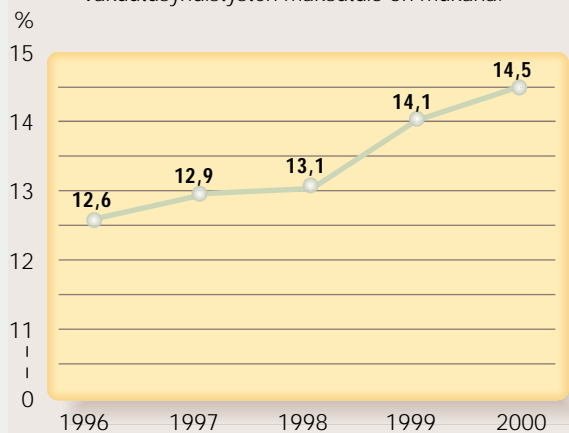
Vahinkovakuutuksen ensivakuutuksen markkinaosuudet 2000

Yhtiöiden ja vakuutusyhdistysten yhteenlasketut vakuutusmaksutulot 14,0 mrd. markkaa.

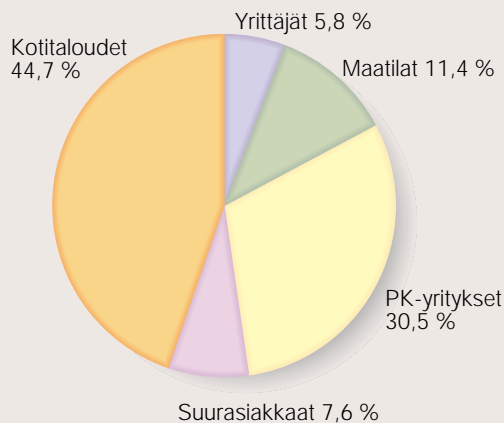

Vahinko-Tapiolan ensivakuutuksen markkinaosuuskehitys

Vakuutusyhdistysten maksutulo on mukana.

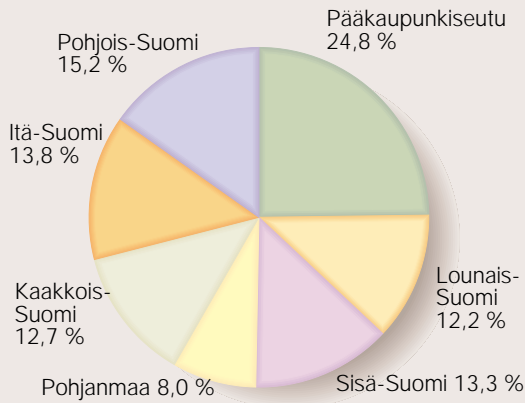

Vahinko-Tapiolan maksutulon jakauma asiakasryhmittäin 2000

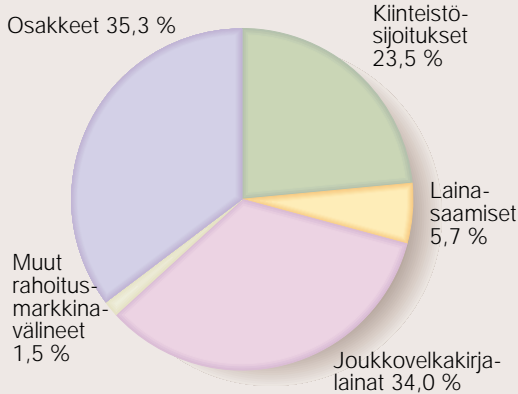
Vahinko-Tapiolan maksutulon jakauma alueittain 2000

Asiakkaan kotikunnan mukaan sisältäen myös suurasiaakkaat

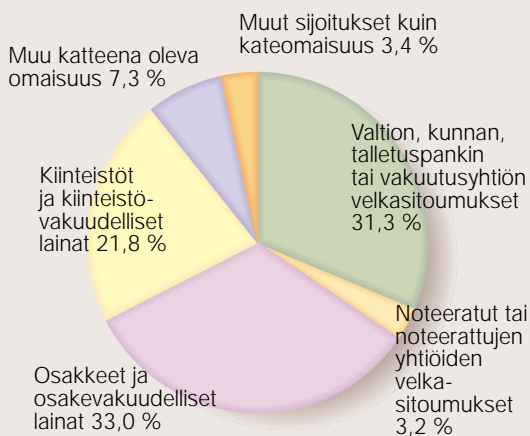
Vahinko-Tapiolan sijoitusten jakauma

Käypä arvo 31.12. 2000 Mmk 9 347

Vahinko-Tapiolan sijoitusten jakauma sijoitusriskin mukaan

Käypä arvo 31.12. 2000

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofiilin. Vastuvelkaa kattava omaisuus ja muut sijoitukset kuin kateomaisuus on ryhmitelty tässä sijoitusriskin mukaan.

LIIEKULUT JA ORGANISAATIO

Tuloslaskelman liikekulut olivat 457 miljoonaa markkaa, mikä on 10,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Liikekulujen suhde maksutuottoihin oli 22,0 prosenttia, kun vastaava luku vuonna 1999 oli 22,2 prosenttia.

Kokonaisliikekulut, jotka sisältävät poistoja 28 miljoonaa markkaa, on jaettu toiminnoille. Sijoitustoiminnan kulut sisältävät oman organisaation kulut.

Tilikauden aikana yhtiön henkilöstö hoiti koko Tapiola-yhtiöryhmän tehtäviä. Yhtiön henkilöstö toimitusjohtajaa ja varatoimitusjohtajaa lukuun ottamatta on työsuhteessa paitsi yhtiöön myös Keskinäiseen Henkivakuutusyhtiöön Tapiolaan ja Keskinäiseen Eläkevakuutusyhtiöön Tapiolaan. Liikekulut jaetaan eri kirjanpitovelvollisten kesken menonsiirtona aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

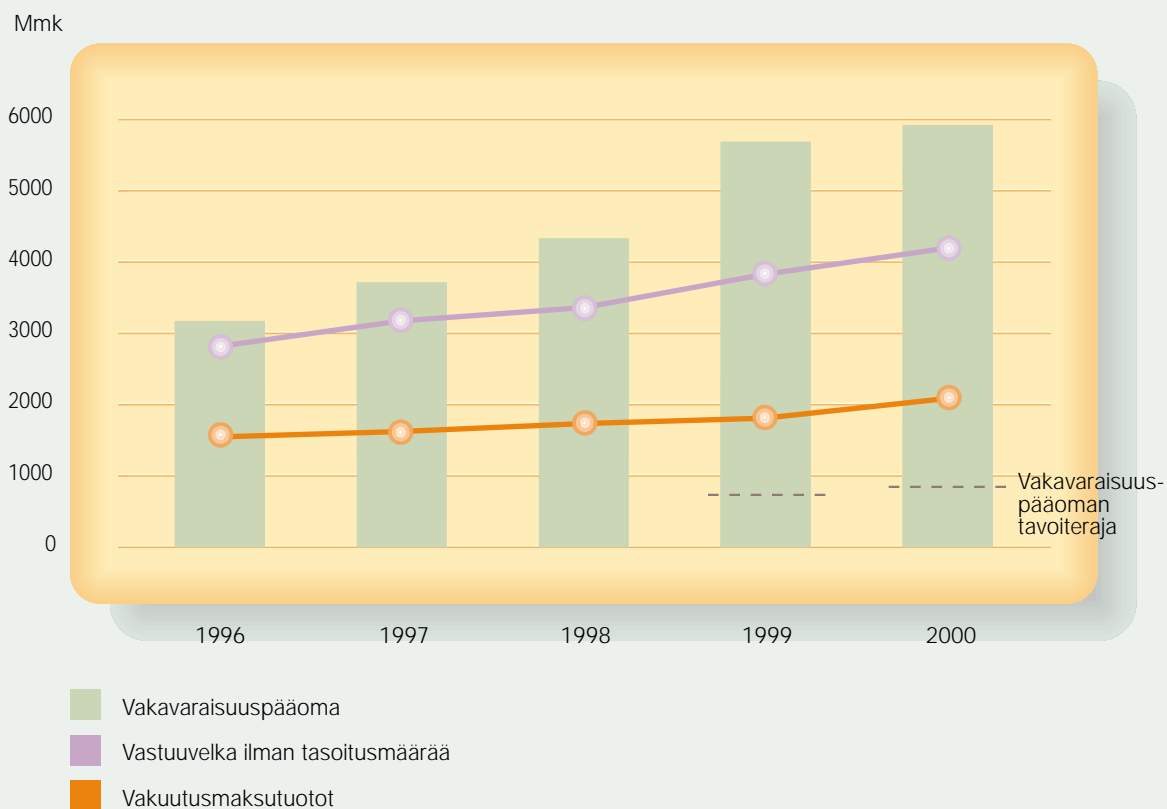
Maksetut palkat ja palkkiot hallintoneuvoston jäsenille, hallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä toimitus- ja varatoimitusjohtajille olivat yhteensä 4 742 378,00 markkaa. Muut maksetut palkat ja palkkiot olivat 246 286 936,63 markkaa, eli yhteensä 251 029 314,63 markkaa.

TILIKAUDEN TULOS

Liikevaihto vuodelta 2000 oli 3 274 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 2 799 miljoonaa markkaa ja liikevoitto 784 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 324 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 24,0 prosenttia liikevaihdosta, edellisvuonna 11,6 prosenttia. Vakuutusmaksutulo kasvoi 8,2 prosenttia.

Vakuustekninen kate ennen tasoitusmäärän muutosta oli 18 miljoonaa markkaa tappiollinen. Valuuttakurssien vaikutus vakuustekniseen katteeseen oli -0,6 miljoonaa markkaa ja sijoitustoiminnan tuottoihin +8,1 miljoonaa markkaa, joten valuuttakurssien nettovaikutus yhtiön tulokseen oli +7,5 miljoonaa markkaa. Vakuutusmaksutuottoihin suhteutetut korvauskulut eli vahinkosuhde oli 78,8 prosenttia, edellisenä vuonna 90,2 prosenttia. Liikekulut huomioiva yhdistetty kulusuhde laski 112,4 prosentista 100,7 prosenttiin. Vertailuvuoden 1999 tilinpäätökseen sisältyvien las-

VAHINKO-TAPIOLAN VAKAVARAIUSPÄÄOMA

kuperustekorko- ja vastuvelkaperustemuutosten vaikutus oli 10,0 prosenttia vahinkosuhdetta ja yhdistettyä kulusuhdetta kasvattava.

Tasoitusmäärä kasvoi 196 miljoonalla markalla 2 388 miljoonaan markkaan.

Käyvän arvoin laskettu toimintapääoma oli vuoden lopussa 3 293 miljoonaa markkaa ja vakavaraisuuspääoma 5 681 miljoonaa markkaa. Kaikkiaan vakavaraisuuspääoma kasvoi 217 miljoonaa markkaa. Yhtiön vakavaraisuutta kuvaava vastuunkantokyky oli 273 prosenttia, edellisenä vuonna 292 prosenttia.

Yhtiön omaisuuden käyvät arvot on laskettu varovaisuuden periaatetta noudattaen tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa tarkemmin selostetulla tavalla.

Poistot, yhteensä 32 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sal-

limat poistot ja luottotappiovaraus on tehty täysimääräisinä.

Lakisääteisten vahinkovakuutusten yhteistakuuerän kasvu oli 3 miljoonaa markkaa.

Käyttörahostosta on tilivuoden aikana lahjoitettu yleishyödyllisiin tarkoituksiin 353 000,00 markkaa.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahostoon h.r. siirrettävästä voittopalkkiosta on 5 556 300,00 markkaa. Se on laskettu ennakkomäärän mukaisena ja sisältyy tuloslaskelmassa muihin kuluihin.

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto 415 828 723,40 markkaa käytetään siten, että varmuusrahostoon siirretään 415 500 000,00 markkaa ja käyttörahostoon 328 723,40 markkaa.

Taseen loppusumma on 7 948 610 324,27 markkaa, edellisenä vuonna 7 002 059 142,02 markkaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan konserniin kuuluvat emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Alma Vakuutus Oy, Tapiola Safety Oy, Tietotyö Oy, Aura-Karelia Oy, Tieto-Tapiola Oy, Omre Oy ja Kestap Ky sekä 46 asunto- ja kiinteistöyhtiötä.

Osakkuusyhtiöitä ovat Suomen Vahinkotarkastus SVT Oy, Vakuutusneuvonta Aura Oy, Vakuutusneuvonta Pohja Oy, Kiinteistö Oy Huittisten Tapiola, Kiinteistö Oy Poimari, Vaasan Tekno Park Oy, Kiinteistö Oy Kiltakallio, Glasnost Oy, Pohja-yhtymä Oy, Tapiolan Omaisuudenhoito Oy ja Kiinteistö Oy SVT.

Konsolidoimattomana osakkuusyhtiönä konsernin ulkopuolella on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Konsernin vakuutusmaksutulo oli 2 179 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 2 015 miljoonaa markkaa. Ensivakuutuksen osuus vakuutusmaksutulosta oli 2 028 miljoonaa markkaa. Kasvua edellisestä vuodesta oli 7,7 prosenttia. Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 16 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 17 miljoonaa markkaa.

Korvauskulut Konsernin maksetut korvaukset olivat 1 412 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 1 354 miljoonaa markkaa. Korvausvastuu kasvoi 226 miljoonaa markkaa nousten 3 365 miljoonaan markkaan.

Jälleenvakuutus Konsernin tulevan jälleenvakuutuksen kokonaismaksutulo oli 151 miljoonaa markkaa. Lisäystä edellisestä vuodesta oli 19 miljoonaa markkaa. Jälleenvakuutuksen osuus konsernin kokonaismaksutulosta oli 7,0 prosenttia.

Jälleenvakuuttajan osuus Jälleenvakuuttajien osuus tilikauden tuloksesta oli -30 miljoonaa markkaa, edellisvuonna vastaava luku oli 12 miljoonaa markkaa.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 831 miljoonaa markkaa, missä on lisäystä edelliseen vuoteen 245 miljoonaa markkaa. Nettomyyntivoittojen määrä oli 474 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 309 mil-

joonaa markkaa. Korke- ja muut tuotot kulujen vähentämisen jälkeen olivat 246 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 159 miljoonaa markkaa. Kiinteistöinvestointien nettotuotot olivat 102 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 96 miljoonaa markkaa.

Rakennusten suunnitelman mukaiset poistot olivat 38 miljoonaa markkaa.

Arvonlennuksia kirjattiin 109 miljoonaa markkaa ja arvonlennusten palautuksia 50 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjanpitoarvoin laskettuna 7 154 miljoonaa markkaa ja vastaavasti käyvin arvoin 9 714 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Konsernin tuloslaskelman liiekekulut olivat yhteensä 473 miljoonaa markkaa, mikä on 13,2 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Vahinko-Tapiolan konsernin yhteenlaskettu henkilömäärä oli toimintavuoden aikana keskimäärin 1 834, missä lisäystä edellisvuodesta on 42.

TILIKAUDEN TULOS

Konsernin liikevaihto vuodelta 2000 oli 3 292 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 2 816 miljoonaa markkaa, ja liikevoitto oli 790 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 328 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 24,0 prosenttia liikevaihdosta, edellisvuonna 11,7 prosenttia.

Konsernin vakavaraisuuspääoma aleni 234 miljoonalla markalla 5 928 miljoonaan markkaan. Konsernin vakavaraisuutta kuvaava vastuunkantokyky oli 285 prosenttia, edellisenä vuonna 304 prosenttia. Vakavaraisuusluvuissa on huomioitu sijoitusten arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka.

Poistot kirjattiin suunnitelman mukaisina ja ne sisältävät konserniliikearvon poistot. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset taseesta on jaettu laskennalliseen verovelkaan, vähemmistöosuuteen ja omaan pääomaan. Luottotappiovaraus muista saamisista tehtiin täysimääräisenä.

Konsernin voitto tilikaudelta oli 417 570 056,00 markkaa, josta vähemmistön osuus oli 142 463,30 markkaa. Taseen loppusumma oli 8 156 383 939,69 markkaa.

VAHINKO-TAPIOLAN KONSERNIN TUNNUSLUKUJA

	2000	1999	1998	1997	1996
YHTIÖN KOKO					
Vakuutusmaksutulo, Mmk	2 179	2 015	1 847	1 645	1 548
Liikevaihto, Mmk	3 292	2 816	2 612	2 203	2 138
VAHINKOKEHITYS					
Vahinkosuhte %	78,7	91,2	82,8	85,2	81,9
TOIMINNAN TEHOKKUUS					
Liikekulusuhte %	22,7	22,3	20,7	21,1	20,0
TULOSKEHITYS					
Yhdistetty kulusuhte %	101,4	113,5	103,5	106,2	101,9
Liikevoitto, Mmk	790	328	442	302	316
Liikevoitto % liikevaihdosta	24,0	11,7	16,9	13,7	14,6
Voitto/Tappio ennen satunnaiseriä, Mmk	594	316	213	35	153
Oman pääoman tuotto % *)	0,5	46,5	20,0	16,0	44,2
Kokonaispääoman tuotto %	3,6	16,0	9,3	9,9	14,2
VAKAVARAISUUS					
Vakavaraisuuspääoma, Mmk *)	5 928	5 694	4 339	3 722	3 179
Vakavaraisuuspääoma % vastuuvasta *)	143,1	146,7	126,1	115,5	106,8
Vastuunkantokyky % *)	284,9	304,0	245,3	234,2	209,7
Omavaraisuusaste % *)	33,7	34,9	26,3	23,7	22,0

*) Arvostuseroista on vähennetty toteutuvaksi arvioitu verovelka.

Käsitteiden määritelmät ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty Lukijan oppaassa sivulla 168.

**VAHINKO-TAPIOLAN
KONSERNIN TULOSANALYYSI**

Mmk	2000	1999	1998	1997	1996
Vakuutusmaksutuotot	2 081	1 873	1 769	1 590	1 516
Korvauskulut	-1 638	-1 709	-1 464	-1 354	-1 241
Liikekulut	-473	-418	-366	-335	-304
Yhteistakuuerän muutos	-3	-3	-3	-	-
VAKUUTUSTEKNINEN KATE ENNEN TASOITUSMÄÄRÄN MUUTOSTA	-32	-256	-65	-99	-29
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut	831	586	509	399	357
Muut tuotot ja kulut	-8	-2	-3	2	-13
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	-1	1	1	1	0
LIIKEVOITTO	790	328	442	302	316
Tasoitusmäärän muutos	-196	-12	-229	-267	-153
Sijoitusten arvonnkorotukset ja niiden oikaisut	-	-	-	-	-10
VOITTO TAI TAPPIO ENNEN SATUNNAISERIÄ	594	316	213	35	153
Satunnaiset tuotot	-	-	-	67	127
Satunnaiset kulut	-	-	-	-67	-159
VOITTO TAI TAPPIO ENNEN TILIPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	594	316	213	35	122

**KIINTEISTÖKANNAN ARVOT,
TUOTOT JA TYHJILLÄÄN OLEVAT
TILAT 31.12.2000**

KIINTEISTÖKANTA, 1 000 mk

Käypä arvo	2 471 523
Kirjanpitoarvo ja lainat	1 634 910
Arvostusero	836 613

Kiinteistö- tyyppi	Käypä arvo 1 000 mk	Käypä arvo mk/m ²	Nettotuotto 1 000 mk	Netto- tuotto %	Vuokrattava huoneistoala m ²	Tyhjyysaste %
Toimitilakiinteistöt						
Liike- ja toimistokiinteistöt	775 677	8 803	51 308	6,6	88 112	2,6
Teollisuuskiinteistöt	143 090	3 291	13 321	9,3	43 479	2,8
Hotellit	211 084	5 951	20 488	9,7	35 471	0,8
Yhteensä	1 129 851	6 763	85 117	7,5	167 062	2,3

Asuinkiinteistöt *)	732 034	9 127	33 726	4,6	80 204	2,1

Muut kiinteistöt ja tilat

Rakenteilla olevat ja

kesken vuotta hankitut 269 292

Tontit ilman rakennuksia 17 315

Metsät 3 870

Kiinteistösijoitusyhtiöiden

osakkeet 34 686

Yhteensä 325 163

19 558

Oma käyttö 284 475

34 610

KIINTEISTÖKANTA 2 471 523

301 434

*) Asuinkiinteistöjen nettotuottoihin on lisätty valtion maksamaa korkotukea

1 952 000 mk

(Tämän lisäksi rakenteilla olevat kohteet ovat saaneet korkotukea)

115 000 mk

KTI-indeksin mukainen sijoitusomaisuuden kokonaistuotto (ml. korkotuki)

15,1 %

Toimitilakiinteistöjä keskimäärin tyhjänä vuoden aikana

2,5 %

RAHOITUSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Epäsuora rahoituslaskelma				
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto varsinaisesta toiminnasta/ voitto ennen satunnaisia eriä	416 120	223 538	417 428	223 827
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	471 319	447 014	456 004	453 692
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	53 945	37 867	58 954	40 838
Suunnitelman mukaiset poistot	31 527	29 356	87 959	79 542
Muut oikaisut	-301 065	-219 550	-291 608	-213 439
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	671 846	518 225	728 735	584 460
Käyttö pääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	-140 588	-78 704	-129 860	-27 327
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/ vähennys (-)	59 465	105 946	29 445	58 293
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	590 724	545 468	628 321	615 426
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-	-	-5 913	-2 309
Maksetut välittömät verot	-172 524	-88 533	-174 629	-88 795
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	418 200	456 935	447 780	524 322
Liiketoiminnan rahavirta	418 200	456 935	447 780	524 322
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-849 982	-711 718	-843 997	-799 734
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	473 589	308 082	474 509	308 643
Vähemmistöosuuden lisäys/vähennys	-	-	-7 257	35 566
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-45 947	-40 497	-69 679	-67 879
Investointien rahavirta	-422 340	-444 133	-446 424	-523 404
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot	-	-	-	7 002
Lainojen takaisinmaksut	-	-	-4 872	-
Oman pääoman lisäys	-	-	516	322
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-353	-358	-425	-358
Rahoituksen rahavirta	-353	-358	-4 780	6 967
Rahavarojen muutos	-4 494	12 445	-3 424	7 885
Rahavarat tilikauden alussa	40 594	28 149	50 705	42 820
Rahavarat tilikauden lopussa	36 101	40 594	40 281	50 705

TULOSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni		
	2000	1999	2000	1999	
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutuotot					
Vakuutusmaksutulo	*1	2 178 974	2 013 344	2 179 096	2 014 818
Jälleenvakuuttajien osuus		-65 564	-52 217	-66 218	-52 243
		2 113 410	1 961 127	2 112 877	1 962 575
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-32 137	-89 184	-32 137	-89 184
Jälleenvakuuttajien osuus		392	-189	392	-189
		-31 745	-89 373	-31 745	-89 373
		2 081 665	1 871 754	2 081 132	1 873 202
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset		-1 454 289	-1 379 161	-1 473 158	-1 399 294
Jälleenvakuuttajien osuus		55 366	32 945	61 127	39 959
		-1 398 923	-1 346 216	-1 412 032	-1 359 336
Korvausvastuun muutos		-216 381	-372 246	-200 142	-374 480
Jälleenvakuuttajien osuus		-24 746	29 345	-25 670	24 901
		-241 127	-342 901	-225 812	-349 579
		-1 640 050	-1 689 117	-1 637 843	-1 708 915
Yhteistakuuerän muutos		-2 914	-2 802	-2 914	-2 802
Liikekulut	3	-457 100	-414 940	-472 850	-417 577
Vakuutustekninen kate ennen tasoituspäättämisen muutosta		-18 400	-235 105	-32 475	-256 092
Tasoituspäättämisen muutos		-195 533	-11 938	-195 533	-11 938
Vakuutustekninen kate	2	-213 933	-247 043	-228 008	-268 030
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Sijoitustoiminnan tuotot	4	1 126 336	874 213	1 143 915	889 074
Sijoitustoiminnan kulut	4	-315 765	-312 199	-312 939	-302 884
		810 571	562 014	830 976	586 190
Muut tuotot		651	431	1 423	1 316
Muut kulut					
Konserniliikkeen poisto		-	-	-318	-307
Muut kulut		-8 646	-3 332	-8 731	-3 374
		-8 646	-3 332	-9 048	-3 681
Osuus osakkuusyritysten tappiosta/voitosta verojen jälkeen		-	-	-993	626
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden vero		-172 487	-87 309	-174 377	-87 478
Aikaisempien tilikausien verot		-37	-1 224	-252	-1 318
Laskennallinen vero		-	-	-2 294	-3 799
		-172 524	-88 533	-176 923	-92 595
Voitto varsinaisesta toiminnasta		416 120	223 538	417 428	223 827

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Voitto satunnaisten erien jälkeen	416 120	223 538	417 428	223 827
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	-216	-198	0	0
Vapaaehtoisten varausten muutos	-75	-1 950	0	0
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta	-291	-2 148	0	0
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	-	-	142	-1 247
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden voitto	415 829	221 390	417 570	222 580

TULOSLASKELMAN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
Kotimaasta	2 027 607	1 882 018	2 027 607	1 882 018
Jälleenvakuutus	151 367	131 327	151 488	132 801
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	2 178 974	2 013 344	2 179 096	2 014 818
1.1 Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät				
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	16 198	16 983	16 198	16 983
Vakuutusmaksuvero	324 233	290 078	324 233	290 078
Palosuojelumaksu	5 439	5 747	5 439	5 747
Liikenneturvallisuusmaksu	5 643	4 908	5 643	4 908
Työturvallisuusmaksu	6 478	7 082	6 478	7 082
Valtiolle perittävä sairaanhoitomaksu	44 108	41 663	44 108	41 663
Yhteensä	402 098	366 462	402 098	366 462

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk		Emoyhtiö					
2 Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos							
Vakuutusluokkaryhmä		Vakuutusmaksutulo ennen luototappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	Vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuuttajien palkkioita ja voitto-osuuksia	Jälleenvakuuttajien osuus	Vakuutustekninen kate ennen sijoitus-toiminnan netto-tuottoa
Lakisääteinen tapaturma	2000	372 151	374 256	-304 059	-39 703	-86	30 407
	1999	394 527	392 711	-258 886	-42 720	-69	91 036
	1998	396 428	396 326	-371 728	-36 661	-85	-12 149
Muu tapaturma ja sairaus	2000	98 761	95 227	-59 274	-43 851	-395	-8 292
	1999	86 747	84 758	-49 512	-37 445	-87	-2 287
	1998	71 815	69 849	-48 535	-24 758	-111	-3 556
Moottori-ajoneuvon vastuu	2000	522 331	492 114	-407 883	-118 398	-858	-35 025
	1999	455 366	419 475	-620 162	-100 700	-117	-301 504
	1998	378 213	357 324	-361 750	-74 727	-312	-79 465
Maa-ajoneuvot	2000	385 067	370 084	-291 798	-86 302	-461	-8 477
	1999	347 303	326 677	-248 045	-76 797	-393	1 442
	1998	292 574	284 133	-215 101	-58 883	-487	9 663
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	2000	30 609	30 054	-14 181	-6 876	-931	8 066
	1999	29 650	29 452	-13 543	-5 979	-633	9 296
	1998	34 228	34 152	-14 411	-6 600	-1 505	11 635
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2000	468 787	483 219	-358 156	-106 724	5 975	24 314
	1999	430 173	402 910	-333 988	-88 734	7 832	-11 980
	1998	409 644	406 114	-288 965	-95 815	-14 747	6 587
Vastuu	2000	103 643	104 431	-96 724	-27 373	-6 209	-25 875
	1999	93 020	93 465	-67 768	-25 422	-4 365	-4 090
	1998	96 993	96 510	-94 344	-25 639	4 185	-19 288
Luotto ja takaus	2000	713	1 076	1 241	-55	-52	2 210
	1999	1 131	1 176	3 428	-90	-165	4 348
	1998	1 375	1 202	8 516	-110	-337	9 270
Oikeusturva	2000	26 419	28 421	-20 774	-11 887	0	-4 239
	1999	26 741	25 945	-24 970	-8 658	0	-7 683
	1998	25 753	27 941	-34 068	-8 431	0	-14 558
Muut	2000	19 126	19 110	-15 373	-3 256	-2 118	-1 636
	1999	17 360	17 472	-23 393	-2 688	-1 726	-10 335
	1998	16 361	15 606	-11 274	-2 839	-1 218	275
ENSIVAKUUTUS	2000	2 027 607	1 997 993	-1 566 980	-444 425	-5 135	-18 548
YHTEENSÄ	1999	1 882 018	1 794 041	-1 636 841	-389 233	277	-231 757
	1998	1 723 384	1 689 156	-1 431 661	-334 464	-14 618	-91 586
Jälleenvakuutus	2000	151 367	148 845	-103 690	-27 799	-14 294	3 062
	1999	131 327	130 120	-114 566	-37 339	21 240	-546
	1998	123 513	123 909	-58 561	-40 950	2 393	26 791
YHTEENSÄ	2000	2 178 974	2 146 838	-1 670 670	-472 224	-19 429	-15 486
	1999	2 013 344	1 924 160	-1 751 407	-426 573	21 517	-232 303
	1998	1 846 897	1 813 065	-1 490 222	-375 413	-12 225	-64 795
Yhteistakuuerän muutos	2000						-2 914
	1999						-2 802
	1998						-2 694
Tasoisuuden määrän muutos	2000						-195 533
	1999						-11 938
	1998						-228 958
VAKUUTUS-TEKNINEN KATE	2000						-213 933
	1999						-247 043
	1998						-296 447

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk

Konserni

2 Vakuutusluokkaryhmittäinen tulos

Vakuutus- luokkaryhmä		Vakuutus- maksutulo ennen luot- totappioita ja jälleenva- kuuttajien osuutta	Vakuutus- maksutuotot ennen jälleenva- kuuttajien osuutta	Korvauskulut ennen jälleenva- kuuttajien osuutta	Liikekulut ennen jälleenvakuut- tajien palk- kioita ja voitto- osuuksia	Jälleenvakuut- ajien osuus	Vakuutus- tekninen kate ennen sijoitus- toiminnan netto- tuottoa
Lakisääteinen	2000	372 151	374 256	-304 059	-39 431	-86	30 679
tapaturma	1999	394 527	392 711	-258 811	-42 122	-69	91 708
	1998	396 428	396 326	-371 728	-36 463	-85	-11 951
Muu tapaturma	2000	98 761	95 227	-59 274	-43 550	-395	-7 992
ja sairaus	1999	86 747	84 758	-49 498	-36 921	-87	-1 749
	1998	71 815	69 849	-48 535	-24 624	-111	-3 422
Moottori- ajoneuvon vastuu	2000	522 331	492 114	-407 883	-117 587	-858	-34 214
	1999	455 366	419 475	-619 983	-99 291	-117	-299 915
	1998	378 213	357 324	-361 750	-74 323	-312	-79 061
Maa-ajoneuvot	2000	385 067	370 084	-291 798	-85 711	-461	-7 886
	1999	347 303	326 677	-247 974	-75 722	-393	2 589
	1998	292 574	284 133	-215 101	-58 564	-487	9 981
Alukset, ilma-alukset, raiteilla liikkuva kalusto ja kuljetus	2000	30 609	30 054	-14 181	-6 829	-931	8 113
	1999	29 650	29 452	-13 539	-5 895	-633	9 384
	1998	34 228	34 152	-14 411	-6 565	-1 505	11 671
Palo- ja muu omaisuusvahinko	2000	468 787	483 219	-358 156	-105 993	5 975	25 045
	1999	430 173	402 910	-333 892	-87 492	7 832	-10 642
	1998	409 644	406 114	-288 965	-95 297	-14 747	7 105
Vastuu	2000	103 643	104 431	-96 724	-27 185	-6 209	-25 687
	1999	93 020	93 465	-67 749	-25 066	-4 365	-3 715
	1998	96 993	96 510	-94 344	-25 500	4 185	-19 149
Luotto ja takaus	2000	713	1 076	1 241	-55	-52	2 210
	1999	1 131	1 176	3 427	-89	-165	4 348
	1998	1 375	1 202	8 516	-110	-337	9 270
Oikeusturva	2000	26 419	28 421	-20 774	-11 805	0	-4 158
	1999	26 741	25 945	-24 963	-8 537	0	-7 555
	1998	25 753	27 941	-34 068	-8 385	0	-14 512
Muut	2000	19 126	19 110	-15 373	-3 234	-2 118	-1 614
	1999	17 360	17 472	-23 387	-2 650	-1 726	-10 291
	1998	16 361	15 606	-11 274	-2 823	-1 218	290
ENSIVAKUUTUS	2000	2 027 607	1 997 993	-1 566 980	-441 381	-5 135	-15 504
YHTEENSÄ	1999	1 882 018	1 794 041	-1 636 369	-383 786	277	-225 838
	1998	1 723 384	1 689 156	-1 431 661	-332 655	-14 618	-89 777
Jälleenvakuutus	2000	151 588	149 066	-106 403	-46 625	-10 096	-14 057
	1999	132 801	131 593	-137 406	-45 423	23 783	-27 452
	1998	123 418	123 814	-56 119	-43 608	3 692	27 778
YHTEENSÄ	2000	2 179 196	2 147 059	-1 673 383	-488 006	-15 232	-29 561
	1999	2 014 818	1 925 634	-1 773 775	-429 209	24 060	-253 290
	1998	1 846 802	1 812 970	-1 487 780	-376 263	-10 926	-61 999
Yhteistakuuerän muutos	2000						-2 914
	1999						-2 802
	1998						-2 694
Tasoitumäärän muutos	2000						-195 533
	1999						-11 938
	1998						-228 958
VAKUUTUS- TEKNINEN KATE	2000						-228 008
	1999						-268 030
	1998						-293 651

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
3 Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset	82 004	78 254	83 631	79 617
Liikekulut	457 100	414 940	472 850	417 577
Sijoitustoiminnan kulut	18 224	13 352	19 606	14 495
Muut kulut	8 646	3 332	9 048	3 681
Yhteensä	565 975	509 879	585 135	515 370
3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	58 084	41 008	58 084	41 008
Tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot	20 353	30 107	36 553	34 861
Muut vakuutusten hankintamenot	180 485	158 733	179 528	144 432
	258 922	229 848	274 165	220 301
Vakuutusten hoitokulut	115 035	98 910	114 645	107 252
Hallintokulut	98 268	97 816	99 279	101 656
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-15 123	-11 633	-15 238	-11 632
Yhteensä	457 100	414 940	472 850	417 577
3.3 Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä				
Palkat ja palkkiot	197 059	181 482	255 836	236 499
Eläkekulut	35 076	25 590	44 226	40 249
Muut henkilösivukulut	16 485	15 204	22 302	14 593
Yhteensä	248 619	222 276	322 364	291 341
Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset				
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja				
Palkat ja palkkiot	2 585		3 645	
Eläkesitoumukset		Eläkeiäksi on sovittu 60-63 vuotta		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Hallitus ja hallituksen varajäsenet				
Palkat ja palkkiot	1 954		1 954	
Eläkesitoumukset		Yhtiön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60-63 vuotta		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Katso LIITE 16		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Hallintoneuvosto				
Palkat ja palkkiot	203		203	
Eläkesitoumukset		Ei eläkesitoumuksia		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana				
Konttorihenkilöstö	1 397		1 627	
Myyntihenkilöstö	207		207	
Kiinteistöhenkilöstö	-		-	

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	3 679	2 379	-	-
Muut tuotot	-	-	-	-
	3 679	2 379	-	-
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyriksiin				
Korkotuotot	138	-	138	-
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	21 620	22 519	-	-
Muut tuotot	1 880	1 569	-	-
	23 500	24 088	-	-
Tuotot kiinteistösijoituksista omistusyhteisyriksiin				
Korkotuotot	1 320	-	1 320	-
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Korkotuotot	799	273	799	273
Muut tuotot	178 967	159 125	194 027	176 451
	179 766	159 398	194 826	176 724
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	125 583	115 929	125 623	115 967
Korkotuotot	219 049	167 064	234 217	175 225
Muut tuotot	18 235	18 950	32 066	34 192
	362 867	301 943	391 906	325 384
Yhteensä	571 272	487 808	588 191	502 108
Arvon alentumisten palautukset	50 100	56 825	49 838	56 825
Myyntivoitot	504 964	329 580	505 885	330 141
Yhteensä	1 126 336	874 213	1 143 915	889 074
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yritykset	-79 792	-83 053	-	-
Muut yritykset	-70 618	-51 276	-104 323	-91 381
	-150 409	-134 329	-104 323	-91 381
Kulut muista sijoituksista	-19 526	-53 161	-24 659	-49 326
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yritykset	-2 242	-856	-	-
Muut yritykset	-4 161	-2 470	-5 922	-4 985
	-6 403	-3 326	-5 922	-4 985
Yhteensä	-176 339	-190 816	-134 904	-145 691
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-104 045	-94 692	-108 792	-97 663
Rakennusten suunnitelmapoistot	-4 005	-5 193	-37 868	-38 032
	-108 050	-99 885	-146 660	-135 695
Myyntitappiot	-31 376	-21 498	-31 376	-21 498
Yhteensä	-315 765	-312 199	-312 939	-302 884
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	810 571	562 014	830 976	586 190
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	810 571	562 014	830 976	586 190
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	31 579	30 627	31 578	30 627

TASE

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vastaavaa				
Aineettomat hyödykkeet				
Konserniliikearvo	9	-	-	307
Muut pitkävaikutteiset menot	9	72 703	61 262	70 644
		72 703	61 262	70 951
Sijoitukset	5			
Kiinteistösijoitukset	6			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		988 066	996 286	1 410 508
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		350 318	345 275	-
Lainasaamiset omistusyhteyserityksiltä		18 333	-	18 333
		1 356 718	1 341 561	1 428 841
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteyserityksissä	7			
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		18 214	21 114	-
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		650	650	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteyserityksissä		39 833	36 333	42 007
		58 697	58 097	39 614
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		1 758 335	1 572 192	1 759 214
Rahoitusmarkkinavälineet		3 168 686	2 712 390	3 179 993
Kiinnelainasaamiset		146 675	88 200	146 675
Muut lainasaamiset	8	382 516	336 266	382 516
Talletukset		79 588	55 000	199 874
Muut sijoitukset		5 028	150	5 028
		5 540 827	4 764 198	5 673 300
Jälleenvakuutustalletesaamiset		2 038	2 198	10 188
		6 958 279	6 166 053	7 154 336
Saamiset	15			
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta		409 799	367 074	409 799
Jälleenvakuutustoiminnasta		118 421	34 436	112 607
Muut saamiset		183 573	186 291	119 675
		711 793	587 802	642 082
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	9	33 005	26 345	86 497
Muut aineelliset hyödykkeet		-	-	457
		33 005	26 345	86 954
Rahat ja pankkisaamiset		36 101	40 594	47 281
Muu omaisuus		2 976	2 845	2 976
		72 081	69 784	137 211
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat		114 046	92 805	114 568
Muut siirtosaamiset		19 708	24 353	24 470
		133 754	117 158	139 038
		7 948 610	7 002 059	8 156 384
				7 264 177

TASE

1000 mk		Emoyhtiö		Konserni	
		2000	1999	2000	1999
Vastattavaa					
Oma pääoma	10				
Pohjarahasto		40 879	40 879	40 879	40 879
Takuupääoma		10 500	10 500	10 500	10 500
Arvonkorotusrahaso		3 208	3 208	11 560	11 566
Muut rahastot		648 281	427 244	648 281	427 316
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus		-	-	40 459	34 522
Konsernin edellisten tilikausien tappio		-	-	-31 379	-24 914
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden voitto		415 829	221 390	417 570	222 580
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta		-	-	-5 973	-8 212
		1 118 696	703 221	1 131 898	714 236
Vähemmistöosuus		-	-	89 779	97 179
Tilinpäätössiirtojen kertymä	11				
Poistoero		24 317	24 100	-	-
Vapaaehtoiset varaukset		8 615	8 540	-	-
		32 932	32 640	-	-
Konsernireservi		-	-	-	926
Vakuutustekninen vastuuvélka					
Vakuutusmaksuvastuu		703 582	671 445	703 582	671 445
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 964	-2 573	-2 964	-2 573
		700 617	668 872	700 617	668 872
Korvausvastuu	12	3 316 981	3 100 600	3 395 890	3 195 748
Jälleenvakuuttajien osuus		-28 797	-53 543	-30 437	-56 107
		3 288 184	3 047 057	3 365 453	3 139 641
Tasointumäärä		2 387 596	2 192 063	2 387 896	2 192 063
Yhteistakuuerä		75 762	72 849	75 762	72 849
		6 452 160	5 980 841	6 529 428	6 073 425
Jälleenvakuutustallettevelat		-	-	472	464
Velat	15				
Jälleenvakuutustoiminnasta		7 316	9 584	60 158	66 131
Lainat rahoituslaitoksilta		-	-	25 646	30 517
Eläkelainat	13	-	-	666	716
Laskennallinen verovelka	11/14	-	-	16 987	14 719
Muut velat		184 164	147 319	142 474	127 807
		191 480	156 903	245 931	239 891
Siirtovelat		153 343	128 455	158 876	138 056
		7 948 610	7 002 059	8 156 384	7 264 177

TASEEN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.2000	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	187 433	187 590	408 930	1 080 597	1 098 407	1 940 725
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	460 494	487 512	942 313	-	-	-
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriyksissä	15 686	15 686	17 560	14 823	14 823	17 560
Muut kiinteistöosakkeet	293 015	297 278	455 871	293 015	297 278	455 871
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	350 318	350 318	350 318	-	-	-
Lainasaamiset omistusyhteisyriyksiltä	18 333	18 333	18 333	18 333	18 333	18 333
	1 325 279	1 356 718	2 193 325	1 406 767	1 428 841	2 432 489
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	18 214	18 214	18 214	-	-	-
Lainasaamiset	650	650	650	-	-	-
	18 864	18 864	18 864	-	-	-
Sijoitukset omistusyhteisyriyksissä						
Osakkeet ja osuudet	39 833	39 833	39 833	42 007	42 007	42 007
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 758 335	1 758 335	3 244 376	1 759 214	1 759 214	3 245 192
Rahoitusmarkkinavälineet	3 168 686	3 168 686	3 234 328	3 179 993	3 179 993	3 250 314
Kiinnelainasaamiset	146 675	146 675	146 675	146 675	146 675	146 675
Muut lainasaamiset	382 516	382 516	382 516	382 516	382 516	382 516
Talletukset	79 588	79 588	79 588	199 874	199 874	199 874
Muut sijoitukset	5 028	5 028	5 028	5 028	5 028	5 028
	5 540 827	5 540 827	7 092 511	5 673 300	5 673 300	7 229 599
Jälleenvakuutustalletesaamiset	2 038	2 038	2 038	10 188	10 188	10 188
	6 926 841	6 958 279	9 346 571	7 132 263	7 154 336	9 714 283
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	-41 887			-42 052		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		4 245			4 245	
Muita arvonkorotuksia		<u>27 193</u>			<u>17 828</u>	
		<u>31 438</u>			<u>22 073</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>2 388 291</u>			<u>2 559 947</u>

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.1999	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	189 712	189 869	399 229	1 117 475	1 135 285	1 806 807
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	463 746	492 932	811 311	-	-	-
Muut kiinteistöosakkeet	307 400	313 485	427 183	307 400	313 485	427 183
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	345 275	345 275	345 275	-	-	-
	1 306 132	1 341 561	1 982 998	1 424 875	1 448 771	2 233 990
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	21 114	21 114	21 114	-	-	-
Lainasaamiset	650	650	650	-	-	-
	21 764	21 764	21 764	-	-	-
Sijoitukset omistusyhteisyriyksissä						
Osakkeet ja osuudet	36 333	36 333	36 333	39 614	39 614	39 614
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 572 192	1 572 192	3 757 401	1 575 227	1 575 227	3 759 216
Rahoitusmarkkinavälineet	2 712 390	2 712 390	2 776 243	2 735 083	2 735 083	2 805 791
Kiinnelainasaamiset	88 200	88 200	88 200	88 200	88 200	88 200
Muut lainasaamiset	336 266	336 266	336 266	336 266	336 266	336 266
Talletukset	55 000	55 000	55 000	166 176	166 176	166 176
Muut sijoitukset	150	150	150	6 598	6 598	6 598
	4 764 198	4 764 198	7 013 259	4 907 550	4 907 550	7 162 247
Jälleenvakuutustalletesaamiset	2 198	2 198	2 198	11 078	11 078	11 078
	6 130 624	6 166 053	9 056 552	6 383 117	6 407 013	9 446 929
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	<u>-50 816</u>			<u>-51 066</u>		
Kirjanpitoarvo sisältää Tuloutettuja arvonkorotuksia		4 245			4 245	
Muita arvonkorotuksia		<u>31 184</u>			<u>23 896</u>	
		<u>35 429</u>			<u>28 141</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>2 890 499</u>			<u>3 039 916</u>

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni		
6 Kiinteistösjoitusten muutokset	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Laina-saamiset saman konsernin yrityksiltä	Laina-saamiset omistus-yhteys-yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Laina-saamiset omistus-yhteys-yrityksiltä
31.12.2000					
Hankintameno 1.1.	1 292 540	342 175	-	1 798 271	-
Lisäykset	17 384	20 245	-	31 931	-
Vähennykset	-7 481	-12 102	-	-20 196	-
Siirrot erien välillä	-	-	18 333	4 297	18 333
Hankintameno 31.12.	1 302 443	350 318	18 333	1 814 303	18 333
Kertyneet poistot 1.1.	-51 744			-112 017	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	80			1 832	
Tilikauden poistot	-3 811			-36 728	
Kertyneet poistot 31.12.	-55 475			-146 912	
Arvonalentumiset 1.1.	-279 939			-263 547	
Tilikauden arvonalentumiset	-12 800			-15 850	
Arvonalentumisten palautukset	2 400			441	
Arvonalentumiset 31.12.	-290 339			-278 956	
Arvonkorotukset 1.1.	35 429			26 064	
Vähennykset	-3 991			-3 991	
Arvonkorotukset 31.12.	31 438			22 073	
Kirjanpitoarvo 31.12.	988 066	350 318	18 333	1 410 508	18 333
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		2000		2000	
Jäljellä oleva hankintameno		105 858		103 597	
Kirjanpitoarvo		105 976		103 715	
Käypä arvo		282 060		282 060	
7 Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä			Emoyhtiö		
			2000		
Saman konsernin yritysten osakkeet ja osuudet					
Hankintameno 1.1.			63 114		
Lisäykset			100		
Siirrot erien välillä			-3 000		
Hankintameno 31.12.			60 214		
Arvonalentumiset 1.1.			-42 000		
Arvonalentumiset 31.12.			-42 000		
Kirjanpitoarvo 31.12.			18 214		
Saman konsernin yritysten liikkeeseenlaskemat rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä					
Hankintameno 1.1.			650		
Hankintameno 31.12.			650		
Kirjanpitoarvo 31.12.			650		

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö	Konserni
	2000	2000
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	36 333	39 614
Lisäykset	1 750	1 711
Vähennykset	-1 250	-2 319
Siirrot erien välillä	3 000	3 000
Hankintameno 31.12.	39 833	42 007
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 833	42 007
Yhteensä	58 697	42 007

Emoyhtiö	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Tilikauden voitto/ tappio	Oma pääoma	Kotipaikka
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä							
Alma Vakuutus Oy	1 300 000	100,00	10 200	10 200	1 745	14 322	Espoo
Aura-Karella Oy	100	100,00	61	61	-109	-32	Espoo
Kestap Ky	50	100,00	50	50	-	50	Espoo
Omre Oy	50	100,00	50	50	-	50	Espoo
Tapiola Safety Oy	15	100,00	15	15	-	17	Espoo
Tieto-Tapiola Oy	506	51,10	2 853	2 853	104	5 261	Espoo
Tietotyö Oy	4 000	100,00	4 986	4 986	4 347	14 331	Espoo
Yhteensä	1 304 721		18 214	18 214	6 087	34 000	

Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Tapiola Omaisuudenhoito Oy	3 500	35,00	3 500	3 500	67	9 793	Espoo
Vakuutusneuvonta Aura	50	33,33	5	5	1	30	Espoo
Vakuutusneuvonta Pohja	50	33,33	5	5	1	30	Espoo
Suomen Vahinkotarkastus Oy	2 000	33,33	2 195	2 195	-181	7 353	Helsinki
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva	3 826	88,35	34 128	34 128	2 047 *)	52 262 *)	Tampere
Yhteensä	9 426		39 833	39 833	1 934	69 467	

Konserni	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Tilikauden voitto/ tappio	Oma pääoma	Kotipaikka
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä							
Tapiola Omaisuudenhoito Oy	3 500	35,00	3 440	3 440	67	9 793	Espoo
Vakuutusneuvonta Aura	50	33,33	10	10	1	30	Espoo
Vakuutusneuvonta Pohja	50	33,33	10	10	1	30	Espoo
Suomen Vahinkotarkastus Oy	2 000	33,33	4 297	4 297	-181	7 353	Helsinki
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva	3 826	88,35	34 229	34 229	2 047 *)	52 262 *)	Tampere
Yhteensä	9 426		41 986	41 986	1 934	69 467	

*) arvio

SUURIMMAT OSAKEOMISTUKSET

7 Muut sijoitukset, Osakkeet ja osuudet	Emoyhtiö			Konserni		
	Kpl	Kirjanpito-	Markkina-	Kpl	Kirjanpito-	Markkina-
		arvo	arvo		arvo	arvo
		1000 mk	1000 mk		1000 mk	1000 mk
	31.12.2000	31.12.2000		31.12.2000	31.12.2000	
Nokia Oyj	1 438 400	13 889	406 236	1 438 400	13 889	406 236
YIT-Yhtymä Oyj	4 036 930	120 048	326 434	4 036 930	120 048	326 434
Orion-Yhtymä Oyj	770 216	60 267	109 269	770 216	60 267	109 269
Kone Oyj	198 146	31 355	87 770	198 146	31 355	87 770
Tietoenator Oyj	480 000	5 152	86 475	480 000	5 152	86 475
JOT Automation Group Oyj	5 386 000	2 019	82 621	5 386 000	2 019	82 621
Uponor Oyj	711 100	38 954	79 275	711 100	38 954	79 275
Munters Ab	593 000	23 519	67 871	593 000	23 519	67 871
Rentokil Initial Ord	2 840 000	59 151	62 500	2 840 004	59 151	62 500
Metsä-Serla Oyj	1 246 000	34 706	61 601	1 246 000	34 706	61 601
Wärtsilä Oyj Abp	523 000	43 114	61 039	523 000	43 114	61 039
Elisa Communications Oyj	406 671	30 176	55 444	406 671	30 176	55 444
Fortum Oyj	2 113 763	46 680	54 670	2 113 763	46 680	54 670
Huhtamäki Van Leer Oyj	318 441	46 838	53 772	318 441	46 838	53 772
Instrumentarium Oyj	430 289	42 033	53 726	430 289	42 033	53 726
Sanoma-WSOY Oyj	639 596	8 956	53 561	639 596	8 956	53 561
Kesko Oyj	809 000	51 709	51 709	809 000	51 709	51 709
Merck & Co	85 000	30 510	50 851	85 000	30 510	50 851
Unilever N.V.	120 000	35 304	48 089	120 000	35 304	48 089
Lassila & Tikanoja Oyj	432 440	30 759	47 824	432 440	30 759	47 824
Lännen Tehtaat Oyj	614 000	36 145	46 729	614 000	36 145	46 729
Novartis Ag	4 000	33 611	44 733	4 000	33 611	44 733
Orkla Ab	345 714	24 163	43 440	345 714	24 163	43 440
Heinz H.J.Co	135 000	34 446	40 921	135 000	34 446	40 921
Ericsson Ab	480 000	14 495	34 740	480 000	14 495	34 740
Muut		860 337	1 133 077		861 216	1 133 892
Yhteensä		1 758 335	3 244 376		1 759 214	3 245 192

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
8 Muut sijoitukset				
8.1 Muut lainasaamiset, vakuuden mukaan eriteltynä				
Pankkitakaus	1 059	2 184	1 059	2 184
Nimivakuus	287 376	254 013	287 376	254 013
Vakuutuskirja	69 791	58 973	69 791	58 973
Muu vakuus	24 290	21 096	24 290	21 096
Jäljellä oleva hankintameno	382 516	336 266	382 516	336 266

**9 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset
31.12.2000**

	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Konserni-liikearvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1. Edellisenä vuonna	112 284	131 853	244 137	124 610	1 534	216 568	342 711
loppuun poistetut	-20 907	-	-20 907	-20 907	-	-	-20 907
Lisäykset	28 155	18 404	46 559	33 735	-	37 038	70 773
Vähennykset	-	-742	-742	-	-	-1 042	-1 042
Hankintameno 31.12.	119 532	149 514	269 046	137 438	1 534	252 563	391 535
Kertyneet poistot 1.1. Edellisenä vuonna	-51 022	-105 508	-156 530	-53 992	-1 227	-135 777	-190 996
loppuun poistetut	20 907	-	20 907	20 907	-	-	20 907
Tilikauden poistot	-16 714	-11 002	-27 716	-20 635	-307	-30 289	-51 231
Kertyneet poistot 31.12.	-46 829	-116 509	-163 339	-53 720	-1 534	-166 066	-221 320
Kirjanpitoarvo 31.12.	72 703	33 005	105 708	83 718	0	86 497	170 215

1000 mk

10 Oman pääoman muutokset

Emoyhtiö	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Pohjarahasto	40 879	-	-	40 879
Takuupääoma	10 500	-	-	10 500
Arvonkorotusrahasto	3 208	-	-	3 208
Vararahasto, vapaa	100	-	-	100
Varmuusrahasto	426 410	221 000	-	647 410
Käyttörahaso	734	390	-353	771
Tilikauden voitto	221 390	415 829	-221 390	415 829
Oman pääoman muutokset yhteensä	703 221	637 219	-221 743	1 118 696

Konserni	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Pohjarahasto	40 879	-	-	40 879
Takuupääoma	10 500	-	-	10 500
Arvonkorotusrahasto	11 566	-	-6	11 560
Vararahasto	100	-	-	100
Varmuusrahasto	426 410	221 000	-	647 410
Käyttörahaso	806	390	-425	771
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	34 522	5 938	-	40 459
Konsernin edellisten tilikausien tappio	-24 914	-1 747	-8 212	-31 379
Konsernin tilikauden voitto	222 580	417 570	-222 580	417 570
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vaapaaehtoisten varausten muutoksesta	-8 212	8 212	-5 973	-5 973
	214 367	425 782	-228 553	411 597
Oman pääoman muutokset yhteensä	714 236	654 857	-237 195	1 131 898

	Emoyhtiö 2000	Konserni 2000
Arvonkorotusrahaston erittely		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 208	11 566
Lisäykset	-	-
Arvonkorotusten peruutukset	-	-6
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 208	11 560
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	3 208	11 560

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Tilikauden voitto	411 597
Muu oma vapaa pääoma	688 740
- Taseen osoittama tappio	-31 379
- Määrä, joka konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätössiirroista on konsernitilinpäätöksessä merkitty omaan pääomaan	-40 459
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	1 028 499

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
11 Tilinpäätössiirtojen kertymä ja konsernireservin muutokset	2000		2000	
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero				
Poistoero 1.1.	24 100		41 193	
Lisäykset	216		12 663	
Vähennykset	-		-4 408	
Poistoero 31.12.	24 316		49 448	
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	8 540		8 540	
Lisäykset	75		75	
Luottotappiovaraus 31.12.	8 615		8 615	
Asuintalovaraus 1.1.	-		1 023	
Vähennykset	-		-530	
Asuintalovaraus 31.12.			493	
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	8 615		9 108	
Tilinpäätössiirtojen kertymä	32 931		58 556	
Jaettu				
Omaan pääomaan			-40 459	
Vähemmistöosuuteen			-1 130	
Laskennalliseen verovelkaan			-16 987	
			0	
Verokanta			29 %	
Konsernireservi				
Konsernireservi 1.1.			926	
Vähennykset			-926	
Konsernireservi 31.12.			0	
12 Korvausvastuu	2000	1999	2000	1999
Korvausvastuusta vähennetyt riidattomat regressisaamiset				
Lakisääteinen tapaturma	11 532	6 906	11 532	6 906
13 Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	25 646	30 517
Eläkelainat	-	-	666	716
14 Laskennalliset verovelat				
Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen jaksotuserojen ja muiden väliaikaisten erojen perusteella laskettu verovelka	7 886	9 043	7 886	9 043
Arvostuseroista laskettu verovelka, jonka toteutumista pidetään todennäköisenä kolmen (3) seuraavan vuoden aikana	174 000	253 340	174 000	253 340

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
15 Saamiset ja velat				
15.1 Saamisten erittely				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Jälleenvakuutustoiminnasta	16 140	4 251	-	-
Muut saamiset	66 460	69 533	-	-
Saamiset omistusyhteisyhteisyyksiltä				
Muut saamiset	3 158	30	3 158	30
15.2 Velkojen erittely				
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat	54 626	30 394	-	-
Velat omistusyhteisyhteisyyksille				
Muut velat	10	7	10	7
16 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2000	2000	2000	2000
	Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	Velan määrä	Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	Velan määrä
Vakuudet				
Omien velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	-	-	23 505	7 744
Pantit, johdannaissopimusten vakuudeksi	12 174	12 174	12 174	12 174
Takaukset, jälleenvakuutusliike	1 588	549	10 753	8 114
	13 762	12 724	46 432	28 033
Muiden yritysten velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	-	-	7 000	-
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut				
Johdannaissopimukset				
Osakejohdannaiset				
Myyntitermiinit				
Toteutusarvo	115 858		115 858	
Kohde-etuuksien käyvät arvot	82 860		82 860	
Arvopapereiden lainaussopimukset				
Lainaksi annetut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo	2 818		2 818	
Käypä arvo	78 623		78 623	
Arvopaperilainaussopimukset	kpl	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Sopimuksen voimassaoloaika
Nokia	50 000	483	14 121	03.11.2000-19.1.2001
Nokia	50 000	483	14 121	24.11.2000-19.1.2001
Nokia	100 000	966	28 242	07.12.2000-19.1.2001
Nokia	20 000	193	5 648	13.12.2000-19.1.2001
Nokia	25 200	243	7 117	19.12.2000-19.1.2001
Jot Automation	100 000	37	1 534	31.03.2000-19.1.2001
Jot Automation	28 000	10	430	04.04.2000-19.1.2001
Jot Automation	72 000	27	1 104	06.04.2000-19.1.2001
Tietoenator	35 000	376	6 305	15.03.2001-19.1.2001
Yhteensä		2 818	78 623	

1000 mk	Emoyhtiö	Konserni
Leasingvastuut		
Alkaneella tilikaudella maksettava määrä	-	7 972
Seuraavina vuosina maksettava määrä	-	16 347
	-	24 320
Leasingsopimukset ovat sekä kolmen että viiden vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastusehtoja		
Arvonlisäverovastuut		
Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyen	Ryhmällä on verosaatavaa arvonlisäverotukseen liittyen	
Arvonlisäverolain 33 §:n mukainen vähennysten palautusvelvollisuus	297	6 208
Muut vastuusitoumukset		
Merkintäsitoumukset	66 750	66 750

17 Lähipiirilainat

Rahalainat vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhteisön taikka vakuutusyhtiössä määräysvaltaa käyttävän yhteisön tai säätiön tai tällaisen yhteisön tai säätiön määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön toimitusjohtajalle, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle tai tilintarkastajalle

Rahalainat eivät ylitä 200 000 euroa

Rahalainat sille, jolla takuusoouden omistuksen nojalla voi olla vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön takuusouksista tai takuusouksien tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä

Lainan saaja	Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola
Lainan määrä	130 000 000,00 mk
Viimeinen takaisinmaksupvm	31.12.2008
Korko %	5,20
Vakuus	ei vakuutta

VAKAVARAIKUUSTUNNUSLUVUT

1000 mk

Emoyhtiö

18 Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot

	2000	1999
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	1 118 696	703 221
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	32 932	32 640
Omaisuu den käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	2 388 291	2 890 499
Aktivoidut vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-72 703	-61 262
Taseen ulkopuoliset sitoumukset 1)	-174 000	-253 340
Muut erät	-	-39 939
	3 293 216	3 271 819
Vakuutusyhtiölain 11 luvun 2 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	370 933	339 378
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuovelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	2 387 596	2 192 063
Tasoitusmäärä suhteessa täyteen määräänsä (%)	107	111
Vastuunkantokyky prosentteina eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla oleviin vakuutusmaksutuottoihin		
12 edeltävältä kuukaudelta (%) 1)		
- vuodelta 2000	272,9	
- vuodelta 1999	291,9	
- vuodelta 1998	238,1	
- vuodelta 1997	224,8	
- vuodelta 1996	210,8	
Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuv elasta eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuv elkaan vähennettynä tasoitusmäärällä (%) 1)		
- vuodelta 2000	139,8	
- vuodelta 1999	144,2	
- vuodelta 1998	125,6	
- vuodelta 1997	114,4	
- vuodelta 1996	109,5	

1) Arvostuseroista on vähennetty tilikauden lopun lähitulevaisuudessa (3 vuoden aikana) todennäköisesti toteutuva laskennallinen verovelka

EHDOTUS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto 415 828 723,40 mk käytetään seuraavasti:

Varmuusrahastoon siirretään	415 500 000,00
Käyttörahastoon siirretään	<u>328 723,40</u>
	415 828 723,40

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Pohjarahasto	40 879 314,40
Takuupääoma	10 500 000,00
Arvonkorotusrahasto	3 207 589,10
Vararahasto, vapaa	100 000,00
Varmuusrahasto	1 062 910 000,00
Käyttörahasto	<u>1 099 509,31</u>
	<u>1 118 696 412,81</u>

Espoossa 8. päivänä maaliskuuta 2001

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Juhani Heiskanen

Pentti Koskinen

Tom Liljeström

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

KHT Mauno Tervo on suorittanut valvontatilintarkastuksen, josta on annettu erillinen 13. maaliskuuta 2001 päivätty kertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä

tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 415 828 723,40 markkaa, on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 19. päivänä maaliskuuta 2001

Mauno Tervo
KHT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

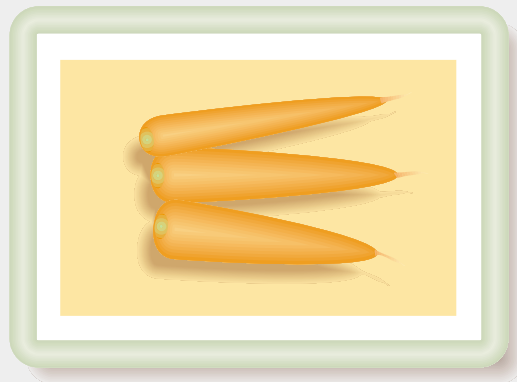
Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2000 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös ja kon-

sernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 28. 3. 2001

Pentti Sihvola
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Laatu on työhyvinvoinnin tukemista

VUOSIKERTOMUS 2000

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

ELÄKE-TAPIOLA SÄILYTTI HYVÄN ASEMANSA

Eläke-Tapiolan asema markkinoilla säilyi hyvänä vuonna 2000. Markkinaosuus kasvoi kaikkiaan 14,5 prosenttiin ja YEL-vakuutusten osalta noin 20 prosenttiin.

Vuoden 2000 alusta astui voimaan laaja työeläkejärjestelmää koskeva lakipaketti, jonka keskeisenä tavoitteena oli myöntää eläkkeelle siirtymistä ja edistää työssä jaksamista. Tulivat eläkejärjestelmän muutokset selkiinnyttänevät järjestelmää yhdistämällä eri eläkelait ja niin sanotun viimeisen laitoksen periaatteen toteuttaminen yksinkertaistaa eläkkeensaajan asemaa.

Asiakkailla maksettavien TEL-alennuksien pohjana olevien hyvityssiirtojen uudet periaatteet alkoivat vaikuttaa käytäntöön. Yhtiön vakavaraisuusasema määrää hyvityssiirrolle ylä- ja alarajan, joiden väliltä eläkevakuutusyhtiö voi hakea oman hyvityspolitiikkansa mukaisen hyvitysten markkamäärän. Siirrot hyvitykseen jäivät vuonna 2000 pääsääntöisesti edellistä vuotta pienemmiksi yhtiöiden vakavaraisuusaseman laskettua pörssikursien laskun seurauksena, vaikka yhtiöt ovat hakenneet hyvityssiirtoa useimmiten ylärajan määräisenä. Vakuutuksenottajalle hyvitysten pieneneminen näkyy tuonnetpana, koska hyvityssiirto tehdään alennusrahastoon, johon kertyneestä määrästä vakuutuksenottaja saa aina vuosittain puolet.

Työhyvinvointipalveluja asiakasyrityksien toiminnan tukemiseksi kehitettiin edelleen. Asiantuntijoiden määrää lisättiin, aineistoa tuotettiin sekä rakennettiin palvelumalli.

Merkittävä edistysaskel oli Eläke-Tapiolan yhtiöjärjestyksen muuttaminen siten, että vakuutuk-

senottajina olevien yritysten vakuutetut työntekijät saivat osakasoikeuden yhtiökokouksissa. Vakuutusta kohden on mahdollista valita yksi vakuutettujen edustaja.

Eläkehakemusten määrä kasvoi eniten kuntoutustuessa, vanhuuseläkkeessä sekä varhennetussa vanhuuseläkkeessä. Ammatillisten kuntoutushakemusten määrissä tapahtui myös huomattavaa kasvua, ja osa-aikaeläkkeiden suosio on muuttumaton.

Asiakasyritysten ilmoitusvelvollisuuksien yksinkertaistamiseksi on kehitetty Internet-palvelu, jonka avulla asiakas voi hoitaa työsuhte- ja palkkatiedot aikaisempaa helpommin Eläke-Tapiolaan.

Yritysassiakkailla suunnattujen rahoituspalveluiden kysyntä kasvoi vuonna 2000 jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna. Rahoituksessa painotetaan asiakkaille tehtäviä yksilöllisiä ratkaisuja. Kiinteistökantaa lisättiin kertomusvuonna, ja vuokrattavien tilojen kysyntä pysyi korkeana.

Sijoitustoiminnassa teknologiaosakkeiden määrää vähennettiin, korkosijoitusten hajauttamista euro-alueelle jatkettiin ja samalla lisättiin pitkien korkoinstrumenttien osuutta salkussa. Korkosijoitukset yritysten liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin olivat vähäisiä koko vuoden aikana. Tähän vaikutti heikennyt luottoriski ympäristö. Ulkomaisten sijoitusten osuus oli korkosijoituksissa vuoden 2000 lopussa yli kolmannes, ja osakkeista oli sijoitettu Suomen ulkopuolelle lähes 40 prosenttia.

TOM LILJESTRÖM
toimitusjohtaja
Eläke-Tapiola

ELÄKE-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO, TILINTARKASTAJAT JA HALLITUS

ELÄKE-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

Toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Ilkka Brotherus , puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Hausjärvi	1998–2001
Antti Oksanen , varapuheenjohtaja, vuorineuvos, Espoo	1998–2001
Hannu Aho , kansanedustaja, Perho	1999–2002
Veikko Autio , kauppaneuvos, Turku	1999–2002
Tor Bergman , toimitusjohtaja, Raisio	2000– 15.2.2001
Reino Hanhinen , vuorineuvos, Espoo	1998–2001
Risto Ikäheimo , kehitysjohtaja, Helsinki	2000–2003
Timo Jaakkola , toimitusjohtaja, Espoo	2000–2003
Pekka Kaikkonen , toimitusjohtaja, Kouvola	2000–2003
Olli Karkkila , toimitusjohtaja, Säkyä	2000–2003
Timo Kauranen , toimitusjohtaja, Helsinki	1999–2001
Jarmo Koski , projektisihteeri, Helsinki	1999–2002
Eero Kurri , toimitusjohtaja, Helsinki	2000–2003
Leo Laukkanen , kauppaneuvos, Mikkeli	1999–2002
Rauno Lehtimäki , toimitusjohtaja, Hämeenlinna	1999–2002
Pentti Levo , puheenjohtaja, Helsinki	1998–2001
Erkki Luhta , johtaja, Vaasa	1998–2001
Jarmo Mäntyharju , maanviljelijä, Oripää	2000–2001
Erkki Niemi , toimitusjohtaja, Lahti	1999–2002
Siiri Nuutinen , pääluottamusmies, Helsinki	2000–2003
Risto Pieviläinen , sosiaalishteeri, Helsinki	1999–2002
Heikki Pitkänen , johtaja, Helsinki	2000–2003
Olli Saariaho , tutkimuspäällikkö, Helsinki	1998–2001
Tapio Salomaa , työnjohtaja, Kokemäki	1999–2002
Tuomo Saloniemi , agronomi, Nummi	1998–2001
Mikko Suotsalo , toimitusjohtaja, Helsinki	2000–2003

Jouko Vehmas, toimitusjohtaja,
Kouvola 2000–2003
Mauri Waenerberg, lakimies, Helsinki 1999–2002

ELÄKE-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat

Mauno Tervo, ekonomi, KHT
SVH PricewaterhouseCoopers Oy,
KHT-yhteisö, jonka päävastuullisena
tilintarkastajana

Ulla Holmström, diplomiekonomi, KHT

Varatilintarkastajat

Jari Miikkulainen, kauppatieteiden maisteri, KHT
Mirja Tonteri, ekonomi, KHT

ELÄKE-TAPIOLAN HALLITUS

Asmo Kalpala, hallituksen puheenjohtaja,
pääjohtaja
Pertti Heikkala, hallituksen varapuheenjohtaja,
toimitusjohtaja
Eeva-Liisa Inkeroinen, johtaja
Ismo Luimula, ekonomisti
Paavo Mäkinen, toiminnanjohtaja, 4.5.2000 alkaen
Maj-Len Remahl, puheenjohtaja
Seppo Salisma, toimitusjohtaja, 4.5. 2000 alkaen
Veikko Simpanen, sosiaalishteeri
Risto Suominen, toimitusjohtaja
Matti Sutinen, toimitusjohtaja
Aino Toikka, henkilöstöjohtaja
Pauli Torkko, varatoimitusjohtaja
Varajäsenet:
Kari Kaukinen, asiantuntijalääkäri
Tom Liljeström, toimitusjohtaja, 4.5. 2000 alkaen
Seppo Maskonen, toimitusjohtaja
Pekka Rinne, toiminnanjohtaja, 12.2.2001 asti

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2000

Eläke-Tapiolan tulos parani 541 miljoonasta markasta 625 miljoonaan markkaan. Yhtiön markkinaosuus nousi 14,5 prosenttiin. Vakavaraisuus oli 2,7-kertainen vakavaraisuusrajaan verrattuna, mikä merkitsi hienoista laskua edellisvuoden 3,2-kertaisesta vakavaraisuustasosta. Lasku johtui sijoitusten arvostuserojen pienenemisestä.

Vastaisuudessa Eläke-Tapiola panostaa yritysasiakkaittensa kokonaispalveluun osana Yritys-Tapiolan yhteistyömallia, mikä eläkevakuutuksen ohella sisältää myös vahinko- ja henkivakuutuspalvelut sekä yritysten rahoituspalvelut. Eläke-Tapiolan toimiminen osana Yritys-Tapiola -palvelukonseptia on otettu asiakaspiirissä hyvin vastaan. Osoituksena tästä on yli 200 uutta TEL-asiakasta ja peräti runsas 1200 uutta YEL-asiakasta edellisellä siirtokaudella.

Euron käyttöönoton vaatimat muutostyöt koordinoi vuonna 1997 perustettu Euro-projekti. Kulunut vuosi on ollut eurotöiden toteuttamisen vuosi. Vuoden 2000 toteuman ja eurotöiden kokonaisvalmiuden näkökulmasta Tapiola-ryhmän kokonaistyömääräksi arvioitu 116 henkilötyövuotta alittuu. Kokonaistyömäärä ajoittuu vuosille 1998—2002. Suunnitelmat euron käyttöönotolle on tehty siten, että uuteen rahayksikköön siirtyminen on mahdollisimman häiriötöntä ja joustavaa.

Vuonna 2000 TEL-vakuutusten maksutaso oli edellisvuoden tavoin keskimäärin 21,5 prosenttia, johon sisältyy työntekijöiden 4,7 prosenttiyksikön maksuosuus. YEL-vakuutusten maksutaso säilyi 21,0 prosentissa.

Eläke-Tapiolan vakuutuskannan kehitys:

	Lukumäärä	Muutos
	31.12.2000	%
TEL-vakuutettuja	160 643	+ 6,7
YEL-vakuutettuja	36 959	+ 7,0
TEL-lisäeläkevakuutettuja	4 383	-27,4
YEL-lisäeläkevakuutettuja	74	- 3,9
Maksettavia TEL-eläkkeitä	72 246	+ 2,9
Maksettavia YEL-eläkkeitä	16 744	+ 3,1
Eläkehakemuksia v. 2000	7 920	+ 2,7

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Eläke-Tapiolan vakuutusmaksutulo oli 4 845 miljoonaa markkaa, eli 5,0 prosenttia enemmän kuin lakisääteisten työeläkevakuutusten maksutulo vuonna 1999.

Luottotappiot saamatta jääneistä vakuutusmaksuista olivat 50 miljoonaa markkaa eli 18 miljoonaa markkaa enemmän kuin vuonna 1999. Luottotappioista TEL-vakuutusten osuus on 36 miljoonaa markkaa ja YEL-vakuutusten 14 miljoonaa markkaa. Luottotappioiden 18 miljoonan markan kasvusta YEL-luottotappioiden osuus on 13 miljoonaa markkaa.

Maksetut korvaukset Eläke-Tapiola maksoi eläkkeitä yhteensä 3 864 miljoonaa markkaa. Kasvu edellisestä vuodesta oli 256 miljoonaa markkaa eli 7,1 prosenttia.

Vuoden 2000 TEL- ja YEL-eläkkeiden indeksikorotukset olivat yli 65-vuotiaille 1,4 prosenttia ja alle 65-vuotiaille 1,9 prosenttia.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1 463 miljoonaa markkaa, mikä oli 26,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 1999. Korke- ja muut tuotot kuluilla vähennettynä olivat 1 074 miljoonaa markkaa, mikä on 27,7 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Myyntivoittoa oli myyntitappioilla vähennettynä 438 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna nettomyyntivoitot olivat 201 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten arvonalennuserä oli 243 miljoonaa markkaa, josta osakkeisiin kohdistui 224 miljoonaa markkaa, rahamarkkinavälineisiin 4 miljoonaa markkaa ja kiinteistöihin 15 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna sijoitusten arvonalennuksia oli 46 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten arvonalennusten palautukset olivat 23 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 33 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä oli kirjanpitoarvoin laskettuna vuoden päättyessä 22 945 miljoonaa markkaa ja käyvin arvoin 24 453 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Tuloslaskelman liikekulut olivat 106 miljoonaa markkaa eli 16 miljoonaa markkaa enemmän kuin edellisellä vuonna. Kokonaisliikekuluissa on huomioitu kirjatut poistot 10 miljoonaa markkaa ja toimintokohtainen osa liikekuluista on siirretty korvaus- ja sijoituskuluihin. Palkkojen ja palkkioiden ryhmä oli 16,6 prosenttia suurempi kuin edellisellä vuonna. Vakuutusten hankintamenojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 27,0 prosenttia.

Lakisääteiset maksut olivat 5 miljoonaa markkaa.

Yhtiön henkilöstö on pääosin työsuhteessa paitsi yhtiöön myös Keskinäiseen Vakuutusyhtiöön Tapiolaan ja Keskinäiseen Henkivakuutusyhtiöön Tapiolaan. Yhtiön toimitusjohtaja, johtaja ja sijoitustoiminnan johtoryhmän jäsenet sekä muut sijoituspäätöksiä tekevät ja niitä valmistelevat henkilöt ovat työsuhteessa vain yhtiöön. Tapiola-yhtiöiden yhteisin resurssein tuotetuista palveluista maksetut erät sisältyvät yhtiön liikekulujen vastaaviin eriin samalla tavoin kuin, jos henkilö olisi ollut suoraan Eläke-Tapiolan palveluksessa.

Maksetut palkat ja palkkiot hallintoneuvoston jäsenille, hallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen olivat 2 276 335,00 markkaa. Muut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 52 351 499,11 markkaa. Maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 54 627 834,11 markkaa.

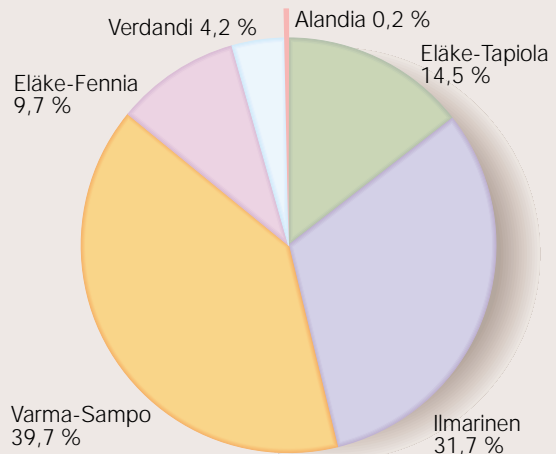
TILIKAUDEN TULOS

Liikevaihto oli 6 750 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 5 943 miljoonaa markkaa. Yhtiön 625 miljoonan markan tulosta voidaan pitää hyvänä, edellisvuonna tulos oli 541 miljoonaa markkaa. Jos sijoitusten realisoitumaton arvostuserojen lasku otetaan huomioon, muodostuu tulokseksi 277 miljoonaa markkaa, edellisvuonna tulos oli 650 miljoonaa markkaa.

Varsinaista vakuutustoimintaa kuvaava riskiliikkeen tulos on 186 miljoonaa, edellisellä vuonna 255 miljoonaa markkaa. Maksutappioliikkeen tulos oli voitollinen 24 miljoonaa markkaa. Muu riskiliikkeen tulos oli 161 miljoonaa markkaa, edellisellä vuonna 211 miljoonaa markkaa.

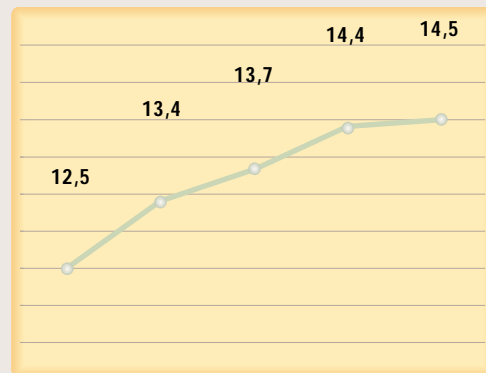
Eläkevakuutusyhtiöiden markkinaosuudet 2000

Ennakkotieto, TEL- ja YEL-vakuutukset
Yhtiöiden yhteenlasketut maksutulot 33,1 mrd. markkaa.

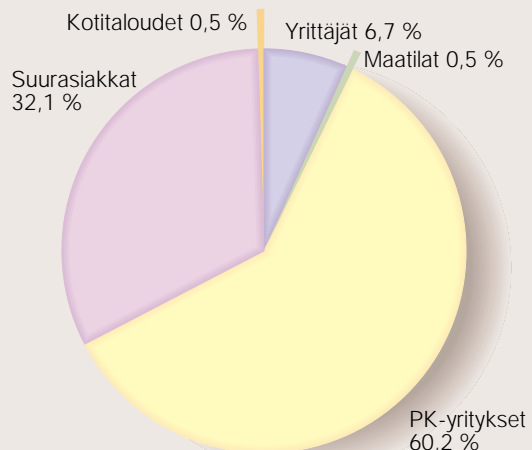

Eläke-Tapiolan markkinaosuuskehitys

TEL- ja YEL- vakuutukset

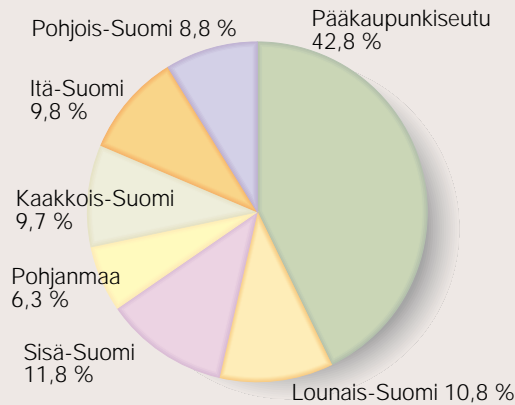

Eläke-Tapiolan maksutulon jakauma asiakasryhmittäin 2000

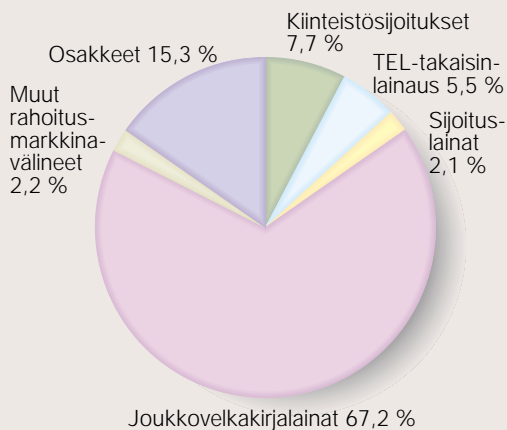
Eläke-Tapiolan maksutulon jakauma alueittain 2000

Asiakkaan kotikunnan mukaan sisältäen myös suurasiaakkaat

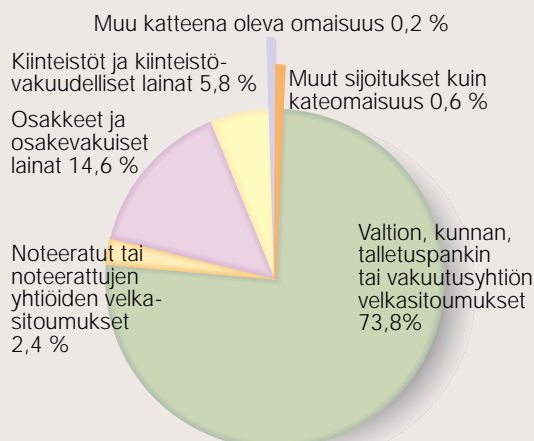
Eläke-Tapiolan sijoitusten jakauma

Käypä arvo 31.12. 2000 Mmk 24 453

Eläke-Tapiolan sijoitusten jakauma sijoitusriskin mukaan

Käypä arvo 31.12. 2000

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofiilin. Vastuuelkaa kattava omaisuus ja muut sijoitukset kuin kateomaisuus on ryhmitelty tässä sijoitusriskin mukaan.

Toiminnan tehokkuutta kuvaava kustannusliike oli 39 miljoonaa markkaa voitollinen, kun se edellisenä vuotena oli 45 miljoonaa markkaa voitollinen. Kun arvonalennukset ja niiden palautukset otetaan huomioon, oli sijoitustoiminnan tulos 400 miljoonaa markkaa, edellisenä vuotena 241 miljoonaa markkaa.

Kustannusliikkeen ja sijoitustoiminnan tulos yhteensä oli siis 439 miljoonaa markkaa voitollinen, kun se edellisvuonna oli 286 miljoonaa markkaa voitollinen. Tuloksesta varataan asiakkaille maksualennuksiin 72 miljoonaa markkaa.

Yhtiön toimintapääoma on 18,4 prosenttia vastuuelasta, josta on vähennetty tietyt asetuksessa määrätyt erät. Yhtiön sijoitusjakauman perusteella määräytyvä vakavaraisuusraja on puolestaan 6,7 prosenttia em. vastuuelasta, joten yhtiön vakavaraisuus on 2,7-kertainen vaatimukseen nähden.

Asiakkaiden maksualennuksiin käytettävä ositettu lisävakuutusvastuu oli vuoden lopussa suuruudeltaan 148 miljoonaa markkaa. Vuoden 2001 TEL-vakuutusmaksualennuksiin käytetään noin 74 miljoonaa markkaa. Laskuperustekoroon ja rahastokoron erotuksesta ja tuloksesta yhteensä siirrettiin osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen 302 miljoonaa markkaa vakavaraisuutta kasvattamaan. Osittamaton lisävakuutusvastuu oli vuoden 2000 lopussa 2 270 miljoonaa markkaa.

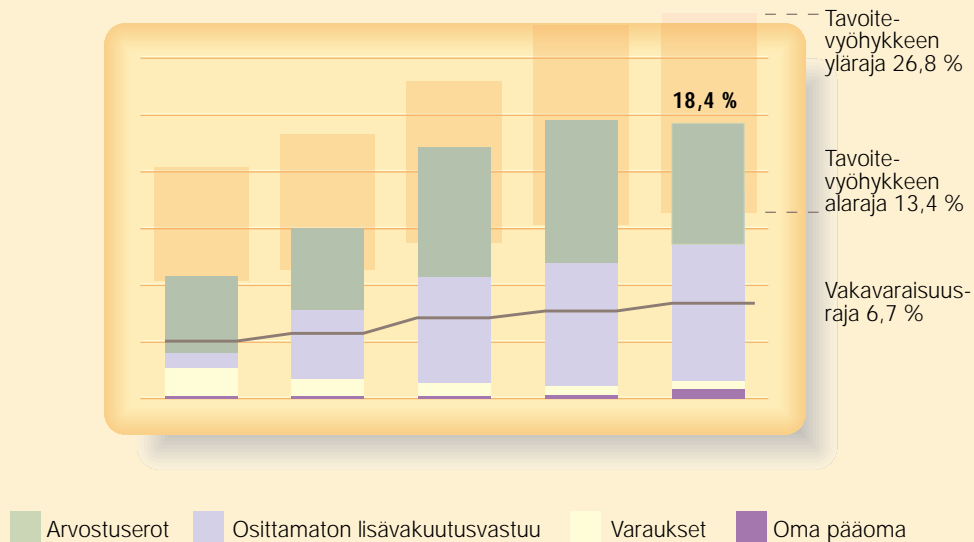
Omaisuuksien käyvät arvot on laskettu varovaisuuden periaatetta noudattaen tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa tarkemmin selostetulla tavalla.

Poistot, yhteensä 10 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sallimat poistot on tehty täysimääräisinä. Luottotappiovarauslisäys oli 15 miljoonaa markkaa, ja se tehtiin maksimimääräisenä.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahoon h.r. siirrettävästä voittopalkkioerästä on 1 392 600,00 markkaa. Se on laskettu ennakkomäärän mukaan ja sisältyy tuloslaskelmassa muiden kulujen erään.

Tilinpäätös osoittaa 49 668 706,45 markan suurista ylijäämästä. Hallitus ehdottaa ylijäämää käytettäväksi siten, että varmuusrahastoon siirretään 49 660 000,00 ja käyttörahastoon 8706,45 markkaa.

ELÄKE-TAPIOLAN VAKAVARAISUUDEN KEHITTYMINEN SUHTEESSA VASTUUVELKAAAN

Taseen loppusumma on 24 602 873 606,84 markkaa, edellisenä vuonna 22 386 039 588,31 markkaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Eläke-Tapiolan konserniin sisältyy emoyhtiön Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan lisäksi tytäryhtiöt Elkes Oy ja Tapra Ky sekä 45 asunto- ja kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä. Konsernista on myyty yksi ja hankittu kaksi uutta asunto-/kiinteistöyhtiötä.

Osakkuusyhtiöitä olivat Tapiolan Omaisuudenhoito Oy, Vakuutusneuvonta Aura Oy, Vakuutusneuvonta Pohja Oy ja Suomen Metsäsijoitus Oy.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Konsernin vakuutusmaksutulo oli 4 845 miljoonaa markkaa eli 5,0 prosenttia enemmän kuin lakisääteisen työeläkevakuutuksen maksutulo vuonna 1999.

Maksetut korvaukset Konsernin maksamat eläkkeet olivat yhteensä 3 864 miljoonaa markkaa. Kasvua edellisvuodesta oli 256 miljoonaa markkaa eli 7,1 prosenttia.

SIOJITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 1 461 miljoonaa markkaa, missä kasvua oli 26,5 prosenttia edelliseen vuoteen. Myyntivoittoja oli nettomääräise-

nä 441 miljoonaa, edellisvuonna 202 miljoonaa markkaa. Korko ja muut tuotot olivat kulujen vähentämisen jälkeen 1 081 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 849 miljoonaa markkaa. Kiinteistöjen nettotuotot olivat 108 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 92 miljoonaa markkaa. Rakennuksista tehtiin poistoja suunnitelman mukaan 44 miljoonaa markkaa. Arvonlennuksia tehtiin 247 miljoonaa markkaa. Arvonlennuksia palautui 29 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä oli kirjanpitoarvoin laskettuna vuoden lopussa 23 155 miljoonaa markkaa ja käypä arvo 24 695 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Konsernituloslaskelman liikekulut olivat 106 miljoonaa markkaa eli 16 miljoonaa markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna. Lakisääteiset maksut olivat 5 miljoonaa markkaa.

TILIKAUDEN TULOS

Liikevaihto oli 6 749 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 5 933 miljoonaa markkaa.

Poistot kirjattiin suunnitelman mukaisina, ja ne sisältävät konsernin liikearvon poiston. Luottotappiovaraus on tehty täysimääräisenä.

Konsernin voitto tilikaudelta oli 57 796 407,12 markkaa ja taseen loppusumma on 24 790 641 980,83 markkaa.

ELÄKE-TAPIOLAN VAKAVARAISUUS

Mmk	2000	1999	1998	1997	1996
TOIMINTAPÄÄOMA					
Varaukset	131	116	153	204	336
Osittamaton lisävuokutusvastuu	2 270	1 968	1 391	823	169
Oma pääoma	90	41	36	33	30
Arvostuseröt	1 474	1 856	1 720	978	878
TOIMINTAPÄÄOMA YHTEENSÄ	3 965	3 932	3 301	2 038	1 403
% vastuuvelasta	18,4	19,9			
% tavoitevyöhykkeen alarajasta	137	161			
TASOITUSVASTUU	1 349	1 163	908	648	465
OSITETTU LISÄVAKUUTUSVASTUU					
Ositettu lisävuokutusvastuu 1.1.	238	319	325	313	259
Tilivuonna maksetut hyvitykset	-162	-170	-105	-91	-59
Siirto asiakashyvityksiin	72	90	99	103	113
Ositettu lisävuokutusvastuu 31.12.	148	238	319	325	313
Siirto% palkkasummasta	0,36	0,48	0,59	0,68	0,82

ELÄKE-TAPIOLAN TULOSANALYYSI

Mmk	2000	1999	1998	1997	1996
YLLJÄÄMÄN LÄHTEET					
Riskiliikkeen tulos	186	255	260	194	191
Sijoitustoiminnan tulos					
Kirjanpidollinen tulos	400	241	197	225	183
Arvostuserojen muutos	-348	52	109	350	742
Hoitokustannustulos	39	45	38	939	87
TULOS YHTEENSÄ	277	650	1237	541	804
TULOKSEN KÄYTTÖ JA VARAUSTEN MUUTOS					
Tasointuvastuun muutos	186	255	260	194	191
Toimintapääoma					
Osittamattomaan lisäv.	302	228	183	286	169
Omaan pääomaan	50	5	4	3	3
Varauksiin	15	-37	-51	-132	-72
Arvostuserojen muutos	-348	19	109	305	742
Siirto asiakashyvityksiin	72	90	99	87	244
Ehdotettu voitonjako	0	0	0	0	400
YHTEENSÄ	277	650	1237	541	804

ELÄKE-TAPIOLAN TULOKSEN ERITTELY

Mmk	2000	1999	1998	1997	1996
Maksun hoitokustannusosat	158	150	134	123	110
Muut tuotot	6	2	4	3	3
Toimintokohtaiset liikemenot	-123	-106	-99	-90	-79
Verot	0	0	0	0	-1
Muut kulut	-2	-1	-1	-1	-4
HOITOKUSTANNUSTULOS	39	45	38	35	30
Suorat tuotot	1 419	1 098	1 265		
Suorat kulut	-158	-115	-89		
Sijoitustoiminnan liikekulut	-16	-12	-10		
Verot	-20	-8	-2		
Myyntivoitot	479	210	28		
Palautuneet arvonalennukset	23	33	11		
Myyntitappiot	-41	-9	-71		
Arvonalennukset	-243	-45	-38		
Poistot	-1	0	0		
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 443	1 151	1 094	1 051	1 045
Muut korkoerät	31	38	52	70	55
Vastuuvelalle hyvitetty korko	-1 074	-948	-948	-896	-917
SIJOITUSTOIMINNAN TULOS	400	241	197	225	183

ELÄKE-TAPIOLAN TUNNUSLUKUJA

	2000	1999	1998	1997	1996
YHTIÖN KOKO					
Kokonaisvakuutusmaksutulo, Mmk	4 845	4 614	3 992	3 444	3 151
Liikevaihto, Mmk	6 742	5 933	5 302	4 628	4 323
Vastuuvelan määrä, Mmk	24 188	22 056	20 071	18 322	16 486
Taseen loppusumma, Mmk	24 791	22 541	20 379	18 645	16 925
TEL-palkkasumma, Mmk	20 141	18 888	16 808	15 155	13 688
YHTIÖN TEHOKKUUS					
Liikekulut, Mmk	125	107	99	90	78
% kuormitustulosta	76,2	70,2	72,7	72,0	73,6
% vakuutusmaksutulosta	2,6	2,3	2,5	2,7	2,6

SIJOITUSTOIMINNAN TUOTOT 1.1.-31.12.2000

	Sijoitustuotot yhteensä ¹⁾ Mmk	Sitoutunut pääoma ²⁾ Mmk	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle 2000
Lainasaamiset	70	1 352	5,2
Joukkovelkakirjalainat	1 077	16 859	6,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	15	322	4,5
Osakkeet ja osuudet	-192	3 279	-5,9
Kiinteistösijoitukset ³⁾⁴⁾	150	1 616	9,3
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	1 119	23 428	4,8
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat kulut ja liikekulut	-16		
Sijoitustuotot yhteensä ⁵⁾	1 103	23 428	4,7

Sijoitustoiminnan tuotot laskettuna kirja-arvolle olivat 6,5%

¹⁾ Sijoitustuotot = Sijoituskauden markkina-arvojen muutoksesta vähennetään kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan ostojen/kulujen ja myyntien/tuottojen erotusta.

²⁾ Sitoutunut pääoma = Markkina-arvoon kauden alussa lisätään kuukausittain aikapainotetut kassavirrat.

³⁾ Kiinteistöjen tuotto = Emon tuotto sekä käyttö- että sijoitusomaisuudessa; sisältää valtion korkotukea 6,7 Mmk.

⁴⁾ KTI-indeksin mukainen sijoituskiinteistöjen kokonaistuotto oli 10,9 % (ml. korkotuki).

⁵⁾ Sijoitustuotot yhteensä = Tuloslaskelman mukaiset sijoitustoiminnan nettotuotot + arvostuserojen muutos.

SIJOITUSJAKAUMA 31.12.2000

	Mmk	%
Lainasaamiset ¹⁾	1 696	6,8
Joukkovelkakirjalainat ¹⁾	17 092	68,5
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	553	2,2
Osakkeet ja osuudet	3 716	14,9
Kiinteistösijoitukset ³⁾	1 861	7,5
Muut sijoitukset ⁴⁾	30	0,1
Sijoitukset yhteensä	24 947	100,0

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset

³⁾ Sisältää sekä käyttö- että sijoitusomaisuuskiinteistöt

⁴⁾ Taseen "muut sijoitukset"

KIINTEISTÖKANNAN ARVOT, TUOTOT JA TYHJILLÄN OLEVAT TILAT 31.12.2000

KIINTEISTÖKANTA, 1 000 MK

Käypä arvo	2 002 950
Kirjanpitoarvo ja lainat	1 824 334
Arvostusero	178 616

Kiinteistö- tyyppi	Käypä arvo 1 000 mk	Käypä arvo mk/m ²	Nettotuotto 1 000 mk	Netto- tuotto %	Vuokrattava huoneistoala m ²	Tyhjyysaste %
Toimitilakiinteistöt						
Liike- ja toimistokiinteistöt	776 266	9 139	55 818	7,2	84 943	1,9
Teollisuuskkiinteistöt	101 283	3 674	6 962	6,9	27 567	2,9
Yhteensä	877 549	7 800	62 780	7,2	112 510	2,1

Asuinkiinteistöt *)	522 337	8 571	32 587	6,2	60 939	1,1

Muut kiinteistöt ja tilat Rakenteilla olevat ja kesken vuotta hankitut	492 786					
Tontit ilman rakennuksia	34 113					
Kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet	44 055					
Yhteensä	570 954				43 060	

Oma käyttö	32 110				4 448	

KIINTEISTÖKANTA	2 002 950				220 957	

*) Asuinkiinteistöjen nettotuottoihin on lisätty valtion maksamaa korkotukea 6 656 000 mk
 KTI-indeksin mukainen sijoitusomaisuuden kokonaistuotto (ml. korkotuki) 10,9 %
 Toimitilakiinteistöjä keskimäärin tyhjänä vuoden aikana 2,0 %

RAHOITUSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Epäsuora rahoituslaskelma				
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta/ voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	64 534	-32 489	57 144	-36 756
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	2 132 449	1 984 498	2 132 449	1 984 498
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	219 294	13 047	217 902	19 518
Pakollisen vastuuvajauksen muutos	42 423	68 996	42 423	68 996
Suunnitelman mukaiset poistot	10 146	7 824	54 849	49 090
Muut oikaisut	-414 687	-191 879	-403 995	-194 373
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	2 054 160	1 849 997	2 100 772	1 890 972
Käyttö pääoman muutos				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	-196 967	53 007	-182 773	11 910
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/ vähennys (-)	19 851	54 707	37 888	-42 053
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	1 877 044	1 957 712	1 955 886	1 860 829
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista			-7 583	-4 417
Maksetut välittömät verot	-23 268	-9 031	-23 810	-9 361
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	1 853 777	1 948 680	1 924 493	1 847 051
Liiketoiminnan rahavirta	1 853 777	1 948 680	1 924 493	1 847 051
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-2 266 655	-2 160 286	-2 354 781	-2 154 978
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	437 955	200 910	440 557	202 157
Vähemmistöosuuden lisäys/vähennys	-	-	-3 219	43 579
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-13 795	-11 481	-16 510	-10 915
Investointien rahavirta	-1 842 496	-1 970 856	-1 933 952	-1 920 156
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot	-	-	63 459	51 050
Oman pääoman lisäys	-	-	-42 837	-200
Rahoituksen rahavirta	-	-	20 622	50 850
Rahavarojen muutos	11 281	-22 176	11 163	-22 256
Rahavarat tilikauden alussa	28 276	50 452	28 794	51 049
Rahavarat tilikauden lopussa	39 557	28 276	39 957	28 794

TULOSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vakuutustekninen laskelma:				
Vakuutusmaksutulo	*1 4 794 897	4 582 189	4 794 897	4 582 189
Sijoitustoiminnan tuotot	4 1 905 401	1 329 100	1 897 177	1 318 546
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	2 -3 863 784	-3 607 310	-3 863 784	-3 607 310
Korvausvastuun muutos	-968 859	-754 404	-968 859	-754 404
	-4 832 644	-4 361 714	-4 832 644	-4 361 714
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-1 163 590	-1 230 094	-1 163 590	-1 230 094
Vastuuvajauksen muutos				
Pakollinen vastuuvajaus	-42 423	-68 996	-42 423	-68 996
Lakisääteiset maksut	-5 077	2 532	-5 077	2 532
Liikekulut	3 -105 751	-90 065	-105 486	-89 864
Sijoitustoiminnan kulut	4 -442 396	-170 246	-436 047	-164 043
Muut vakuutustekniset kulut	-18 495	-15 357	-18 495	-15 357
Vakuutustekninen tulos	89 922	-22 650	88 313	-26 800
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:				
Muut tuotot				
Konsernireservin vähennys	-	-	477	349
Muut tuotot	13	18	13	18
	13	18	491	367
Muut kulut				
Konserniliikearvon poisto	-	-	-197	-196
Muut kulut	-2 134	-825	-2 134	-825
	-2 134	-825	-2 331	-1 021
Osuus osakkuusyhtiöiden tappiosta/voitosta	-	-	-416	57
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden vero	-23 261	-9 022	-23 798	-9 022
Aikaisempien tilikausien verot	-7	-10	-12	-339
Laskennallinen vero	-	-	-5 104	-
	-23 268	-9 031	-28 913	-9 361
Voitto/tappio varsinaisesta toiminnasta	64 534	-32 489	57 144	-36 756
Satunnaiset erät				
Satunnaiset kulut	-	-	-	-5 587
Voitto/tappio satunnaisten erien jälkeen	64 534	-32 489	57 144	-42 344
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	-	-	-	-13 161
Vapaaehtoisten varausten muutos	-14 865	37 038	-	37 038
	-14 865	37 038	-	23 877
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-	-	653	3 759
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden voitto/tappio	49 669	4 549	57 796	-14 708

* Viittaus liitetiedon numeroon

TULOSLASKELMAN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
TEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	3 328 976	3 244 877	3 328 976	3 244 877
Työntekijän osuus	946 614	887 713	946 614	887 713
	4 275 591	4 132 589	4 275 591	4 132 589
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	31 921	31 583	31 921	31 583
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	537 314	458 667	537 314	458 667
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	3 823	3 761	3 823	3 761
	4 848 648	4 626 600	4 848 648	4 626 600
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu	-4 108	-12 257	-4 108	-12 257
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	4 844 540	4 614 344	4 844 540	4 614 344
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TEL	-35 391	-31 160	-35 391	-31 160
YEL	-14 237	-970	-14 237	-970
	-49 628	-32 129	-49 628	-32 129
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	4 794 912	4 582 214	4 794 912	4 582 214
Jälleenvakuuttajien osuus	-15	-25	-15	-25
Vakuutusmaksutulo	4 794 897	4 582 189	4 794 897	4 582 189
1.1 Vastuuvajauksen kuolettamiseksi perittävä maksu	80 563	75 550	80 563	75 550

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
2 Maksetut korvaukset				
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TEL:n mukainen perusvakuutus	2 769 043	2 606 198	2 769 043	2 606 198
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	51 275	48 104	51 275	48 104
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	551 692	523 854	551 692	523 854
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	3 994	3 552	3 994	3 552
	3 376 004	3 181 707	3 376 004	3 181 707
Maksettu/Saatu vastuunjakokorvauksia				
TEL-eläkkeet	362 347	355 125	362 347	355 125
YEL-eläkkeet	87 952	38 265	87 952	38 265
	450 300	393 390	450 300	393 390
Maksettu/Saatu yhteisvastuukorvausta	17 700	14 045	17 700	14 045
	3 844 004	3 589 142	3 844 004	3 589 142
Korvaustoiminnon hoitokulut	17 278	15 932	17 278	15 932
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	2 502	2 237	2 502	2 237
	3 863 784	3 607 310	3 863 784	3 607 310
Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta	3 863 784	3 607 310	3 863 784	3 607 310
Maksetut korvaukset yhteensä	3 863 784	3 607 310	3 863 784	3 607 310
Jälleenvakuuttajien osuus				
Vakuutusmaksutulo	15	25	15	25

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
3 Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	17 278	15 932	17 278	15 932
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	2 502	2 237	2 502	2 237
	19 780	18 169	19 780	18 169
Liikekulut	105 751	90 065	105 486	89 864
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	5 527	4 132	8 127	5 162
Kulut muista sijoituksista	10 433	7 556	10 433	7 556
	15 961	11 688	18 561	12 718
Muut kulut	2 134	825	2 331	1 021
Yhteensä	143 626	120 747	146 159	121 772
3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	4 823	3 004	4 823	3 004
Muut vakuutusten hankintamenot	34 074	27 622	34 074	27 421
	38 897	30 626	38 897	30 424
Vakuutusten hoitokulut	34 434	30 899	34 434	30 899
Hallintokulut	32 425	28 546	32 161	28 546
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-5	-5	-5	-5
Yhteensä	105 751	90 065	105 486	89 864
3.3 Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä				
Palkat ja palkkiot	50 095	42 959	50 567	43 396
Eläkekulut	9 297	6 277	9 357	6 332
Muut henkilösivukulut	3 410	3 495	3 434	3 521
Yhteensä	62 802	52 731	63 359	53 248
Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset				
Toimitusjohtaja				
Palkat ja palkkiot	1 042		1 042	
Eläkesitoumukset		Eläkeiäksi on sovittu 60-63 vuotta		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Hallitus ja hallituksen varajäsenet				
Palkat ja palkkiot	982		982	
Eläkesitoumukset		Yhtiöön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60-63 vuotta		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Hallintoneuvosto				
Palkat ja palkkiot	253		253	
Eläkesitoumukset		Ei eläkesitoumuksia		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
Konttorihenkilöstö	8		8	
Myyntihenkilöstö	-		-	
Kiinteistöhenkilöstö	-		-	

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	1 313	1 881	-	-
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	1 320	-	-	-
Tuotot kiinteistösijoituksista omistusyhteisyhtiöihin				
Korkotuotot	39 356	34 849	1 320	-
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Korkotuotot	117	112	117	112
Muut tuotot	130 044	112 465	153 785	126 723
	130 160	112 577	153 902	126 834
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	110 508	83 236	110 508	83 237
Korkotuotot	1 095 497	841 186	1 095 901	841 863
Muut tuotot	24 670	12 540	24 686	18 291
	1 230 676	936 962	1 231 095	943 391
Yhteensä	1 402 825	1 086 268	1 386 318	1 070 225
Arvon alentumisten palautukset	23 399	32 899	29 080	37 141
Myyntivoitot	479 176	209 933	481 779	211 180
Yhteensä	1 905 401	1 329 100	1 897 177	1 318 546
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yritykset	-94 810	-92 528	-	-
Muut yritykset	-15 685	-7 837	-53 254	-39 582
	-110 494	-100 365	-53 254	-39 582
Kulut muista sijoituksista	-43 484	-13 183	-43 484	-13 183
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yritykset	-2 572	-585	-	-
Muut yritykset	-1 382	-877	-7 583	-5 290
	-3 954	-1 462	-7 583	-5 290
Yhteensä	-157 932	-115 009	-104 321	-58 054
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-242 694	-45 946	-246 982	-56 659
Rakennusten suunnitelmapoistot	-549	-267	-43 522	-40 306
	-243 242	-46 213	-290 504	-96 965
Myyntitappiot	-41 222	-9 023	-41 222	-9 023
Yhteensä	-442 396	-170 246	-436 047	-164 043
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	1 463 004	1 158 855	1 461 130	1 154 503
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	1 463 004	1 158 855	1 461 130	1 154 503
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	20 429	7 696	20 428	7 696

TASE

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vastaavaa				
Aineettomat hyödykkeet				
Konserniliikearvo	-	-	-	196
Muut pitkävaikutteiset menot	9 34 034	30 222	34 938	31 017
	34 034	30 222	34 938	31 213
Sijoitukset	5			
Kiinteistösijoitukset	6			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	896 909	799 170	1 825 067	1 579 582
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	8 767 042	661 446	-	-
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä	18 288	-	18 288	-
	1 682 238	1 460 616	1 843 355	1 579 582
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjäryhmittä	7			
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	100	-	-	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjäryhmittä	9 510	8 510	9 024	7 729
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä	17 000	-	17 000	-
	26 610	8 510	26 024	7 729
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7 2 855 275	1 779 899	2 905 062	1 826 154
Rahoitusmarkkinavälineet	16 239 938	15 626 149	16 239 938	15 626 149
Kiinnelainasaamiset	8 264 182	195 229	264 182	195 229
Muut lainasaamiset	8 1 585 185	1 315 847	1 585 185	1 315 847
Talletukset	270 438	510 643	270 438	510 643
Muut sijoitukset	20 789	400	20 789	150
	21 235 806	19 428 167	21 285 594	19 474 172
	22 944 654	20 897 293	23 154 972	21 061 482
Pakollinen vastuuveljaus	-	42 423	-	42 423
Saamiset	15			
Ensivakuutusostominnasta				
Vakuutusostominnasta	379 260	390 165	379 260	390 165
Muut saamiset	151 997	143 586	112 505	123 903
	531 257	533 752	491 765	514 069
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	9 128	291	4 460	3 531
Muut aineelliset hyödykkeet	-	-	148	167
	128	291	4 608	3 698
Rahat ja pankkisaamiset	39 557	28 276	39 957	28 794
Muu omaisuus	133	133	133	133
	39 819	28 701	44 698	32 625
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	737 330	638 590	737 344	638 622
Muut siirtosaamiset	315 780	215 059	326 925	220 569
	1 053 110	853 648	1 064 269	859 192
	24 602 874	22 386 040	24 790 642	22 541 004

TASE

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vastattavaa				
Oma pääoma 10				
Pohjarahasto	5 000	5 000	5 000	5 000
Takuupääoma	4 800	4 800	4 800	4 800
Arvonkorotusrahassto	-	-	600	600
Vapaat rahastot	31 078	26 529	31 078	26 529
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	-	-	108 298	-
Konsernin edellisten tilikausien tappio	-	-	-37 508	-16 399
Tilikauden voitto/tappio/				
Konsernin tilikauden voitto/tappio	49 669	4 549	57 796	-14 708
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	-	-	-12 159	-
	90 547	40 878	157 906	5 822
Vähemmistöosuus	-	-	134 747	138 619
Tilinpäätössiirtojen kertymä 11				
Poistoero	-	-	-	20 846
Vapaaehtoiset varaukset	130 676	115 811	-	116 279
	130 676	115 811	-	137 125
Konsernireservi 11			1 048	1 398
Vakuutustekninen vastuovelka				
Vakuutusmaksuvastuu	15 865 807	14 702 217	15 865 807	14 702 217
Korvausvastuu	8 322 440	7 353 581	8 322 440	7 353 581
	24 188 247	22 055 798	24 188 247	22 055 798
Velat 15				
Lainat rahoituslaitoksilta	13	-	130 258	66 798
Laskennallinen verovelka	11/14	-	44 739	-
Muut velat	13	158 414	96 501	76 238
	158 414	117 276	271 497	143 036
Siirtovelat	34 990	56 276	37 196	59 206
	24 602 874	22 386 040	24 790 642	22 541 004

TASEEN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.2000						
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	8 320	8 320	8 320	1 557 081	1 557 681	1 790 250
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	615 498	620 492	798 755	-	-	-
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriyksissä	12 213	12 213	14 200	11 503	11 503	14 200
Muut kiinteistöosakkeet	255 883	255 883	254 249	255 883	255 883	254 249
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	767 042	767 042	767 042	-	-	-
Lainasaamiset omistusyhteisyriyksiltä	18 288	18 288	18 288	18 288	18 288	18 288
	1 677 244	1 682 238	1 860 854	1 842 755	1 843 355	2 076 987
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	100	100	100	-	-	-
Sijoitukset omistusyhteisyriyksissä						
Osakkeet ja osuudet	9 510	9 510	9 510	9 024	9 024	9 024
Rahamarkkinavälineet ja lainasaamiset	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000	17 000
	26 510	26 510	26 510	26 024	26 024	26 024
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	2 855 275	2 855 275	3 725 836	2 905 062	2 905 062	3 752 865
Rahoitusmarkkinavälineet	16 239 938	16 239 938	16 698 751	16 239 938	16 239 938	16 698 751
Kiinnelainasaamiset	264 182	264 182	264 182	264 182	264 182	264 182
Muut lainasaamiset	1 585 185	1 585 185	1 585 185	1 585 185	1 585 185	1 585 185
Talletukset	270 438	270 438	270 438	270 438	270 438	270 438
Muut sijoitukset	20 789	20 789	20 789	20 789	20 789	20 789
	21 235 806	21 235 806	22 565 180	21 285 594	21 285 594	22 592 209
	22 939 660	22 944 654	24 452 644	23 154 372	23 154 972	24 695 220
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta						
				-422 736	-422 736	
Indeksiin sidottujen lainojen tuottoa		118 915			118 915	
Kirjanpitoarvo sisältää Muita arvonorotuksia		4 995			600	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			1 507 990			1 540 248

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.1999						
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	8 320	8 320	8 320	1 417 605	1 418 206	1 578 252
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	624 480	629 474	724 363	-	-	-
Muut kiinteistöosakkeet	161 376	161 376	159 603	161 376	161 376	159 603
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	661 446	661 446	661 446	-	-	-
	<u>1 455 622</u>	<u>1 460 616</u>	<u>1 553 732</u>	<u>1 578 981</u>	<u>1 579 582</u>	<u>1 737 855</u>
Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä						
Osakkeet ja osuudet	8 510	8 510	8 510	7 729	7 729	7 729
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	1 779 899	1 779 899	3 193 770	1 826 154	1 826 154	3 219 022
Rahoitusmarkkinavälineet	15 626 149	15 626 149	15 974 853	15 626 149	15 626 149	15 974 853
Kiinnelainasaamiset	195 229	195 229	195 229	195 229	195 229	195 229
Muut lainasaamiset	1 315 847	1 315 847	1 315 847	1 315 847	1 315 847	1 315 847
Talletukset	510 643	510 643	510 643	510 643	510 643	510 643
Muut sijoitukset	400	400	400	150	150	150
	<u>19 428 167</u>	<u>19 428 167</u>	<u>21 190 741</u>	<u>19 474 172</u>	<u>19 474 172</u>	<u>21 215 743</u>
	20 892 299	20 897 293	22 752 983	21 060 882	21 061 482	22 961 327
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta						
				<u>-407 559</u>		<u>-407 559</u>
Kirjanpitoarvo sisältää Muuta arvonkorotuksia						
		<u>4 995</u>			<u>600</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)						
			<u>1 855 690</u>			<u>1 899 845</u>

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni	
6 Kiinteistösjoitusten muutokset 31.12.2000	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset saman konsernin yrityksiltä	Laina- saamiset omistus- yhteys- yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset omistus- yhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	986 251	661 446	-	1 818 527	-
Lisäykset	122 715	114 480	-	296 169	-
Vähennykset	-26 482	-8 884	-	-13 723	-
Siirrot erien välillä	-	-	18 288	-	18 288
Hankintameno 31.12.	1 082 484	767 042	18 288	2 100 973	18 288
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-	-114 274	-
Tilikauden poistot	-	-	-	-42 973	-
Vähennykset	-	-	-	8 463	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-	-148 784	-
Arvonalentumiset 1.1.	-192 075	-	-	-124 672	-
Tilikauden arvonalentumiset	-15 400	-	-	-11 956	-
Arvonalentumisten palautukset	16 905	-	-	8 905	-
Arvonalentumiset 31.12.	-190 570	-	-	-127 723	-
Arvonkorotukset 1.1.	4 995	-	-	600	-
Arvonkorotukset 31.12.	4 995	-	-	600	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	896 909	767 042	18 288	1 825 067	18 288
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		2000		2000	
Jäljellä oleva hankintameno		29 528		18 328	
Kirjanpitoarvo		29 528		18 328	
Käypä arvo		26 890		26 890	
7 Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä					
Samana konsernin yritysten osakkeet ja osuudet					
Hankintameno 1.1.		0		-	
Lisäykset		100		-	
Hankintameno 31.12.		100		-	
Kirjanpitoarvo 31.12.		100		-	
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä					
Hankintameno 1.1.		8 510		7 729	
Lisäykset		1 000		1 295	
Hankintameno 31.12.		9 510		9 024	
Kirjanpitoarvo 31.12.		9 510		9 024	

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö	Konserni
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteisyrittäjiltä		
Hankintameno 1.1.	0	0
Siirrot erien välillä	17 000	17 000
Hankintameno 31.12.	17 000	17 000
Kirjanpitoarvo 31.12.	17 000	17 000
Yhteensä	26 610	26 024

Emoyhtiö	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo	Markkina-arvo	Tilikauden voitto/tappio	Oma pääoma	Kotipaikka
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä							
Tapra Ky	50	100,00	50	50	-	50	Espoo
Elkes Oy	50	100,00	50	50	0	50	Espoo
Yhteensä	100		100	100	-	100	

Sijoitukset omistusyhteisyrittäjissä

Tapiola							
Omaisuußenhoito Oy	2 000	20,00	2 000	2 000	67	9 793	Espoo
Vakuutusneuvonta Aura	50	33,33	5	5	1	30	Espoo
Vakuutusneuvonta Pohja	50	33,33	5	5	1	30	Espoo
Suomen Metsäsijoitus Oy	7 500	25,00	7 500	7 500	1 072 *)	28 129 *)	Espoo
Yhteensä	9 600		9 510	9 510	1 141	37 981	

Konserni	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo	Markkina-arvo	Tilikauden voitto/tappio	Oma pääoma	Kotipaikka

Sijoitukset omistusyhteisyrittäjissä

Tapiola							
Omaisuußenhoito Oy	2 000	20,00	1 971	1 971	67	9 793	Espoo
Vakuutusneuvonta Aura	50	33,33	10	10	1	30	Espoo
Vakuutusneuvonta Pohja	50	33,33	10	10	1	30	Espoo
Suomen Metsäsijoitus Oy	7 500	25,00	7 032	7 032	1 072 *)	28 129 *)	Espoo
Yhteensä	9 600		9 024	9 024	1 141	37 981	

*) arvio

SUURIMMAT OSAKEOMISTUKSET

7 Muut sijoitukset, Osakkeet ja osuudet	Emoyhtiö			Konserni		
	Kpl	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Kpl	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo
		1000 mk	1000 mk		1000 mk	1000 mk
		31.12.2000	31.12.2000		31.12.2000	31.12.2000
Orion-Yhtymä Oyj	1 154 620	131 524	166 743	1 154 620	131 524	166 743
Nokia Oyj	576 200	30 591	162 732	576 200	30 591	162 732
Unilever N.V.	240 000	74 207	96 178	240 000	74 207	96 178
Lassila & Tikanoja Oyj	853 900	84 818	94 433	853 900	84 818	94 433
Uponor Oyj	793 800	64 751	88 495	793 800	64 751	88 495
Fortum Oyj	3 276 176	78 931	84 735	3 276 176	78 931	84 735
Freddie Mae	170 000	48 976	74 817	170 000	48 976	74 817
Instrumentarium Oyj	575 365	67 172	71 840	575 365	67 172	71 840
Kesko Oyj	1 091 300	69 752	69 752	1 091 300	69 752	69 752
Merck & Co	110 000	40 725	65 807	110 000	40 725	65 807
Kone Oyj	148 070	26 718	65 589	148 070	26 718	65 589
Ahold	314 000	55 926	64 149	314 000	55 926	64 149
Sonera Oyj	541 200	33 764	62 104	541 200	33 764	62 104
Orkla Ab	485 714	33 730	61 031	485 714	33 730	61 031
Rentokil Initial Ord	2 730 004	56 700	60 079	2 730 004	56 700	60 079
Wärtsilä Oyj Abp	494 850	42 218	59 994	494 850	42 218	59 994
Sanitec Oyj Abp	1 168 094	54 675	59 034	1 168 094	54 675	59 034
Huhtamäki Van Leer Oyj	349 135	51 831	58 954	349 135	51 831	58 954
Fiskars Oyj Abp	1 327 587	58 182	58 541	1 327 587	58 182	58 541
Kemira Oyj	1 562 400	50 001	50 164	1 562 400	50 001	50 164
Stockmann Oyj Abp	790 350	48 872	48 872	790 350	48 872	48 872
Munters Ab	418 400	17 094	47 887	418 400	17 094	47 887
Mandatum Pankki Oyj	731 978	19 455	45 915	731 978	19 455	45 915
Novartis Ag	4 000	33 626	44 733	4 000	33 626	44 733
Roche	680	38 663	43 823	680	38 663	43 823
Muut		1 542 373	1 919 434		1 592 160	1 946 463
Yhteensä		2 855 275	3 725 836		2 905 062	3 752 865

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
8 Muut sijoitukset				
8.1 Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä				
Pankkitakaus	1 178 776	924 821	1 178 776	924 821
Takausvakuutus	188 734	191 701	188 734	191 701
Nimivakuus	73 410	-	73 410	-
Vakuutuskirja	3 181	-	3 181	-
Muu vakuus	141 084	199 325	141 084	199 325
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 585 185	1 315 847	1 585 185	1 315 847
8.2 Eläkelainasaamisten yhteismäärä				
Muut kiinnelainasaamiset	22 718	30 042	22 718	30 042
Muut lainasaamiset	1 338 593	1 050 435	1 338 593	1 050 435
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 361 312	1 080 476	1 361 312	1 080 476

9 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

31.12.2000	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Konserni-liikearvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	49 144	1 321	50 465	49 940	979	10 179	61 098
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-196	-	-196	-196	-	-10	-206
Lisäykset	13 916	-	13 916	14 149	1	2 517	16 667
Vähennykset	-	-191	-191	-	-	-191	-191
Siirrot erien välillä	-	70	70	-	-	70	70
Hankintameno 31.12.	62 864	1 201	64 064	63 893	980	12 565	77 438
Kertyneet poistot 1.1.	-18 922	-1 030	-19 953	-18 922	-783	-6 665	-26 371
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	196	-	196	196	-	10	206
Tilikauden poistot	-10 103	-43	-10 146	-10 228	-196	-1 450	-11 875
Kertyneet poistot 31.12.	-28 829	-1 073	-29 902	-28 954	-980	-8 106	-38 040
Kirjanpitoarvo 31.12.	34 034	128	34 162	34 938	0	4 460	39 398

1000 mk

10 Oman pääoman muutokset

Emoyhtiö	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Pohjarahasto	5 000	-	-	5 000
Takuupääoma	4 800	-	-	4 800
Varmuusrahasto	26 246	4 540	-	30 786
Käyttörahaso	283	9	-	292
Tilikauden voitto/tappio	4 549	49 669	-4 549	49 669
Oman pääoman muutokset yhteensä	40 878	54 218	-4 549	90 547

Konserni	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Pohjarahasto	5 000	-	-	5 000
Takuupääoma	4 800	-	-	4 800
Arvonkorotusrahasto	600	-	-	600
Varmuusrahasto	26 246	4 540	-	30 786
Käyttörahaso	283	9	-	292
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	-	108 298	-	108 298
Konsernin edellisten tilikausien tappio	-16 399	-14 708	-6 401	-37 508
Konsernin tilikauden voitto	-14 708	57 796	14 708	57 796
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	-	-	-12 159	-12 159
	-14 708	57 796	2 549	45 638
Oman pääoman muutokset yhteensä	5 822	155 936	-3 852	157 906

Arvonkorotusrahaston erittely	Emoyhtiö 2000	Konserni 2000
Arvonkorotusrahasto 1.1.	-	600
Arvonkorotusrahasto 31.12.	-	600
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	-	600

10.1 Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen

Takuuosuuden omistajien osuus:		
Takuupääoma	4 800	4 800
Takuuosuuden omistajien osuus	4 800	4 800
Vakuutusnottajien osuus ehdotetun voitonjaon jälkeen	85 747	153 106

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista

Tilikauden voitto		45 638
+ Muu vapaa oma pääoma		139 377
- Taseen osoittama tappio		-37 508
- Määrä, joka konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätössiirroista on konsernitilinpäätöksessä merkitty omaan pääomaan		-108 298
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä		39 208

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000		2000	
11 Konsernireservin muutokset ja tilinpäätössiirtojen kertymä				
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero				
Poistoero 1.1.	-		20 846	
Lisäykset	-		3 790	
Vähennykset	-		-1 509	
Poistoero 31.12.	-		23 127	
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	115 811		115 811	
Lisäykset	16 588		16 588	
Vähennykset	-1 723		-1 723	
Luottotappiovaraus 31.12.	130 676		130 676	
Asuintalovaraus 1.1.	-		468	
Asuintalovaraus 31.12.	-		468	
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä	130 676		131 144	
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	130 676		154 271	
Jaettu				
Omaan pääomaan			-108 298	
Vähemmistöosuuteen			-1 234	
Laskennalliseen verovelkaan			-44 739	
			0	
Verokanta			29 %	
Konsernireservi				
Konsernireservi 1.1.	-		1 398	
Vähennykset	-		-349	
Konsernireservi 31.12.	-		1 048	
12 Vakuutusteknisen vastuuvelan erittely				
12.1 Vakuutustekninen vastuuvelka	2000	1999	2000	1999
Vakuutusmaksuvastuu				
Vastaiset eläkkeet	13 447 776	12 496 455	13 447 776	12 496 455
Osittamaton lisävakuutusvastuu	2 269 658	1 967 654	2 269 658	1 967 654
Ositettu lisävakuutusvastuu	148 373	238 108	148 373	238 108
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	15 865 807	14 702 217	15 865 807	14 702 217
Korvausvastuu				
Alkaneet eläkkeet	6 973 658	6 190 301	6 973 658	6 190 301
Tasoituspääomat	1 348 782	1 163 280	1 348 782	1 163 280
Korvausvastuu yhteensä	8 322 440	7 353 581	8 322 440	7 353 581
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	24 188 247	22 055 798	24 188 247	22 055 798
12.2 TVYL 6.luvun 14§:n mukaiset lisäedut				
Ositettu lisävakuutusvastuu 1.1.	238 108	318 607	238 108	318 607
Tilivuonna maksetut asiakashyvitykset (-)	-161 734	-170 499	-161 734	-170 499
Siirto ositettuun lisävakuutusvastuuseen (+)	72 000	90 000	72 000	90 000
Ositettu lisävakuutusvastuu 31.12.	148 373	238 108	148 373	238 108

1 000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
13 Velat, jotka eräännyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	130 258	66 798
14 Laskennalliset verovelat				
Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen jaksotuserojen ja muiden väliaikaisten erojen perusteella laskettu verovelka	1 448	1 448	1 448	1 448
Arvostuseroista laskettu verovelka ei realisoitu lähitulevaisuudessa				
15 Saamiset ja velat				
15.1 Muut siirtosaamiset, kannansiirtosaaminen				
Yhteisvastuusaaminen	32 526	50 226	32 526	50 226
Saaminen erityiseltä selvityspesältä	37 616	51 013	37 616	51 013
	70 142	101 239	70 142	101 239
15.2 Saamisten erittely, konserni- ja osakkuusyritykset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Muut saamiset	51 469	23 699	-	-
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä				
Muut saamiset	5	-	5	-
15.3 Velkojen erittely, konserni- ja osakkuusyritykset				
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat	66 156	52 838	-	-
16 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2000	2000	2000	2000
	Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	Velan määrä	Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	Velan määrä
Vakuudet				
Omien velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	-	-	46 967	12 578
Pantit, johdannaissopimusten vakuudeksi	12 259	12 174	12 259	12 174
	12 259	12 174	59 226	24 753
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut				
Johdannaissopimukset				
Indeksioptiosopimukset				
Ostetut				
Preemioiden kirjanpitoarvot	803		803	
Preemioiden käyvät arvot	803		803	
Arvopapereiden lainaussopimukset				
Lainaksi annetut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo	1 997		1 997	
Käypä arvo	2 815		2 815	

Arvopaperilainaussopimukset	kpl	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Sopimuksen voimassaoloaika
Comptel	11 000	249	1 004	24.07.2000-19.1.2001
F-Secure	5 000	94	155	02.05.2000-19.1.2001
Kesko	5 000	320	320	29.05.2000-19.1.2001
Kesko	10 000	639	639	24.07.2000-19.1.2001
Kesko	10 000	639	639	16.11.2000-19.1.2001
Raisio	5 000	56	58	18.10.2000-19.1.2001
Yhteensä		1 997	2 815	

Arvonlisäverovastuut	Emoyhtiö	Konserni
Arvonlisäverotuksen ryhmärekisteröintiin liittyen	Ryhmällä on verosaatavaa arvonlisäverotukseen liittyen	
Arvonlisäverolain 33 §:n mukainen vähennysten palautusvelvollisuus	622	27 696
Muut vastuusitoumukset		
Merkintäsitoumukset	127 562	127 562

17 Lähipiirilainat

Rahalainat vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhteisön taikka vakuutusyhtiössä määräysvaltaa käyttävän yhteisön tai säätiön tai tällaisen yhteisön tai säätiön määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön toimitusjohtajalle, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle tai tilintarkastajalle

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittua rahalainaa

Rahalainat sille, jolla takuuosuuden omistuksen nojalla voi olla vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön takuuosuuksista ta takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittua rahalainaa

Rahalainat, jos työeläkevakuutusyhtiön taseeseen sisältyy rahalainoja työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä tai TVYL:n 5§ 4 momentissa tarkoitettuun yhteistyöryhmään kuuluvalla yhteisöllä

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittua rahalainaa

Rahalainat, jotka on annettu yhteistyöryhmään kuuluvan yhteisön toimitusjohtajalle, hallituksen, hallintoneuvoston jäsenelle tai tilintarkastajalle

Rahalainat yhteensä eivät ylitä 200 000 euroa

VAKAVARAIKUUSTUNNUSLUVUT

1000 mk

Emoyhtiö

	2000	1999
18 Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot		
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	90 547	40 878
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	130 676	115 811
Omaisuuksien käyrien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	1 507 990	1 855 690
Osittamaton lisävarausvastuu	2 269 658	1 967 654
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-34 034	-30 222
Muut erät	-	-18 032
	3 964 837	3 931 779
TVYL 17§:n toimintapääoman vähimmäismäärä	965 998	809 815
Vakavaraisuusaste% (toteutunut toimintapääoma/vakavaraisuuden laskennassa käytetty vastuuvélka)	18,4	19,9
Vakavaraisuusraja%	6,7	6,2
Tavoitevyöhykkeen alaraja% (2 x vakavaraisuusraja)	13,4	12,3
Tavoitevyöhykkeen yläraja% (4 x vakavaraisuusraja)	26,8	24,7

EHDOTUS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto 49 668 706,45 markkaa käytetään seuraavasti:

Varmuusrahastoon siirretään	49 660 000,00
Käyttörahastoon siirretään	8 706,45

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Pohjarahasto	5 000 000,00
Takuupääoma	4 800 000,00
Varmuusrahasto	80 446 000,00
Käyttörahasto	301 051,51
	<u>90 547 051,51</u>

Espoossa 8. päivänä maaliskuuta 2001

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Eeva-Liisa Inkeroinen

Ismo Luimula

Paavo Mäkinen

Maj-Len Remahl

Veikko Simpanen

Matti Sutinen

Pauli Torkko

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

KHT Mauno Tervo on suorittanut valvontatilintarkastuksen, josta on annettu erillinen 13. maaliskuuta 2001 päivätty kertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai

puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 49 668 706,45 markkaa, on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpito-laissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 19. päivänä maaliskuuta 2001

Mauno Tervo
KHT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

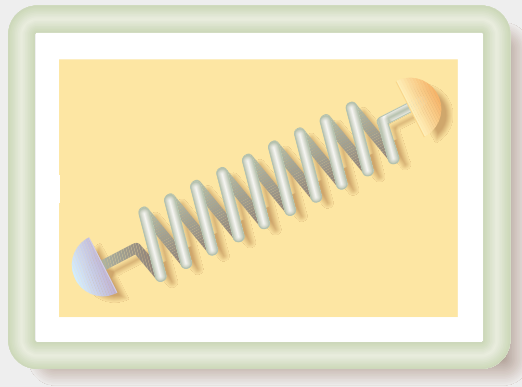
Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2000 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös ja kon-

sernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 28. 3. 2001

Ilkka Brotherus
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Laatu on joustavuutta ja vaivattomuutta

VUOSIKERTOMUS 2000

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

HENKIVAKUUTUSALAN VOIMAKAS KASVU JATKUI

Vuonna 2000 Suomen koko henkivakuutusalan maksutulo kasvoi 36,9 prosenttia 22,8 miljardiin markkaan. Erityisen voimakasta kasvu oli henkivakuutuksessa, 38,3 prosenttia. Yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulo kasvoi 8,3 prosenttia ja sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulon osuus nousi edelleen merkittävästi 28,7 prosenttiin kokonaismaksutulosta. Myös Tapiolan henkivakuutus konsernin maksutulo kasvoi tuntuvasti, 19,9 prosenttia.

Pankkien henkivakuutusyhtiöiden osuus markkinoista vahvistui, kun varoja siirrettiin pankkitileiltä säästövakuutuksiin viimeistenkin verottomien pankkitalletusten päätyttyä.

Henkivakuutusyhtiöiden toimintaympäristö on finanssikentän järjestelyissä muuttunut ja kilpailussa menestyminen edellyttää erityisesti myyntikanavien voimakasta kehittämistä sekä verkostoyhteistyön lisäämistä.

Yhteiskunnassa ymmärretään yhä laajemmin yleistä sosiaaliturvaa täydentävien palvelujen rakensäilyminen vakuutuksien avulla. Vaihtoehtoja haetaan eläketurvan täydentämisen ohella muun muassa vanhusten pitkäaikaishoidon ratkaisemiseksi. Myös työkyvyn ylläpitäminen koulutusvakuutuksen täydentämisellä on lisääntyvän mielenkiinnon kohteena.

Tapiolan sijoitussidonnaiset henkivakuutukset tulivat markkinoille vuoden 2000 helmikuussa ja saivat hyvän vastaanoton erityisesti yksityistalous-

asiakkailta. Kaikkiaan solmittiin yli 10.000 kappaletta sijoitussidonnaista vakuutussopimusta yhteensä noin 400 miljoonalla markalla. Seligson & Co rahastoyhtiön kanssa hyvin sujunutta yhteistyötä

jatketaan edelleen. Tapiolan vakuutuksiin sidottujen rahastojen arvonkehitys oli selvästi keskimääräistä parempi. Kaikkiaan 28 prosenttia Tapiolan henkivakuutusyhtiöiden maksutulosta tuli sijoitussidonnaisista vakuutuksista. Loppuvuonna käynnistyi myös sijoitussidonnaisten säästöhenkivakuutusten nettimyynti.

Vuoden 2001 alkupuolella toimintansa aloittanut Tapiola Rahastoyhtiö Oy tekee tiivistä yhteistyötä Tapiolan henkivakuutusyhtiöiden kanssa ja Tapiola-rahastot ovat sidottavissa va-

kuutusratkaisuihin.

Säästö- ja sijoitusosaamisen varmistamiseksi on käynnistetty alueellisen palvelun erikoisorganisaatio, jonka tehtävänä on keskittyä yksinomaan henkivakuutus-, säästö- ja sijoituspalveluihin. Sen tavoitevahvuus on noin 50 henkilöä ja toiminta on alkanut täydellä tehollaan vuoden 2001 alussa. Tämä erikoisorganisaatio takaa yhä kattavamman tarjonnan ja asiantuntemuksen säästäjä- ja sijoittaja-asiakkaiden käyttöön niin yksityis- kuin yritysasiakaslohkolla.

JARI SAINEN
toimitusjohtaja
Henki-Tapiola

HENKI-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO, TILINTARKASTAJAT JA HALLITUS

HENKI-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

Toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Matti Ahde puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Vantaa	1998–2001
Tuula Entelä varapuheenjohtaja, sijoitusjohtaja, Espoo	1999–2002
Seppo Aaltonen johtaja, Helsinki	1999–2002
Vesa Ekroos hallituksen puheenjohtaja, Espoo	1999–2002
Jouko Havunen kauppatieteiden lisensiaatti, Laihia	1999–2002
Pertti Kettunen professori, Jyväskylä	1998–2001
Vesa Kämäri kenraaliluutnantti, Helsinki	1997–2000
Saara Lampelo toimitusjohtaja, Oulu	1998–2001
Merja Lehtonen puheenjohtaja, Riihimäki	1999–2002
Sisko Mäkelä agronomi, Pyhäntä	1997–2000
Simo Nuutinen maanviljelijä, Lieksa	1997–2000
Arja Pohja toimiston päällikkö, Turku	1997–2000
Asko Sarkola teatterinjohtaja, Espoo	1997–2000
Jouko Setälä toimitusjohtaja, Helsinki	1999–2002
Arto Tuominen toimitusjohtaja, Espoo	1998–2001

HENKI-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat
Mauno Tervo, ekonomi, KHT
SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö, jonka päävastuullisena
tilintarkastajana
Ulla Holmström, diplomiekonomi, KHT

Varatilintarkastajat
Jari Miikkulainen,
kauppatieteiden maisteri, KHT
Mirja Tonteri, ekonomi, KHT

HENKI-TAPIOLAN HALLITUS

Asmo Kalpala, hallituksen puheenjohtaja,
pääjohtaja
Pertti Heikkala, varapuheenjohtaja,
toimitusjohtaja
Juhani Heiskanen, varatoimitusjohtaja,
myynti, markkinointi ja alueelliset palvelut
Pentti Koskinen, johtaja, aktuaaripalvelut
Tom Liljeström, toimitusjohtaja
Jari Saine, toimitusjohtaja

Varajäsenet:
Antti Calonius, johtaja, suurasiakaspalvelu,
kansainvälinen ensivakuutus ja jälleenvakuutus
Jari Eklund, johtaja, sijoituspalvelut
Matti Luukko, varatoimitusjohtaja,
henkivakuutus
Markku Paakkanen, johtaja, talouspalvelut

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2000

Henki-Tapiolan maksutulo kasvoi voimakkaasti 32,2%. Henkivakuutuksissa maksutulo nousi peräti 51,8 prosenttia, mutta yksilöllisessä eläkevakuutuksessa se laski pari prosenttia edellisvuodesta. Erityisenä painopistealueena Henki-Tapiola pyrkii kasvattamaan yksilöllisen eläkevakuutuksen myyntiä, jossa sen asema on edelleen markkinaosuudella mitattuna suhteellisen vahva.

Henki-Tapiola kiinnittää laajenevassa kilpailussa yhä enemmän huomiota myyntiorganisaationsa kehittämiseen monikanava-ajattelun suuntaan. Tapiolan oman rahastoyhtiön toiminnan aloitus tuo huomattavan lisän Tapiolan säästö- ja sijoituspalveluihin yksityisasiakkaille. Henki-Tapiolan toimintamalli, joka perustuu selkeään asiakasomistajuuteen ja kustannusedullisuuteen antaa hyvät edellytykset kasvaa erityisesti yksityishenkilöiden säästövarallisuuden hoitajana. Kustannusten hallintaan yhä kapeampien kustannusmarginaalien tuotemaailmassa kiinnitetään entistäkin enemmän huomiota, ja tavoitteena on toimintamallien kehittämisen kautta selvä liikekustannussuhteen parantaminen.

Yksityisasiakkaiden riskivakuutusten kehittäminen on Henki-Tapiolan tuotekehityksen lähiajan painopiste. Tilikauden lopulla aloitettiin sijoitussidonnaisten säästöhenkivakuutusten myynti Internetissä. Tavoitteena on palvelujen laajentaminen sähköisessä kanavassa.

Euron käyttöönoton vaatimat muutostyöt koordinoi vuonna 1997 perustettu Euro-projekti. Kulunut vuosi on ollut eurotöiden toteuttamisen vuosi. Vuoden 2000 toteuman ja eurotöiden kokonaisvalmiuden näkökulmasta Tapiola-ryhmän kokonaistyömääräksi arvioitu 116 henkilötyövuotta alittuu. Kokonaistyömäärä ajoittuu vuosille 1998–2002. Suunnitelmat euron käyttöönotolle on tehty siten, että uuteen rahayksikköön siirtyminen on mahdollisimman häiriötöntä ja joustavaa.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Henki-Tapiolan vakuutusmaksutulo oli 1 009 miljoonaa markkaa. Maksutulo kasvoi edellisen vuoden 763 miljoonasta markasta 32,2 prosenttia. Henkivakuutusten osuus maksutulosta oli 73 prosenttia eli 735 miljoonaa markkaa, kasvua edellisvuodesta 51,8 prosenttia. Yksilöllisen eläkevakuutuksen osuus oli 27 prosenttia eli 273 miljoonaa markkaa, mikä merkitsee 1,9 prosenttia laskua edelliseen vuoteen verrattuna.

Sijoitussidonnaisen vakuutuksen vakuutusmaksutulo oli 335 miljoonaa markkaa, josta henkivakuutuksen osuus oli 95 prosenttia eli 319 miljoonaa markkaa ja yksilöllisen eläkevakuutuksen osuus oli 5 prosenttia eli 16 miljoonaa markkaa.

Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 841 miljoonalla markalla 6 019 miljoonaan markkaan.

Maksetut korvaukset Henki-Tapiolan maksetut korvaukset olivat 442 miljoonaa markkaa eli 7,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 1999. Säästösomien takaisinmaksut olivat 135 miljoonaa markkaa eli 5 miljoonaa markkaa edellisvuotista vähemmän. Takaisinostojen määrä kasvoi 84 miljoonasta markasta 97 miljoonaan markkaan, mikä merkitsi 16,4 prosentin kasvua vuodesta 1999.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 464 miljoonaa markkaa, lisäystä edelliseen vuoteen oli 27,0 prosenttia.

Korko- ja muut tuotot kulujen jälkeen olivat 193 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 166 miljoonaa markkaa.

Kiinteistösijoitusten nettotuotot olivat 86 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 74 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten nettomyyntivoittoa tuloutui 202 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 118 miljoonaa markkaa.

Arvonlennusten yhteismäärä oli 86 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 58 miljoonaa markkaa. Osakkeiden arvonlennuksia oli 70 miljoonaa markkaa ja kiinteistöjen arvonlennuksia 23 miljoonaa markkaa.

Arvonlennusten palautukset, jotka lisäsivät sijoitustoiminnan tuottoja, olivat yhteensä 24 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 21 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjanpitoarvoin laskettuna 6 562 miljoonaa markkaa. Sijoitusten käypä arvo oli 7 526 miljoonaa markkaa.

Sijoituskannassa käyvin arvoin osakkeiden osuus oli 18,5 prosenttia, kiinteistöjen 30,3 prosenttia ja rahoitusmarkkinavälineitten 47,7 prosenttia. Jakautuminen sijoitustyyppeihin on lähellä viime vuoden jakaumaa.

LIIEKULUT

Tuloslaskelman liikekulut olivat 109 miljoonaa markkaa eli 10 miljoonaa markkaa enemmän kuin edellisvuonna.

Kokonaisliikekulut, jotka sisältävät poistoja 5 miljoonaa markkaa, on jaettu toiminnoille. Sijoitustoiminnan kulut sisältävät oman organisaation kulut.

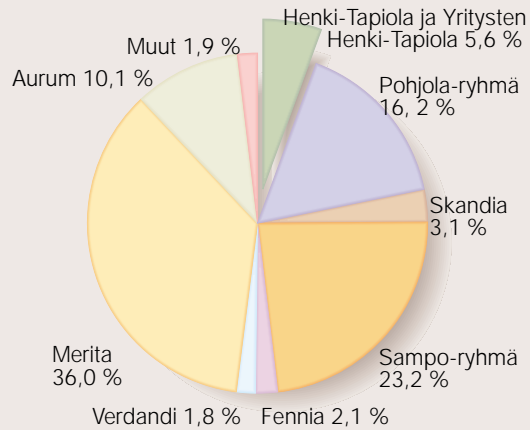
Palkat ja palkkiot olivat yhteensä 43 miljoonaa markkaa, mikä on 5,3 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Yhtiön tehtäviä hoitava henkilöstö on työsuhteessa paitsi yhtiöön myös Keskinäiseen Vakuutusyhtiöön Tapiolaan ja Keskinäiseen Eläkevakuutusyhtiöön Tapiolaan. Yhtiön toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja ovat työsuhteessa yhtiöön ja tytäryhtiöön Yritysten Henkivakuutus Oy:öön Tapiolaan. Tapiola-yhtiöiden yhteisin resurssien tuotetuista palveluista maksetut erät sisältyvät yhtiön liikekulujen vastaaviin eriin samalla tavoin kuin, jos henkilöstö olisi ollut suoraan Henki-Tapiolan palveluksessa.

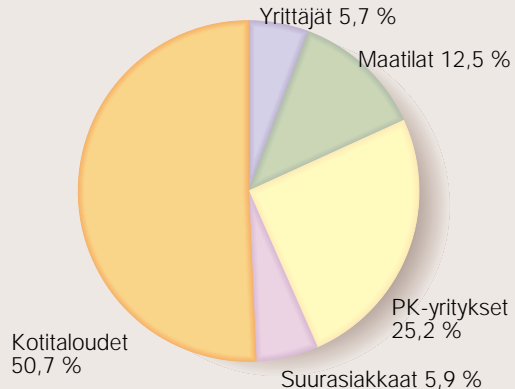
Yhtiön hallintoneuvoston jäsenille, hallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä toimitus- ja varatoimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot olivat 2 291 553,00 markkaa. Muut maksetut pal-

Suomalaisten henkivakuutusyhtiöiden markkinaosuudet 2000

Henki-, ryhmähenki- ja yksilöllinen sekä ryhmäeläkevakuutus.
Yhtiöiden yhteenlasketut maksutulot 22,8 mrd. markkaa sisältäen eläkesäätiöiden purkamiset.

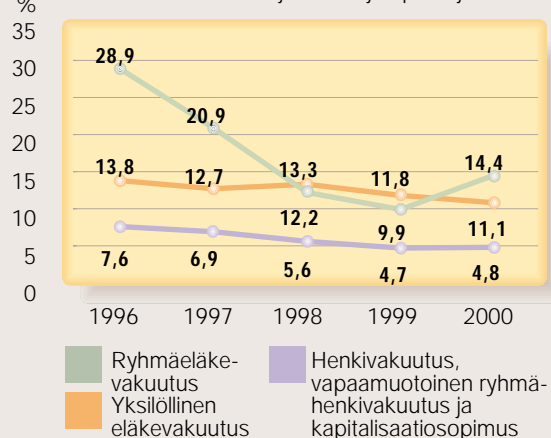

Henki-Tapiolan maksutulon jakauma asiakasryhmittäin 2000

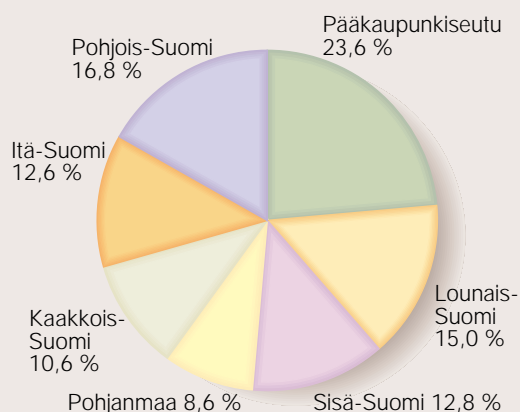
Tapiolan henkivakuutuslajien markkinaosuuskehitys

Ilman eläkesäätiöiden ja -kassojen purkuja.

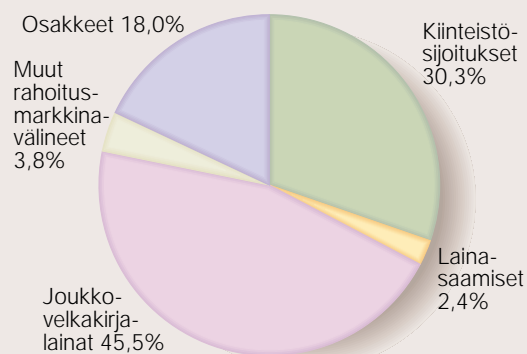
Henki-Tapiolan maksutulon jakauma alueittain 2000

Asiakkaan kotikunnan mukaan sisältäen myös suursiakaat.

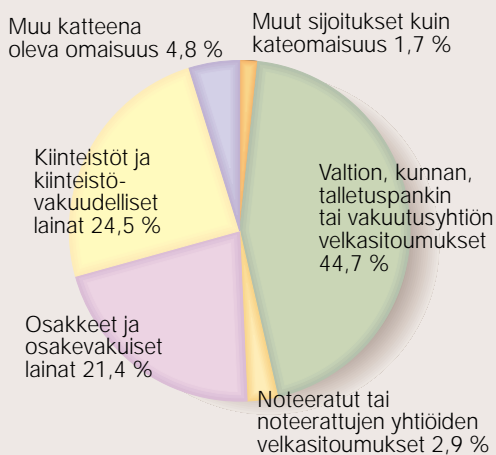
Henki-Tapiolan sijoitusten jakauma

Käypä arvo 31.12. 2000 Mmk 7 526

Henki-Tapiolan sijoitusten jakauma sijoitusriskin mukaan

Käypä arvo 31.12. 2000

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofiilin. Vastuunvelkaa kattava omaisuus ja muut sijoitukset kuin kateomaisuus on ryhmitelty tässä sijoitusriskin mukaan.

kat ja palkkiot olivat yhteensä 51 861 873,06 markkaa. Maksetut palkat ja palkkiot yhteensä olivat 54 153 426,06 markkaa.

TILIKAUDEN TULOS

Liikevaihto vuodelta 2000 oli 1 702 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 1 339 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 239 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 157 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 14,0 prosenttia liikevaihdosta, edellisvuonna 11,7 prosenttia.

Yhtiön vakuutustekninen tulos, 243 miljoonaa markkaa, oli hyvä ja se mahdollistaa kilpailukykyiset asiakashyvitykset. Vakuutustekninen tulos käsittää ns. riskiliikkeen, kustannusliikkeen ja sijoitustoiminnan tuloksen.

Varsinaista vakuutustoimintaa kuvaavan riskiliikkeen tulos oli 51 miljoonaa markkaa voitollinen. Edellisvuonna voitollinen tulos oli 55 miljoonaa markkaa.

Kustannusliikkeen tulos oli 25 miljoonaa markkaa tappiollinen. Edellisenä vuonna kustannusliike oli 13 miljoonaa markkaa tappiollinen.

Sijoitustoiminnan tulos oli 217 miljoonaa markkaa voitollinen, 120 miljoonaa markkaa vuonna 1999.

Henki-Tapiolan vakavaraisuusaste oli 20,7 prosenttia. Vuonna 1999 se oli 24,4 prosenttia. Arvostuserojen kaventumisen myötä vakavaraisuus on hiukan laskenut, mutta yhtiön vakavaraisuustaso on hyvä.

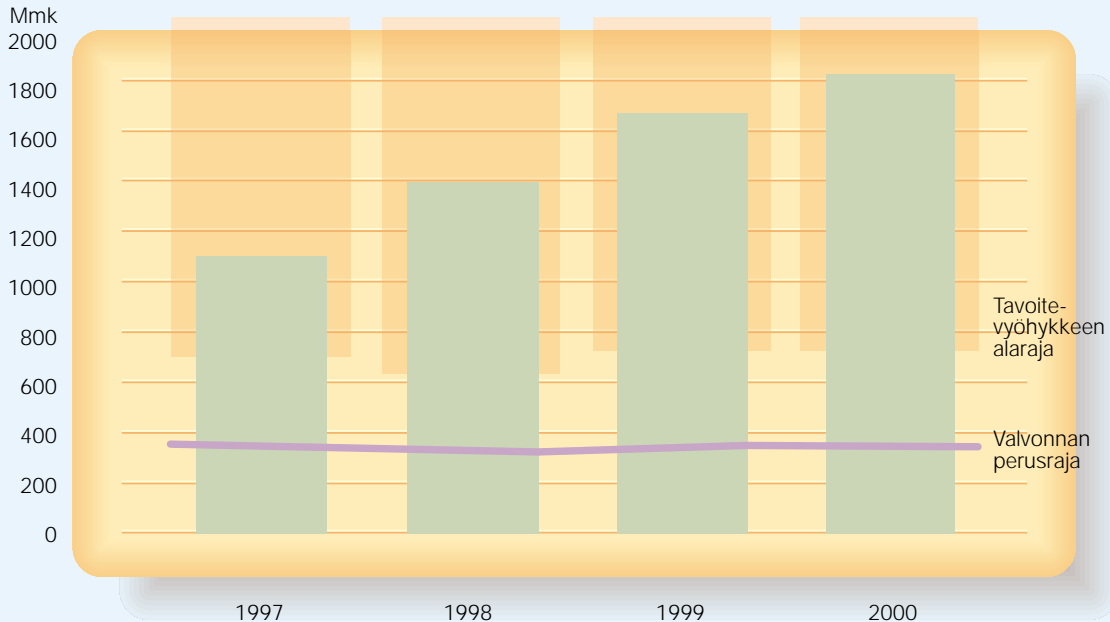
Omaisuiden käyvät arvot on laskettu varovaisuuden periaatetta noudattaen tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa tarkemmin selostetulla tavalla.

Poistot, yhteensä 10 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain salmit poistot on tehty täysimääräisinä.

Luottotappiovaraus on tehty täysimääräisenä.

Tilinpäätöksessä varattiin vakuutuksenottajille vuoden 2001 asiakashyvityksiin 116 miljoonaa markkaa, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 84 miljoonaa markkaa. Tämän lisäksi tulevia lisäetuja varten varattiin 113 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 47 miljoonaa markkaa. Yhteensä tulevia lisäetuja varten on varattu 200 miljoonaa markkaa.

HENKI-TAPIOLAN LAAJENNETTU TOIMINTAPÄÄOMA

■ Laajennettu toimintapääoma

Laajennettu toimintapääoma on toimintapääoma lisätynä erillä, joita voidaan käyttää yhtiön toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen tilanteen niin vaatiessa.

Tavoitevyöhykkeen alaraja on raja, jonka ylittyään yhtiö saa itse päättää asiakashyvytyksensä ja valvonnan perusraja on raja, jonka alittuessa yhtiö on velvollinen toimittamaan valvontaviranomaiselle tarkkan selviytymissuunnitelman.

Käyttörahasistolahjoituksia annettiin tilivuoden aikana 5 000,00 markkaa.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörähoon h.r. siirrettävästä voittopalkkioerästä on 1 152 100,00 markkaa. Se on laskettu ennakkomäärän mukaisena ja sisältyy tuloslaskelman muiden kulojen erään.

Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilivuoden ylijäämä 2 522 283,12 markkaa käytetään siten, että se siirretään kokonaisuudessaan varmuusrahastoon.

Taseen loppusumma oli 7 269 963 900,24 markkaa, edellisenä vuonna 6 352 628 279,00 markkaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Henki-Tapiolan konserniin sisältyivät emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola, Hentap Oy, Varepa Oy, Rekra Oy, Sasnep Ky ja Omaeläke Oy sekä 67 asunto- ja kiinteistöyhtiötä. Tilikauden aikana yhtiöön on tullut kahdeksan tytäryhtiötä ja myyty yksi tytäryhtiö. Lisäksi yhden tytäryhtiön, Kakskulma Oy:n, osalta toteutettiin diffuusio, jonka yhteydessä muodostettiin kolme uutta kiinteistöyhtiötä, joista yhden osakekanta myytiin tilikauden aikana.

Osakkuusyhtiöitä ovat Tieto-Tapiola Oy, Tapi-

olan Omaisuudenhoito Oy, Pohja-Yhtymä Oy, Glasnost Oy, Kiinteistö Oy Kiltakallio, Kiinteistö Oy Mariankatu 27, Vakuutusneuvonta Aura Oy ja Vakuutusneuvonta Pohja Oy.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Konsernin vakuutusmaksutulo oli 1 270 miljoonaa markkaa. Maksutulo kasvoi edellisvuoden 1 059 miljoonasta markasta 19,9 prosenttia. Henkivakuutuksen osuus maksutulosta oli 63 prosenttia eli 804 miljoonaa markkaa. Kasvua edellisvuodesta oli 38,7 prosenttia. Yksilöllisen eläkevakuutuksen osuus oli 37 prosenttia eli 465 miljoonaa markkaa, mikä merkitsee 3 prosentin alenemaa edelliseen vuoteen verrattuna.

Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 957 miljoonaa markkaa 7 095 miljoonaan markkaan.

Maksetut korvaukset Maksetut korvaukset olivat yhteensä 648 miljoonaa markkaa, missä on lisäystä 6,2 prosenttia edellisvuoteen. Korvausvastuu kasvoi 176 miljoonaa markkaa 2 582 miljoonaan markkaan.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 669 miljoonaa markkaa, lisäystä edelliseen vuoteen oli 22,9 prosenttia.

Sijoitusten myyntivoittoa tuloutui 293 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 175 miljoonaa markkaa. Korke- ja muut tuotot kulujen jälkeen olivat 304 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 267 miljoonaa markkaa. Kiinteistöinvestointien nettotuotot olivat 151 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 140 miljoonaa markkaa. Rakennusten suunnitelman mukaiset poistot olivat 59 miljoonaa markkaa.

Arvonlennuksia on kirjattu 105 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 70 miljoonaa mark-

kaa. Palautuneita arvonalennuksia aikaisemmilta vuosilta on kirjattu 28 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 31 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjanpitoarvoin laskettuna 9 559 miljoonaa markkaa ja vastaavasti käyvin arvoin 10 995 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Tuloslaskelman liikekulut olivat 143 miljoonaa markkaa eli 11 miljoonaa markkaa enemmän kuin edellisvuonna.

Kokonaisliikekulut, jotka sisältävät poistoja 11 miljoonaa markkaa, on jaettu toiminnoille. Sijoitustoiminnan kulut sisältävät oman organisaation kulut.

TILIKAUDEN TULOS

Konsernin liikevaihto oli 2 240 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 1 874 miljoonaa markkaa. Konsernin liikevoitto oli 297 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 178 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 13,2 prosenttia liikevaihdosta, edellisenä vuonna 9,5 prosenttia.

Konsernin vakavaraisuuspääoma aleni 85 miljoonalla markalla 1 879 miljoonaan markkaan. Konsernin vakavaraisuutta kuvaava vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuvelasta oli 19,7 prosenttia, edellisvuonna 22,6 prosenttia.

Poistot kirjattiin suunnitelman mukaisina, ja ne sisältävät konsernin liikearvon poiston. Luottotappiovaraus tehtiin täysimääräisenä. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset taseesta on jaettu laskennalliseen verovelkaan, vähemmistöosuuteen ja omaan pääomaan. Varaukset olivat vuoden lopussa yhteensä 62 miljoonaa markkaa.

Konsernin tappio tilikaudelta oli 5 633 403,24 markkaa. Vähemmistön osuus oli 1 097 386,60 markkaa. Taseen loppusumma oli 10 452 084 493,13 markkaa.

HENKI-TAPIOLAN TULOSANALYYSI

Ei sisällä Yritysten Henki-Tapiolaa

Mmk

TULOKSEN MUODOSTUMINEN	2000	1999	1998	1997	1996
Riskiliike	50	55	45	46	33
Kustannusliike	-25	-13	-5	-4	5
Korkoliike	217	120	89	67	66
Muut liikevoittoon vaikuttavat erät	-3	-5	-1	-8	-3
LIIKEVOITTO	239	157	128	101	101
TULOKSEN KÄYTTÖ					
Asiakashyvitykset	-116	-84	-83	-84	-63
Tulevien lisäetujen vastuu	-113	-47	-33	-7	0
Tasoisvaraus	1	-17	-11	-9	-13
Satunnaiset kulut, varaukset, verot, poistot yms.	-8	-7	0	0	-20
Tilikauden voitto	3	2	1	1	5

HENKI-TAPIOLAN KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2000	1999	1998	1997	1996
YLEISTÄ TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ					
KUVAAVAT TUNNUSLUVUT					
Liikevaihto, Mmk	2 240	1 874	1 699	1 756	1 734
Liikevoitto tai -tappio, Mmk	297	178	157	93	104
Edellisen osuus liikevaihdosta, %	13,3	9,5	9,2	5,3	6,0
Voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja, Mmk					
	9	2	- 4	- 42	12
Edellinen liikevaihdosta, %	0,4	0,1	- 0,2	-2,4	0,7
Voitto tai tappio ennen varauksia ja veroja, Mmk					
	9	2	- 4	- 42	0
Edellinen liikevaihdosta, %	0,4	0,1	- 0,2	- 2,4	0,0
Oman pääoman tuotto, %	-4,8	17,4	21,2	4,9	43,3
Kokonaispääoman tuotto, %	5,5	7,9	8,0	5,9	10,1
Omavaraisuusaste, %	14,1	16,4	15,4	13,0	13,4
HENKIVAKUUTUKSEN TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT					
Vakuutusmaksutulo, Mmk	1 270	1 059	937	1 159	1 135
Liikekustannussuhde, %	130,4	121,9	112,0	105,8	97,7
Toimintapääoma, Mmk	1 611	1 697	1 429	1 053	962
Tasoitusmäärä, Mmk	215	210	195	181	171
Vakavaraisuuspääoma, Mmk	1 879	1 964	1 680	1 291	1 160
Vakavaraisuusaste, %	119,7	122,6	121,4	118,0	118,4
MUUT TUNNUSLUVUT					
Vähimmäistoimintapääoma, Mmk	430	396	350	324	294
Toimintapääoma-aste, %	374,9	429,0	408,8	324,8	327,4
Markkinaosuus maksutulosta, %	5,6	6,4	7,0	10,2	9,6
Markkinaosuus ilman säätöiden purkuja, %					
	6,1	6,3	7,5	9,3	9,9
Markkinaosuus vakuutussäästöistä, %	8,9	10,4	12,4	13,7	15,7
SIJOITUSTEN JAKAUMA					
Kiinteistösijoitukset, Mmk	3 068	2 879	2 980	2 905	2 565
%	27,9	28,0	31,8	35,6	35,8
Osakkeet, Mmk	1 915	2 122	1 244	636	348
%	17,4	20,6	13,3	7,8	4,9
Joukkovelkakirjalainat, Mmk	5 370	4 524	4 328	4 135	3 352
%	48,8	44,0	46,2	50,7	46,7
Muut rahoitusmarkkinavälineet, Mmk	388	589	687	306	574
%	3,5	5,7	7,3	3,7	8,0
Lainasaamiset, Mmk	254	178	128	177	335
%	2,3	1,7	1,4	2,2	4,7
Muut sijoitukset, Mmk	0	0	0	4	1
%	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0

KIINTEISTÖKANNAN ARVOT, TUOTOT JA TYHJILLÄÄN OLEVAT TILAT 31.12.2000

KIINTEISTÖKANTA, 1 000 MK

Käypä arvo	2 366 473
Kirjanpitoarvo ja lainat	1 878 929
Arvostusero	487 544

Kiinteistö- tyyppi	Käypä arvo 1 000 mk	Käypä arvo mk/m ²	Nettotuotto 1 000 mk	Netto- tuotto %	Vuokrattava huoneistoala m ²	Tyhjyysaste %
Toimitilakiinteistöt						
Liike- ja toimistokiinteistöt	1 182 130	9 251	73 262	6,2	127 781	4,2
Teollisuuskiinteistöt	29 366	3 419	1 909	6,5	8 589	0,0
Hotellit	225 484	7 506	18 581	8,2	30 040	0,0
Yhteensä	1 436 980	8 635	93 752	6,5	166 410	3,2
Asuinkiinteistöt *)	501 687	8 835	23 584	4,7	56 784	1,4
Muut kiinteistöt ja tilat						
Rakenteilla olevat ja kesken vuotta hankitut	246 743					
Tontit ilman rakennuksia	29 377					
Metsät	27					
Kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeet	11 170					
Yhteensä	287 317				40 874	
Oma käyttö	140 489				16 604	
KIINTEISTÖKANTA	2 366 473				280 672	

*) Asuinkiinteistöjen nettotuottoihin on lisätty valtion maksamaa korkotukea

1 402 000 mk

KTI-indeksin mukainen sijoitusomaisuuden kokonaistuotto (ml. korkotuki)

9,0 %

Toimitilakiinteistöjä keskimäärin tyhjänä vuoden aikana

2,4 %

RAHOITUSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Epäsuora rahoituslaskelma				
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta/ voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	2 119	1 206	-4 455	-10 615
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	908 555	609 917	1 132 588	855 855
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	59 032	29 317	74 373	39 476
Suunnitelman mukaiset poistot	9 815	12 604	62 825	70 221
Muut oikaisut	-186 966	-103 981	-267 841	-152 425
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	792 555	549 063	997 490	802 512
Käyttö pääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	17 277	86 034	-12 764	58 995
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/ vähennys (-)	6 667	-94 532	-35 546	-98 093
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	816 498	540 565	1 020 272	763 414
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-6 777	-6 760	-11 227	-9 640
Maksetut välittömät verot	-8 591	-7 448	-11 791	-10 293
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	801 130	526 357	997 253	743 482
Liiketoiminnan rahavirta	801 130	526 357	997 253	743 482
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-1 012 435	-627 605	-1 292 922	-911 812
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	202 335	118 189	293 383	174 831
Vähemmistöosuuden lisäys/vähennys	-	-	-4 538	438
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-9 516	-3 088	-13 182	-12 421
Investointien rahavirta	-819 616	-512 504	-1 017 260	-748 965
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot	-	-	8 937	8 347
Oman pääoman lisäys	-	-	-9 060	7 036
Maksetut osingot/takuupääoman korot ja muu voitonjako	-5	-	-5	-
Rahoituksen rahavirta	-5	-	-128	15 382
Rahavarojen muutos	-18 491	13 853	-20 134	9 899
Rahavarat tilikauden alussa	55 515	41 662	82 885	72 986
Rahavarat tilikauden lopussa	37 024	55 515	62 751	82 885

TULOSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vakuutustekninen laskelma:				
Vakuutusmaksutulo				
Vakuutusmaksutulo	*1	1 008 774	763 058	1 269 877
Jälleenvakuuttajien osuus		-10 470	-11 087	-18 121
		998 304	751 971	1 251 756
Sijoitustoiminnan tuotot	4	690 360	567 532	967 558
Sijoitusten arvonnkorotus	4	10 373	8 212	10 373
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	2	-441 623	-410 040	-647 634
Jälleenvakuuttajien osuus		9 216	10 373	14 330
		-432 407	-399 666	-633 304
Korvausvastuun muutos		-68 720	-69 296	-175 194
Jälleenvakuuttajien osuus		-338	139	-356
		-69 058	-69 156	-175 550
		-501 465	-468 823	-808 854
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-840 648	-539 046	-958 763
Jälleenvakuuttajien osuus		1 151	-1 715	1 726
		-839 497	-540 761	-957 038
Liikekulut	3	-108 806	-98 342	-142 629
Sijoitustoiminnan kulut	4	-228 803	-210 334	-300 614
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4	-7 780	-	-8 070
Muut vakuutustekniset kulut		-162	-319	-178
Vakuutustekninen tulos		12 522	9 135	12 302
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:				
Muut tuotot				
Konsernireservin vähennys		-	-	87
Muut tuotot		18	274	51
		18	274	138
Muut kulut				
Konserniliikearvon poisto		-	-	-
Muut kulut		-1 831	-755	-2 581
		-1 831	-755	-2 581
Osuus osakkuusyritysten tappiosta/voitosta		-	-	-269
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta				
Tilikauden verot		-8 554	-7 447	-11 600
Aikaisempien tilikausien verot		-37	-2	-191
Laskennallisen verovelan muutos		-	-	-2 254
		-8 591	-7 448	-14 045
Voitto/Tappio varsinaisesta toiminnasta		2 119	1 206	-4 455
Voitto/Tappio satunnaisten erien jälkeen		2 119	1 206	-4 455
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos		367	-298	-
Vapaaehtoisten varausten muutos		37	1 205	-
		404	907	-
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-	-	-1 178
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden tappio		2 522	2 113	-5 633

* Viittaus liitetiedon numeroon

TULOSLASKELMAN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
Henkivakuutus				
Sijoitussidonnainen henkivakuutus	319 766	27 000	331 129	27 000
Kapitalisaatiosopimus	-	-	200	24 550
Muu henkivakuutus	386 826	430 526	411 906	469 326
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	20 383	20 723	26 694	27 105
Muu ryhmähenkivakuutus	8 138	5 993	34 414	31 740
	735 113	484 242	804 343	579 720
Eläkevakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	15 530	51	25 236	50 800
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	257 906	278 544	315 846	333 803
Ryhmäeläkevakuutus	-	-	124 227	145 560
	273 436	278 594	465 309	479 414
	1 008 549	762 836	1 269 652	1 059 135
Jälleenvakuutus	225	222	225	222
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	1 008 774	763 058	1 269 877	1 059 356
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta				
Jatkuvat vakuutusmaksut	557 905	562 554	738 203	731 604
Kertamaksut	450 644	200 282	531 449	327 531
Yhteensä	1 008 549	762 836	1 269 652	1 059 135
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	673 253	735 786	913 287	1 032 084
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	335 296	27 051	356 365	27 051
Yhteensä	1 008 549	762 836	1 269 652	1 059 135

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
1.1 Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen				
Hyvitykset				
Henkivakuutus				
Kapitalisaatiosopimus	-	-	954	1 438
Muu henkivakuutus	125 874	73 813	127 998	74 632
Muu ryhmähenkivakuutus	32	23	1 090	2 472
	125 906	73 836	130 042	78 542
Eläkevakuutus				
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	97 691	52 490	102 848	54 941
Ryhmäeläkevakuutus	-	-	44 258	21 734
	97 691	52 490	147 106	76 675
	223 597	126 326	277 148	155 217
Alennukset				
Henkivakuutus				
Muu henkivakuutus	4 351	4 918	4 351	4 918
Muu ryhmähenkivakuutus	918	508	991	578
	5 269	5 426	5 342	5 496
	228 866	131 752	282 490	160 713
2 Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta				
Ensivakuutus				
Henkivakuutus	267 733	244 742	293 295	266 556
Takaisinostot	96 089	82 340	100 438	82 679
	363 823	327 082	393 733	349 235
Eläkevakuutus				
Takaisinostot	76 416	61 387	249 783	233 330
	1 384	1 339	4 119	2 110
	77 801	62 727	253 901	235 440
	441 623	389 809	647 634	584 675
Jälleenvakuutus	-	20 231	-	25 007
Maksetut korvaukset yhteensä	441 623	410 040	647 634	609 682

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
3 Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset	11 812	12 391	14 342	14 703
Liikekulut	108 806	98 342	142 629	132 032
Sijoitustoiminnan kulut	6 887	5 534	12 531	10 373
Muut kulut	1 831	755	2 581	1 065
Yhteensä	129 336	117 021	172 083	158 173
3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	11 523	13 125	12 774	14 155
Muut vakuutusten hankintamenot	44 730	39 994	56 049	53 250
	56 253	53 118	68 824	67 406
Vakuutusten hoitokulut	26 436	20 142	41 514	32 026
Hallintokulut	26 117	25 081	33 135	33 310
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-	-	-844	-710
Yhteensä	108 806	98 342	142 629	132 032
3.3 Erittely henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä				
Palkat ja palkkiot	42 543	40 398	61 186	59 496
Eläkekulut	7 805	5 970	11 221	8 593
Muut henkilösivukulut	2 984	3 372	4 266	4 944
Yhteensä	53 332	49 739	76 673	73 033
Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset				
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja				
Palkat ja palkkiot	1 309		1 815	
Eläkesitoumukset				Eläkeiäksi on sovittu 60-63 vuotta
Annetut rahalainat ja niiden ehdot				Ei annettu rahalainoja
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset				Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia
Hallitus ja hallituksen varajäsenet				
Palkat ja palkkiot	837		1 228	
Eläkesitoumukset				Yhtiöön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60-63 vuotta
Annetut rahalainat ja niiden ehdot				Ei annettu rahalainoja
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset				Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia
Hallintoneuvosto				
Palkat ja palkkiot	146		383	
Eläkesitoumukset				Ei eläkesitoumuksia
Annetut rahalainat ja niiden ehdot				Ei annettu rahalainoja
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset				Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
Konttorihenkilöstö	2		2	
Myyntihenkilöstö	-		-	
Kiinteistöhenkilöstö	-		-	

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	2 973	3 446	-	-
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyhtiöihin				
Korkotuotot	12	-	12	-
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	32 356	33 290	-	-
Muut tuotot	1 027	1 143	-	-
	33 383	34 433	-	-
Tuotot kiinteistösijoituksista omistusyhteisyhtiöihin				
Korkotuotot	412	-	412	-
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Korkotuotot	290	320	357	369
Muut tuotot	167 784	160 194	248 388	238 756
	168 074	160 514	248 744	239 125
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	47 049	45 685	66 298	63 851
Korkotuotot	198 265	171 228	310 914	275 256
Muut tuotot	7 431	4 197	10 697	6 294
	252 744	221 110	387 909	345 401
Yhteensä	457 598	419 503	637 078	584 527
Arvon alentumisten palautukset	24 529	20 595	28 172	30 614
Myyntivoitot	208 232	127 433	302 308	187 984
Yhteensä	690 360	567 532	967 558	803 125
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Samankonsernin yritykset	-76 602	-78 072	-	-
Muut yritykset	-39 162	-42 831	-106 074	-107 174
	-115 765	-120 903	-106 074	-107 174
Kulut muista sijoituksista	-7 234	-3 160	-10 977	-4 900
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Samankonsernin yritykset	-1 199	-734	-	-
Omistusyhteisyhtiöiden	-	-	-13	-
Muut yritykset	-7 619	-8 834	-11 215	-12 000
	-8 818	-9 568	-11 227	-12 000
Yhteensä	-131 817	-133 631	-128 279	-124 074
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-86 155	-58 123	-104 848	-70 089
Rakennusten suunnitelmapoistot	-4 935	-9 336	-58 562	-62 699
	-91 089	-67 459	-163 409	-132 789
Myyntitappiot	-5 897	-9 245	-8 925	-13 154
Yhteensä	-228 803	-210 334	-300 614	-270 017
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	461 557	357 197	666 943	533 108
Sijoitusten arvonkorotukset	10 373	8 212	10 373	11 093
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	-7 780	-	-8 070	-
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	464 150	365 409	669 246	544 201
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	7 286	6 683	9 536	9 017
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta	-6 391	7 551	-6 676	10 433

TASE

1000 mk		Emoyhtiö		Konserni	
		2000	1999	2000	1999
Vastaavaa					
Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikuttaiset menot	9	22 765	18 946	31 282	26 947
Sijoitukset	5				
Kiinteistösijoitukset	6				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		1 286 896	1 260 237	2 355 730	2 333 716
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		497 531	499 555	-	-
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjäryhmittä		5 879	-	5 879	-
		1 790 307	1 759 792	2 361 609	2 333 716
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjäryhmittä	7				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		68 165	68 065	-	-
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		35 487	35 487	-	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjäryhmittä		4 856	2 870	6 210	2 680
		108 507	106 422	6 210	2 680
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	7	899 427	855 087	1 315 854	1 243 423
Rahoitusmarkkinavälineet		3 497 065	3 011 204	5 463 177	4 879 366
Kiinnelainasaamiset		81 322	52 609	123 129	55 776
Muut lainasaamiset	8	66 611	73 700	130 414	121 726
Talletukset		119 000	107 000	159 000	148 000
		4 663 424	4 099 600	7 191 574	6 448 291
		6 562 238	5 965 814	9 559 392	8 784 687
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	10	479 681	126 603	546 596	155 485
Saamiset	16				
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta		5 921	16 682	11 086	25 569
Jälleenvakuutustoiminnasta		1	0	1	0
Muut saamiset		27 495	56 117	17 351	14 241
		33 416	72 800	28 438	39 810
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Kalusto	9	653	871	7 901	9 373
Muut aineelliset hyödykkeet		-	-	430	471
		653	871	8 331	9 844
Rahat ja pankkisaamiset		37 024	55 515	62 751	82 886
Muu omaisuus		214	214	214	214
		37 891	56 600	71 296	92 944
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat		133 480	109 541	202 704	172 116
Muut siirtosaamiset		492	2 324	12 377	18 829
		133 972	111 865	215 081	190 945
		7 269 964	6 352 628	10 452 084	9 290 818

TASE

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vastattavaa				
Oma pääoma	11			
Pohjarahasto	26 650	26 650	26 650	26 650
Takuupääoma	12 000	12 000	12 000	12 000
Arvonkorotusrahasto	2 100	2 100	32 039	41 099
Vapaat rahastot	28 175	26 067	28 175	26 067
Vapaaehtoisista rahastoista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	-	-	42 689	37 617
Konsernin edellisten tilikausien tappio	-	-	-71 973	-54 131
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden tappio	2 522	2 113	-5 633	-10 139
Tilikauden tappioon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	-	-	-5 123	-5 641
	2 522	2 113	-10 757	-15 780
	71 447	68 930	58 824	73 522
Vähemmistöosuus	-	-	53 070	56 430
Tilinpäätössiirtojen kertymä	12			
Poistoero	29 366	29 732	-	-
Vapaaehtoiset varaukset	6 848	6 885	-	-
	36 214	36 617	-	-
Pääomalainat	130 000	130 000	130 000	130 000
Vakuutustekninen vastuuelka				
Vakuutusmaksuvastuu	13	6 019 329	5 496 360	7 118 423
Jälleenvakuuttajien osuus		-18 968	-17 817	-23 838
		6 000 361	5 478 543	7 094 585
Korvausvastuu		623 558	554 838	2 585 451
Jälleenvakuuttajien osuus		-2 943	-3 280	-3 843
		620 616	551 558	2 581 608
		6 620 976	6 030 100	9 676 193
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuelka				
Vakuutustekninen vastuuelka		346 715	29 036	360 000
Jälleenvakuutustallettevelat		74	45	830
Velat	16			
Jälleenvakuutustoiminnasta		1	3	314
Lainat rahoituslaitoksilta	14	-	-	57 785
Eläkelainat	14	315	336	315
Laskennallinen verovelka		-	-	17 985
Muut velat		47 718	34 053	34 531
		48 034	34 392	110 931
Siirtovelat		16 504	23 508	62 237
		7 269 964	6 352 628	10 452 084
				9 290 818

TASEEN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.2000						
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	125 466	163 348	212 409	1 742 802	2 036 597	2 601 058
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	496 375	897 860	1 195 353	-	-	-
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriyksissä	6 580	6 580	6 690	6 672	6 672	7 118
Muut kiinteistöosakkeet	216 340	219 109	359 988	309 693	312 461	453 722
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	497 531	497 531	497 531	-	-	-
Lainasaamiset omistusyhteisyriyksiltä	5 879	5 879	5 879	5 879	5 879	5 879
	1 348 171	1 790 307	2 277 850	2 065 045	2 361 609	3 067 777
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	68 165	68 165	68 165	-	-	-
Lainasaamiset	35 487	35 487	35 487	-	-	-
	103 652	103 652	103 652	-	-	-
Sijoitukset omistusyhteisyriyksissä						
Osakkeet ja osuudet	4 856	4 856	4 856	6 210	6 210	6 334
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	899 427	899 427	1 282 548	1 315 854	1 315 854	1 908 950
Rahoitusmarkkinavälineet	3 497 065	3 497 065	3 589 764	5 463 177	5 463 177	5 599 057
Kiinnelainasaamiset	81 322	81 322	81 322	123 129	123 129	123 129
Muut lainasaamiset	66 611	66 611	66 611	130 414	130 414	130 414
Talletukset	119 000	119 000	119 000	159 000	159 000	159 000
	4 663 424	4 663 424	5 139 244	7 191 574	7 191 574	7 920 550
	6 120 102	6 562 238	7 525 602	9 262 829	9 559 392	10 994 662
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno erotusta	<u>-66 054</u>			<u>-105 626</u>		
Indeksiin sidottujen lainojen tuottoa	<u>17 837</u>			<u>29 729</u>		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		370 437			35 173	
Muita arvonkorotuksia		<u>71 687</u>			<u>261 391</u>	
		<u>442 123</u>			<u>296 563</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>963 364</u>			<u>1 435 269</u>

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.1999	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	129 216	171 721	268 130	1 640 622	2 110 759	2 559 478
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	498 967	935 917	1 160 159	-	-	-
Muut kiinteistöosakkeet	149 262	152 599	248 947	219 620	222 957	319 467
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	499 555	499 555	499 555	-	-	-
	1 276 999	1 759 792	2 176 791	1 860 242	2 333 716	2 878 945
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	68 065	68 065	68 065	-	-	-
Lainasaamiset	35 487	35 487	35 487	-	-	-
	103 552	103 552	103 552	-	-	-
Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä						
Osakkeet ja osuudet	2 870	2 870	2 870	2 680	2 680	2 680
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	855 100	855 087	1 421 068	1 243 423	1 243 423	2 119 475
Rahoitusmarkkinavälineet	3 011 204	3 011 204	3 074 192	4 879 366	4 879 366	4 965 176
Kiinnelainasaamiset	52 609	52 609	52 609	55 776	55 776	55 776
Muut lainasaamiset	73 700	73 700	73 700	121 726	121 726	121 726
Talletukset	107 000	107 000	107 000	148 000	148 000	148 000
	4 099 613	4 099 600	4 728 569	6 448 291	6 448 291	7 410 153
	5 483 034	5 965 814	7 011 782	8 311 214	8 784 687	10 291 968
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta	<u>-75 788</u>			<u>-130 348</u>		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonkorotuksia		398 350			35 173	
Muita arvonkorotuksia		<u>84 431</u>			<u>439 818</u>	
		<u>482 780</u>			<u>474 991</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>1 045 968</u>			<u>1 507 280</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden arvostusperiaatteen muutoksen tilikauden tulosta parantava vaikutus		<u>26 774</u>			<u>41 978</u>	

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni	
6 Kiinteistösijoitusten muutokset					
31.12.2000	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	Lainasaamiset omistus-yhteisyyksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Lainasaamiset omistus-yhteisyyksiltä
Hankintameno 1.1.	1 104 459	499 555	-	2 503 099	-
Lisäykset	97 851	13 100	-	131 744	-
Vähennykset	-23 263	-15 124	-	-17 424	-
Siirrot erien välillä	-	-	5 879	-5 564	5 879
Hankintameno 31.12.	1 179 048	497 531	5 879	2 611 854	5 879
Kertyneet poistot 1.1.	-53 207	-	-	-225 717	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1 305	-	-	915	-
Tilikauden poistot	-3 901	-	-	-52 464	-
Kertyneet poistot 31.12.	-55 802	-	-	-277 266	-
Arvon alentumiset 1.1.	-277 603	-	-	-276 051	-
Tilikauden arvonalentumiset	-23 300	-	-	-14 067	-
Arvon alentumisten palautukset	17 999	-	-	14 697	-
Arvon alentumiset 31.12.	-282 903	-	-	-275 422	-
Arvonkorotukset 1.1.	486 587	-	-	332 386	-
Vähennykset	-40 033	-	-	-35 823	-
Arvonkorotukset 31.12.	446 554	-	-	296 563	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 286 896	497 531	5 879	2 355 730	5 879
		Emoyhtiö		Konserni	
		2000	1999	2000	1999
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet					
Jäljellä oleva hankintameno		65 315	53 290	29 270	32 576
Kirjanpitoarvo		66 338	54 313	30 294	33 157
Käypä arvo		108 054	72 276	110 824	46 205
7 Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyyksissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä					
Hankintameno 1.1.		68 065	-	-	-
Lisäykset		100	-	-	-
Hankintameno 31.12.		68 165	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.		68 165			
Saman konsernin yritysten liikkeeseenlaskemat rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä					
Hankintameno 1.1.		35 487	-	-	-
Hankintameno 31.12.		35 487	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.		35 487			

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

1000 mk	Emoyhtiö	Konserni
	2000	2000
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä		
Hankintameno 1.1.	2 870	2 680
Lisäykset	1 986	2 052
Siirrot erien välillä	-	1 478
Hankintameno 31.12.	4 856	6 210
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 856	6 210
Yhteensä	108 507	6 210

Emoyhtiö	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo	Markkina-arvo	Tilikauden voitto/tappio	Oma pääoma	Kotipaikka
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä							
Hentap Oy	50	100,00	50	50	-	50	Espoo
Varepa Ky	50	100,00	50	50	-	50	Espoo
Yritysten Henkivakuutus Oy							
Tapiola	3 108 222	81,42	68 065	68 065	4 213	121 712	Espoo
Yhteensä	3 108 322		68 165	68 165	4 213	121 812	

Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Tapiola							
OmaisuuDENhoito Oy	3 000	30,00	2 986	2 986	67	9 793	Espoo
Vakuutusneuvonta Aura	50	33,33	5	5	1	30	Espoo
Vakuutusneuvonta Pohja	50	33,33	5	5	1	30	Espoo
Tieto-Tapiola Oy	330	33,30	1 860	1 860	104	5 261	Espoo
Yhteensä	3 430		4 856	4 856	172	15 114	

Konserni	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpito-arvo	Markkina-arvo	Tilikauden voitto/tappio	Oma pääoma	Kotipaikka

Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä

Tapiola							
OmaisuuDENhoito Oy	3 000	30,00	4 436	4 436	67	9 793	Espoo
Vakuutusneuvonta Aura	50	33,33	10	10	1	30	Espoo
Vakuutusneuvonta Pohja	50	33,33	10	10	1	30	Espoo
Tieto-Tapiola Oy	330	33,30	1 754	1 754	104	5 261	Espoo
Yhteensä	3 430		6 210	6 210	172	15 114	

SUURIMMAT OSAKEOMISTUKSET

7 Muut sijoitukset, Osakkeet ja osuudet	Emoyhtiö			Konserni		
	Kpl	Kirjanpito-	Markkina-	Kpl	Kirjanpito-	Markkina-
		arvo	arvo		arvo	arvo
		1000 mk	1000 mk		1000 mk	1000 mk
	31.12.2000	31.12.2000		31.12.2000	31.12.2000	
YIT-Yhtymä Oyj	1 047 200	41 061	84 679	1 224 415	49 855	99 009
Orion-Yhtymä Oyj	397 480	44 241	56 400	561 780	62 850	79 756
Nokia Oyj	164 000	4 519	46 317	244 000	6 703	68 911
Munters Ab	361 200	14 199	41 341	528 200	21 011	60 454
Orkla Ab	300 000	20 162	37 696	428 571	28 761	53 851
Huhtamäki Van Leer Oyj	209 900	32 403	35 443	297 700	45 946	50 269
Novartis Ag	3 000	25 215	33 550	4 500	37 827	50 325
Heinz H.J. Co	110 000	28 427	33 343	165 000	42 570	50 014
Uponor Oyj	293 200	24 465	32 687	429 300	36 045	47 859
Rentokil Initial Ord	1 390 590	29 117	30 603	2 023 826	42 420	44 539
Metsä-Serla Oyj	629 370	10 870	30 596	739 370	14 773	36 132
Ericsson Ab	412 000	12 398	29 819	613 000	18 443	44 366
Merck & Co	45 000	16 188	26 921	66 000	23 716	39 484
Kesko Oyj	400 200	25 579	25 579	605 400	38 695	38 695
Kone Oyj	57 220	9 161	25 346	81 720	12 710	36 198
Lassila & Tikanoja Oyj	228 400	21 261	25 259	339 100	31 634	37 501
Unilever N.V.	63 000	18 582	25 247	95 000	28 005	38 071
Fortum Oyj	955 625	23 276	24 716	1 442 646	34 916	37 312
Instrumentarium Oyj	193 108	23 390	24 112	284 395	34 697	35 510
Ahold	110 000	18 531	22 472	170 000	28 670	34 730
Wärtsilä Oyj Abp	188 400	15 523	22 043	272 200	22 458	31 852
JOT Automation Group Oyj	1 379 300	859	21 158	1 951 000	1 214	29 928
Elisa Communications Oyj	141 350	13 520	19 271	168 350	15 901	22 952
Schibsted ASA	214 450	12 162	16 803	286 950	16 281	22 483
Vivendi Environnement	60 000	13 777	16 589	100 000	22 962	27 648
Muut		400 543	494 559		596 790	791 100
Yhteensä		899 427	1 282 548		1 315 854	1 908 950

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
8 Muut sijoitukset				
8.1 Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltyinä				
Pankkitakaus	81	92	582	1 094
Nimivakuus	31 901	39 224	94 804	82 124
Vakuutuskirja	26 032	27 577	26 032	27 577
Muu vakuus	8 596	6 807	8 996	10 931
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	66 611	73 700	130 414	121 726

9 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

31.12.2000

	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Konserni-liikearvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	45 087	3 341	48 427	55 702	1	34 181	89 884
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-18 056	-	-18 056	-18 417	-1	-	-18 418
Lisäykset	9 516	-	9 516	12 078	-	1 169	13 248
Siirrot erien välillä	518	-	518	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	37 064	3 341	40 405	49 363	0	35 350	84 714
Kertyneet poistot 1.1.	-26 141	-2 470	-28 611	-28 755	-1	-24 832	-53 588
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	18 056	-	18 056	18 417	1	-	18 418
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-518	-	-518	-	-	-	-
Tilikauden poistot	-5 696	-218	-5 914	-7 744	-	-2 617	-10 361
Kertyneet poistot 31.12.	-14 300	-2 687	-16 987	-18 082	0	-27 450	-45 531
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 765	653	23 418	31 282	0	7 901	39 182

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
10 Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	Alkuperäinen hankintameno 2000	Käypä arvo 2000	Alkuperäinen hankintameno 2000	Käypä arvo 2000
Osakkeet ja osuudet	462 900	462 916	521 243	523 851
Rahat ja pankkisaamiset	16 763	16 763	22 741	22 741
Kertyneet korot	3	3	5	5
Yhteensä	479 665	479 681	543 989	546 596
Etukäteen hankitut sijoitukset	126 443	132 966	176 814	186 596
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelkaa vastaavat sijoitukset	353 222	346 715	367 175	360 000
Rahat ja pankki- yms saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu	11 756		11 756	
11 Oman pääoman muutokset	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Emoyhtiö				
Pohjarahasto	26 650	-	-	26 650
Takuupääoma	12 000	-	-	12 000
Arvonkorotusrahasto	2 100	-	-	2 100
Varmuusrahasto	25 519	2 113	-	27 632
Käyttörahasto	548	-	-5	543
Tilikauden voitto	2 113	2 522	-2 113	2 522
Oman pääoman muutokset yhteensä	68 930	4 635	-2 118	71 447
Konserni	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Pohjarahasto	26 650	-	-	26 650
Takuupääoma	12 000	-	-	12 000
Arvonkorotusrahasto	41 099	-	-9 060	32 039
Varmuusrahasto	25 519	2 113	-	27 632
Käyttörahasto	548	-	-5	543
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	37 617	5 123	-51	42 689
Edellisten tilikausien tappio	-54 131	-	-17 842	-71 973
Tilikauden tappio	-10 139	10 139	-5 633	-5 633
Tilikauden tappioon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	-5 641	5 641	-5 123	-5 123
	-15 780	15 780	-10 757	-10 757
Oman pääoman muutokset yhteensä	73 522	23 016	-37 714	58 824
Arvonkorotusrahaston erittely	Emoyhtiö	Konserni		
	2000	2000		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	2 100	41 099		
Lisäykset	-	-9 060		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	2 100	32 039		
Josta sijoitusomaisuuteen liittyvää	2 100	2 100		
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	-	29 939		

1000 mk	Konserni			
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Tilikauden tappio				-10 757
+ Muu vapaa oma pääoma				70 864
- Taseen osoittama tappio				-71 973
- Määrä, joka konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätössiirroista on konsernitilinpäätöksessä merkitty omaan pääomaan				-42 689
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä				-54 554
12 Tilinpäätössiirtojen kertymä ja konsernireservin muutokset	Emoyhtiö	Konserni		
	2000	2000		
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero				
Poistoero 1.1.	29 732			43 889
Lisäykset	228			15 767
Vähennykset	-595			-8 889
Poistoero 31.12.	29 366			50 768
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	6 885			8 640
Lisäykset	-			589
Vähennykset	-37			-37
Luottotappiovaraus 31.12.	6 848			9 192
Asuintalovaraus 1.1.	-			2 058
Asuintalovaraus 31.12.	-			2 058
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	6 848			11 250
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	36 214			62 018
Jaettu				
Omaan pääomaan				-42 689
Vähemmistöosuuteen				-1 344
Laskennalliseen verovelkaan				-17 985
				0
Verokanta				29 %
Konsernireservi				
Konsernireservi 1.1.				-
Lisäykset				87
Vähennykset				-87
Konsernireservi 31.12.				0
	2000	1999	2000	1999
13 Vakuutusmaksuvastuu				
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt aktivoidut hankintamenot (zillmeeraus)				
Henkivakuutus	1 617	3 052	1 637	3 104
Eläkevakuutus	10 095	15 537	10 413	16 369
	11 712	18 589	12 050	19 473

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
14 Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	57 785	48 827
Eläkelainat	315	336	315	336
15 Laskennalliset verovelat				
Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen jakotuserojen ja muiden väliaikaisten erojen perusteella laskettu verovelka	20 789	24 485	20 789	24 485
Arvostuseroista laskettu verovelka ei realisoitu lähitulevaisuudessa				
16 Saamiset ja velat				
16.1 Saamisten erittely				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Muut saamiset	19 865	45 385		
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä				
Muut saamiset	167	-		
16.2 Velkojen erittely				
Velat saman konsernin yrityksille				
Muut velat	26 815	14 568		
Velat omistusyhteisyrittäyksille				
Muut velat	1 358	-		
17 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2000	2000	2000	2000
	Vakuudet/pantiit/takaukset yms sitoumukset	Velan määrä	Vakuudet/pantiit/takaukset yms sitoumukset	Velan määrä
Vakuudet				
Omien velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	-	-	29 532	23 521
Pantiit, johdannaissopimusten vakuudeksi	6 129	6 087	12 259	12 174
	6 129	6 087	41 791	35 695
Saman konsernin yritysten velkojen vakuudeksi				
Pantiit	-	-	110	-
Muiden yritysten velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	-	-	19 054	-
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut				
Johdannaissopimukset				
Osakejohdannaiset				
Myyntitermiinit				
Toteutusarvo	5 100		5 100	
Kohde-etuuksien käyvät arvot	1 534		1 534	

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000 Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	2000 Velan määrä	2000 Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	2000 Velan määrä
Arvopapereiden lainaussopimukset				
Lainaksi annetut arvopaperit				
Kirjanpitoarvo	62		62	
Käypä arvo	1 534		1 534	
Arvopaperilainaussopimukset	kpl	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Sopimuksen voimassaoloaika
Jot Automation	100 000	62	1 534	7.4.2000-19.1.2001
Yhteensä		62	1 534	
Arvonlisäverovastuut				
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen			Ryhmällä on verosaatavaa arvonlisäverotukseen liittyen	
Arvonlisäverolain 33 §:n mukainen vähennysten palautusvelvollisuus		1 396		17 271
Muut vastuusitoumukset				
Merkintäsitoumukset		38 327		68 885

18 Lainojen erittely

18.1 Pääomalainat

Lainan antaja	Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola
Lainan määrä	130 000 000,00 mk
Nostopvm	23.12.1998
Viimeinen takaisinmaksupvm	31.12.2008
Korko %	5,20
Korko voidaan maksaa lainansaajan voitonjakokelpoisilla varoilla	
Vakuus	ei vakuutta

18.2 Lähipiirilainat

Rahalainat vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhteisön taikka vakuutusyhtiössä määräysvaltaa käyttävän yhteisön tai säätiön tai tällaisen yhteisön tai säätiön määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön toimitusjohtajalle, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle tai tilintarkastajalle

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittua rahalainaa

Rahalainat sille, jolla takuuosuuden omistuksen nojalla voi olla vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön takuuosuuksista tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittua rahalainaa

VAKAVARAISUUSTUNNUSLUVUT

1000 mk	Emoyhtiö	
	2000	1999
19 Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot		
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	71 447	68 930
Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero	36 214	36 617
Omaisuu den käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	963 364	1 045 968
Pääomalainat	130 000	130 000
Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet (-)	-22 765	-18 946
Muut erät	-	-1 428
	1 178 259	1 261 142
Vakuutusyhtiö lain 11 luvun 4 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	301 954	275 151
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuelkaan sisältyvä tasoitusmäärä	172 129	172 734
Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuelasta eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen vastuuelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä (%)		
- vuodelta 2000	20,7	
- vuodelta 1999	24,4	
- vuodelta 1998	22,9	
- vuodelta 1997	19,9	
- vuodelta 1996	20,6	

EHDOTUS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto 2 522 283,12 mk siirretään varmuusrahastoon.

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Pohjarahasto	26 650 000,00
Takuupääoma	12 000 000,00
Arvonkorotusrahasto	2 100 000,00
Varmuusrahasto	30 153 992,56
Käyttörahasto	<u>543 086,02</u>
	<u>71 447 078,58</u>

Espoossa 8. päivänä maaliskuuta 2001

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Juhani Heiskanen

Pentti Koskinen

Tom Liljeström

Jari Saine

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan osakkaille

Olemme tarkastaneet Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

KHT Mauno Tervo on suorittanut valvontatilintarkastuksen, josta on annettu erillinen 13. maaliskuuta 2001 päivätty kertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä

tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 2 522 283,12 markkaa, on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpito-laissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 19. päivänä maaliskuuta 2001

Mauno Tervo
KHT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

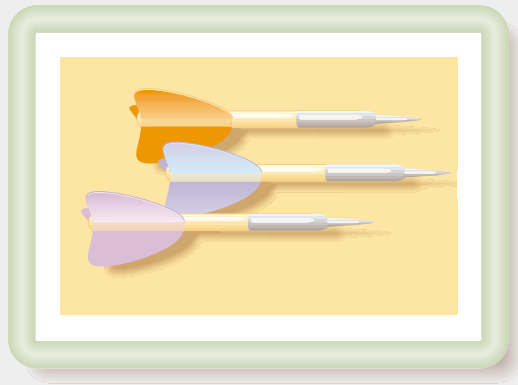
Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2000 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös ja kon-

sernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 28. 3. 2001

Matti Ahde
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

YRITYSTEN HENKIVAKUUTUS OY TAPIOLA

Laatu on osaavaa johtamista

VUOSIKERTOMUS 2000

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLA TARJOAA ETUJA AVAINHENKILÖILLE

Yritysten Henki-Tapiola keskittyi vuonna 2000 vapaamuotoisen eläkevakuutuksen, TOP-eläkkeen tunnetuksi tekemiseen yritysasiakaskunnalle. Tuote on ryhmäeläkevakuutus, joka soveltuu erityisesti osaksi yrityksiensä avainhenkilöiden etujärjestelmää.

Säätiöiden purut heilauttavat yhtiön maksutuloa eri vuosien välillä, ja tästä johtuu, että Yritysten Henki-Tapiolan maksutulo vuonna 2000 jossakin määrin laski, kun se edellisenä vuonna oli varsin voimakkaasti noussut.

Kiinnostus yritysten ottamiin riskivakuutuksiin ja sairaanhoitokuluvakuutuksiin on kasvus-

sa. Jo pidempään on jatkunut vapaaehtoisten eläkevakuutusten suosio.

Ryhmäeläkevakuutusten seuraava merkittävä kehityshanke on sijoitussidonnaisen vaihtoehdon lisääminen.

Kapitalisaatiosopimusten myynti loppui miltei täysin viime vuonna, ja kehitys oli samansuuntaista koko alalla.

JARI SAINÉ
toimitusjohtaja
Yritysten Henki-Tapiola

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO, TILINTARKASTAJAT JA HALLITUS

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN HALLINTONEUVOSTO

Toimikausi vaihtuu yhtiökokouksessa.

Kari Neilimo , puheenjohtaja, professori, Kangasala	2000–2003
Marjut Nordström , varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Asikkala	2000–2003
Jari Bachmann , toimitusjohtaja, Helsinki	1999–2002
Timo Hanttu , toimitusjohtaja, Lappeenranta	1999–2002
Magnus Hästö , toimitusjohtaja, Helsinki	1998–2001
Veikko Kantero , toimitusjohtaja, Espoo	2000–2003
Joel Nemes , toimitusjohtaja, Espoo	1999–2002
Kuisma Niemelä , toimitusjohtaja, Jyväskylä	2000–2001
Jorma Niiniaho , toimitusjohtaja, Hamina	1998–2001
Jussi Pajunen , hallituksen puheenjohtaja, Helsinki	1999–2002
Simo Palokangas , toimitusjohtaja, Turku	2000–2003
Matti Ristikangas , toimitusjohtaja, Iisalmi	1998–2001
Jukka Salminen , kauppaneuvos, Helsinki	1999–2002
Antero Taanila , maakuntaneuvos, Kokkola	1998–2001
Jouko Virranniemi , toimitusjohtaja, Kuusamo	2000–2003

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat

Mauno Tervo, ekonomi, KHT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy

KHT-yhteisö, jonka päävastuullisena
tilintarkastajana

Ulla Holmström, diplomiekonomi, KHT

Varatilintarkastajat

Jari Miikkulainen,

kauppatieteiden maisteri, KHT

Mirja Tonteri, ekonomi, KHT

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN HALLITUS

Asmo Kalpala, hallituksen puheenjohtaja,
pääjohtaja

Pertti Heikkala, varapuheenjohtaja,
toimitusjohtaja

Juhani Heiskanen, varatoimitusjohtaja,

myynti, markkinointi ja alueelliset palvelut

Pentti Koskinen, johtaja, aktuaaripalvelut

Jari Saine, toimitusjohtaja

Varajäsenet

Antti Calonius, johtaja, suurasiakaspalvelu,
kansainvälinen ensivakuutus ja jälleenvakuutus

Jari Eklund, johtaja, sijoituspalvelut

Matti Luukko, varatoimitusjohtaja,
henkivakuutus

Markku Paakkanen, johtaja, talouspalvelut

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 2000

Yhtiö on Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan tytäryhtiö. Toiminnan painopiste oli vapaamuotoisen eläkevakuutuksen palvelukonseptin kehittämisessä. Yhtiön tulos- ja vakavaraisuuskehitystä tilikauden aikana voidaan pitää varsin tyydyttävänä.

Yritysten Henki-Tapiolassa panostettiin viime vuonna erityisesti vapaamuotoisen eläkevakuutuksen tuoteversion ns. TOP-eläkkeen tunnetuksi tekemiseksi yhtiön yritysasiakaskunnassa. Tuote on ryhmäeläkevakuutus, joka soveltuu erityisesti osaksi yritysten avainhenkilöiden etujärjestelmää. Eläkesäätiöiden ja kassojen purut jatkuivat viime vuoden, ja tämänkaltaisen suuntaus jatkunee vielä lähivuo- det. Säätiöiden purut heilauttivat varsin runsaasti yhtiön maksutuloa eri vuosien välillä. Siksi yhtiön maksutulo vuonna 2000 jossakin määrin laski, kun se edellisvuonna nousi varsin voimakkaasti.

Kapitalisaatiosopimusten myynti loppui miltei täysin viime vuonna, ja kehitys oli laskevan suuntaista koko alalla.

Euron käyttöönoton vaatimat muutostyöt koordinoi vuonna 1997 perustettu Euro-projekti. Kulunut vuosi on ollut eurotöiden toteuttamisen vuosi. Vuoden 2000 toteuman ja eurotöiden kokonaisvalmiuden näkökulmas- ta Tapiola-ryhmän kokonaistyömääräksi arvioitu 116 henkilötyövuotta tulee alittumaan. Kokonaistyömäärä ajoittuu vuosille 1998–2002. Suunnitelmat euron käyt- töönotolle on tehty siten, että uuteen rahayksikköön siir- tyminen on mahdollisimman häiriötöntä ja joustavaa.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Yhtiön vakuutusmaksutulo aleni edellisvuoden 296 miljoonasta markasta 11,9 prosenttia 261 miljoonaan markkaan, josta henkivakuutuksen osuus oli 69 miljoonaa markkaa ja eläkevakuutuksen osuus 192 miljoonaa markkaa.

Yksilöllisen henkivakuutuksen maksutulo laski edel- lisen vuoden 39 miljoonasta markasta 36 miljoonaan markkaan. Yksilöllisen eläkevakuutuksen maksutulo kas- voi edellisen vuoden 55 miljoonasta markasta 68 miljo- naan markkaan. Vapaamuotoisen työeläkevakuutuksen

maksutulo aleni 146 miljoonasta markasta 124 miljo- naan markkaan. Maksutulo sisältää eläkesäätiöiden pu- rusta saatua vakuutusmaksutuloa 31 miljoonaa mark- kaa, kun vastaava luku edellisvuonna oli 70 miljoonaa markkaa. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen vakuutus- maksutulo oli 21 miljoonaa markkaa, josta henkivakuu- tuksen osuus oli 54 prosenttia eli 11 miljoonaa mark- kaa ja yksilöllisen eläkevakuutuksen osuus 46 prosent- tia eli 10 miljoonaa markkaa. Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 118 miljoonaa markkaa 1 099 miljoonaan mark- kaan.

Maksetut korvaukset Maksetut korvaukset olivat 206 miljoonaa markkaa. Eläkevakuutuksen korvaukset olivat edellisvuoden tasoa, 176 miljoonaa markkaa. Henkivakuutusten korvaukset olivat 25 miljoonaa markkaa, missä on kasvua 14,0 prosenttia. Korvausvas- tuu kasvoi 106 miljoonaa markkaa 1 962 miljoonaan markkaan.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 215 miljo- naa markkaa, mikä sisältää nettomyyntivoittoa 95 miljoonaa markkaa ja arvonalennuksia yhteensä 31 miljoonaa markkaa, josta osakkeista 24 miljoonaa markkaa ja kiinteistöistä 7 miljoonaa markkaa. Arvonalennusten palautuksia kirjattiin 6 miljo- naa markkaa. Edellisenä vuonna sijoitusten net- totuotot olivat 195 miljoonaa markkaa, netto- myyntivoitot 54 miljoonaa markkaa ja arvonalen- nukset 9 miljoonaa markkaa.

Korko- ja muut tuotot olivat kulujen vähentä- misen jälkeen 110 miljoonaa markkaa ja tuotot kiinteistösijoituksista vastaavasti 19 miljoonaa markkaa. Edellisenä vuonna vastaavat luvut oli- vat 102 ja 21 miljoonaa markkaa.

Sijoitusten määrä vuoden päättyessä oli kirjan- pitoarvoin laskettuna 3 072 miljoonaa markkaa, josta rahoitusmarkkinavälineiden osuus oli 1 966 miljoonaa markkaa ja kiinteistösijoitusten osuus 543 miljoonaa markkaa. Sijoitusten käypä arvo oli 3 353 miljoonaa markkaa.

LIIEKULUT

Tuloslaskelman liikekulut olivat 35 miljoonaa markkaa eli sama määrä kuin edellisvuonna.

Kokonaisliikekulut, jotka sisältävät poistoja 2 miljoonaa markkaa, on jaettu toiminnoille. Sijoitustoiminnan kulut sisältävät oman organisaation kulut.

Palkat ja palkkiot olivat 17 miljoonaa markkaa, missä on alenemaa edellisvuodesta 0,8 prosenttia. Henkilösivukulut olivat yhteensä 1 miljoonaa markkaa, missä on alenemaa edellisestä vuodesta 18,5 prosenttia.

Yhtiön tehtäviä hoitava henkilöstö on pääosin työsuhhteissa paitsi yhtiön emoyhtiön Keskinäiseen Henkivakuutusyhtiöön Tapiolaan myös Keskinäiseen Vakuutusyhtiöön Tapiolaan ja Keskinäiseen Eläkevakuutusyhtiöön Tapiolaan. Tapiola-yhtiöiden yhteisin resurssein tuotetuista palveluksista maksetut erät sisältyvät yhtiön liikekulujen vastaaviin eriin samoin kuin jos henkilöstö olisi ollut suoraan yhtiön palveluksessa.

Yhtiön hallintoneuvoston jäsenille, hallituksen jäsenille ja varajäsenille sekä toimitus- ja varatoimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot olivat 1 105 890,00 markkaa. Muut maksetut palkat ja palkkiot olivat 17 164 099,81 markkaa. Maksetut palkat ja palkkiot yhteensä olivat 18 269 989,81 markkaa.

TILIKAUDEN TULOS

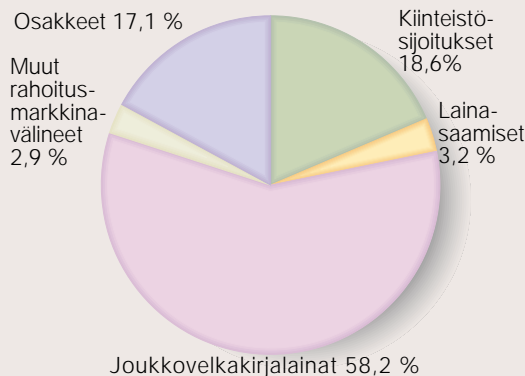
Yhtiön liikevaihto vuonna 2000 oli 561 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 544 miljoonaa markkaa. Yhtiön liikevoitto oli 67 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 36 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 12,0 prosenttia liikevaihdosta, edellisenä vuonna 6,6 prosenttia. Yhtiön vakuutustekninen tulos oli 97 miljoonaa markkaa ja oli varsin tyydyttävä. Edellisenä vuonna vastaava tulos oli 70 miljoonaa markkaa. Vakuutustekninen tulos muodostuu riskiliikkeen, kustannusliikkeen ja sijoitustoiminnan tuloksesta.

Riskiliikkeen tulos oli voitollinen 8 miljoonaa markkaa, edellisvuonna voitollinen 2 miljoonaa markkaa; kustannusliikkeen tulos oli 13 miljoonaa markkaa tappiollinen, edellisvuonna 14 miljoonaa markkaa tappiollinen ja sijoitustoiminnan tulos voitollinen 102 miljoonaa markkaa, edellisvuonna 99 miljoonaa markkaa. Kuolleisuusperusteen ja laskuperustekorona alenemisesta aiheutuva vastuuntäydennyserä oli yhteensä 29 miljoonaa markkaa.

Tilinpäätöksessä varattiin vakuutuksenottajille vuoden

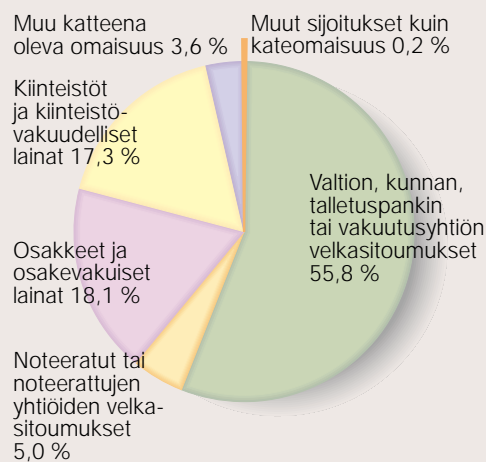
Yritysten Henki-Tapiolan sijoitusten jakauma

Käypä arvo 31.12. 2000 Mmk 3 353

Yritysten Henki-Tapiolan sijoitusten jakauma sijoitusriskien mukaan

Käypä arvo 31.12. 2000

Kuvio kertoo yhtiön sijoitusten riskiprofiilin. Vastuuvakaa kattava omaisuus ja muut sijoitukset kuin kateomaisuus on ryhmitelty tässä sijoitusriskin mukaan.

2001 asiakashyvityksiin 36 miljoonaa markkaa, kun vastaava luku vuotta aikaisemmin oli 20 miljoonaa markkaa. Tämän lisäksi tulevia lisäetuja varten varattiin noin 18 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 9 miljoonaa markkaa. Yhteensä tulevia lisäetuja varten on varattu 30 miljoonaa markkaa.

Poistot, yhteensä 3 miljoonaa markkaa, kirjattiin suunnitelman mukaisina. Elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot on tehty täysimääräisinä. Luottotappiovaraus tehtiin enimmäismäärän suuruisena.

Yhtiön osuus Tapiola-yhtiöiden henkilöstörahoon

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN TULOSANALYYSI

TULOKSEN MUODOSTUMINEN, Mmk	2000	1999	1998	1997	1996
Riskiliike	8	2	8	6	5
Kustannusliike	-13	-14	-10	-4	-1
Korkoliike	102	83	73	37	39
Arvonkorotukset	-	-	-	-	-
Vastuuntäydennykset	-29	-29	-29	-	-
Muut liikevoittoon vaikuttavat erät	-1	-6	-3	-2	-20
LIIKEVOITTO	67	36	39	37	23
TULOKSEN KÄYTTÖ					
Asiakashyvitykset	-36	-20	-24	-31	-30
Tulevien lisäetujen vastuu	-17	-9	-4	-1	0
Tasoisvaraus	-5	2	-2	-1	18
Satunnaiset kulut, varaukset, verot, poistot yms.	-5	-5	-6	-3	-3
Tilikauden voitto	4	4	3	1	8

h.r. siirrettävästä voittopalkkioerästä on 462 000,00 markkaa. Se on laskettu ennakkomäärän suuruisena ja sisältyy tuloslaskelmassa muihin kuluihin.

Vakavaraisuusaste laski 16,3 prosentista 15,8 prosenttiin lähinnä yhtiön arvostuserojen supistumisen johdosta.

Hallitus ehdottaa, että yhtiön tilivuoden ylijäämä 4 212 586,67 markkaa siirretään voittovaroihin.

Taseen loppusumma oli 3 277 831 583,85 markkaa, edellisenä vuonna 3 029 281 242,39 markkaa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Yritysten Henki-Tapiolan konserniin sisältyi emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöinä Rekra Oy ja Sasnep Ky sekä 22 asunto- ja kiinteistöyhtiötä. Tilikauden aikana on ostettu kaksi yhtiötä.

Osakkuusyhtiöitä ovat Tapiolan Omaisuudenhoito Oy ja Kiinteistö Oy Mariankatu 27.

VAKUUTUSTOIMINTA

Vakuutusmaksutulo Konsernin vakuutusmaksutulo alettiin edellisvuoden 296 miljoonasta markasta 11,9 prosenttia 261 miljoonaan markkaan. Vakuutusmaksuvastuu kasvoi 118 miljoonaa markkaa 1 099 miljoonaan markkaan.

Maksetut korvaukset Maksetut korvaukset olivat 206 miljoonaa markkaa, ja korvausvastuu kasvoi 106 miljoonaa markkaa 1 962 miljoonaan markkaan.

SIJOITUSTOIMINTA

Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 21 miljoonaa markkaa ja olivat konsernissa 213 miljoonaa markkaa. Nettomyyntivoittoa kertyi 95 miljoonaa markkaa. Korko- ja

muut tuotot olivat 112,4 miljoonaa markkaa. Kiinteistösijoitusten nettotuotot olivat 27 miljoonaa markkaa. Rakennuksista tehtiin suunnitelmapoistoja 11 miljoonaa markkaa. Arvonalennuksia kirjattiin 31 miljoonaa markkaa. Arvonalennuksen palautuksia kirjattiin 5 miljoonaa markkaa. Sijoitusten kirjanpitoarvo oli 3 071 miljoonaa markkaa ja käypä arvo 3 368 miljoonaa markkaa.

LIIEKEKULUT

Tuloslaskelman liikekulut olivat 35 miljoonaa markkaa eli sama määrä kuin edellisvuonna. Kokonaisliikekulut, jotka sisältävät suunnitelman mukaisia poistoja 2 miljoonaa markkaa, on jaettu toiminnoille. Sijoitustoiminnan kulut sisältävät vain oman organisaation kulut.

TILIKAUDEN TULOS

Konsernin liikevaihto oli 556 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 542 miljoonaa markkaa. Konsernin liikevoitto oli 65 miljoonaa markkaa, edellisenä vuonna 34 miljoonaa markkaa. Liikevoitto oli 11,7 prosenttia liikevaihdosta, edellisenä vuonna 6,2 prosenttia.

Poistot kirjattiin suunnitelman mukaisina. Luottotapiovaraus muista saamisista tehtiin enimmäismäärän suuruisena. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutos sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset taseesta on jaettu laskennalliseen verovelkaan, vähemmistöosuuteen ja omaan pääomaan.

Konsernin voitto tilikaudelta oli 2 192 650,10 markkaa ja taseen loppusumma 3 264 011 604,63 markkaa.

KIINTEISTÖKANNAN ARVOT, TUOTOT JA TYHJILLÄN OLEVAT TILAT 31.12.2000

KIINTEISTÖKANTA, 1 000 MK

Käypä arvo	751 005					
Kirjanpitoarvo ja lainat	669 580					
Arvostusero	81 425					
Kiinteistö- tyyppi	Käypä arvo 1 000 mk	Käypä arvo mk/m ²	Nettotuotto 1 000 mk	Netto- tuotto %	Vuokrattava huoneistoala m ²	Tyhjyysaste %
Toimitilakiinteistöt						
Liike- ja toimistokiinteistöt	279 783	6 707	15 788	5,6	41 716	4,7
Hotellit	76 910	7 378	6 816	8,9	10 424	0,0
Yhteensä	356 693	6 841	22 604	6,3	52 140	3,8
Asuinkiinteistöt *)	225 382	8 451	10 201	4,5	26 670	2,4
Muut kiinteistöt ja tilat Rakenteilla olevat ja kesken vuotta hankitut	166 160					
Yhteensä	166 160				17 800	
Oma käyttö	2 770				387	
KIINTEISTÖKANTA	751 005				96 997	

*) Asuinkiinteistöjen nettotuottoihin on lisätty valtion maksamaa korkotukea

1 135 000 mk

KTI-indeksin mukainen sijoitusomaisuuden kokonaistuotto (ml. korkotuki)

12,2 %

Toimitilakiinteistöjä keskimäärin tyhjänä vuoden aikana

3,8 %

RAHOITUSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Epäsuora rahoituslaskelma				
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto varsinaisesta toiminnasta/ voitto ennen satunnaisia eriä	5 549	5 614	2 221	2 243
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	224 033	245 937	224 033	245 937
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonkorotukset	26 070	-1 203	26 124	1 436
Suunnitelman mukaiset poistot	3 138	2 703	14 258	11 948
Muut oikaisut	-90 168	-49 342	-90 489	-49 892
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	168 622	203 710	176 147	211 672
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-)/ vähennys (+)	-8 304	-6 277	-6 828	6 167
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+)/ vähennys (-)	18 969	-3 334	12 930	-26 447
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	179 287	194 099	182 249	191 392
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 742	-1 562	-345	-19
Maksetut välittömät verot	-2 903	-2 772	-2 903	-2 776
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	174 642	189 767	179 001	188 597
Liiketoiminnan rahavirta	174 642	189 767	179 001	188 597
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-268 752	-244 376	-280 988	-242 440
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	94 813	53 674	94 813	53 565
Vähemmistöosuuden lisäys/vähennys	-	-	29	25
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-2 563	-2 230	-3 706	-3 284
Investointien rahavirta	-176 502	-192 933	-189 852	-192 134
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot	-	-	9 100	-
Oman pääoman lisäys	-	-	-	-63
Rahoituksen rahavirta	-	-	9 100	-63
Rahavarojen muutos	-1 859	-3 166	-1 752	-3 599
Rahavarat tilikauden alussa	27 370	30 536	27 370	30 969
Rahavarat tilikauden lopussa	25 510	27 370	25 618	27 370

TULOSLASKELMA

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni		
	2000	1999	2000	1999	
Vakuutustekninen laskelma:					
Vakuutusmaksutulo					
Vakuutusmaksutulo	*1	261 103	296 298	261 103	296 298
Jälleenvakuuttajien osuus		-7 651	-8 171	-7 651	-8 171
		253 452	288 127	253 452	288 127
Sijoitustoiminnan tuotot	4	299 956	245 104	294 990	242 543
Sijoitusten arvonnkorotus	4	-	2 882	-	2 882
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	-206 011	-199 642	-206 011	-199 642
Jälleenvakuuttajien osuus		5 114	6 175	5 114	6 175
		-200 897	-193 467	-200 897	-193 467
Korvausvastuun muutos		-106 474	-114 719	-106 474	-114 719
Jälleenvakuuttajien osuus		-18	18	-18	18
		-106 492	-114 701	-106 492	-114 701
		-307 389	-308 168	-307 389	-308 168
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Vakuutusmaksuvastuun muutos		-118 115	-131 574	-118 115	-131 574
Jälleenvakuuttajien osuus		574	337	574	337
		-117 540	-131 237	-117 540	-131 237
Liikekulut	3	-34 683	-34 649	-34 683	-34 649
Sijoitustoiminnan kulut	4	-84 308	-53 335	-81 565	-53 262
Sijoitusten arvonnkorotuksen oikaisu	4	-291	-	-291	-
Muut vakuutustekniset kulut		-16	-31	-16	-31
Vakuutustekninen tulos		9 181	8 694	6 958	6 205
Muu kuin vakuutustekninen laskelma:					
Muut tuotot					
Muut tuotot		21	2	21	2
Muut kulut					
Muut kulut		-751	-310	-751	-310
Osuus osakkuusyritysten tappiosta		-	-	-71	-
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta					
Tilikauden vero		-2 891	-2 722	-2 891	-2 722
Aikaisempien tilikausien verot		-11	-50	-12	-54
Laskennallinen vero		-	-	-1 033	-879
		-2 903	-2 772	-3 936	-3 655
Voitto varsinaisesta toiminnasta		5 549	5 614	2 221	2 243
Voitto satunnaisten erien jälkeen		5 549	5 614	2 221	2 243
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos		-747	-827	-	-
Vapaaehtoisten varausten muutos		-589	-584	-	-
		-1 336	-1 411	-	-
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-	-	-29	27
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden voitto		4 213	4 204	2 193	2 270

* Viittaus liitetiedon numeroon

TULOSLASKELMAN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
1 Vakuutusmaksutulo				
Ensvakuutus				
Henkivakuutus				
Sijoitussidonnainen henkivakuutus	11 363	-	11 363	-
Kapitalisaatiosopimukset	200	24 550	200	24 550
Yksilöllinen henkivakuutus	25 079	38 799	25 079	38 799
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	6 311	6 382	6 311	6 382
Muu ryhmähenkivakuutus	26 276	25 746	26 276	25 746
	69 230	95 478	69 230	95 478
Eläkevakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	9 706	-	9 706	-
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	57 940	55 260	57 940	55 260
Ryhmäeläkevakuutus	124 227	145 560	124 227	145 560
	191 874	200 821	191 874	200 821
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	261 103	296 298	261 103	296 298
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta				
Jatkuvat vakuutusmaksut	180 298	169 050	180 298	169 050
Kertamaksut	80 806	127 248	80 806	127 248
Yhteensä	261 103	296 298	261 103	296 298
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	240 034	296 298	240 034	296 298
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuksesta	21 069	-	21 069	-
Yhteensä	261 103	296 298	261 103	296 298

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
1.1 Henkivakuutuksen hyvitysten ja alennusten vaikutus tulokseen				
Hyvitykset				
Henkivakuutus				
Kapitalisaatiosopimukset	954	1 438	954	1 438
Yksilöllinen henkivakuutus	2 124	819	2 124	819
Muu ryhmähenkivakuutus	1 058	2 449	1 058	2 449
	4 136	4 706	4 136	4 706
Eläkevakuutus				
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	5 157	2 451	5 157	2 451
Ryhmäeläkevakuutus	44 258	21 734	44 258	21 734
	49 415	24 185	49 415	24 185
	53 550	28 891	53 550	28 891
Alennukset				
Henkivakuutus				
Muu ryhmähenkivakuutus	74	70	74	70
Yhteensä	53 624	28 961	53 624	28 961
2 Maksetut korvaukset ennen jälleenvakuuttajien osuutta				
Ensivakuutus				
Henkivakuutus	25 562	21 814	25 562	21 814
Takaisinostot	4 348	339	4 348	339
	29 910	22 153	29 910	22 153
Eläkevakuutus	173 367	171 942	173 367	171 942
Takaisinostot	2 734	771	2 734	771
	176 101	172 713	176 101	172 713
	206 011	194 867	206 011	194 867
Jälleenvakuutus	-	4 775	-	4 775
Maksetut korvaukset yhteensä	206 011	199 642	206 011	199 642

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
3 Liikekulut sekä henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
3.1 Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset	2 530	2 312	2 530	2 312
Liikekulut	34 683	34 649	34 683	34 649
Sijoitustoiminnan kulut	2 865	2 051	3 448	2 332
Muut kulut	751	310	751	310
Yhteensä	40 829	39 321	41 411	39 604
3.2 Tuloslaskelman erä liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	1 251	1 030	1 251	1 030
Muut vakuutusten hankintamenot	11 851	14 215	11 851	14 215
	13 103	15 246	13 103	15 246
Vakuutusten hoitokulut	15 200	11 884	15 200	11 884
Hallintokulut	7 224	8 229	7 224	8 229
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-844	-710	-844	-710
Yhteensä	34 683	34 649	34 683	34 649
3.3 Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä				
Palkat ja palkkiot	17 015	17 148	17 140	17 272
Eläkekulut	3 215	2 370	3 235	2 392
Muut henkilösivukulut	1 186	1 455	1 194	1 464
Yhteensä	21 416	20 975	21 569	21 127
Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset				
Toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja				
Palkat ja palkkiot	493		493	
Eläkesitoumukset		Eläkeiäksi on sovittu 60-63 vuotta		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Hallitus ja hallituksen varajäsenet				
Palkat ja palkkiot	462		462	
Eläkesitoumukset		Yhtiöön työsuhteessa oleville hallituksen jäsenille on eläkeiäksi sovittu 60-63 vuotta		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Hallintoneuvosto				
Palkat ja palkkiot	150		150	
Eläkesitoumukset		Ei eläkesitoumuksia		
Annetut rahalainat ja niiden ehdot		Ei annettu rahalainoja		
Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset		Ei annettu vakuuksia ja vastuusitoumuksia		
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana				
Konttorihenkilöstö	-		-	
Myyntihenkilöstö	-		-	
Kiinteistöhenkilöstö	-		-	

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
4 Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
Sijoitustoiminnan tuotot:				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	754	299	102	129
Tuotot kiinteistösijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Korkotuotot	6 714	6 255	1 622	1 687
Muut tuotot	63	45	63	45
	6 777	6 301	1 685	1 732
Tuotot kiinteistösijoituksista muihin yrityksiin				
Korkotuotot	67	50	67	50
Muut tuotot	54 370	49 390	55 738	50 501
	54 436	49 439	55 804	50 551
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	19 248	18 160	19 248	18 160
Korkotuotot	112 174	103 789	112 182	103 797
Muut tuotot	3 225	2 095	3 226	2 095
	134 647	124 043	134 656	124 052
Yhteensä	196 614	180 082	192 247	176 465
Arvon alentumisten palautukset	5 501	7 439	4 902	8 604
Myyntivoitot	97 841	57 583	97 841	57 474
Yhteensä	299 956	245 104	294 990	242 543
Sijoitustoiminnan kulut:				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yritykset	-26 510	-24 757	-5 908	-6 517
Muut yritykset	-15 946	-10 230	-25 114	-18 327
	-42 457	-34 987	-31 022	-24 844
Kulut muista sijoituksista	-3 743	-1 740	-3 743	-1 740
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Saman konsernin yritykset	-2 292	-2 061	-1 779	-2 204
Muut yritykset	-271	-259	-345	-321
	-2 562	-2 320	-2 124	-2 525
Yhteensä	-48 763	-39 047	-36 890	-29 108
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-31 281	-9 117	-31 026	-10 040
Rakennusten suunnitelmapoistot	-1 237	-1 261	-10 622	-10 204
	-32 518	-10 378	-41 648	-20 244
Myyntitappiot	-3 028	-3 909	-3 028	-3 909
Yhteensä	-84 308	-53 335	-81 565	-53 262
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	215 647	191 770	213 425	189 281
Sijoitusten arvonkorotukset	-	2 882	-	2 882
Sijoitusten arvonkorotusten oikaisu	-291	-	-291	-
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	215 357	194 651	213 134	192 163
Osinkotuottoihin sisältyvä yhtiöveron hyvitys	2 252	2 332	2 252	2 322
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta	-286	2 882	-286	2 882

TASE

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vastaavaa				
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	9	6 305	6 437	5 773
Sijoitukset	5			
Kiinteistösijoitukset	6			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		433 717	413 040	521 889
Lainasaamiset konserniyrityksiltä		109 434	108 910	20 400
		543 151	521 950	542 289
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä	7			
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä		100	-	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		1 478	-	1 478
		1 578	-	1 478
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	7	415 783	386 519	415 890
Rahoitusmarkkinavälineet		1 966 112	1 868 162	1 966 112
Kiinnelainasaamiset		41 807	3 167	41 807
Muut lainasaamiset	8	63 803	48 026	63 803
Talletukset		40 000	41 000	41 000
		2 527 506	2 346 874	2 527 613
		3 072 235	2 868 824	3 071 381
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	10	66 915	28 882	66 915
Saamiset	16			
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta		5 165	8 886	5 165
Muut saamiset		21 630	17 507	7 631
		26 795	26 392	12 796
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Kalusto	9	6	7	1 605
Rahat ja pankkisaamiset		25 510	27 370	25 618
		25 516	27 377	27 224
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat		69 089	60 627	69 102
Muut siirtosaamiset		10 977	11 538	10 157
		80 066	72 164	79 259
		3 277 832	3 029 281	3 264 012
				3 014 695

TASE

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
Vastattavaa				
Oma pääoma 11				
Osakepääoma	37 300	37 300	37 300	37 300
Vararahasto	41 180	41 180	41 180	41 180
Arvonkorotusrahasto	-	-	1 478	1 478
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	-	-	8 977	6 479
Edellisten tilikausien voitto	39 020	34 816	20 498	20 376
Tilikauden voitto/Konsernin tilikauden voitto	4 213	4 204	2 193	2 270
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	-	-	-2 498	-2 148
	121 712	117 500	109 127	106 935
Vähemmistöosuus	-	-	5 095	5 066
Tilinpäätössiirtojen kertymä 12				
Poistoero	5 381	4 634	-	-
Vapaaehtoiset varaukset	2 344	1 755	-	-
	7 725	6 389	-	-
Pääomalainat	30 000	30 000	30 000	30 000
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Vakuutusmaksuvastuu 13	1 099 094	994 264	1 099 094	994 264
Jälleenvakuuttajien osuus	-4 870	-4 295	-4 870	-4 295
	1 094 225	989 969	1 094 225	989 969
Korvausvastuu	1 961 893	1 855 418	1 961 893	1 855 418
Jälleenvakuuttajien osuus	-900	-918	-900	-918
	1 960 992	1 854 500	1 960 992	1 854 500
	3 055 217	2 844 469	3 055 217	2 844 469
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka				
Vakuutustekninen vastuuvélka	13 285	-	13 285	-
Jälleenvakuutustallettevelat	756	758	756	758
Velat 16				
Jälleenvakuutustoiminnasta	314	484	314	484
Lainat rahoituslaitoksilta 14	5 487	5 487	15 520	6 420
Laskennallinen verovelka 15	-	-	3 680	2 647
Muut velat	26 622	17 520	16 889	13 750
	32 423	23 492	36 403	23 302
Siirtovelat	16 713	6 674	14 128	4 166
	3 277 832	3 029 281	3 264 012	3 014 695

TASEEN LIITTEET

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.2000						
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	51 525	51 525	61 485	314 009	316 009	412 212
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	288 412	288 412	359 495	112 171	112 171	112 494
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyriyksissä	428	428	428	356	356	428
Muut kiinteistöosakkeet	93 352	93 352	93 734	93 352	93 352	93 734
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	109 434	109 434	109 434	20 400	20 400	20 400
	543 151	543 151	624 576	540 289	542 289	639 268
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	100	100	100	-	-	-
Sijoitukset omistusyhteisyriyksissä						
Osakkeet ja osuudet	1 478	1 478	1 478	1 478	1 478	1 478
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	415 783	415 783	572 253	415 890	415 890	572 294
Rahoitusmarkkinavälineet	1 966 112	1 966 112	2 009 294	1 966 112	1 966 112	2 009 294
Kiinnelainasaamiset	41 807	41 807	41 807	41 807	41 807	41 807
Muut lainasaamiset	63 803	63 803	63 803	63 803	63 803	63 803
Talletukset	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
	2 527 506	2 527 506	2 727 157	2 527 613	2 527 613	2 727 198
	3 072 235	3 072 235	3 353 311	3 069 381	3 071 381	3 367 944
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
Korkotuotoiksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenon erotusta	<u>-39 572</u>			<u>-39 572</u>		
Indeksiin sidottujen lainojen tuottoa	<u>11 891</u>			<u>11 891</u>		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Muita arvonorotuksia		0			<u>2 000</u>	
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>281 076</u>			<u>296 564</u>

1000 mk	Emoyhtiö			Konserni		
5 Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero						
Sijoitukset 31.12.1999						
	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankinta- meno	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	52 762	52 762	55 041	311 050	312 550	333 199
Konserniyhtiöosakkeet	289 919	289 919	298 102	116 171	116 171	117 891
Muut kiinteistöosakkeet	70 359	70 359	70 520	70 359	70 359	70 520
Lainasaamiset konserniyrityksiltä	108 910	108 910	108 910	20 400	20 400	20 400
	521 950	521 950	532 573	517 980	519 480	542 010
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	386 519	386 519	627 452	386 627	386 627	627 485
Rahoitusmarkkinavälineet	1 868 162	1 868 162	1 890 983	1 868 162	1 868 162	1 890 983
Kiinnelainasaamiset	3 167	3 167	3 167	3 167	3 167	3 167
Muut lainasaamiset	48 026	48 026	48 026	48 026	48 026	48 026
Talletukset	41 000	41 000	41 000	41 000	41 000	41 000
	2 346 874	2 346 874	2 610 628	2 346 982	2 346 982	2 610 662
	2 868 824	2 868 824	3 143 201	2 864 962	2 866 462	3 152 672
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintamenoerotusta (+/-)						
	<u>-54 560</u>			<u>-54 560</u>		
Kirjanpitoarvo sisältää						
Muita arvonkorotuksia		0			<u>1 500</u>	
Arvostusero						
(käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			<u>274 377</u>			<u>286 210</u>
Rahoitusmarkkinavälineiden arvostusero- periaatteen muutoksen tilikauden tulosta parantava vaikutus						
		<u>15 204</u>			<u>15 204</u>	

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
6 Kiinteistösijoitusten muutokset 31.12.2000	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Laina-saamiset saman konsernin yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö-osakkeet	Laina-saamiset saman konsernin yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	457 122	108 910	566 781	20 400
Lisäykset	40 269	1 000	52 478	-
Vähennykset	-15 914	-476	-15 043	-
Hankintameno 31.12.	481 478	109 434	604 216	20 400
Kertyneet poistot 1.1.	-6 619	-	-40 860	-
Tilikauden poistot	-1 237	-	-11 840	-
Kertyneet poistot 31.12.	-7 856	-	-52 700	-
Arvonalentumiset 1.1.	-37 464	-	-28 841	-
Tilikauden arvonalentumiset	-7 000	-	-5 144	-
Arvonalentumisten palautukset	4 558	-	2 358	-
Arvonalentumiset 31.12.	-39 905	-	-31 627	-
Arvonkorotukset 1.1.	-	-	2 000	-
Arvonkorotukset 31.12.	-	-	2 000	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	433 717	109 434	521 889	20 400
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		Emoyhtiö		Konserni
		2000	1999	2000
Jäljellä oleva hankintameno		2 218	2 185	2 218
Kirjanpitoarvo		2 218	2 185	2 218
Käypä arvo		2 770	2 576	2 770

7 Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä

Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä

Hankintameno 1.1.	-	-
Lisäykset	100	-
Hankintameno 31.12.	100	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	100	-
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	-	-
Siirrot erien välillä	1 478	1 478
Hankintameno 31.12.	1 478	1 478
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 478	1 478
Yhteensä	1 578	1 478

Emoyhtiö	Määrä	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo	Markkinaarvo	Tilikauden voitto/tappio	Oma pääoma	Kotipaikka
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä							
Rekra Oy	50	100,00	50	50	-	50	Espoo
Sasnep Ky	50	100,00	50	50	50	50	Espoo
Yhteensä	100		100	100	50	100	
Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä							
Tapiola Omaisuudenhoito Oy	1 500	15,00	1 478	1 478	67	9 793	Espoo
Konserni							
Sijoitukset omistusyhteisyhteisöissä							
Tapiola Omaisuudenhoito Oy	1 500	15,00	1 478	1 478	67	9 793	Espoo

SUURIMMAT OSAKEOMISTUKSET

7 Muut sijoitukset, Osakkeet ja osuudet	Emoyhtiö			Konserni		
	Kpl	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo	Kpl	Kirjanpito- arvo	Markkina- arvo
		1000 mk	1000 mk		1000 mk	1000 mk
		31.12.2000	31.12.2000		31.12.2000	31.12.2000
Orion-Yhtymä Oyj	164 300	18 609	23 355	164 300	18 609	23 355
Nokia Oyj	80 000	2 184	22 594	80 000	2 184	22 594
Munters Ab	167 000	6 813	19 114	167 000	6 813	19 114
Novartis Ag	1 500	12 612	16 775	1 500	12 612	16 775
Heinz H.J. Co	55 000	14 143	16 671	55 000	14 143	16 671
Orkla Ab	128 571	8 599	16 155	128 571	8 599	16 155
Uponor Oyj	136 100	11 580	15 173	136 100	11 580	15 173
Huhtamäki Van Leer Oyj	87 800	13 543	14 826	87 800	13 543	14 826
Ericsson Ab	201 000	6 045	14 547	201 000	6 045	14 547
YIT-Yhtymä Oyj	177 215	8 794	14 330	177 215	8 794	14 330
Rentokil Initial Ord	633 236	13 302	13 936	633 236	13 302	13 936
Kesko Oyj	205 200	13 116	13 116	205 200	13 116	13 116
Unilever N.V.	32 000	9 424	12 824	32 000	9 424	12 824
Fortum Oyj	487 021	11 640	12 596	487 021	11 640	12 596
Merck & Co	21 000	7 529	12 563	21 000	7 529	12 563
Ahold	60 000	10 139	12 258	60 000	10 139	12 258
Lassila & Tikanoja Oyj	110 700	10 373	12 242	110 700	10 373	12 242
Instrumentarium Oyj	91 287	11 307	11 398	91 287	11 307	11 398
Vivendi Environnement	40 000	9 185	11 059	40 000	9 185	11 059
Kone Oyj	24 500	3 549	10 852	24 500	3 549	10 852
Wärtsilä Oyj Abp	83 800	6 935	9 808	83 800	6 935	9 808
JOT Automation Group Oyj	571 700	356	8 770	571 700	356	8 770
Kemira Oyj	226 000	7 256	7 256	226 000	7 256	7 256
Sonera Oyj	60 000	3 398	6 885	60 000	3 398	6 885
Tamro Oyj	627 802	6 234	6 234	627 802	6 234	6 234
Muut		189 119	236 915		189 227	236 955
Yhteensä		415 783	572 253		415 890	572 294

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
8 Muut sijoitukset				
8.1 Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä				
Pankkitakaus	501	1 002	501	1 002
Nimivakuus	62 902	42 900	62 902	42 900
Muu vakuus	400	4 124	400	4 124
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	63 803	48 026	63 803	48 026

9 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

31.12.2000	Emoyhtiö			Konserni			
	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Kalusto	Yhteensä	Aineettomat oikeudet ja pitkävaikutteiset menot	Konserni-liikearvo	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 255	349	8 605	8 387	1	3 407	11 795
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-362	-	-362	-362	-1	-	-362
Hankinnat	2 563	-	2 563	2 563	-	1 150	3 713
Hankintameno 31.12.	10 457	349	10 806	10 589	0	4 557	15 145
Kertyneet suunnitelma-poistot 1.1.	-2 614	-342	-2 956	-2 614	-1	-2 432	-5 047
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	362	-	362	362	1	-	362
Tilikauden poistot	-1 899	-2	-1 901	-1 899	-	-519	-2 418
Kertyneet suunnitelma-poistot 31.12.	-4 152	-344	-4 495	-4 152	0	-2 951	-7 103
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 305	6	6 311	6 437	0	1 605	8 042

10 Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	2000	2000	2000	2000
	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo	Alkuperäinen hankintameno	Käypä arvo
Osakkeet ja osuudet	58 344	60 935	58 344	60 935
Rahat ja pankkisaamiset	5 978	5 978	5 978	5 978
Kertyneet korot	2	2	2	2
Yhteensä	64 324	66 915	64 324	66 915
Etukäteen hankitut sijoitukset	50 371	53 630	50 371	53 630
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvelkaa vastaavat sijoitukset	13 953	13 285	13 953	13 285

Rahat ja pankki- yms saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten nettomaksuja, joita ei vielä ole sijoitettu

0 0 0 0

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
11 Oman pääoman muutokset				
Emoyhtiö	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Osakepääoma	37 300	-	-	37 300
Vararahasto	41 180	-	-	41 180
Edellisten tilikausien voitto	34 816	4 204	-	39 020
Tilikauden voitto	4 204	4 213	-4 204	4 213
Oman pääoman muutokset yhteensä	117 500	8 416	-4 204	121 712
Konserni	1.1.2000	Lisäykset	Vähennykset	31.12.2000
Osakepääoma	37 300	-	-	37 300
Vararahasto	41 180	-	-	41 180
Arvonkorotusrahasto	1 478	-	-	1 478
Vapaaehtoisista varauksista ja poistoerosta omaan pääomaan siirretty osuus	6 479	2 498	-	8 977
Edellisten tilikausien voitto	20 376	2 270	-2 148	20 498
Tilikauden voitto	2 270	2 193	-2 270	2 193
Tilikauden voittoon sisältyvä osuus poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksesta	-2 148	2 148	-2 498	-2 498
	122	4 341	-4 768	-306
Oman pääoman muutokset yhteensä	106 935	9 109	-6 917	109 127
Arvonkorotusrahaston erittely				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	-	-	1 478	1 478
Arvonkorotusrahasto 31.12.	-	-	1 478	1 478
Josta käyttöomaisuuteen liittyvää	-	-	1 478	1 478
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Tilikauden voitto/tappio				-306
+ Muu vapaa oma pääoma				29 475
- Määrä, joka konserniin kuuluvien yhteisöjen tilinpäätös-siirroista on konsernitilinpäätöksessä merkitty omaan pääomaan				-8 977
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä				20 192
12 Tilinpäätössiirtojen kertymä	2000	1999	2000	1999
Poistoero				
Kertynyt poistoero 1.1.	4 634	3 807	5 952	3 911
Lisäykset	2 008	827	2 805	2 145
Vähennykset	-1 261	-	-	-104
Kertynyt poistoero 31.12.	5 381	4 634	8 757	5 952
Vapaaehtoiset varaukset				
Luottotappiovaraus 1.1.	1 755	1 171	1 755	1 171
Lisäykset	589	584	589	584
Vähennykset	-	-	-	-
Luottotappiovaraus 31.12.	2 344	1 755	2 344	1 755
Asuintalovaraus 1.1.	-	-	1 590	1 017
Lisäykset	-	-	-	405
Asuintalovaraus 31.12.	-	-	1 590	1 422
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä 31.12.	2 344	1 755	3 934	3 177
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	7 725	6 389	12 691	9 129

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
	2000	1999	2000	1999
12 Tilinpäätössiirtojen kertymä (jatkuu)				
Jaettu				
Omaan pääomaan			-8 977	-6 479
Vähemmistöosuuteen			-33	-3
Laskennalliseen verovelkaan			-3 680	-2 647
			0	0
Verokanta			29 %	29 %
13 Vakuutusmaksuvastuu				
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt aktivoidut hankintamenot (zillmeeraus)				
Henkivakuutus	20	51	20	51
Eläkevakuutus	318	832	318	832
	338	883	338	883
14 Velat, jotka erääntyvät maksettavaksi viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 487	5 487	15 520	6 420
15 Laskennalliset verovelat				
Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen jaksotuserojen ja muiden väliaikaisten erojen perusteella laskettua verovelkaa ei muodostu				
Arvostuseroista laskettu verovelka ei realisoidu lähitulevaisuudessa				
16 Saamiset ja velat				
16.1 Saamisten erittely				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Muut saamiset	15 210	15 988		
16.2 Velkojen erittely				
Velat saman konsernin yrityksille				
Lainat rahoituslaitoksilta	5 487	5 487		
Muut velat	13 242	8 031		

1000 mk	Emoyhtiö		Konserni	
17 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2000	2000	2000	2000
	Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	Velan määrä	Vakuudet/pantit/ takaukset yms sitoumukset	Velan määrä
Vakuudet				
Omien velkojen vakuudeksi				
Kiinteistökiinnitykset	5 500	5 487	5 500	5 487
Pantit, johdannaissojmuksien vakuudeksi	6 129	6 087	6 129	6 087
	11 629	11 574	11 629	11 574

Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut

Arvonlisäverovastuut

Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liittyen

Ryhmällä on verosaatavaa arvonlisäverotukseen liittyen

Arvonlisäverolain 33 §:n mukainen vähennysten palautusvelvollisuus

-

4 784

Muut vastuusitoumukset

Merkintäsitoumukset

30 558

30 558

18 Lainojen erittelyt

18.1 Pääomalainat

Lainanantaja	Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola
Lainan määrä	30 000 000,00 mk
Nostopvm	30.12.1994
Viimeinen takaisinmaksupvm	31.12.2008
Korko %	5,20
Korko voidaan maksaa lainansaajan voitonjakokelpoisilla varoilla	
Vakuus	ei vakuutta

18.2. Lähipiirilainat

Rahalainat vakuutusyhtiön tai vakuutusyhtiön konserniin kuuluvan yhteisön taikka vakuutusyhtiössä määräysvaltaa käyttävän yhteisön tai säätien ta tällaisen yhteisön tai säätien määräysvallassa olevan yhteisön tai säätien toimitusjohtajalle, hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenelle tai tilintarkastajalle

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittu rahalainaa

Rahalainat sille, jolla takuuosuuden omistuksen nojalla voi olla vähintään 10 prosenttia vakuutusyhtiön takuuosuuksista tai takuuosuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä

Yhtiö ei ole antanut otsikossa mainittua rahalainaa

VAKAVARAISUUSTUNNUSLUVUT

1 000 mk

Emoyhtiö

2000

1999

19 Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot

Toimintapääoma

Oma pääoma ehdotetun voitonjaon

vähentämisen jälkeen

121 712

117 500

Vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero

7 725

6 389

Omaisuu den käypien arvojen ja taseen

kirjanpitoarvojen välinen arvostusero

281 076

274 377

Pääomalainat

30 000

30 000

Kuluksi merkitsemättömät vakuutusten

hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet

-6 305

-5 642

Muut erät

-

-1 366

434 209

421 259

Vakuutusyhtiölain 11 luvun 4 §:n

toimintapääoman vähimmäismäärä

127 738

120 400

Runasvahinkoisten vuosien varalle

vakuutustekniseen vastuovelkaan

sisältyvä tasoitusmäärä

42 955

37 640

Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuovelasta

eli toimintapääoma ja tasoitusmäärä suhteessa

omalla vastuulla olevaan vakuutustekniseen

vastuovelkaan vähennettynä tasoitusmäärällä (%)

- vuodelta 2000

15,8

- vuodelta 1999

16,3

- vuodelta 1998

15,2

- vuodelta 1997

11,9

- vuodelta 1996

14,5

EHDOTUS VOITON KÄYTTÄMISESTÄ

Hallitus ehdottaa, että tilikauden voitto 4 212 586,67 markkaa siirretään voittovaroihin.

Mikäli hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään, jakautuu yhtiön oma pääoma seuraavasti:

Osakepääoma	37 300 000,00
Vararahasto	41 180 000,00
Edellisten tilikausien voitto	<u>43 232 398,25</u>
	<u>121 712 398,25</u>

Espoossa 8. päivänä maaliskuuta 2001

Asmo Kalpala

Pertti Heikkala

Juhani Heiskanen

Pentti Koskinen

Jari Saine

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2000. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

KHT Mauno Tervo on suorittanut valvontatilintarkastuksen, josta on annettu erillinen 13. maaliskuuta 2001 päivätty kertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä

ja puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain ja vakuutusyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka emoyhtiön osalta osoittaa voittoa 4 212 586,67 markkaa, on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpito-laissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Hallituksen esitys voiton käsittelystä on lainmukainen.

Espoossa 19. päivänä maaliskuuta 2001

Mauno Tervo
KHT

SVH PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Ulla Holmström
KHT

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO

Perehdyttyään tilinpäätökseen, konsernitilinpäätökseen ja tilintarkastuskertomukseen vuodelta 2000 hallintoneuvosto ehdottaa, että tilinpäätös ja kon-

sernitilinpäätös vahvistetaan ja hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä hyväksytään.

Espoossa 28. 3. 2001

Kari Neilimo
hallintoneuvoston
puheenjohtaja

TAPIOLA-YHTIÖT

Laatu on tehokasta tietotekniikkaa

MENESTYVÄ HENKILÖSTÖ

TURVAA TAPIOLAN MENESTYKSEN

Talouselämän korkeasuhdanteen johdosta kilpailu hyvistä osaajista kiristyi entisestään vuonna 2000 samalla, kun vakuutusalan kiinnostavuus työpaikkana hieman väheni etenkin nuorten keskuudessa. Työnantajan kannalta osaamisen merkitys korostui. Henkilöstön saattavuus sekä sen tyytyväisenä ja osaavana pitäminen onkin suuri haaste. Henkilöstötoiminnosta on entistäkin selkeämmin tulossa liiketoiminnan tuki.

Henkilöstön merkitys näkyi Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan voittaman laatupalkinnon perusteluissa. Suomen laatupalkintokilpailun tuomaristo arvosti muun muassa sitä, että johtamisen perustana ovat yhtiön arvot, toiminta-ajatus, päämäärät sekä visio, joista viestitetään tehokkaasti. Henkilöstön strategiapohjaisessa johtamisessa ja koulutuksessa korostuvat itseohjautuvuus ja innovatiivisuus sekä samalla johdonmukaisuus. Perusteluissa todettiin myös, että henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja viihtyvyyteen on panostettu voimakkaasti, mikä näkyy sekä erinomaisena henkilöstötyytyväisyytenä että pitkinä palvelussuhteina.

Henkilöstöasioissa vahvuudeksi todettiin muun muassa

- Rekrytointiin, pääkonttorin palvelutiimeihin ja tulospalkkauksen kattavuuteen liittyvät asiat
- Palautteenantoon sekä huippusuorituksiin tähtäävien toimintatapojen arviointi- ja parantamisenenettelyt
- Perekäytökseen ja henkilöstön kehittämisen suunnitteluun liittyvät prosessit
- Työhyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvät ohjelmat sekä hyvinvointiin, tyytyväisyyteen ja motivaatioon liittyvien tekijöiden selvittäminen.

”YHTEINEN ONNISTUMINEN” MITTASI KÄSITYKSET ILMAPIIRISTÄ

Keväällä 2000 ulkopuolinen tutkimuslaitos tutki sisäistä yrityskuvaa koko yhtiöryhmässä. Selvitys toistetaan vuosittain hieman suppeampana. Yhteinen onnistuminen -tutkimus seuraa henkilöstön käsityksiä Tapiolan kulttuurista, rakenteesta, toimivuudesta, tiedonkulusta ja työvihtyvyydestä sekä omaan yksikköön ja omaan työhön kohdistuvia kehitysodotuksia.

Hyvä osallistumistaso, 75 %, kertoo halukkuudesta vaikuttaa asioihin. Tutkimustulosten mukaan sisäisen yrityskuvan kokonaisprofiili Tapiolassa on suomalaista toimihenkilönormia parempi. Vahvuuksina nousivat esiin työnantajakuvan varmuus ja vakaus sekä hyvä työmotivaatio ja työskentelyedellytykset. Myös esimiesten ja alaisten väliset suhteet ovat Tapiolassa selvästi paremmat kuin vertailuryhmässä. Keskeisiä kehittämisalueita olivat töiden organisointi sekä tehokkuus ja joustavuus. Osa kehittämisestä voitiin toteuttaa pikaparannusten luonteisina, osa jäi jopa monivuotiseksi kehitysprojekteiksi.

Ilmapiiritutkimuksen ohella jatkettiin työryhmiin ja tiimien kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia kartoittavaa Tiimin tila -mittausta.

HENKILÖSTÖN MONIPUOLISEEN KEHITTÄMISEEN PANOSTETTIIN

Henkilöstöstrategian yhtenä osa-alueena on osaamisen kehittämisen strategia. Siitä johdetun osaamisen kehittämismallin käyttöönottoon panostettiin vahvasti. Rakenteilla on malliin kuuluva tietorekisteri, joka sisältää kehityskeskusteluissa hyödynnettävät tehtäväkohtaiset osaamisprofiilit.

Osaamisen kehittämisen painopisteinä ovat olleet asiakaspalvelutaidot ja tietotekniikan hyödyntäminen sekä esimiesosaaminen. Koko henkilöstön

tietotekniikan tuntemusta ja hyödyntämistasoa parannettiin. Kehittyvä johtajuus -valmennusohjelma varmistaa esimiesten johtamistaitoa Tapiolan johtamiskulttuurin ja työhyvinvoinnin kehittämiseksi.

Vakuutusäästö- ja sijoituspalvelujen noustua keskeiseksi liiketoiminta-alueeksi rakennettiin yhdessä Markkinointi-Instituutin kanssa Tapiolan Sijoitusneuvojatutkinto. Tutkintoa suorittaa noin sata tapiolalaista.

Oppisopimuskoulutuksen suosio kasvaa. Telemarkkinoinnin oppisopimusryhmän lisäksi vireillä on useita yksittäisiä hankkeita. Ulkopuolisten osapuolten ja Tapiolan yhteistyönä hanke on saatu toteutetuksi edullisesti sekä oppilaiden itsensä että työnantajan kannalta.

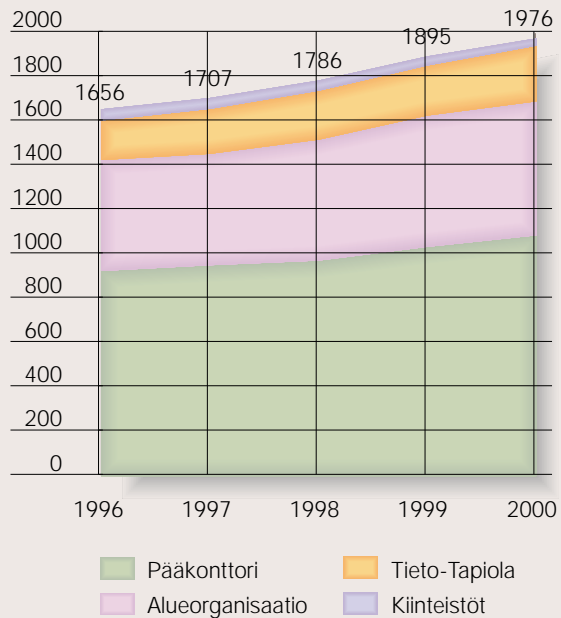
Tapiolan oman opintotuen avulla on henkilöstöä kannustettu myös muuhun omaehtoiseen opiskeluun. Vakuutustutkinnon suoritti neljäkymmentä tapiolalaista.

PALKITSEMISJÄRJESTELMIEN TOIMIVUUTTA SELVITETTIIN

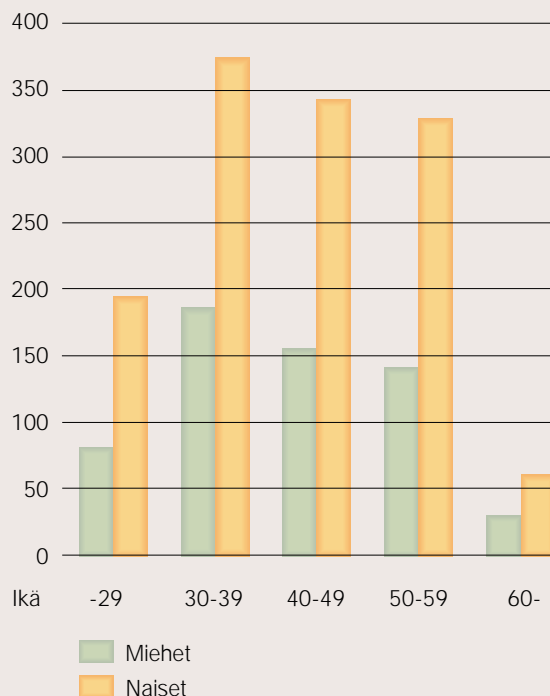
Vuoden 2000 syksyllä ulkopuolinen yhteistyökumppani selvitti pääkonttorin palkitsemisjärjestelmien toimivuutta. Tutkimus liittyi laajempaan kehitysprojektiin, jolla palkitseminen halutaan kohdistaa paremmin. Tuloksista löytyi samanlaisia vahvuuksia kuin Suomen laatupalkinnon arviointipalautteissa: työsuhteiden pysyvyys, työaika- ja kehittymismahdollisuudet, henkilöstörahas- to ja muut henkilöstöedut. Kehittäminen jatkuu.

Koko henkilöstöä koskeva tulospalkkaus jatkui entisten pääperiaatteiden mukaisesti. Siihen kuuluu varsinaisen vuosituloksiin perustuvan tulospalkkauksen lisäksi jo 10 vuotta käytössä ollut voittopalkkiojärjestelmä ja henkilöstörahas- to. Voittopalkkiojärjestelmä palkitsee pitkäaikaista sitoutumista Tapiolaan ja edistää tulostavoitteiden saavuttamista. Henkilöstörahas- tosiirron vuotuinen maksimimäärä on 3 % palkkasummasta. Yhdeksän vuoden aikana voittopalkkioita on siirretty henkilöstörahas- tolle kaikkiaan 51 miljoonaa markkaa. Lisäksi jäsenil- le on kertynyt sijoituksista tuleva tuotto. Voittopalk- kio vuodelta 2000 on noin 10 miljoonaa markkaa.

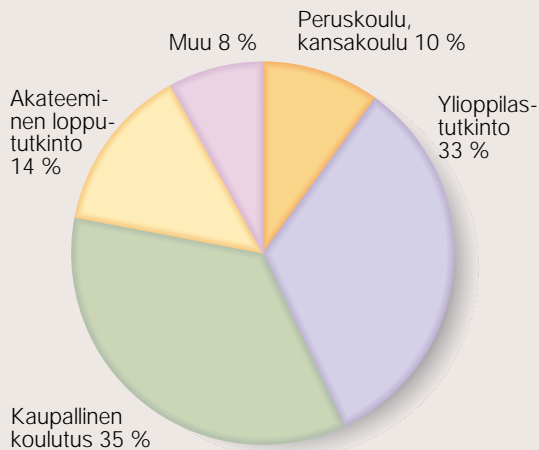
Tapiola-yhtiöiden henkilöstömäärä vuoden lopussa

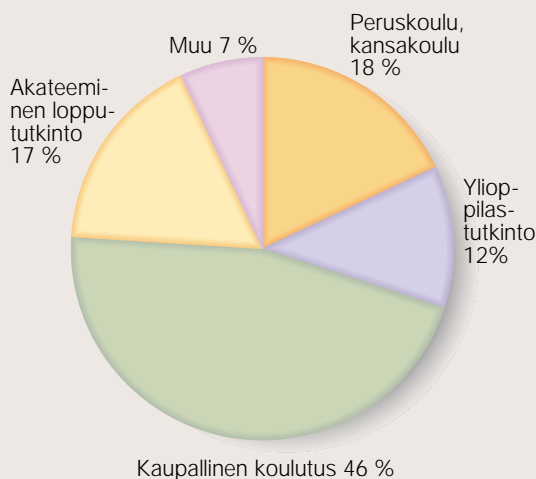
Tapiola-yhtiöiden henkilöstön ikäjakauma

Koulutusjakauma vuonna 2000 Tapiolaan tulleilla

Koulutusjakauma Tapiolassa

REKRYTOINTI KEHITTYI

Rekrytointitoimintoa tehostettiin vuonna 2000 ja uusien sähköisten rekrytointikanavien käyttöä lisättiin. Osallistamalla rekrytointimessuihin ja systematisoimalla oppilaitosyhteistyötä on edistetty Tapiolan vetovoimaa työnantajana työnhakijoiden ja opiskelevan nuorison silmissä. Oppilaitosyhteistyössä Tapiola on osallistunut oppilaitosten omiin rekrytointitapahtumiin sekä tarjonnut opinnäyte- ja harjoittelumahdollisuuksia. Rekrytointien laatua seurataan systemaattisesti.

LIIKETOIMINNAN KASVU LISÄSI HENKILÖSTÖN MÄÄRÄÄ

Tapiolan kasvu sekä laajentuminen uusille liiketoiminta-alueille lisäsi henkilöstön määrää myös vuonna 2000. Yhtiöryhmän keskimääräinen henkilöstöluku oli kertomusvuonna 1660, mikä on 87 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Tieto-Tapiola Oy:n ja kiinteistöyhtiöiden palveluksessa olevat mukaan laskettuna koko henkilöstön määrä oli keskimäärin 1935, mikä on 95 henkilöä enemmän kuin vuonna 1999.

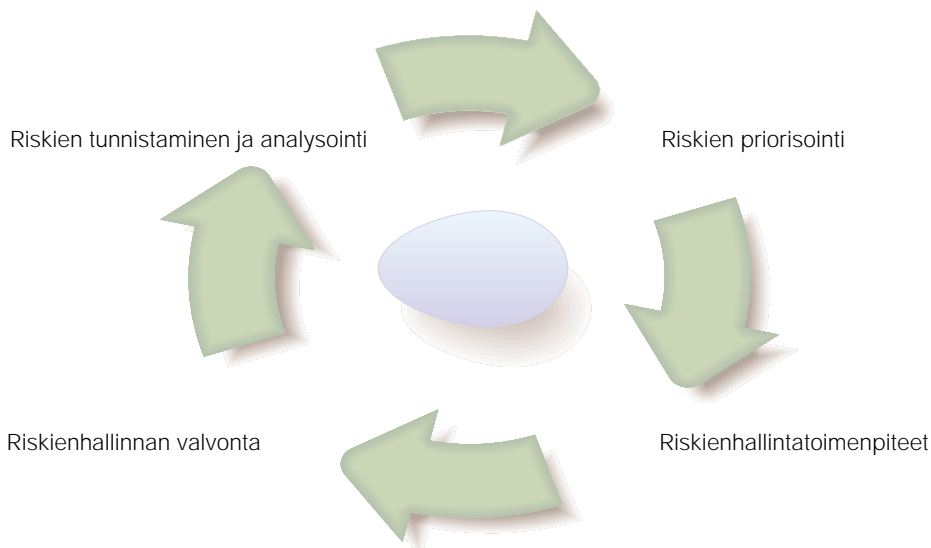
Henkilöstön bruttovaihtuvuus oli kohtuullinen, 6,6 %, ja sisäinen liikkuvuus, jota pyrittiin edistämään, oli 6,2 %.

HENKILÖSTÖN HYVINVOINNISTA HUOLEHDITAAN

Henkilöstöpalvelut-yksikön yhtenä tavoitteena on varmistaa se, että henkilöstö kokee Tapiolan henkilöstöstään hyvin huolehtivaksi työnantajaksi. Käytännössä tähän tähtäävät koko henkilöstöä koskevat Tapiolan Vire-ohjelmat ja erityisryhmien Lisävire-ohjelmat.

Edellisen vuoden lopulla käynnistynyt pääkonttorin toimitilojen ja työympäristön kehittämishanke jatkui tiiviinä koko vuoden 2000. Tavoitteena on uudistaa työtilat ja asteittain kehittää niitä toimivammiksi siten, että toiminnan tai organisaation muutos ei välittömästi vaadi uusia tiloja.

TAPIOLA HALLITSEE RISKINSÄ

Tapiolan riskienhallinta on systemaattinen prosessi, joka kattaa koko yhtiöryhmän toiminnan. Riskienhallintaprosessilla tarkoitetaan toimintoja, joiden avulla tunnistetaan, arvioidaan ja varaudutaan niihin riskeihin, jotka voivat uhata organisaation tavoitteiden ja arvojen toteutumista.

RISKIEN TUNNISTAMINEN JA ANALYSOINTI

Liiketoimintayksiköt tunnistavat ja analysoivat toimintaa tai tavoitteita uhkaavat riskit sekä strategia- ja vuosisuunnittelun yhteydessä että päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa.

Tunnistetut riskit dokumentoidaan riskipolitiikka-asiakirjoihin, jotka laaditaan erikseen jokaiselle Tapiola-ryhmän yhtiölle sekä yhtiöryhmätoiminnalle.

Riskipolitiikka-asiakirjoissa kuvataan liiketoiminnan riskit, riskeihin liittyvät varautumissuunnitelmat sekä valvontavastuut.

RISKIEN PRIORISOINTI

Riskien tärkeysluokittelun avulla mahdollistetaan riskienhallintaan kohdistettavien resurssien tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö.

Riskit priorisoidaan analysoimalla niiden toteutumisen todennäköisyyden lisäksi mahdollisesta realisoitumisesta aiheutuvia vaikutuksia. Analysoinnin

tuloksena syntyy keskeisimpien riskien yhteenveto-taulukko, jonka avulla seurataan riskien tilan kehittymistä.

RISKIENHALLINTATOIMENPITEET

Riskienhallintakeinoja ovat riskien poistaminen, pienentäminen ja siirtäminen. Vaihtoehtoisia toimenpiteitä ovat riskien tietoinen ja hallittu kantaminen sekä toiminnan sopeuttaminen tunnistettujen riskien mukaisesti.

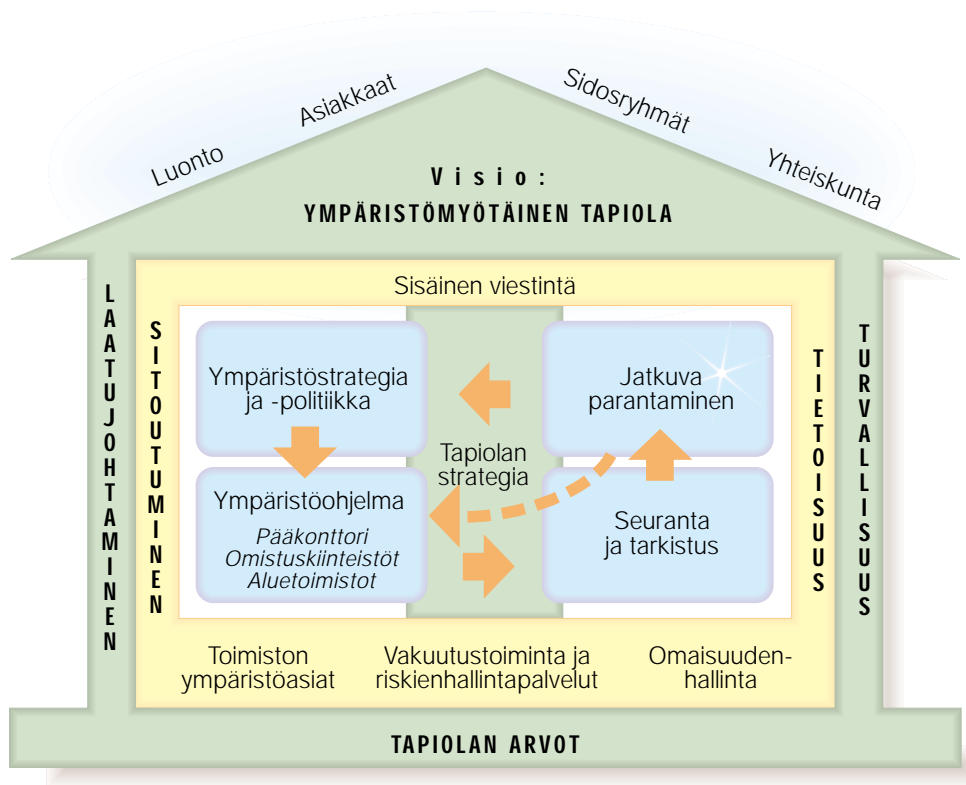
Liiketoimintayksiköt vastaavat omaan toimintaansa liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta. Johto vastaa riskienhallinnan tilan säännöllisestä arvioinnista sekä tarvittavien kehittämistoimenpiteiden järjestämisestä.

RISKIENHALLINNAN VALVONTA

Tapiola-yhtiöiden hallituksilla on kokonaisvastuu riskienhallinnasta. Hallitukset seuraavat säännöllisesti riskienhallinnan tilaa ja kehitystä keskeisimpien riskien osalta. Riskipolitiikka-asiakirjat käsitellään ja hyväksytään määräajoin yhtiöiden hallituksissa ja johtoryhmissä.

Riskienhallinnan valvonta on vastuutettu aina muulle kuin operatiivisesta toiminnasta vastaavalle taholle. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja hallitusta valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisessa ja kehittämisessä. Lisäksi tilintarkastus valvoo riskienhallinnan toteuttamista.

TAPIOLAN YMPÄRISTÖTOIMINTA 2000

Tapiolan ympäristötoiminta perustuu yhtiöryhmän arvoihin ja strategiaan. Tapiola kantaa vastuun elinympäristöstä pyrkimällä yhä ympäristömyötäisempään toimintaan.

Kertomusvuonna Tapiolan ympäristötoiminta edistyi ja sai tunnustusta. Yhtiö sai YTV:n Luonnonvarasäästäjä 2000 -palkinnon ja huomiota myös Vahinko-Tapiolan voittaman Suomen laatupalkinnon 2000 yhteydessä. Tapiolan ja Länsförsäkringar Miljö Ab:n yhteistyöhanke ympäristövakuuttamisesta käynnistyi, ja ekorakentamisen pilottikohde Scandic Hotel Simonkenttä valmistui.

Tapiolan ympäristöpäämäärät 1999–2001:

1. Ympäristötietoisuus ulotetaan koko henkilöstöön ja osaksi päivittäistoimintaa.
2. Ympäristötehokkuutta parannetaan sisäisissä toiminnoissa ja hankinnoissa.
3. Kehitetään asiakkaille suunnattua ympäristöturvallisuustyötä ja vakuuttamista.

4. Integroidaan ympäristönäkökohdat omaisuudenhallintaan.
5. Aktivoidaan osallistumista vakuutusalan ympäristökeskusteluun.

Ympäristöryhmä koordinoi toimintaa, ja johtoryhmänä toimii Turvallisuustoimikunta.

Toiminnan ympäristönäkökohdat ja -vaikutukset

Tapiolan toiminnassa ympäristövaikutuksia aiheuttaa energiankulutuksesta, paperin käytöstä, tarvikkeiden ja palvelujen hankinnasta, jätteistä, työmatkaliikenteestä sekä omistuskiinteistöjen hoidosta. Välillisiä vaikutuksia on taas ympäristövakuutusilla, turvallisuuspalveluilla, vahingonhoidolla ja sijoitustoiminnalla.

Tapiola-yhtiöiden vakuutustoiminta tukitoimintoinen eivät vaadi erityisiä ympäristölupia. Joiden-

kin rakennusprojektien ja ympäristövahinkojen yhteydessä on haettu ympäristölupia tai -ilmoituksia saastuneen maan ja veden poistoon ja käsitte-lyyn. Tilanteissa on toimittu lain mukaisesti.

Tapiolan ympäristötoiminnan tulokset

Yhtiöryhmän strategisen suunnittelun osana laadittiin ympäristöstrategia vuoteen 2004 asti. Seitsemän aluetoimiston ympäristöohjelmat ovat tekeillä ja valmistuvat vuoden 2001 alkupuoliskolla. Syksyllä 2000 osallistuttiin jälleen energiansäästöviikkoon yhteistyössä Motivan kanssa. Sisäiseen ympäristöviestintään suunniteltiin parannuksia ja käynnistettiin ympäristöintranetin rakentaminen.

Tapiolan 1999 allekirjoittaman Suomen toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry:n energiansäästösopimuksen KRESS:in tavoitteiden toteuttamiseksi on tehty energiakatselmuksia omistuskiihteistöissä. Kiihteistö ja rakennusalan ympäristöohjelman (ProGresS) pilottikohde, Tapiolan omistama Scandic Hotel Simonkenttä, valmistui

kesäkuussa 2000. Hotellikiinteistö on käytössä, ja valittujen ratkaisujen toimivuutta seurataan.

Tuotteet, palvelut ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

Tapiolan ympäristöpalveluita ovat ympäristöriskikartoitukset, vapaaehtoiset ympäristövakuutukset, vahinkoselvitykset, koulutus ja neuvonta. Vapaaehtoisten ympäristövastuuvakuutusten ja maaperän vakuutusten lisäksi Tapiola hoitaa lakisääteisiä ympäristövahinkovakuutuksia. Lisäksi käydään koulutamassa oppilaitoksissa ja eri sidosryhmien tilaisuuksissa. Länsförsäkringar Miljön kanssa tutkittiin tuottajanvastuuvakuutuksen mahdollisuuksia Suomessa.

Tapiola on ollut mukana valtakunnallisessa PK-yritysten riskienhallinta -hankkeessa laatimassa työkaluja ympäristöriskien hallintaan ja tehnyt ympäristöyhteistyötä mm. VTT:n, Dipolin, Raklin, Helian sekä eri yhdistysten ja viranomaisten kanssa. Tapiolan edustajia on mukana Ympäristöjohtamisen yhdistyksessä ja Jätehuoltoyhdistyksessä.

PÄÄKONTTORITOIMINTOJEN YMPÄRISTÖTOIMINNAN TUNNUSLUVUT 2000

Kohde	Määrä			Muutos 1998-2000	Tavoite 1998-2001
	2000	1999	1998		
Sähkön käyttö (suhteellinen määrä)	5 109 MWh 3 824 kWh/hlö/v 40 kWh/m ³	5 419 MWh 4 274 kWh/hlö/v 42 kWh/m ³	5 283 MWh 4 395 kWh/hlö/v 41 kWh/m ³	-3 %	-3 %
Lämpöenergian käyttö (suhteellinen määrä)	2 510 MWh 1 879 kWh/hlö/v 20 kWh/m ³	2 994 MWh 2 361 kWh/hlö/v 23 kWh/m ³	3 023 MWh 2 515 kWh/hlö/v 24 kWh/m ³	-17 %	-6 %
Veden kulutus (suhteellinen määrä)	12 489 m ³ 37 l/hlö/pvä	15 739 m ³ 50 l/hlö/pvä	12 448 m ³ 41 l/hlö/pvä	0,3 % -10 %	-3 %
Paperin kok.käyttö (tn)	769	731	731	5 %	-10 %
Jätteiden määrä (tn) (suhteellinen määrä)	283 212 kg/hlö/v	350 276 kg/hlö/v	Ei verrannollisia lukuja Ei verrannollisia lukuja	-19 %* -23 %*	-10 %** 80 %**
Jätteiden hyötykäyttö- %	91 %	89 %			

* Muutos 1999-2000

** Tavoite 1999-2001

Käytetyt luvut:

Pääkonttoritoimintojen henkilöstö	1 336 hlöä	1 268 hlöä	1 202 hlöä
Työpäiviä/ vuosi	250	250	250
Pääkonttorirakennuksen tilavuus	128 000 m ³	128 000 m ³	128 000 m ³

YHTEISKUNNALLINEN TULONJAKO

	2000		1999	
	Mmk	%	Mmk	%
TUOTOT VAKUUTUSTOIMINNASTA	8 318,7	73,4	7 907,4	74,6
Vakuutuksenottajien maksamat vakuutusmaksut vähennettynä edelleen valtiolle tilitetyillä siirtotuloilla.				
JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUS				
KORVAUKSISTA	51,4	0,5	80,0	0,8
SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT	2 974,6	26,2	2 614,8	24,7
MUUT TUOTOT	-3,7	0,0	-4,9	0,0
KOKONAISTUOTOT	11 341,0	100,0	10 597,3	100,0
KORVAUKSINA ASIAKKAILLE	8 263,9	72,9	7 930,5	74,8
Vakuutus sopimusten perusteella maksetut korvaukset ja eläkkeet sekä vastaisuudessa maksettaviin korvauksiin ja eläkkeisiin varattu määrä.				
JÄLLEENVAKUUTTAJIEN OSUUS				
VAKUUTUSMAKSUISTA	84,3	0,7	71,5	0,7
HENKILÖSTÖ	344,0	3,0	315,4	3,0
Henkilökunnalle maksetut palkat ja palkkiot sekä sosiaaliturvan aiheuttamat kulut.				
MUUT LIIKEKULUT = HANKKIJAT	487,0	4,3	459,5	4,3
YHTEISKUNTA	1 590,2	14,0	1 451,4	13,7
Välittömät ja välilliset verot sekä siirtotulot.				
TAPIOLA-YHTIÖT	571,6	5,0	369,0	3,5
OSAKKEENOMISTAJAT	0,0	0,0	0,0	0,0
TULONJAKAUTUMINEN	11 341,0	100,0	10 597,3	100,0

Vakuutusyhtiön toiminnan vaikutuksia yhteiskunnan kannalta voidaan kuvata yhteiskunnallisen tulonjaon avulla. Laskelma kertoo mistä eristä vakuutusyhtiöiden kokonaistuotot ovat muodostuneet ja miten ne ovat jakautuneet eri sidosryhmien kesken.

NEUVOTTELUKUNNAT

1.1.2001

Asiakaskunnan edustajista valituilla neuvottelukunnilla on tärkeä rooli asiakkaiden ja yhtiöryhmän välisessä vuorovaikutuksessa ja hallinnon ulkopuolisena vaikutuskanavana.

Jäsenkunta vastaa melko hyvin yhtiöryhmän asiakaskuntaa.

Alueellisia neuvottelukuntia on 19, joissa jokaisessa 12 – 15 jäsentä.

Maa- ja metsätalouden neuvottelukunnassa on 12 jäsentä, jotka ovat eri puolilta Suomea. Puolet heistä toimii myös alueellisissa neuvottelukunnissa.

PK-yritysten neuvottelukunta on samoin 12-jäseninen. Jäsenet ovat eri puolilta Suomea ja 7 heistä on alueellisten neuvottelukuntien jäseniä.

Toimikausi kussakin neuvottelukunnassa on kolmevuotinen. Neuvottelukunnat nimittää yhtiöryhmän hallitusten yhteinen kokous vuosittain.

Tapiolassa toimivat myös Asiamiestoiminnan neuvottelukunta ja Eläkeasiain neuvottelukunta.

Jäsenen kohdalla oleva vuosiluku tarkoittaa toimikauden päättymisvuotta.

Lyhenteet:

nk. = neuvottelukunta

ank. = alueellinen neuvottelukunta

ALUEELLISET NEUVOTTELUKUNNAT

PÄÄKAUPUNKISEUTU

ESPOO

Timo Haapaniemi, puheenjohtaja, yrittäjä, toimittaja, Kirkkonummi, 2003

Ilmari Halinen, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Espoo, 2001

Juha Eiro, toimitusjohtaja, Espoo, 2003

Matti Hietala, toimitusjohtaja, Espoo, 2001

Jukka Hämäläinen, pääluottamusmies,

Espoo, 2003

Juha Jouhki, johtaja, Espoo, 2001

Susanna Rahkonen, kansanedustaja, varatuomari, Espoo, 2002

Ritva Rastimo, toimitusjohtaja, Espoo, 2002

Hannu Tarsaranta, toimitusjohtaja, Espoo, 2003

Tarja Uoti, asianajaja, varatuomari, Espoo, 2002

Timo Veijola, rehtori, Espoo, 2002

Klas Winell, ylilääkäri, Espoo, 2001

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Heikki Puhakainen, neuvottelukunnan sihteeri, yhteysjohtaja, puh. (09) 4531

Petri Routa, aluejohtaja, puh. (09) 4531

HELSINKI

Eeva Parkkivaara-Anttinen, puheenjohtaja,

hallituksen puheenjohtaja, Helsinki, 2002

Timo Tiihonen, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Helsinki, 2003

Bo Andersson, hallituksen puheenjohtaja, Helsinki, 2002

Ilkka Holopainen, hallintojohtaja, Helsinki, 2002

Irma Järvelä, pääluottamusmies, Helsinki, 2003

Jorma Lehmuskallio, toimitusjohtaja, Helsinki, 2001

Aira Merjovirta, talousjohtaja, Helsinki, 2003

Mikko Parjanne, toimitusjohtaja, Helsinki, 2001

Risto Salonen, hallintopäällikkö, Helsinki, 2003

Kerttu Selin, fil. kand., Helsinki, 2002

Ilkka Sipilä, talousjohtaja, Helsinki, 2003

Matti Taanila, rehtori, Helsinki, 2002

Kim Tuomolin, operatiivinen johtaja, Helsinki, 2001

Kirsti Vaalikivi, järjestöneuvos, Helsinki, 2001

Timo Valjakka, johtaja, Helsinki, 2001

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Leena Kuutti-Alanko, neuvottelukunnan sihteeri, palvelujohtaja, puh. (09) 4531

Petri Routa, aluejohtaja, puh. (09) 4531

VANTAA

Jorma Kaartama, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Nurmijärvi, 2002
Karl-Henrik Sohkanen, varapuheenjohtaja, palomestari, Vantaa, 2003
Eero Ahola, puheenjohtaja, Vantaa, 2003 (PK-yritysten nk.)
Sari Ek-Petroff, henkilöstöpäällikkö, Vantaa, 2002
Inger Eriksson-Blom, toimitusjohtaja, Vantaa, 2001
Tomi Huuho, toimitusjohtaja, Hyvinkää, 2003
Raimo Järvinen, työnjohtaja, Vantaa, 2003
Jouni Kuusisto, toimitusjohtaja, Vantaa, 2002
Risto Palin, asianajaja, Hyvinkää, 2001
Totti Salko, toimitusjohtaja, Kerava, 2002
Reino Sandström, toimitusjohtaja, Vantaa, 2001
Esa Veikkolainen, toimitusjohtaja, Tuusula, 2001

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Juha Seppälä, neuvottelukunnan sihteeri, yhteysjohtaja, puh. (09) 4531
Petri Routa, aluejohtaja, puh. (09) 4531

LOUNAIS-SUOMI**SALO-LOHJA**

Olli Lehti, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Perniö, 2001 (PK-yritysten nk.)
Pentti Sevón, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Lohja, 2002
Björn Ekberg, toimitusjohtaja, Salo, 2003
Tapio Halme, toimitusjohtaja, Karjaa, 2002
Lauri Hänninen, toimitusjohtaja, Halikko, 2001
Kauko Karvinen, pääluottamusmies, Lohja, 2001
Minna Koli-Er, yrittäjä, Salo, 2002
Irma Lehtonen, ulkomaalaisasioiden hoitaja, pääluottamusmies, Pertteli, 2003
Martti Palojärvi, maanviljelijä, Vihti, 2002 (Maa- ja metsätalouden nk.)
Max van der Pals, maanviljelijä, agrologi, Lohjan mlk., 2001
Mauri Salo, kansanedustaja, toimitusjohtaja, Somero, 2003
Keijo Väisänen, myyntipäällikkö, Lohja, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Hannu Määttänen, neuvottelukunnan sihteeri, myyntipäällikkö, puh. (02) 514 7626

Hans Strandberg, aluejohtaja, puh. (02) 416 1230

SATAKUNTA

Matti Ojanperä, puheenjohtaja, kauppaneuvos, toimitusjohtaja, Pori, 2003
Reijo Järvi, varapuheenjohtaja, pääluottamusmies, Huittinen, 2001
Timo Junnila, johtaja, Pori, 2002
Esko Laukkanen, johtaja, Rauma, 2002
Eero Laurila, asianajaja, Pori, 2002
Riitta Myllys, Senior Lecturer, International Business M. Sc. (Econ.), Kankaanpää, 2001
Alf Ojala, johtaja, dipl. ins., Pori, 2003
Riitta-Liisa Olkkonen, rehtori, Kankaanpää, 2002
Timo Rapila, toimitusjohtaja, Honkajoki, 2003
Sakari Ryyppö, toimitusjohtaja, Kokemäki, 2003
Arto Suni, koulunjohtaja, Pori, 2001
Veli-Matti Syrilä, maanviljelijä, Köyliö, 2001 (Maa- ja metsätalouden nk.)

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Juha Santala, neuvottelukunnan sihteeri, aluepäällikkö, puh. (02) 554 7160
Hans Strandberg, aluejohtaja, puh. (02) 416 1230

VARSINAIS-SUOMI

Vesa Mattila, puheenjohtaja, asianajaja, Turku, 2001
Ulla-Maija Moisio, varapuheenjohtaja, asianajaja, Turku, 2002
Risto Ahonen, aluetoimitsija, Uusikaupunki, 2003
Ole Donner, toimitusjohtaja, Parainen, 2003
Esko Eela, teollisuusneuvos, Turku, 2001
Birgitta Jaakkola, yrittäjä, Parainen, 2002
Seppo Koskinen, professori, oikeust. tri, Kaarina, 2002
Kenneth Lindström, talousjohtaja, Turku, 2001
Per-Erik Lindström, toimitusjohtaja, Turku, 2001
Juhani Ropponen, toimitusjohtaja, Turku, 2002
Samuli Ryökäs, toimitusjohtaja, Pöytyä, 2001
Hannu Rämö, kunnanjohtaja, Nousiainen, 2003
Stefan Schleutker, toimitusjohtaja, Turku, 2003
Merja Siltanen, kehittämisspäällikkö, Turku, 2002
Janne Tiiri, maanviljelijä, Oripää, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Timo Jussila, neuvottelukunnan sihteeri, piirijohtaja,
puh. (02) 416 1233

Hans Strandberg, aluejohtaja, puh. (02) 416 1230

**SISÄ-SUOMI
KANTA-HÄME**

Juhani Törmä, puheenjohtaja, toimitusjohtaja,
Janakkala, 2001

Risto Koivisto, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja,
Hämeenlinna, 2001

Kai Häppölä, toimitusjohtaja, Urjala, 2003

Rauno Iivonen, toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 2001

Jukka Jokinen, talousjohtaja, Hämeenlinna, 2003

Juha Kallioinen, toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 2002

Seppo Keskiruokanen, kaupunginjohtaja, tekn. tri,
Riihimäki, 2003

Jaakko Kivinen, toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 2001

Jari Koskinen, kansanedustaja, maanviljelijä,
Hauho, 2002

Maarit Kuusela, toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 2001

Kyösti Lassila, toimitusjohtaja, Hämeenlinna, 2002

Ilkka Metsäterä, toimitusjohtaja, Riihimäki, 2002

Pekka Pastila, toiminnanjohtaja, Hämeenlinna, 2002

Jari Stenberg, toimitusjohtaja, Jokioinen, 2003

Reetta-Maria Tolonen-Salo, toimitusjohtaja,
Hämeenlinna, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Heikki Lindroth, neuvottelukunnan sihteeri,
piirijohtaja, puh. (03) 467 6217

Martti Silvennoinen, aluejohtaja,
puh. (03) 382 5251

KESKI-SUOMI

Risto Palokangas, puheenjohtaja,
ympäristökeskuksen johtaja, Jyväskylä, 2002

Arja Koriseva-Karmala, varapuheenjohtaja, taiteilija,
Toivakka, 2001

Tapio Halonen, toimitusjohtaja, Saarijärvi, 2001

Aki Hintsa, hallituksen puheenjohtaja, lääket. lis.,
Jyväskylä, 2003

Erkki Järvelä, maakuntajohtaja, Laukaa, 2001

Marja Kallio, agronomi, Laukaa, 2002

Pentti Kokkinen, aluejohtaja, Jyväskylä, 2003

Simo Kutinlahti, maanviljelijä, Keuruu, 2002

Asko Liimatainen, kunnallisneuvos, kaupunginjohtaja,
Viitasaari, 2002

Raija Miettinen, pääluottamusmiehen, koulusihteeri,
Jyväskylä, 2001

Erkki Paananen, hallituksen puheenjohtaja,
Viitasaari, 2003

Aino Sallinen, rehtori, professori, Jyväskylä, 2001

Otso Sovijärvi, kirkkoherra, rovasti, Jyväskylä, 2003

Juhani Tahvonen, toimitusjohtaja, Jyväskylä, 2002

Esko Taivalsaari, yrittäjä, Jyväskylä, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Seppo J. Ojala, neuvottelukunnan sihteeri, piirijohtaja,
puh. (014) 414 6101

Martti Silvennoinen, aluejohtaja, puh. (03) 382 5251

PIRKANMAA

Leena Sulonen, puheenjohtaja, toimitusjohtaja,
Tampere, 2001

Pertti Timonen, varapuheenjohtaja, rehtori, dosentti,
Tampere, 2001

Matti Hokkanen, maakuntaneuvos, Tampere, 2003

Esko Kuusela, kauppaneuvos, Tampere, 2003

Jorma Lehtonen, opettaja, Tampere, 2002

Pertti Leppänen, toimitusjohtaja, Ikaalinen, 2003

Pentti Molander, toimitusjohtaja, Helsinki, 2001

Pekka Molin, toimitusjohtaja, Lempäälä, 2002

Reijo Mäkinen, hallituksen puheenjohtaja,
Tampere, 2002

Jussi Niemi, maakuntajohtaja, Tampere, 2002

Heikki A. Ollila, maanviljelijä, yht.kand.,
Kangasala, 2001 (Maa- ja metsätalouden nk.)

Hannu Partala, toimitusjohtaja,
Tampere, 2003 (PK-yritysten nk.)

Antti Pohjanheimo, toimitusjohtaja,
Tampere, 2001

Eila Rönni, emäntä, agronomi, Pälkäne, 2003

Aila Tamminen, rehtori, Tampere, 2002

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Teemu Toivanen, neuvottelukunnan sihteeri,
piirijohtaja, puh. (03) 382 5240

Martti Silvennoinen, aluejohtaja,
puh. (03) 382 5251

**POHJANMAA
ETELÄ-POHJANMAA**

Kalle Lähdesmäki, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Seinäjoki, 2001
Antti Ala-Talkkari, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Lapua, 2002
Martti Kolehmainen, pääluottamusmies, tiimivalmentaja, Seinäjoki, 2003
Aaro Koljonen, maanviljelijä, agronomi, Teuva, 2001
Marja A. Lehtimaa, markkinointiasiantuntija, MJD, Nurmo, 2001
Esko Mäkelä, toimitusjohtaja, Alajärvi, 2003
Asko Peltola, maanviljelijä, maat. ja metsät. tri, Lapua, 2003 (Maa- ja metsätalouden nk.)
Riitta Ronkainen, apteekkari, Jalasjärvi, 2002
Heikki Saari, toimitusjohtaja, Ylistaro, 2002
Kaija Uola, toiminnanjohtaja, Seinäjoki, 2003
Kari Valkosalo, toimitusjohtaja, Korttesjärvi, 2002
Yrjö Välimäki, toimitusjohtaja, Alavus, 2001 (PK-yritysten nk.)

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Antti Valkonen, neuvottelukunnan sihteeri, piirihohtaja, puh. (06) 283 5440
Lassi Annala, aluejohtaja, puh. (06) 283 5438

VAASA-KOKKOLA

Eino Laukka, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Kokkola, 2002
Marjatta Elomaa, varapuheenjohtaja, maanviljelijä, Laihia, 2003
Martti Eurola, kauppaneuvos, toimitusjohtaja, Kokkola, 2001
Juhani Filppula, kunnanjohtaja, Veteli, 2002
Matti Inkinen, toimitusjohtaja, Vaasa, 2001
Jouni Jyrinki, toiminnanjohtaja, Kokkola, 2002
Maija-Liisa Ketonen, johtaja, Kristiinankaupunki, 2003
Ilpo Nissi, toimitusjohtaja, Kannus, 2001
Per-Håkan Näsman, talousjohtaja (eläkkeellä), Vaasa, 2002
Raimo Rauhala, kunnallisneuvos, Vaasa, 2003
Helga Sarviranta-Vuotila, talousjohtaja, Kokkola, 2001
Altti Seikkula, maakuntajohtaja, Kokkola, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Jukka Marttila, neuvottelukunnan sihteeri, piirihohtaja, puh. (06) 282 5365
Lassi Annala, aluejohtaja, puh. (06) 283 5438

KAAKKOIS-SUOMI

KYMI

Esa Hasu, puheenjohtaja, talousjohtaja, Elimäki, 2003
Lasse Koskelainen, varapuheenjohtaja, professori, Lappeenranta, 2002
Maija Hanski, toiminnanjohtaja, Imatra, 2003
Jarkko Hartikainen, opettaja, Imatra, 2002
Risto Heikkilä, toimitusjohtaja, Anjalankoski, 2001
Tuomo Hintsanen, toiminnanjohtaja, Lappeenranta, 2001
Reino Huotilainen, maanviljelijä, agrobiologi, Parikkala, 2002
Tapio Hämäläinen, toimitusjohtaja, Kotka, 2003
Mikko Jolula, toimitusjohtaja, Kuusankoski, 2001
Matti J. Kuronen, rovasti, johtaja, Lappeenranta, 2002
Eero Mattila, kaupunginjohtaja, Anjalankoski, 2002
Pekka Multanen, hallituksen puheenjohtaja, Lappeenranta, 2003
Arja Palmu, toimitusjohtaja, Kotka, 2001
Olli Sinisalo, agronomi, Pyhtää, 2003
Eeva Vauhkonen, liikennetarkastaja, Kouvola, 2001

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Martti Mäkelä, neuvottelukunnan sihteeri, piirihohtaja, puh. (05) 620 6316
Miika Minkkinen, aluejohtaja, puh. (03) 468 6046

LAHTI-PORVOO

Seppo Jokipelto, puheenjohtaja, kunnallisneuvos, kunnanjohtaja, Hollola, 2003
Reijo Alanko, varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja, Mäntsälä, 2003
Kari Hyytiä, aluetoimitsija, Lahti, 2002
Marjut Jalo-Huotari, toimitusjohtaja, Lahti, 2003
Reivo Järvenpää, toiminnanjohtaja, Hollola, 2002
Kimmo Kajaste, yhteiskuntasuhdepäällikkö, Porvoo, 2002
Riitta Karppinen, toimitusjohtaja, Heinola, 2003
Mikko Kommeri, toimitusjohtaja, Hollola, 2001
Anja Luoma, toiminnanjohtaja, Porvoo, 2003

Katja Meritähti, toimitusjohtaja, Lahti, 2001
Arto Mussalo, toimitusjohtaja, Heinola, 2001
Markku Mäkeläinen, toimitusjohtaja, Lahti, 2001
Sirkku Paljakka-Parkkila, toimitusjohtaja, Lahti, 2002
Juha Sundberg, toimitusjohtaja, Lahti, 2001
 (PK-yritysten nk.)

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Petri Torvinen, neuvottelukunnan sihteeri, piirijohtaja,
 puh. (03) 468 6045

Miika Minkkinen, aluejohtaja, puh. (03) 468 6046

ITÄ-SUOMI ETELÄ-SAVO

Jorma Tapanainen, puheenjohtaja, toimitusjohtaja,
 Mikkeli, 2001

Markku Kakriainen, varapuheenjohtaja,
 toimitusjohtaja, Mikkeli, 2002

Juhani Alanen, kunnanjohtaja, Mikkelin mlk., 2002

Marcus von Bonsdorff, toimitusjohtaja,
 Pieksämäki, 2001

Markku Jalonen, toimitusjohtaja, Juva, 2001

Tuula Jäppinen, kuluttajaneuvoja, Savonlinna, 2001

Vesa Kallio, toiminnanjohtaja, Mikkeli, 2003

Terho Kaskinen, toimitusjohtaja, Savonlinna, 2003

Pekka Kovanen, toimitusjohtaja, Pieksämäki, 2003

Teuvo Kärkkäinen, toimitusjohtaja, Savonlinna, 2001

Erkki Luukkonen, maanviljelijä,
 Puumala, 2002 (Maa- ja metsätalouden nk.)

Kalle Nieminen, terveystarkastaja, Mikkeli, 2002

Timo Pellikka, pankinjohtaja, Mikkeli, 2003

Hannu Savisalo, toimitusjohtaja, Mikkeli, 2002

Timo Tuominen, aluejohtaja, Mikkeli, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Juha Liukkonen, neuvottelukunnan sihteeri,
 aluepäällikkö, puh. (015) 670 5837

Päivi Ruokolainen, aluejohtaja, puh. (017) 569 5610

POHJOIS-KARJALA

Jorma K. Lehtonen, puheenjohtaja, varatuomari,
 Joensuu, 2002

Timo Kettunen, varapuheenjohtaja, viinitilallinen,
 Ilomantsi, 2003 (PK-yritysten nk.)

Mauri Haapalainen, toimitusjohtaja, Joensuu, 2001

Mikko Heino, toimitusjohtaja, yrittäjä, Joensuu, 2003

Pentti Holopainen, toimitusjohtaja, Kitee, 2001

Tuomo Hurskainen, yritysasiain, projektipäällikkö,
 Joensuu, 2003

Pirkko Kylänpää, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja,
 Joensuu, 2001

Erkki Miettinen, toimitusjohtaja, Juuka, 2002

Otto Mikkonen, toimitusjohtaja, Joensuu, 2002

Lasse Neuvonen, kehittämisspäällikkö, Joensuu, 2003

Pekka Nevalainen, toimitusjohtaja, Outokumpu, 2001

Vilho Pasanen, toiminnanjohtaja, Joensuu, 2002

Seppo Piirainen, toimitusjohtaja, Joensuu, 2002

Eino Tenhunen, kauppaneuvos, toimitusjohtaja,
 Joensuu, 2003

Jorma Turunen, kunnanjohtaja, Kesälahti, 2001

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Petri Pakarinen, neuvottelukunnan sihteeri,
 piiripäällikkö, puh. (013) 256 6400

Päivi Ruokolainen, aluejohtaja, puh. (017) 569 5610

POHJOIS-SAVO

Esko Luoma, puheenjohtaja, kuntayhtymän johtaja,
 dosentti, Kuopio, 2001

Elina Pallonen, varapuheenjohtaja, ravintolaryhmän
 johtaja, Iisalmi, 2002

Heikki Hoffrén, toimitusjohtaja, Varkaus, 2003

Jenni Huovinen, opiskelija, Kuopio, 2001

Jussi Huttunen, kunnanjohtaja, Leppävirta, 2001

Ritva Karjalainen-Huusko, pääluottamusmies,
 Kuopio, 2003

Lauri Laitinen, maakuntaneuvos, Siilinjärvi, 2002

Ossi V. Lindqvist, professori, Kuopio, 2001

Aulis Miskala, toimitusjohtaja, Kuopio, 2002

Timo Männikkö, toimitusjohtaja, Varkaus, 2003

Matti Niiranen, toimitusjohtaja, Kuopio, 2001

Viljo Pakarinen, toiminnanjohtaja, Kuopio, 2003

Marko Repo, myyntipäällikkö, Iisalmi, 2002

Jyrki Sahala, toimitusjohtaja, Varkaus, 2003

Erkki Virtanen, toimitusjohtaja, Kuopio, 2002

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Esa Seppälä, neuvottelukunnan sihteeri, piirijohtaja,
 puh. (017) 569 5617

Päivi Ruokolainen, aluejohtaja, puh. (017) 569 5610

POHJOIS-SUOMI

KAINUU

Timo Leppänen, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Kajaani, 2002
Riikka Alanen, varapuheenjohtaja, opettaja, kasvatustiet. maist., Sotkamo, 2003
Matti Autio, toimitusjohtaja, Kajaani, 2001
Esko Hakala, toimitusjohtaja, Kajaani, 2001
Tauno Hälinen, toimitusjohtaja, Kajaani, 2003
Timo Korhonen, toiminnanjohtaja, Kajaani, 2002 (Maa- ja metsätalouden nk.)
Jarmo Kyllönen, pankinjohtaja, Kajaani, 2002
Majja-Liisa Laitinen, kehityspäällikkö, Kajaani, 2002
Sauli Meriläinen, toimitusjohtaja, Sotkamo, 2001
Olli Pyykkönen, paikallisjohtaja, Suomussalmi, 2003
Hilkka Tähtinen, laborantti, Kajaani, 2001
Erkki Vähämaa, kunnanjohtaja, Sotkamo, 2003

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Markku Hyvärinen, neuvottelukunnan sihteeri, aluepäällikkö, puh. (09) 653 6872
Antti Iinatti, aluejohtaja, puh. (08) 886 5554

LAPPI

Jarmo Pietilä, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Rovaniemi, 2002
Taija Jurmu, varapuheenjohtaja, opiskelija, Rovaniemi, 2001
Arto Appelgren, toimitusjohtaja, Inari, 2001
Jouni Ekonoja, toiminnanjohtaja, Rovaniemen mlk., 2003
Anneli Erholz, toimitusjohtaja, Tornio, 2001
Mauri Gardin, kunnanjohtaja, Rovaniemen mlk., 2003
Matti Kettunen, pääluottamusmies, Kemi, 2003
Birgitta Kuusela, toimitusjohtaja, Rovaniemi, 2003 (PK-yritysten nk.)
Juha Mustonen, toimitusjohtaja, Rovaniemen mlk., 2002
Juhani Mölläri, toiminnanjohtaja, Rovaniemi, 2001
Unto Salmela, toimitusjohtaja, Tornio, 2002
Jukka Toivanen, toimitusjohtaja, Keminmaa, 2002

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Veli-Pekka Kärnä, neuvottelukunnan sihteeri, aluepäällikkö, puh. (016) 340 6954
Antti Iinatti, aluejohtaja, puh. (08) 886 5554

OULU

Juha Laikari, puheenjohtaja, toimitusjohtaja, Oulainen, 2002
Asko Ojamäki, varapuheenjohtaja, kaupunginjohtaja, Oulainen, 2002
Reijo Flink, toiminnanjohtaja, Oulu, 2003
Kyllikki Hekkala, erikoissairaanhoidtaja, Oulu, 2003
Raimo Kuismin, johtaja, Oulu, 2001
Suvi Lindén, ministeri, fil. maist., Oulu, 2001
Tor-Erik Melin, varatoimitusjohtaja, Oulu, 2003
Anja Miilukangas, talousjohtaja, Raahe, 2002
Riikka Moilanen, myyntisihteeri, Oulu, 2003
Matti Myllylä, toimitusjohtaja, hallintot. maist., Haukipudas, 2001
Pentti Pajulampi, toimitusjohtaja, Oulu, 2003
Jukka Ruopsa, fil.maist., MBE, Oulu, 2001
Pertti Sankilampi, kunnallisneuvos, toiminnanjohtaja, Kempele, 2002
Matias Timlin, maanviljelijä, Ylivieska, 2001

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Harri Kynnös, neuvottelukunnan sihteeri, piirijohtaja, puh. (08) 886 5543
Antti Iinatti, aluejohtaja, puh. (08) 886 5554

MUUT NEUVOTTELUKUNNAT

MAA- JA METSÄTALOUDEN
NEUVOTTELUKUNTA

Pekka Rinne, puheenjohtaja, maanviljelysneuvos, agronomi, Halikko, 2001
Terttu Mielikäinen, varapuheenjohtaja, emäntä, Suomensjärvi, 2002
Timo Korhonen, toiminnanjohtaja, Kajaani, 2002 (Kainuun ank.)
Pirjo Kortensniemi, eläinlääkäri, Seinäjoki, 2003
Maire Lumiaho, jaostopäällikkö, agrologi, oikeustiet. maist., Kirkkonummi, 2003
Erkki Luukkonen, maanviljelijä, Puumala, 2001 (Etelä-Savon ank.)

Heikki A. Ollila, maanviljelijä, yht. kand.,
Kangasala, 2001 (Pirkanmaan ank.)
Martti Palojärvi, maanviljelijä, Vihti, 2001
(Salon-Lohjan ank.)
Reino Parkko, maanviljelijä, Elimäki, 2003
Asko Peltola, maanviljelijä, maat. ja metsät. tri,
Lapua, 2003 (Etelä-Pohjanmaan ank.)
Hannu Saloniemi, professori, Helsinki, 2002
Veli-Matti Syrilä, maanviljelijä, Köyliö, 2002
(Satakunnan ank.)

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Jukka Saastamoinen, neuvottelukunnan sihteeri,
markkinointipäällikkö, puh. (09) 4531
Markku Kosola, johtaja, puh. (09) 4531

PK-YRITYSTEN NEUVOTTELUKUNTA

Hannu Partala, puheenjohtaja,
toimitusjohtaja, Tampere, 2002 (Pirkanmaan ank.)
Hannu Pokela, varapuheenjohtaja,
asianajaja, Helsinki, 2003
Eero Ahola, puheenjohtaja,
Vantaa, 2001 (Vantaan ank.)
Sakari Alhopuro, toimitusjohtaja,
lääket. ja kir. tri, Turku, 2002
Ulf Björklund, toimitusjohtaja, Kauniainen, 2003
Timo Kettunen, viinitilallinen,
Ilomantsi, 2002 (Pohjois-Karjalan ank.)
Birgitta Kuusela, toimitusjohtaja,
Rovaniemi, 2001 (Lapin ank.)
Markku Lahdenpää, apulaisprofessori, Mikkeli, 2001
Olli Lehti, toimitusjohtaja, Perniö, 2003
(Salon-Lohjan ank.)
Ari Mäkinen, toimitusjohtaja, Tampere, 2002
Juha Sundberg, toimitusjohtaja,
Lahti, 2003 (Lahden-Porvoon ank.)
Yrjö Välimäki, toimitusjohtaja,
Alavus, 2001 (Etelä-Pohjanmaan ank.)

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Marja-Leena Kajander, neuvottelukunnan sihteeri,
markkinointipäällikkö, puh. (09) 4531
Markku Kosola, johtaja, puh. (09) 4531

ELÄKEASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Kurt Lagerbohm, puheenjohtaja,
yksikönjohtaja, Eläke-Tapiola
Veli-Pekka Anttila, sosiaalisihtööri,
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto ry.
Pirkko Heikura, työsuojelusihtööri,
Puu- ja Erityisalojen Liitto ry.
Kari Kaukinen, asiantuntijalääkäri,
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto
Markku Kojo, lakimies, Akava ry.
Kauko Rautiainen, varatuomari,
Palvelutyönantajat ry.
Riitta Työläjärvä, asiamies, Toimihenkilö-
keskusjärjestö STTK ry.
Pertti Tukia, osastopäällikkö, Eläke-Tapiola

ASIAMIESTOIMINNAN NEUVOTTELUKUNTA

Varsinaiset jäsenet
Heikki Sarkkola, puheenjohtaja, Hauho, 2001
Juhani Lampela, varapuheenjohtaja, Tervola, 2002
Erkki Kortelainen, Hollola, 2001
Martti Matintupa, Alajärvi, 2002
Marko Määttä, Vantaa, 2001
Timo Nissi, Kuusamo, 2001
Juha Pietiläinen, Turku, 2002
Kari Talasmäki, Nurmo, 2002
Kaisu Turunen, Joensuu, 2002
Tuomo Vormisto, Joutseno, 2001
Varajäsenet
Reijo Haapala, Nivala, 2001
Pekka Hopsu, Jämsä, 2001
Marjo Ikävalko, Elimäki, 2001
Kimmo Kattilakoski, Kaustinen, 2002
Mikko Leinonen, Kajaani, 2002
Pasi Mustajärvi, Naantali, 2002
Eeva-Liisa Ålander, Iisalmi, 2002

Yhteyshenkilöt Tapiolassa:

Marketta Niskanen, neuvottelukunnan sihteeri,
myyntikilpailujen hoitaja, puh. (09) 4531
Carita Finni, markkinointipäällikkö,
puh. (09) 4531

TAPIOLA-YHTIÖIDEN ORGANISAATIO

1.3. 2001

HALLITUSTEN PUHEENJOHTAJA, PÄÄJOHTAJA

Asmo Kalpala

VAHINKO-TAPIOLA

Pertti Heikkala, toimitusjohtaja

Per-Olof Bergström, varatoimitusjohtaja

Antti Calonius, johtaja, jälleenvakuutus, ota

Olli-Pekka Laine, johtaja, tietohallinto

Eila Burman, apulaisjohtaja, euro-hanke

Arto Huttunen, ylilääkäri

Silja Hyvärinen, apulaisjohtaja,

moottoriajoneuvovakuutuspalvelu

Timo Parkkisenniemi, yksikönjohtaja, koti-
ja maatilatalouksien asiakaspalvelu

Kalervo Rinne, apulaisjohtaja, järjestelmien
kehittäminen

Heikki Taipalvesi, yksikönjohtaja,
yritysten asiakaspalvelu

Linda Unhola, yksikönjohtaja,
moottoriajoneuvovakuutuspalvelu

ELÄKE-TAPIOLA

Tom Liljeström, toimitusjohtaja

Timo Helske, ylilääkäri

Hanna Hiidenpalo, apulaisjohtaja, arvopaperit

Kurt Lagerbohm, yksikönjohtaja,
lakisääteinen eläkevakuutus

Hannu Parviainen, vastuullinen matemaatikko,
apulaisjohtaja

Markus Savolainen, apulaisjohtaja,
eläkevakuutuspalvelut

HENKI-TAPIOLA JA

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLA

Jari Saine, toimitusjohtaja

Matti Luukko, varatoimitusjohtaja

Juha-Pekka Halmeenmäki, vastuullinen
matemaatikko, apulaisjohtaja, Henki-Tapiola

Erkki Kautto, vastuullinen matemaatikko,
Yritysten Henki-Tapiola

Pekka Leinonen, ylilääkäri

Seppo Rinta, apulaisjohtaja, asiantuntijapalvelut

Tuija Salin, apulaisjohtaja, tuotantopalvelut

YHTIÖRYHMÄPALVELUT

Juhani Heiskanen, varatoimitusjohtaja
(Vahinko-Tapiola, Henki-Tapiola, Yritysten
Henki-Tapiola), myynti, markkinointi ja
alueelliset palvelut

Markku Kosola, johtaja, tiedotuspalvelut ja
yhteiskuntasuhteet

Markku Haapalainen, apulaisjohtaja, aluehallinto
Tapio Hirvonen, yritysmarkkinointijohtaja

Kaisu Holopainen, markkinointijohtaja,
Brand Manager

Lauri Kivistö, yksikönjohtaja, verkkoliiketoiminta

Minna Lampinen, myyntijohtaja,
henkivakuutus- ja rahastopalvelut

Lauri Rämö, markkinointijohtaja,
yksityisasiakkaat

Antti Calonius, johtaja, suurasiakkaat,
ulkomaantoiminnot ja meklarit

Hannu Vilppo, yksikönjohtaja, suurasiakasyksikkö

Jari Eklund, johtaja, sijoituspalvelut
(Vahinko-Tapiola, Henki-Tapiola,
Yritysten Henki-Tapiola)

Asko Salminen, yksikönjohtaja, kiinteistöt
(Henki-Tapiola, Yritysten Henki-Tapiola,
Vahinko-Tapiola)

Pentti Koskinen, johtaja, aktuaaripalvelut

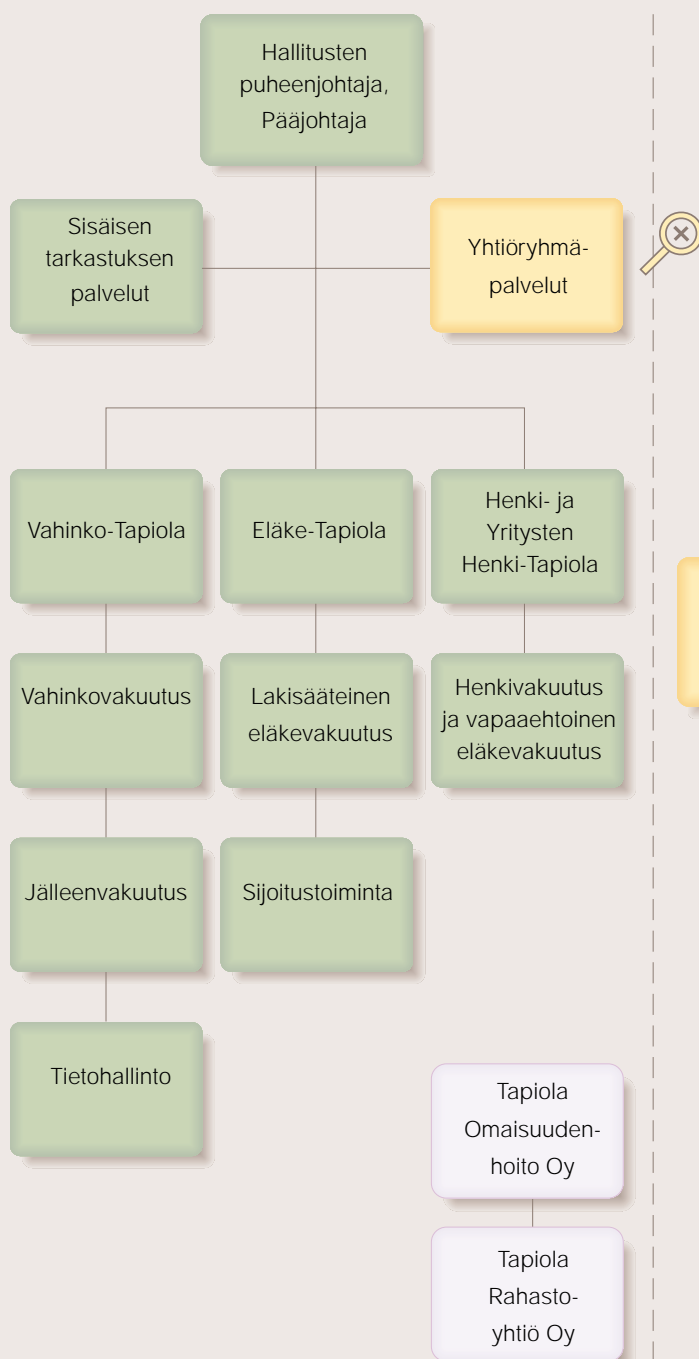
Markku Paakkanen, johtaja, talouspalvelut
Sirpa Pönkkä, apulaisjohtaja, kirjanpito

Sirpa Kaisanlahti, johtaja, henkilöstöpalvelut
Matti Kaasalainen, apulaisjohtaja, osaamisen
kehittäminen

ORGANISAATIO

1.3.2001

Pääorganisaatio

Yhtiöryhmäpalvelut

Tapiolan vahinkovakuutus-, eläkevakuutus-, ja henkivakuutusyhtiöt omistavat yhdessä Tapiola Omaisuudenhoito Oy:n, joka puolestaan omistaa Tapiola Rahastoyhtiö Oy:n.

Koko yhtiöryhmän tarvitsemat palvelut hoidetaan pääjohtajan alaisuudessa toimivissa palveluyksiköissä.

Tapani Lehmussaari, apulaisjohtaja,
toimisto- ja kenttäkannusteet
Pekka Pessa, apulaisjohtaja,
sisäiset palvelut

Jaakko Gummerus, lakiasiaintohtaja
Anu Pylkkänen, apulaisjohtaja,
kansainväliset lakiasiat ja projektit

TAPIOLA OMAISUUDENHOITO OY

Jyrki Mäkelä, toimitusjohtaja

TAPIOLA RAHASTOYHTIÖ OY

Asko Sasi, toimitusjohtaja

TIETO-TAPIOLA

Juha Seppänen, toimitusjohtaja
Pekka Riikonen, laatujohtaja
Satu Rinta-Jaskari, paikallisjohtaja,
Tampereen toimipiste
Juha Suutala, tuotantojohtaja

PÄÄLUOTTAMUSMIEHET

Anne Jurmu, toimihenkilöt
Heikki Kanniainen, myyntimiehet
Eero Harju, Tieto-Tapiola

ALUEIDEN JOHTO

PÄÄKAUPUNKISEUTU

Petri Routa, aluejohtaja
Leena Kuutti-Alanko, palvelujohtaja
Heikki Puhakainen, yhteysjohtaja
Anneli Sarvamaa, piirijohtaja, yksityistaloudet
Juha Seppälä, yhteysjohtaja

LOUNAIS-SUOMI

Hans Strandberg, aluejohtaja
Juha Anttila, piirijohtaja, toimistot
Timo Jussila, piirijohtaja,
yksityistaloudet/kaupungit
Kari Luoma, piirijohtaja,
yksityistaloudet/maaseutu
Kristian Nygrén, piirijohtaja,
yritykset

SISÄ-SUOMI

Martti Silvennoinen, aluejohtaja
Jorma Eerilä, yhteysjohtaja
Heikki Lindroth, piirijohtaja,
Kanta-Hämeen yksityistaloudet
Seppo Ojala, piirijohtaja, Keski-Suomen
yksityistaloudet ja yritykset
Hanna Perttunen, piirijohtaja, Pirkanmaan
yksityistaloudet
Teemu Toivanen, piirijohtaja, Sisä-Suomen
yritykset, (Pirkanmaa ja Kanta-Häme)

POHJANMAA

Lassi Annala, aluejohtaja
Sinikka Alamylläri, piirijohtaja, toimistot
Jukka Marttila, piirijohtaja, yritykset
Antti Valkonen, piirijohtaja, yksityistaloudet

KAAKKOIS-SUOMI

Miika Minkkinen, aluejohtaja
Martti Mäkelä, piirijohtaja, yritykset
Ilpo Rautio, piirijohtaja, yksityistaloudet/
maaseutu
Petri Torvinen, piirijohtaja, yksityistaloudet/
kaupungit
Leila Vilko, piirijohtaja, toimistot

ITÄ-SUOMI

Päivi Ruokolainen, aluejohtaja
Vilho Kahelin, piirijohtaja, vakuutus- ja
sijoituspalvelut
Martti Lintunen, piirijohtaja, toimistot
Esa Seppälä, piirijohtaja, yritykset
Jari Vilmi, piirijohtaja, yksityistaloudet

POHJOIS-SUOMI

Antti Iinatti, aluejohtaja
Leevi Ainasoja, piirijohtaja,
Oulun yksityistaloudet/piiriryhmä
Harri Kynnös, piirijohtaja, yritykset
Logren Tiina, piirijohtaja, vakuutus- ja
sijoituspalvelut
Martti Lintunen, piirijohtaja, toimistot
Olavi Sakko, piirijohtaja,
Lapin yksityistaloudet/piiriryhmä

TAPIOLA-YHTIÖIDEN PALVELUVERKOSTO

1.3. 2001

PÄÄKONTTORI

Espoo, Revontulentie 7, puh. (09) 4531,
postiosoite 02010 TAPIOLA
Internet-osoite: www.tapiola.fi

PALVELUTOIMISTOT

Alavus, Kuulantie 5
Espoo–Leppävaara, Konstaapelinkatu 4
Espoo–Tapiola, Revontulentie 7
Espoo–Tapiola, Sokos Länsituulentie 12
Forssa, Turuntie 2
Hamina, Puistokatu 4
Heinola, Savontie 9
Helsinki–City, Kaisaniemenkatu 1
Helsinki–Erottaja, Erottajankatu 19
Helsinki–Itäkeskus, Turunlinnantie 8
Helsinki–Kamppi, Runeberginkatu 5
Helsinki–Malmi, Malmin kauppatie 18
Helsinki–Simonkenttä, Simonkatu 9
Helsinki–Töölö, Tukholmankatu 2
Helsinki–Vallila, Mäkelänkatu 58–60
Hyvinkää, Hämeenkatu 19
Hämeenlinna, Palokunnankatu 16
Iisalmi, Savonkatu 22
Imatra, Lappeentie 16
Joensuu, Rantakatu 23
Jyväskylä, Vapaudenkatu 40
Jämsä, Talvialantie 4
Järvenpää, Mannilantie 43
Kajaani, Kauppakatu 10
Kankaanpää, Torikatu 7
Kauhajoki, Topeeka 38
Kemi, Valtakatu 19
Kemijärvi, Kirkkokatu 3
Kerava, Kauppakaari 13
Kirkkonummi, Toritie 3
Kitee, Kiteentie 4
Kokkola, Isokatu 10
Kotka, Kirkkokatu 4

Kouvola, Kauppalankatu 14
Kuhmo, Kainuuntie 88
Kuopio, Suokatu 23
Kuusamo, Kitkantie 3
Lahti, Aleksanterinkatu 27
Lappeenranta, Valtakatu 48
Lapua, Asemakatu 14
Lieksa, Moisionkatu 1
Lohja, Kauppakatu 8
Loimaa, Turuntie 22
Mikkeli, Maaherrankatu 12
Oulu, Kirkkokatu 9
Pieksämäki, Keskuskatu 6–10
Pori, Gallen-Kallelankatu 8
Porvoo, Lundinkatu 9
Pudasjärvi, Toritie 1
Raahe, Sovionkatu 10
Rauma, Eteläkatu 1
Riihimäki, Hämeenkatu 25–27
Rovaniemi, Rovakatu 27
Salo, Turuntie 22
Savonlinna, Olavinkatu 37
Seinäjoki, Keskuskatu 13
Suomussalmi, Kiannonkatu 3
Tampere, Rautatienkatu 10
Tornio, Hallituskatu 2
Turku, Eerikinkatu 6 b
Uusikaupunki, Rantakatu 15
Vaasa, Kauppapuistikko 19–21
Vammala, Puistokatu 3–5
Vantaa–Myyrmäki, Liesikuja 7
Vantaa–Tikkurila, Kielotie 7
Varkaus, Kauppakatu 18
Ylivieska, Torikatu 3
Äänekoski, Torikatu 5

PAIKALLISPALVELUT

Loviisa, Brandensteininkatu 11
Orimattila, Erkontie 2

PALVELUPISTEET

Alajärvi, Alajärven Kirjanpitopalvelu,
Järvikatu 3

Espoo, Tk-Biketeam Oy,
Pieni teollisuuskatu 5

Eura, Yrityspalvelu Wiik Ky, Eurantie 18

Haapavesi, Haapaveden Toimistopalvelu Oy,
Vanhatie 59 A

Hammaslahti, Tmi HJP Vakuutuspalvelut,
Virastotie 1

Hankasalmi, Tilitoimisto Marjaleena Korhonen Ky,
Keskustie 36

Hartola, Päijätmaan Tili- ja Kiinteistö Ky,
Kirkkotie 7

Ii, Vakuutus- ja Metsäpalvelu Salmela,
Laurintie 2

Ikaalinen, Studio Ikafoto Oy,
Vanha Tampereent. 15-17

Ilomantsi, Myyntiedustus P Särkkä,
Lehtotie 10

Imatra, Vuolukiviset Oy,
Vuoksenniskantie 88

Jalasjärvi, Tmi Mika Ruutiainen,
Keskustie 21

Joutsa, Joutsan Tili- ja yrityspalvelu Oy,
Rantatie 19

Joutseno, Vakuutuspalvelu T Vormisto,
Saimaantie 7

Juva, Tili- ja isännöintitoimisto
Paula Vuorinen Ky, Kiiverintie 2

Kalajoki, Tili- ja Toimistopalvelu
Marja Hakola,
Kalajoentie 34

Kangasala, Laki- ja veroasiat Jaakkola Ky,
Tampereentie 1

Kangasniemi, Kangasniemen
Vaatus-Kammari Makkonen Kari,
Otto Mannisen tie 8

Kannus, Tilitoimisto LKT Oy,
Valtakatu 1

Karhula, Tmi Päivi Hurtta,
Karhulantie 36

Karkkila, Uudenmaan Vakuutus- ja
Sijoituspalvelu Ky,
Huhdintie 10-12

Karstula, Tähtitulos Oy, Keskustie

Karvia, Tili-Karvia Esko Luomanen,
Kyläkarviantie 19

Kempele, Lakeuden Vakuutus- ja
Turvalaitepalvelu Ay, Zeppeliinintie 1

Keuruu, Talopiste ja Notariaattipalvelu
Välimäki Ky, Keuruuntie 19

Kittilä, Kittilän Tilipalvelu Ky,
Valtatie 41 A 10

Kiuruvesi, Kiuruveden Vakuutuspalvelu Ay,
Asematie 13

Kokemäki, Toimistopalvelu Teljä Ky,
Tulkkilantie 31

Kuhmoinen, Tmi Satamapalvelut
Kuhmoinen Jami Liivenkorkee,
Toritie 55

Kurikka, Pohjanmaan Kiinteistöporssi Oy,
Laulajantie 10

Kyröskoski, Koski-Foto Ky,
Valtakatu 57

Laitila, LKV Tili-Koskinen Ky,
Katajamäentie 14

Lammi, Kiinteistötoimisto Eino Hakala Ky,
Hämeentie 20

Liperi, Liperin Tilipalvelu Ay,
Varolantie 3

Leppävirta, Autotarvike S. Suomalainen Ky,
Petäiköntie 23

Mäntsälä, Mäntsälän Notariaatti Oy,
Keskustie 4 A

Mäntyharju, Tmi Henkari R. Syväsalu,
Liiketie 2

Nastola, Vakuutuspalvelu Aarre Ahonen,
Rakokiventie 10 L 8

Nilsinä, Nilsinän Laskenta Oy,
Nilsiantie 79

Nivala, Merjan Vakuutus- ja Toimistopalvelu,
Kalliontie 18

Nokia, Kiinteistö ja Rakennus Mäkelä Oy,
Välikatu 19

Nummela, Kiinteistönvälitys
Timo Helander Ky, LKV

Pisteenkaari 4

Nurmes, Tmi Olavi Svala,
Kirkkokatu 25

Oulainen, Tmi Edustusliike Korkatti,
Asemakatu 19

Orivesi, Oriveden Yritek Oy,
Anttilantie 6

Outokumpu, Vak Tur Ky,
Kummunkatu 11

Padasjoki, Keinuuhonka Oy,
Keskustie 21

Parikkala, Parikkalan Tili ja Isännöinti Oy,
Sahakuja 2 E 4

Parkano, Tili- ja Kiinteistömarkkinointi
Pitsinki ja Mäkiviinikka LKV Ky,
Keskuskatu 2

Pello, Pellon Huonekaluliike Ky,
Kenttätie 1

Perniö, Tilitoimisto Salon Koski-Tilit Ky,
Karlstadintie 1

Pielavesi, Pielaveden Tilipalvelu Oy,
Puistotie 26

Polvijärvi, Lakiasiaintoimisto
Aki Pietarinen Oy,
Polvijärventie 14

Posio, Posion Tilitoimisto Ky,
Riihipolku 1

Pyhäsalmi, Pyhäjärven Tilitoimisto
Raija Leppäharju,
Ollintie 11

Ranua, Toimistopalvelu Korttesalmi Ky,
Kuusitie 1

Ruukki, Tmi Kalervo Koukkula,
Siikasavontie 10

Salla, Tmi Heikki Tuhkala,
Kuusamontie 17

Siilinjärvi, Markkinointi Heikkinen HT,
Asematie 2

Sodankylä, Tmi Marjatta Autonen, Unarintie 13

Somero, Tilikeskus Seija Ylitalo Ky,
Joensuuntie 15

Sonkajärvi, Savon RMs Oy,
Rutakontie 36 A 9

Sotkamo, Sampolan Tuote Ky, Ratatie 46

Suonenjoki, Sisä-Savon Sähkö Oy,
Herralantie 5 A

Sysmä, Sysmän Op-Kiinteistökeskus Oy,
Sysmäntie 36

Taavetti, Isännöitsijätoimisto
Timo Hämäläinen,
Metsätalo

Taivalkoski, Kuutaival Oy,
Kauppatie 19-21

Teuva, Oy Gun Exin Finland LTD,
Mikkiläntie 11

Toholampi, Toholammin Tilitoimisto,
Osuspankkitalo

Valkeakoski, Tilitoimisto Koskitilit,
Valtakatu 9-11

Vilppula, KMV-Kotivinkki Oy,
Suokatu 4

Vääksy, Asikkalan Op-Kiinteistökeskus Oy,
Rusthollintie 1

Ylitornio, Ylitornion Metsänhoitoyhdistys,
Alkkulanraitti

Ähtäri, Tilitoimisto Reino Mäkinen Ky,
Ostolantie 14

MARKET-PISTEET

Halikko, Prismantie 2

Hämeenlinna, Katsastusmiehentie 9

Joensuu, Voimatie 2

Kuopio, Savilahdentie 10

Lappeenranta, Puhakankatu 9-11

Hyllykallio, Hyllykalliontie 2

Pori, Mikkolantie 6

Tampere, Sammonkatu 75

Turenki, Keskuskuja 4

YHTEYSPISTEET

Haapajärvi, Kauppakatu 7

Haukipudas, Kirkkotie 4

Klaukkala, Klaukkalantie 57

Muhos, Valtatie 9

Saarijärvi, Virastotie 2

Viitasaari, Porthanintie 2

TILINPÄÄTÖKSEN 2000 LAATIMISPERIAATTEET

Vakuutusyhtiöiden tilinpäätökset on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien mukaisesti sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten seuraavia uusia päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita noudattaen:

- **sosiaali- ja terveysministeriön päätös koskien vakuutusyhtiön tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä annettu 29.12.1999**
- **vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelma kotimaisille vakuutusyhtiöille**

KESKEISIMMÄT MUUTOKSET AIKAISEMMIN VOIMASSA OLLEISIIN MÄÄRÄYKSIIN JA OHJEISIIN SEKÄ MUUTOKSET TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISSA

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisistä jaksotuseroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset on laskettu kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaan, ja ne esitetään emoyhtiöiden tilinpäätöksen liitetiedoissa ja konsernitilinpäätöksessä merkittynä konsernitaseeseen. Toimintapääomalaskelmassa on Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan arvostuseroista vähennetty se osa laskennallisesta verovelasta, jonka toteutumista on pidettävä todennäköisenä seuraavan kolmen vuoden aikana. Arvostuseroista laskettava verovelka esitetään liitetiedoissa sekä emoyhtiön konserniyhtiön tilinpäätöksessä. Keskinäisen Henkivakuutusyhtiön Tapiolan, Yritysten Henkivakuutus Oy:n Tapiolan ja Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan osalta arvostuseroista ei ole vähennetty laskennallista verovelkaa, sillä sen toteutuminen ei ole todennäköistä.

Kokonaisliikekulut toiminnoittain liitetiedossa sijoitustoiminnan kulut sisältävät oman organisaation liikekulut. Henkilöstökulujen erittelyssä mui-

hin henkilösivukuluihin merkitään välittömästi palkan perusteella määräytyvät kulut.

Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Tapiolan tuloslaskelmakaavassa aikaisemmin omana eränään esitetty 'yhteisvastuukorvaus' sisällytetään tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin ja 'yhteisvastuusäämisen suoritus' sisällytetään tuloslaskelmassa muihin vakuutusteknisiin kuluihin.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVOSTUS JA JAKSOTUS

Muut pitkävaikutteiset menot Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen perusparrannusmenot sekä atk-järjestelmien suunnittelumenot. Ne esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

SIJOITUSTEN ARVOSTUS JA JAKSOTUS

Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet sekä osakkeet ja osuudet Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöosakkeet sekä osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoihin on voitu tehdä arvonnkorotus, mikäli niiden arvo on tilikauden päättyessä ollut pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi. Sijoitusomaisuudeksi katsottavan kiinteistön tai kiinteistöosakkeen arvonnkorotuksen vastaerä on tuloutettu tuloslaskelmassa vuodesta 1978 lähtien, ja sitä aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon. Käyttöomaisuudeksi katsottavan sijoituksen vastaerä on kirjattu sidottuun omaan pääomaan arvonnkorotusrahastoon.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonnkorotukset palautetaan käyvän arvonn noustessa (tulosvaikut-

teisesti) enintään alkuperäiseen hankintamenuon saakka.

Osakkeet ja osuudet Osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenuon määräisinä tai kirjataan hankintaerittäin sitä alempana todennäköiseen luovutusarvoon. Osakkeiden ja osuuksien myyntitulokset on laskettu fifo-periaatteen mukaan.

Rahoitusmarkkinavälineet Rahoitusmarkkinavälineitä ovat joukkovelkakirjalainat ja muut rahoitusmarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenuon määräisinä. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintahinnan erotus on sosiaali- ja terveystministeriön määräysten mukaan jaksotettu korkotuotoiksi tai niiden vähennyksiksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä on kirjattu rahoitusmarkkinavälineen hankintamenuon lisäykseksi tai vähennykseksi. Vahinkovakuutusyhtiössä on kirjattu korkotason vaihtelusta tai muista syistä aiheutuneet arvonalennukset. Henki- ja eläkevakuutusyhtiössä korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvomuutoksia ei ole kirjattu. Muista syistä aiheutuneet arvonalennukset on kirjattu. Samoin on kirjattu arvonalennuksen palautukset, mikäli rahoitusmarkkinavälineen käypä arvo on myöhemmin noussut yli alennetun hankintamenuon enintään alkuperäiseen hankintamenuon saakka. Hankintamenuo lasketaan fifo-periaatteen mukaan.

Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletusaamiset Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutustalletusaamiset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset (Henki-Tapiola; Yritysten Henki-Tapiola). Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan taseessa käypään arvoon.

SAAMISTEN ARVOSTUS

Vakuutusmaksusaamiset Vakuutusmaksusaamiset esitetään taseessa enintään todennäköisen arvon määräisenä. Vahinko- ja henkivakuutusyhtiöissä vakuutusmaksusaamisten nimellisarvosta on vähennetty kokemusperäinen raukeaminen, jolloin saa-

daan niiden todennäköinen arvo. Saaminen, josta ei todennäköisesti saada maksusuoritusta, sen sijaan kirjataan luottotappioksi.

ULKOMAANRAHAMÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräisten sijoitusten hankintamenuo on muutettu Suomen rahaksi saamista ja velkojen osalta Suomen Pankin tilinpäätöspäivänä noteeraamaan kurssiin. Muiden sijoitusten osalta on käytetty hankinta-ajankohdan kurssia tai sitä alemmaa tilinpäätöspäivän kurssia.

Euroopan talous- ja rahaliiton kolmanteen vaiheeseen osallistuvien valtioiden valuutoissa olleet erät on muutettu Suomen rahaksi euroalueen kansallisten rahayksiköiden välisiä kiinteitä muunto-kertoimia käyttäen.

Valuuttakurssierot on kohdistettu kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi. Rahojen ja pankkisaamisten sekä talletusten valuuttakurssierot samoin kuin erät, joita ei ole voitu kohdistaa suoraan tuloon tai menon oikaisuksi, on kirjattu sijoitustoiminnan valuuttakurssivoitoksi tai -tappioksi.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Osakejohdannaisia on käytetty pääasiassa sijoitus-salkkujen suojaukseen sekä vähäisessä määrin virhehinnoittelutilanteiden hyödyntämiseen, riskiarbitragetoimintaan ja arvopaperikauppojen markkinavaikutusten eliminointiin.

Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaisopimusten arvomuutokset otetaan huomioon siten, että suojattavan erän arvomuutoksen tulosvaikutus neutraloituu.

Muussa kuin suojautumistarkoituksessa tehtyjen johdannaisopimusten negatiiviset arvomuutokset on kirjattu varovaisuuden periaatteen mukaisesti sijoitustoiminnan kuluihin.

Optiosopimuksista saadut tai maksetut preemiot on merkitty taseeseen siirtovelaksi tai -saamiseksi. Terminiinopimukset esitetään taseen ulkopuolisina vastuusitoumuksina.

POISTOT

Rakennusten ja niiden ainesosien, kaluston, aineettomien oikeuksien ja pitkävaikutteisten menojen hankintamenuo on aktivoitu ja se kirjataan vaiku-

tusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina ku-
luksi.

Arvioidut poistoajat ovat hyödykeryhmäkohtai-
sesti keskimäärin seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Huoneistojen peruskorjaukset 10 v
Atk-järjestelmien suunnittelukustannukset 5 v

Kiinteistöt

Asuin-, toimisto- ja hotellirakennukset 40–50 v
Tavaratalo-, myymälä rakennukset 30–40 v
Teollisuus-, varasto ym. rakennukset 20–30 v
Rakennusten ainesosat 25 %:n menojäännöspoisto

Kalusto

Konttorikoneet, -kalusto yms. 25 %:n menojään-
nöspoisto.

Rakennusten olennaisten perusparannusten vai-
kutukset pitoaikaan arvioidaan erikseen.

Tuloutettujen arvonkorotusten osalta on tehty
poistot kyseisen erän pitoajan mukaan.

Kirjanpidossa tehtyjen kokonaispoistojen ja
suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus
merkitään taseen vastattaviin erään "Varaukset,
kertynyt poistoero" ja tilikauden aikainen poisto-
eron lisäys tai vähennys esitetään tuloslaskelmassa
erikseen.

VARAUKSET

Kertynyt poistoero Ks. kohta "Poistot"

Vapaaehtoiset varaukset Kirjanpito- ja verolain-
säädännön perusteella on tehty tulosvaikutteisia
varauksia.

Luottotappiovaraus Vahinko- ja henkivakuutus-
yhtiöissä luottotappiovaraus ei saa olla yli 1 pro-
senttia vakuutusyhtiön muiden saamisten kuin va-
kuutusmaksusaamisten määrästä.

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola tekee
siirron osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen.
Tästä johtuen ennen vuotta 1999 tehdyt luottotap-
piovaraukset vakuutusmaksusaamisista luetaan yhtä
suurina erinä verovuosien 1999–2001 veronalaisek-
si tuloksi. Muiden kuin vakuutusmaksusaamisten
osalta tilikauden aikana saa vähentää tuloksesta
enintään 0,6 prosenttia muiden saamisten määräs-
tä kuitenkin siten, että ennen tilikautta ja tilikai-
den aikana tehtyjen luottotappiovarausten yhteis-
määrä ei saa olla yli 5 prosenttia saamisten yhteis-
määrästä.

VÄLITTÖMÄT VEROT

Tuloslaskelmassa välittömät verot on esitetty suo-
riteperusteisesti.

LASKENNALLISET VEROVELAT/-SAAMISET

Verotettavan tulon ja kirjanpidon tuloksen välisiin
jaksotuseroihin ja muihin väliaikaisiin eroihin liit-
tyvät laskennalliset verovelat/-saamiset esitetään ti-
linpäättöksen liitetiedoissa. Liitetiedoissa esitetään
arvostuseroista laskettu laskennallinen verovelka,
jonka toteutumista on pidettävä todennäköisenä
seuraavan kolmen vuoden aikana.

SIJOITUSTEN KÄYPIEN

ARVOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Kiinteistösijoitukset Yhtiön omat asiantuntijat
määrittävät vuosittain kullekin kiinteistölle ja
kiinteistöosakkeelle käyvän arvon vakuutusval-
vontaviraston edellyttämällä tavalla ottaen huo-
mioon kiinteistöistä saadut tuotot ja muut käypään
arvoon vaikuttavat tekijät.

Osakesijoitukset ja rahoitusmarkkinavälineet
Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten ar-
vopapereiden, joille on olemassa markkinat, käy-
pänä arvona on käytetty vuoden viimeisintä kau-
pantekokurssia tai sen puuttuessa ostokurssia. Mui-
den sijoitusten osalta on käypänä arvona käytetty
todennäköistä luovutushintaa, kirjanpitoarvoa tai
substanssiin pohjautuvaa arvoa.

**Lainasaamiset, talletukset ja jälleenvakuutus-
talletesaamiset** Lainasaamisten, talletusten ja jäl-
leenvakuutustalletesaamisten käypänä arvona on
käytetty nimellisarvoa ottaen huomioon mahdol-
linen luottotappiovaaran edellyttämä nimellisar-
von alentaminen todennäköiseen arvoon.

SELOSTUS HENKILÖKUNNAN

ELÄKETURVASTA JA ELÄKEMENOJEN JAKSOTTAMISESTA

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestet-
ty TEL-perusvakuutuksella Keskinäisessä Eläkeva-
kuutusyhtiössä Tapiolassa ja lisäeläketurva pääosin
TEL:n mukaisena lisäeläkevakuutuksena Keskinäis-
essä Eläkevakuutusyhtiössä Tapiolassa ja pienel-
tä osin Yritysten Henkivakuutus Oy:ssä Tapiolas-
sa.

Eläkevakuutusmaksut on kirjattu kuluksi suori-teperusteisesti.

KESKINÄINEN HENKIVAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

ZILLMEROINTIPERUSTEET

Yksilöllinen henkivakuutus Kiinteämaksuisissa yksilöllisissä henkivakuutuksissa vakuutusmaksuvastuusta vähennetään aktivoituja hankintamenoja kymmenen ensimmäisen vakuutusvuoden aikana. Ensimmäisenä vakuutusvuonna vähennys on liikevakuutuksissa 25 % vakuutusten bruttovuosimaksujen summasta ja muissa vakuutuksissa vakuutusten bruttovuosimaksujen summa. Seuraavina vuosina vähennys pienenee tasasuuruksella määrällä. Vähennys tehdään tilivuoden päättyessä voimassaolevista vakuutuksista.

Zillmerointia ei sovelleta asuntosäästövakuutukseen, nuorisovakuutukseen eikä sellaiseen säästövakuutukseen, joka on liitetty 31.12.1991 jälkeen myönnettyyn nuorisovakuutukseen.

Joustavamaksuisia yksilöllisiä henkivakuutuksia ei zillmeroida.

Yksilöllinen eläkevakuutus Kiinteämaksuisessa yksilöllisessä eläkevakuutuksessa zillmerointi lasketaan kuten kiinteämaksuisille henkivakuutuksillekin. Zillmeroinnin perustana käytetään kuitenkin 50 % vakuutusten bruttovuosimaksujen summasta.

Joustavamaksuisissa yksilöllisissä eläkevakuutuksissa vakuutusmaksuvastuusta vähennetään aktivoituja hankintamenoja viiden ensimmäisen vakuutusvuoden aikana, kuitenkin korkeintaan vakuutuksen maksuajan. Jos vakuutus on alkanut vuonna 1996, vähennys on ensimmäisenä vakuutusvuonna 20% vakuutuksen bruttovuosimaksusta. Jos vakuutus on alkanut 1.1.1997 jälkeen, vähennys on ensimmäisenä vakuutusvuonna 10 % vakuutuksen bruttovuosimaksusta. Seuraavina vuosina vähennys pienenee tasasuuruksella määrällä. Vähennys tehdään tilivuoden päättyessä voimassaolevista vakuutuksista.

Zillmerointia ei kuitenkaan sovelleta sijoitussidonnaisessa eläkevakuutuksessa eikä siihen liittyvässä ylijäämän jakoon osallisessa eläkevakuutuksessa

Ryhmähenkivakuutus Zillmerointia ei sovelleta.

VASTUUVELAN LASKENTAAN KÄYTETTY LASKUPERUSTEKORKO

Vastuuvelkaa laskettaessa on käytetty ennen 1.1.1999 myönnettyissä vakuutuksissa 4,5 %:n laskuperustekorkoa seuraavia poikkeuksia lukuunottamatta:

- Yksilölliseen henkivakuutukseen liittyvän työkyvyttömyyseläkevakuutuksen erityisvarausta laskettaessa on käytetty 6 %:n laskuperustekorkoa.
- Yksilöllisen henkivakuutuksen vakuutusehtojen muuttamisesta aiheutuvaa vakuutusmaksuvastuun täydennysvarausta laskettaessa ei käytetä laskuperustekorkoa.
- Yksilöllisen henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuuseen tehtäviä lisäsumma- ja maksunalennusvarauksia laskettaessa ei käytetä laskuperustekorkoa.

- Yksilöllisen henki- ja eläkevakuutuksen vakuutusmaksuvastuuseen tehtäviä tulevien lisätujen varauksia laskettaessa ei käytetä laskuperustekorkoa.

Vakuutuksissa, jotka on myönnetty 1.1.1999 tai sen jälkeen, on käytetty 3,5 %:n laskuperustekorkoa.

HENKI-TAPIOLAN ASIAKASHYVITYSPOLITIikka JA VAKAVARAIUUSTAVOITTEET

Keskinäisessä henkivakuutusyhtiössä vakavaraisuuden kartuttamiseen käytettävät varat kertyvät täysimääräisesti vakuutuksenottajien hyväksi, koska he ovat myös yhtiön omistajia.

VAKAVARAIUUSTAVOITE

Henki-Tapiola tavoittelee sellaista määrällistä ja laadullista vakavaraisuutta, että se mahdollistaa pitkällä aikavälillä kilpailukykyisen ja vakaan tuoton maksamisen asiakkaiden vakuutussäästöille.

Vakavaraisuustavoite määrätään ottaen huomioon valvontaviranomaisten asettamat vakavaraisuusrajat, yhtiön vakuutuskannan luonne, sijoitukseen liittyvät pitemmän aikavälin riskit ja yhtiön vakavaraisuuden vahvistamiseksi käytettävissä olevat muut keinot. Tavoitteen mukainen vakavaraisuus takaa Henki-Tapiolan pysyvän riittävällä todennäköisyydellä vapaan asiakashyvituspoliittikan sallivien vakavaraisuusrajojen sisällä eli antaa

Henki-Tapiolalle useiksi vuosiksi eteenpäin mahdollisuuden määrätä vapaasti asiakashyvityksensä.

HYVITYSPOLITIikka

Yhtiön ylijäämä käytetään pääosin asiakashyvityksiin ja vakavaraisuuden vahvistamiseen vähäisen määrän mennessä voitonjakoon. Asiakashyvityksiä määritettäessä pyritään varmistamaan asiakkaiden varoille vakaa ja reaalin kokonaistuotto, joka muodostuu laskuperustekorosta ja annettavista asiakashyvityksistä.

Vakuutuksille annettavat hyvitykset jaetaan oikeudenmukaisesti eri tyyppisille vakuutuksille siten, että jaossa otetaan huomioon vakuutusten pituus ja luonne, vakuutuksissa sovellettava laskuperustekorko, vakuutusten tuottama ylijäämä sekä vakuutuksille annettavien hyvitysten ehdollisuus ja luonne.

YRITYSTEN HENKIVAKUUTUS OY:N TAPIOLAN ZILLMEROINTIPERUSTEET

Joustavamaksuisissa, yksilöllisissä eläkevakuutuksissa vakuutusmaksuvastuusta vähennetään zillmerointia viiden ensimmäisen vakuutusvuoden aikana, kuitenkin korkeintaan vakuutuksen maksuajan. Ensimmäisenä vakuutusvuonna vähennys on 20 % vakuutuksen bruttovuosmaksusta. Seuraavina vuosina vähennys pienenee tasasuuruusella määrällä. Vähennys tehdään tilivuoden päättyessä voimassa-olevista, ennen 1.1.1997 alkaneista vakuutuksista. Zillmerointia ei kuitenkaan sovelleta sijoitussidonnaisessa eläkevakuutuksessa eikä siihen liittyvässä ylijäämän jakoon osallisessa eläkevakuutuksessa.

Ryhmähenkivakuutuksissa, vapaamuotoisissa ryhmäeläkevakuutuksissa ja kapitalisaatiosopimuksissa zillmerointia ei sovelleta.

VASTUUVELAN LASKENTAAN KÄYTETTY LASKUPERUSTEKORKO

Ryhmäeläkevakuutuksen vastuuelan laskennassa käytetään 31.12.1998 mennessä rahastoitujen etujen osalta 4,15 %:n laskuperustekorkoa ja 1.1.1999 tai myöhemmin rahastoitujen etujen osalta 3,50 %:n laskuperustekorkoa. Yksilöllisen henki- ja eläkevakuutuksen vastuuelkaa laskettaessa on käytet-

ty ennen 1.1.1999 myönnettyissä vakuutuksissa 4,5 %:n laskuperustekorkoa ja 1.1.1999 tai sen jälkeen myönnettyissä vakuutuksissa 3,5 %:n laskuperustekorkoa. Kapitalisaatiosopimusten vastuuelkaa laskettaessa on käytetty ennen 1.2.1998 alkaneiden sopimusten osalta 4,5 %:n laskuperustekorkoa ja 1.2.1998 tai myöhemmin alkaneiden sopimusten osalta 3,5 %:n laskuperustekorkoa.

YRITYSTEN HENKI-TAPIOLAN ASIAKASHYVITYSPOLITIikka JA VAKAVARAIUUSTAVOITTEET VAKAVARAIUUSTAVOITE

Yritysten Henki-Tapiola tavoittelee sellaista määrällistä ja laadullista vakavaraisuutta, että se mahdollistaa pitkällä aikavälillä kilpailukykyisen ja vakaan tuoton maksamisen asiakkaiden vakuutusäästöille.

Vakavaraisuustavoite määrätään ottaen huomioon valvontaviranomaisten asettamat vakavaraisuusrajat, yhtiön vakuutuskannan luonne, sijoituksiin liittyvät pitemmän aikavälin riskit ja yhtiön vakavaraisuuden vahvistamiseksi käytävissä olevat muut keinot. Tavoitteen mukainen vakavaraisuus takaa Yritysten Henki-Tapiolan pysyvän riittävällä todennäköisyydellä vapaan asiakashyvityspolitiikan sallivien vakavaraisuusrajojen sisällä eli antaa Yritysten Henki-Tapiolalle useiksi vuosiksi eteenpäin mahdollisuuden määrätä vapaasti asiakashyvityksensä.

HYVITYSPOLITIikka

Yhtiön ylijäämä käytetään pääosin asiakashyvityksiin ja vakavaraisuuden vahvistamiseen vähäisen määrän mennessä voitonjakoon. Asiakashyvityksiä määritettäessä pyritään varmistamaan asiakkaiden varoille vakaa ja reaalin kokonaistuotto, joka muodostuu laskuperustekorosta ja annettavista asiakashyvityksistä.

Vakuutuksille annettavat hyvitykset jaetaan oikeudenmukaisesti eri tyyppisille vakuutuksille. Jaossa otetaan huomioon vakuutusten pituus ja luonne, vakuutuksissa sovellettava laskuperustekorko, vakuutusten tuottama ylijäämä sekä vakuutuksille annettavien hyvitysten ehdollisuus ja luonne.

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ TAPIOLA

Selostus vastuuvelan vähennyseristä ja korvausvastuun laskennassa käytetystä korkoutuksesta

Vakuutusmaksuvastuu Vakuutusmaksuvastuusta ei ole vähennetty vakuutusten aktivoituja hankintamenoja eikä vakuutusmaksuvastuuseen sisälly siirtovastuun täydennyseriä.

Korvausvastuu Vuonna 2000 korvausvastuusta on vähennetty tapaturmavakuutuksen riidattomia regressisaamisia 11 532 401,00 mk, vuonna 1999 määrä oli 6 905 898,00 mk.

Korkoutusta sovelletaan ainoastaan eläkeläisten korvausten korvausvastuun laskennassa, jolloin on käytetty 3,5 %:n laskuperustekorkoa.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Vakuutusyhtiölain mukaan konsernitilinpäätökseen yhdistellään sellaiset osakeyhtiöt ja muut niihin rinnastettavat yhtiöt, joiden äänivallasta emoyhtiö omistaa suoraan tai välillisesti yli puolet. Konserniin kuuluvat yhtiöt ja konsernirakenne on kerrottu toimintakertomuksessa.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako, konsernin sisäiset myyntivoitot/-tappiot sekä keskinäinen omistus. Vähemmistön osuus omasta pääomasta ja tuloksesta esitetään erikseen tuloslaskelmassa ja taseessa.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien ja mydyt tytäryhtiöt luovutushetkeen saakka. Osakkuusyhtykset eli yritykset, joiden äänivallasta konserni omistaa 20–50 %, on yhdis-

teltty konsernitilinpäätökseen lukuun ottamatta Keskinäistä Vakuutusyhtiötä Turvaa, koska se on keskinäinen yhtiö. Ei-keskinäiset kiinteistöosakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen osakkuusyhteisöinä.

Vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutos on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tulokseen. Vastaavat tase-erät on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan vähemmistöosuus huomioiden. Eläkeyhtiön osalta on kyse laskentaperiaatteen muutoksesta. Omaan pääomaan siirretty osuus ei ole vakuutusyhtiölain mukaan jakokelpoista omaa pääomaa.

Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätökset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää noudattaen.

Tytäryhtiöosakkeiden arvonkorotukset on asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osalta kohdistettu konsernissa tytäryhtiöiden kiinteistöjen arvonkorotuksiksi.

Eliminoinnin yhteydessä muodostunut konserniaktiiva on pääsääntöisesti kohdistettu tytäryhtiön omaisuuserille erien käypä arvo huomioon ottaen, ja konserniaktiiva poistetaan suunnitelman mukaan kuten vastaava erä. Kohdistamaton konserniliikearvo esitetään taseen vastaavissa aineettomissa hyödykkeissä omana eränä ja se poistetaan suunnitelman mukaan viidessä vuodessa. Konsernireservi esitetään taseen vastattavissa omana eränä ja se tuloutetaan viidessä vuodessa.

Konsernin sisäistä ensivakuutusliikettä ei ole eliminoitu. Keskinäisen Vakuutusyhtiön Tapiolan konsernitilinpäätöksessä konsernin sisäinen jälleenvakuutus, tasoitusmäärää lukuunottamatta, sen sijaan on eliminoitu.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Yleiset taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut:	
Liikevaihto, vahinkovakuutus	
+ vakuutusmaksutuotot ennen jälleenvakuuttajien osuutta	+ arvonkorotusrahaan kirjattu arvonkorotus/peruutus
+ sijoitustoiminnan tuotot	+ sijoitusten arvostuserojen muutos
+ muut tuotot	- verot (mukaan lukien laskennallisen verovelan muutos sijoitusten arvostuseroista)
+ myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonkorotukset	$\frac{\text{---}}{\text{---}} \times 100$
	+ oma pääoma
	+ vähemmistöosuus
	+ sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Liikevaihto, henkivakuutus	
+ vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	Kokonaispääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin)
+ sijoitustoiminnan tuotot ja arvonkorotukset ja niiden oikaisut	+ liikevoitto tai -tappio
+ muut tuotot	+ korkokulut ja muut rahoituskulut
	+ vastuuvelan perustekorko
	+ sijoitusten arvonkorotukset ja niiden oikaisut (vahinkovakuutus)
	+ arvonkorotusrahaan kirjattu arvonkorotus/peruutus
	+ sijoitusten arvostuserojen muutos
	$\frac{\text{---}}{\text{---}} \times 100$
	+ taseen loppusumma
	- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvetä
	+ sijoitusten arvostuserot (vuoden alun ja lopun keskiarvo)
Liikevaihto, eläkevakuutus	
+ vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	Omavaraisuusaste prosentteina (käyvin arvoin)
+ sijoitustoiminnan tuotot	+ oma pääoma
+ muut tuotot	+ vähemmistöosuus
+ myynnin yhteydessä realisoituneet tuloutetut arvonkorotukset	+ sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen
	+ pääomalainat
	$\frac{\text{---}}{\text{---}} \times 100$
	+ taseen loppusumma
	+ sijoitusten arvostuserot
Liikevoitto tai -tappio, vahinkovakuutus	
+ voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, sijoitusten arvonkorotuksia ja niiden oikaisua, satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	Vakuutusalan taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut:
	Vakuutusmaksutulo, vahinko-, henki- ja eläkevakuutus
	vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta
Liikevoitto tai -tappio, henkivakuutus	
+ voitto tai tappio ennen tasoitusmäärän muutosta, lisäetuja (asiakasetuja), satunnaisia eriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	
Oman pääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin)	
+ voitto tai tappio ennen satunnaiseriä + tulo-erot varsinaisesta toiminnasta	

Kokonaisvakuutusmaksutulo, eläkevakuutus
vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta

Vahinkosuhde prosentteina, vahinkovakuutus
 $\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100$

Liikekulusuhde prosentteina, vahinkovakuutus
 $\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \times 100$

Yhdistetty kulusuhde prosentteina, vahinkovakuutus
vahinkosuhde + liikekulusuhde

Liikekustannussuhde prosentteina, henkivakuutus
+ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
+ korvausten selvittelykulut
 $\frac{\text{kuormitustulo}}{\text{kuormitustulo}} \times 100$

Kuormitustulo on laskuperusteiden mukaan liikekustannusten kattamiseen tarkoitettu erä ja liikekulut eivät sisällä jälleenvakuutusten palkkioita.

Hoitokulusuhde prosentteina, eläkevakuutus
liikekulut
(=liikekulut + korvaustoiminnan hoitokulut + muut kulut)
 $\frac{\text{kuormitustulo} + \text{muut tuotot}}{\text{kuormitustulo} + \text{muut tuotot}} \times 100$

Hoitokulut suhteessa vakuutusmaksutuloon, eläkevakuutus
liikekulut
(=liikekulut + korvaustoiminnan hoitokulut + muut kulut)
 $\frac{\text{vakuutusmaksutulo}}{\text{vakuutusmaksutulo}} \times 100$

Toimintapääoma tilinpäätöksen mukaisessa rahayksikössä, vahinko-, henki- ja eläkevakuutuksessa
+ oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen

+ tilinpäätössiirtojen kertymä
± sijoitusten arvostuserot
± laskennalliset verovelat
+ osittamaton lisävakuutusvastuu (eläkevakuutus)
+ pääomalainat (Vakuutusvalvontaviraston luvalla)
– aineettomat hyödykkeet
± muut asetuksella säädetyt erät

Vakavaraisuuspääoma tilinpäätöksen mukaisessa rahayksikössä, vahinko- ja henkivakuutus
toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus

Vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuvastausta, vahinkovakuutus
vakavaraisuuspääoma
(=toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus)
 $\frac{\text{vakuutusmekaninen vastuuvastuu}}{\text{vakuutusmekaninen vastuuvastuu}} \times 100$
+ vakuutusmekaninen vastuuvastuu
– tasoitusmäärä

Vakavaraisuusaste prosentteina vastuuvastausta (käyvin arvoin), henkivakuutus
vakavaraisuuspääoma
(=toimintapääoma + tasoitusmäärä + vähemmistöosuus)
 $\frac{\text{vakuutusmekaninen vastuuvastuu}}{\text{vakuutusmekaninen vastuuvastuu}} \times 100$
+ vakuutusmekaninen vastuuvastuu
– tasoitusmäärä
– 75 % sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvastausta

Vastuunkantokyky prosentteina, vahinkovakuutus
vakavaraisuuspääoma
 $\frac{\text{vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta}}{\text{vakuutusmaksutuotot 12 kuukaudelta}} \times 100$

LUKIJAN OPAS

Vakuutusyhtiöt ovat kehittäneet alalle yhteiset tilinpäätöksestä johdettavat tunnusluvut. Tässä lukijan oppaassa selvitetään aakkosjärjestyksessä vuosikertomuksen käsitteitä.

Tärkeimpien tunnuslukujen osalta esitetään myös laskentakaava.

*-merkintä tarkoittaa, että käsite löytyy hakusanana.

Arvostusero on omaisuuden käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus.

Asiakashyvitys on korko, joka maksetaan vakuutussäästölle vuosittain ns. laskuperustekorona* liisäksi. Asiakashyvityksen taso riippuu yhtiön tuloksesta. Asiakkaalle henkilövakuutuksen asiakashyvityksen etu näkyy siten, että vakuutusturvan arvo vähintäänkin säilyy.

Ensivakuutuksella tarkoitetaan Tapiolan suoraan asiakkaalta vastaanottamaa vakuutusliikettä. Toiselta vakuutusyhtiöltä vastaanotettu vakuutusliike on tulevaa jälleenvakuutusta. Menevää jälleenvakuutusta on Tapiolan eteenpäin toiselle yhtiölle antama vakuutusliike.

Hoitokustannustulos on työeläkevakuutuksen vakuutusmaksuihin sisältyvän kuormitustulon* ja liikekulujen erotus. Tässä liikekuluiksi lasketaan myös korvausten hoitamisesta aiheutuvat kulut sekä sijoitusten hoitokulut.

Jälleenvakuuttajien osuus on Tapiolan toisista vakuutusyhtiöistä ostamaa jälleenvakuutusturvaa niiden vakuutusriskien kattamiseksi, joita se ei pidä omalla vastuullaan. Menevästä jälleenvakuutusliikkeestä aiheutunut nettokulu tai -tuotto ja sen muodostuminen ilmenevät tuloslaskelmasta.

Jälleenvakuutusliikkeestä johtuvat vakuutusmaksu- ja korvausvastuusaamiset ovat jälleenvakuuttajien osuutta yhtiön vakuutusmaksuvastuusta* ja korvausvastuusta*.

Jälleenvakuutuspalkkiot sisältyvät liikekuluihin

(saadun liikkeen palkkiot lisäyksenä ja annetun liikkeen palkkiot vähennyksenä).

Kateomaisuuden jakauma on valvontaviranomaisen määräysten mukainen käyvin arvoin tehty luokittelu yhtiön vastuuvelan katteena olevista sijoituksista.

Kokonaisliikekulut esitetään työeläkeyhtiöllä sekä suhteutettuna kuormitustuloon että vakuutusmaksutuloon.

Kokonaispääoman tuotto ilmoitetaan sekä vahinko- että henkivakuutusyhtiöllä. Se on $100 \times (\text{liikevoitto/-tappio} + \text{vieraan pääoman korot ja kulut} + \text{vastuuvelan perustekorko} + \text{sijoitusten arvonnkorotukset ja niiden oikaisut (vain vahinkovakuutuksessa)} + \text{arvonnkorotusrahastoon kirjattu arvonnkorotus/peruutus} + \text{sijoitusten arvostuserojen muutos}) / (\text{taseen loppusumma} + \text{sijoitusten arvostuserot})$.

Taseen loppusumma ja sijoitusten arvostuserot nimittäjässä lasketaan vuoden alun ja lopun keskiarvona.

Kokonaisvakuutusmaksutulo on vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuuden ja luototappioiden vähentämistä.

Korkoliike on henkivakuutusyhtiöllä tilinpäätöksen mukaisten toteutuneiden sijoitustoiminnan nettotuottojen* ja vastuuvelan korkovaatimuksen* erotus. Ks. Sijoitustoiminnan tulos*.

Korvaukset (maksetut korvaukset) sisältävät tilivuoden aikana maksetut korvaussuoritukset riippumatta vahingon tapahtumisvuodesta. Myös korvaustoiminnasta aiheutuneet liikekulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin.

Korvauskulujen ero maksettuihin korvauksiin verrattuna on, että korvauskuluihin sisältyvät myös myöhemmin maksettaviksi tulevat korvaukset, joiden perusteena oleva vakuutustapahtuma on sattunut tilivuonna. Maksettuihin korvauksiin lisätään korvausvastuun* muutos, joka sisältää myös tasotusmäärän* muutoksen.

Laskentakaava: Maksetut korvaukset + korvausvastuu vuoden lopussa – korvausvastuu vuoden alussa.

Korvausvastuu sisältää tilivuoden jälkeen vakuutusyhtiön suoritettavaksi tulevat korvausmäärät, jotka aiheutuvat tilivuonna tai aikaisemmin sattuneista vahingoista ja muista vakuutustapahtumista. Korvausvastuu on yhtiön velkaa vakuutuksenottajille ja edunsaajille.

Korvausvastuuseen sisältyy runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu ns. tasoitusmäärä*. Se määräytyy sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamien laskentaperusteiden mukaisesti.

Korvausvastuun muutos esitetään tuloslaskelmassa ja se on vuoden alussa olleen korvausvastuun ja vuoden lopun korvausvastuun erotus. Maksetut korvaukset, joihin on lisätty korvausvastuun muutos, osoittavat tilivuoteen kohdistuvat korvauskulut*.

Kuormitustulo esiintyy käsitteenä muun muassa henki- ja eläkevakuutusyhtiöiden liikekustannussuhdetta laskettaessa. Vakuutusmaksuihin sisältyy tilivuoteen kohdistuva kustannusten kattamiseen tarkoitettu erä eli kuormitus. Liikekustannussuhde* saadaan, kun toteutuneita liikekuluja verrataan kyseiseen kuormitustuloon.

Kustannusliike on henkivakuutusyhtiöllä vakuutusmaksuihin sisältyvän kuormitustulon* ja todellisten liikekulujen erotus. Tässä liikekuluihin sisällytetään myös korvauskuluihin kirjatut korvaustoiminnon hoitamisesta aiheutuneet kustannukset, kun taas sijoitusten hoitokulut eivät sisälly tähän. Liikekulujen jaksotus ns. zillmeroinnin* avulla otetaan huomioon kuormitustuloa laskettaessa.

Laajennettu toimintapääoma on henkivakuutusyhtiöllä toimintapääoma, johon on lisätty erä, jotka voidaan käyttää yhtiön toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen tilanteen niin vaatiessa.

Lakisääteiset maksut sisältävät eläkevakuutusyhtiössä osuuden Eläketurvakeskuksen kustannuksista.

Laskennallinen verovelka (vuoden alun ja lopun keskiarvo) Veroina esitetään tilikaudelle suoriteperustetta vastaavalla tavalla jaksotetut sekä edellisiin tilikausiin liittyvät verot tai verojen palautukset lukuunottamatta satunnaiseriin sisältyviä veroja.

Laskennallinen verovelka vähennetään tilinpä-

töksen laatimishetkellä vallitsevan verokannan mukaisena kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista sekä lähitulevaisuudessa todennäköisesti realisoituvan verovelan suuruusena verottamattomista arvonkorotuksista ja sijoitusten arvostuseroista. Todennäköisyyden arvioinnissa erityisesti kolmen seuraavan vuoden odotukset ovat merkityksellisiä. Jos arvostuseroja aiotaan realisoida vain kulujen kattamiseksi, vähennettävää verovelkaa ei muodostu.

Laskuperustekorko on vähimmäiskorko, joka yhtiön on vakuutussäästölle maksettava. Tälle niin sanotulle vastuuvälille* hyvitetään vuosittain laskuperusteiden mukainen korko. Laskuperustekorona lisäksi vastuuvälille maksetaan lisäkorkoa eli niin sanottua asiakashyvitystä*.

Liikekulut ovat vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kuluja. Jälleenvakuutuspalkkiot sisältyvät liikekuluihin (saadun liikkeen palkkiot lisäyksenä ja annetun liikkeen palkkiot vähennyksenä). Korvausten hoitamiseen liittyvät kulut sisältyvät korvauskuluihin ja sijoitusten hoitokulut sijoitustoiminnan kuluihin.

Liikekulusuhde on liikekulujen suhde vakuutusmaksutuottoihin*. Tunnusluku lasketaan luottotappioiden* ja jälleenvakuuttajien osuuksien* vähentämisen jälkeen.

Liikekustannussuhde on henkivakuutusyhtiöiden tehokkuusmittari. Liikekustannussuhde on $100 \times (\text{liikekulut} + \text{korvausten selvittelykulut}) / \text{kuormitustulo}^*$. Tässä liikekuluihin sisällytetään myös korvauskuluihin kirjatut korvaustoiminnon hoitamisesta aiheutuneet kustannukset, kun taas sijoitusten hoitokulut eivät sisälly tähän. Liikekulujen jaksotusta ns. zillmeroinnin* avulla ei oteta huomioon.

Eläkevakuutusyhtiöllä liikekulut esitetään suhteutettuna sekä kuormitustuloon että vakuutusmaksutuloon.

Liikevaihto on vahinkovakuutusyhtiöllä vakuutusmaksutuotot* ennen luottotappiota* ja jälleenvakuuttajien osuutta* + sijoitustoiminnan tuotot* + muut tuotot + myynnin yhteydessä tuloutetut arvonkorotukset*.

Sijoitustoiminnan tuottoihin eivät sisälly tuloutetut arvonkorotukset, jos omaisuutta ei ole myyty.

Henkivakuutusyhtiön ja työeläkeyhtiön liikevaihtoa laskettaessa käytetään vakuutusmaksutuotosten sijasta vakuutusmaksutuloa. Henkivakuutusyhtiöiden liikevaihdossa ei edellytetä arvonorotusten tulouttamista myynnin kautta, vaan arvonorotukset lasketaan aina mukaan.

Liikevoitto tai -tappio on toiminnallista tasoittamatonta vuositulosta kuvaava välitulok. Se lasketaan ennen tasoitusmäärän muutosta* (henkivakuutuksessa myös ennen lisäetuja) ja sijoitusten arvonorotuksia*, jolloin korvauskulujen* ja sijoitustuottojen heilahtelut sekä vastuovelan kertaluonteiset täydennykset näkyvät vuotuisissa tuloluvuissa.

Lisävakuutusvastuu on työeläkejärjestelmään liittyvä käsite. Ositetusta lisävakuutusvastuusta jaetaan yhtiön tuloksesta kertynyt ylijäämä maksualennuksina asiakkaille. Osittamaton lisävakuutusvastuu on vastuuelkaan kuuluva erä, jota voidaan käyttää mahdollisesti tulevien tappioiden kattamiseen tai yhtiön vakavaraisuusaseman salliessa siitä voidaan osa siirtää ositettuun lisävakuutusvastuuseen jaettavaksi maksualennuksina vakuutusnottajille.

Luottotappiot syntyvät vakuutusyhtiöllä pääosin saamatta jääneistä vakuutusmaksuista, ks. vakuutusmaksutulo*. Lainoituspuolen luottotappiot ovat turvaavien vakuuksien takia vähäiset.

Luottotappiovaraus tehdään vakuutusmaksusaamisten ja muiden liikesaamisten luottotappioiden varalta. Varauksien enimmäismäärät ja lisäysmahdollisuudet riippuvat vakuutusyhtiön toimialasta sekä saamisten kohteesta.

Markkinaosuus kertoo montako prosenttia yhdellä yhtiöllä on kaikkien yhtiöiden yhteenlasketusta maksutulosta. Henkivakuutusyhtiöiden kohdalla markkinaosuus on virallisena tunnuslukuna, jonka esittäminen on yhtenäistetty muotoon: markkinaosuus on 100 x yhtiön kokonaisvakuutusmaksutulo/ kaikkien henkivakuutusyhtiöiden kokonaisvakuutusmaksutulojen summa. Tämä tunnusluku lasketaan pelkästään ensivakuutusliikkeestä.

Omalla vastuulla oleva on esimerkiksi maksutuottojen* yhteydessä esiintyvä ilmaisu, jolla tar-

koitetaan sitä osuutta, jonka yhtiö jättää ensivakuutuksesta* ja tulevasta jälleenvakuutuksesta* itsensä kannettavaksi sen jälkeen, kun jälleenvakuuttajan osuus* on vähennetty.

Oman pääoman tuotto prosentteina (käyvin arvoin) on (voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja +/-arvonorotusrahastoon kirjattu arvonorotus / peruutus +/- sijoitusten arvostuserojen* muutos - verot +/- laskennallisen verovelan* muutos) per (oma pääoma + vähemmistöosuus + kertynyt poistoero + vapaaehtoiset varaukset +/- sijoitusten arvostuserot - laskennallinen verovelka*) 100%. Tunnusluku mittaa vakuutusyhtiön tuloskehitystä.

Omavaraisuusaste prosentteina (käyvin arvoin) Oma pääoma + vähemmistöosuus + kertynyt poistoero + vapaaehtoiset varaukset +/- sijoitusten arvostuserot + pääomalainat - laskennallinen verovelka* suhteutettuna taseen loppusummaan, johon on lisätty sijoitusten arvostuserot*.

Tunnusluku mittaa vakuutusyhtiön vakavaraisuutta.

Riskiliikkeen tulos on henki- ja eläkevakuutuksen riskien kattamiseen tarkoitettujen, tilivuoteen kohdistuvien maksujen ja korvauskulujen* erotus. Korvauskuluja vähentävänä tekijänä on otettu huomioon korvausvastuun laskuperustekorko*.

Siirtoliikkeen tulos on lakisääteisissä eläkevakuutuksissa Eläke-Tapiolaan muista eläkevakuutusyhtiöistä seuraavan vuoden alussa siirtyvien vakuutusten arvioitu maksutulo vähennettynä Eläke-Tapiolasta muihin eläkevakuutusyhtiöihin siirtyvien vakuutusten maksutulolla.

Siirtotulot ovat vakuutusnottajilta vakuutusmaksuihin sisältyvinä perittyjä maksuja, jotka vakuutusyhtiö tilittää edelleen viranomaisille. Siirtotuloja ovat muun muassa vakuutusmaksuvero, palosuojelumaksu, liikenneturvallisuusmaksu, työturvallisuusmaksu ja tapaturmavakuutuslain 58 §:n mukainen maksu.

Sijoitusten jakauma esitetään käyvin arvoin luokiteltuna seuraavasti: kiinteistösijoitukset, osakkeet, joukkovelkakirjalainat, rahoitusmarkkinavälineet, lainasaamiset, muut sijoitukset. Eläkevakuutusyhtiöllä lainasaamisissa eritellään takaisinlainaus ja muu lainaus.

Sijoitustoiminnan nettotuotto on sijoitustoiminnan tuottojen ja kuluja erotus. Toimintokohtaisen laskennan mukaisesti sijoitusten hoitokulut sisältyvät sijoitustoiminnan kuluihin.

Sijoitustoiminnan tulos on eläkeyhtiöllä tilinpäätöksen mukaisten toteutuneiden sijoitustoiminnan nettotuottojen* ja vastuuvelan korkovaatimuksen* erotus. Sijoitustoiminnan hoitokulut jätetään tässä ottamatta huomioon, koska ne ovat mukana hoitokustannustuloksessa*. Sijoitustoimintaan kohdistuvat verot ovat tässä mukana. Ks. Korkoliike*.

Takaisinostot ovat henkivakuutuksensa keskeyttäneille vakuutuksenottajille maksettuja palautuksia vakuutusmaksuihin sisällyneistä säästöosuuksista. Takaisinostot sisältyvät tuloslaskelmassa maksettuihin korvauksiin.

Tasoituspääoma on runsasvahinkoisten vuosien varalle laskettu puskuri, joka on ns. sidottu varaus. Se on turvaavausvaatimuksen edellyttämä vastuuvelan* erä, jolla pyritään varmistamaan vastuuvelan riittävyys myös silloin, kun vastuuvelkaan oleellisesti vaikuttavat tekijät heilahtelevat epäsuotuisasti. Valvontaviranomainen asettaa tasoituspääomalle minimivaatimuksen ja laskentasäännöt yhtiökohtaisesti.

Toimintapääoma on käyvin arvoin lasketun omaisuuden ja velkojen erotus. Se kuvaa yhtiön vakavaraisuutta ja kertoo omaisuuden määrän, joka on käytettävissä yhtiön jatkuvan toiminnan varmistamiseen.

Toimintapääoma-aste kuvaa henkivakuutusyhtiön toimintapääoman ja sille laissa asetetun vähimmäismäärän suhdetta. Toimintapääoma-aste on $100 \times \text{toimintapääoma} / \text{vähimmäistoimintapääoma}$.

Vahinkosuhte on korvauskulujen* suhde vakuutusmaksutuottoihin*. Tunnusluku lasketaan luottotappioiden ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämisen jälkeen. Korvauskuluihin sisältyy korvaustoiminnan hoitokulut, mutta ei tasoituspääoman muutosta.

Vakavaraisuusaste on eläkevakuutusyhtiöllä $100 \times \text{toimintapääoma} / \text{vastuuvetka}$, joka sisältää tasoituspääoman, ja josta on vähennetty osittamaton lisävakuutusvastuu*, vastuuvajaus ja saamiset Eläke-Kansan kannansiirrosta sekä YEL-perusvakuu-

tuksen vastuuvetka*.

Henkivakuutusyhtiöllä vakavaraisuusaste kuvaa yhtiön varallisuuden suhdetta sen korjattuun vastuuvetkaan, josta on vähennetty tasoituspääoma:

Vakavaraisuusaste : $100 + 100 \times \text{vakavaraisuuspääoma} / (\text{omalla vastuulla oleva vastuuvetka} - \text{tasoituspääoma})$.

Vakavaraisuuspääoma on toimintapääoman ja tasoituspääoman yhteismäärä. Konsernissa tähän lisätään vähemmistöosuus.

Vakuutusmaksutulo (vrt. Kokonaisvakuutusmaksutulo) on vastinetta siitä vakuutusturvasta, joka on alkanut tilivuoden aikana. Vakuutusmaksutulosta on (toisin kuin kokonaisvakuutusmaksutulosta) jo vähennetty luottotappiot*.

Vakuutusmaksutuotto on omalla vastuulla oleva vakuutusmaksutulo* vähennettynä vakuutusmaksuvastuun muutoksella*.

Laskentakaava: Vakuutusmaksutuotot = omalla vastuulla oleva vakuutusmaksutulo + vakuutusmaksuvastuu vuoden alussa – vakuutusmaksuvastuu vuoden lopussa.

Vakuutusmaksuvastuu on se osa tilivuonna ja aikaisempina vuosina kertyneestä vakuutusmaksutulosta*, jota vastaava riski kohdistuu tilivuoden jälkeiseen aikaan. Se on yhtiön velkaa vakuutuksenottajille.

Vakuutusmaksuvastuun muutos esitetään tuloslaskelmassa. Se on vuoden alun vakuutusmaksuvastuun ja vuoden lopun vakuutusmaksuvastuun erotus. Ks. Korvausvastuu*.

Vakuutustekninen vastuuvetka muodostuu vakuutusmaksuvastuusta* ja korvausvastuusta*.

Vakuutustoiminnan tulos on vahinkovakuutusyhtiöllä ennen tasoituspääoman muutosta* laskettava vakuutustekninen kate: vakuutusmaksutuotot* – korvauskulut* ja liikekulut*.

Vastuunkantokyky

Vahinkovakuutusyhtiön vastuunkantokyky on vakavaraisuuspääoman* suhde vakuutusmaksutuottoihin* edelliseltä 12 kuukaudelta luottotappioiden* ja jälleenvakuuttajien osuuden* vähentämisen jälkeen.

Vastuuvajaus aiheutuu TEL-vakuutusmaksutasoon määräytyistä poikkeuksellisista alennuksista.

Vastuuvajausta peritään takaisin vuosittain osana TEL-maksua.

Vastuuvelan korkovaatimus on vakuutusmaksu-vastuulle* ja korvausvastuulle* eli vakuutustekni-selle vastuuvälille* asetettu ns. laskuperustekorona* mukainen vähimmäistuottovaatimus.

Voitto tai tappio ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja kuvaa vakuutusyhtiön tuloskehitystä ja suhteutetaan tunnuslukuna liikevaihtoon*.

Vähimmäistoimintapääoma kuvaa lain määrittelemää yhtiön vastuuta ylittävää omaisuuden määrää, joka yhtiöllä on vähintään oltava, että se voi jatkaa toimintaansa ilman siihen kohdistettavia erityisiä valvontatoimia.

Zillmerointi on henkivakuutuksen liikekulujen jaksottamista useammalle vuodelle. Taseen liitetiedoissa zillmerointi näkyy vakuutusmaksuvastuusta* vähennettyinä kuolettamattomina myyntikustannuksina.

Yhdistetty kulusuhde on vahinkosuhte* + liikekulusuhde*. Tunnusluku kuvaa vahinkovakuutusyhtiön varsinaisen vakuutustoiminnan tuloskehitystä.

Yhtiöveron hyvitys (Avoir fiscal) on osingonsaa-jan hyväksi tuleva vero siltä osin, kun osinkoa jaka-va yhtiö on jo osinkoa jakaessaan maksanut veroa. Osingonsaaajan tulo muodostuu siten saadun osingon ja yhtiöverohyvityksen yhteismäärän suuruiseksi.

Tapiola-yhtiöiden vuosikertomus on painettu kotimaiselle Galerie Art -paperille, joka on saanut pohjoismaisen Joutsen -ympäristömerkin.
Reprotyö Textop Oy, Painotyö Martinpaino Oy, 2001